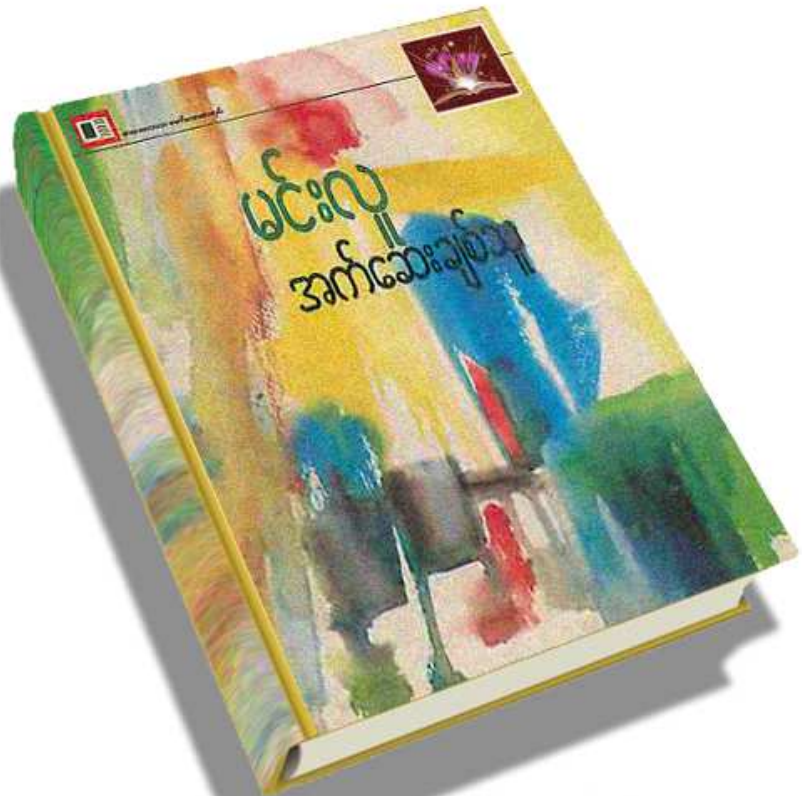

အက်ဆေးချစ်သူ - မင်းလှ

rat မြန်မာဆိုက်ဘာမီဒီယာ မှ
စာရိုက်တင်ပေးပါသည်...

မာတိကာ

- ၁။ အက်ဆေးအကြောင်း အက်ဆေး
- ၂။ လက်ဖက်ရည်
- ၃။ လျှာနှင့်ဆေး
- ၄။ ကျွန်တော်နှင့် သတ္တဝါတစ်ခု
- ၅။ ကဗျာနှင့် စတင်သိကျွမ်းရခြင်း
- ၆။ အိမ်သာတစ်လုံး အလိုရှိသည်
- ၇။ အလုံးကလေးတွေ
- ၈။ အော့ / အော်
- ၉။ ပန်းဆိုးတန်းလမ်းလျှောက်
- ၁၀။ ခန်းသလား မခန်းဘူးလား
- ၁၁။ ပရိသတ်အဖြစ်
- ၁၂။ ကျွန်တော်နှင့် အစွယ်
- ၁၃။ နာမည်တစ်လုံးနှင့် လူ
- ၁၄။ အိပ်မက်စာမေးပွဲ
- ၁၅။ စိန်အလွမ်း
- ၁၆။ အဖေ၊ ကျွန်တော်၊ ဆေးလိပ်
- ၁၇။ သွားများကို မနာအောင် နုတ်ပေးမည်
- ၁၈။ စာဖတ်သူ
- ၁၉။ လူတို့၏ ဥယျာဉ်
- ၂၀။ လောင်စာ
- ၂၁။ ရှိရင်ကောင်းမယ်

အက်ဆေးအကြောင်း အက်ဆေး

အက်ဆေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိချင်လျှင် စာပေဗိမာန်မှ ထုတ်ဝေသော "စာတမ်းငယ် စာတမ်းများ" စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်သင့်သည်။ လောလောဆယ်မှာတော့ အက်ဆေးအကြောင်းကို တတ်သလောက် မှတ်သလောက် ပြောပြပါမည်။

အက်ဆေးဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ဖြစ်၏။ မြန်မာလို စာစီစာကုံးဟု အများစုက နားလည်ထားကြသည်။ ကျောင်းသုံးဝေါဟာရ အဖြစ် သိနေကြခြင်းဖြစ်၏။ တကယ်တော့ ဒီထက်မက အဓိပ္ပာယ် ကျယ်ဝန်းသည်။

တစ်ချိန်က အက်ဆေးကို "အစမ်းစာ" ဟု ဘာသာပြန်ခဲ့ကြဖူးသည်။ သိပ်တော့ မတွင်ကျယ်ခဲ့။ နောက်တော့ "စာတမ်း" ဟူသော အသုံးအနှုန်းက တွင်ကျယ်လာခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဖတ်ကြားသော စာတမ်းများနှင့် ရောထွေးသွားမှာ စိုးသောကြောင့်ထင်သည်။ စာပေဗိမာန်က "စာတမ်းငယ်" ဟု အမည်သစ်ပေးသည်။

ဆရာအောင်သင်းကတော့ အက်ဆေးမှာ ရသပါလေ့ရှိသောကြောင့် "ရသ စာတမ်းငယ်" ဟု ဖြည့်စွက်သုံးနှုန်းလေသည်။ ဆရာ၏ အယူအဆကို ထောက်ခံပါသည်။ အက်ဆေးမှာ ရသ ပါကို ပါရမည်ဟု မဆိုဝံ့သော်လည်း ရသပါသော အက်ဆေးများသည် ပို၍ ဖတ်လိုကောင်းတာတော့ အမှန်ပဲဖြစ်၏။

ကျွန်တော်ကဖြင့် အခါအခွင့်သင့်လျှင် အက်ဆေးထဲမှာ ဟာသလေးတောင်မှ ထည့်လိုက်ချင်သေးသည်။ ခပ်သောသော ခပ်ထွေထွေရေးလေ့ရှိသော ဆရာသစ္စာနီ၏ "စကားပြောသော အက်ဆေးများ" ကို တော်တော် သဘောကျသည်။ (ထို့ကြောင့် "ဟာသ စာတမ်းငယ်များ" ဆိုပြီး နာမည်သစ်တစ်ခု ထွင်ဖို့တော့ စိတ်ကူးမရှိပါ။)

တချို့ စာပေပညာရှင်ကြီးများကတော့ အက်ဆေးကို ဘာသာပြန်မနေတော့ဘဲ အက်ဆေးဟူ၍ပင် တိုက်ရိုက်အသံဖလှယ် သုံးစေချင်ဟန်တူသည်။ အယ်ဒီတာ၊ ဒါရိုက်တာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ် စသော စကားလုံးများလိုပင် အပြီးအပိုင် မွေးစားလိုက်ဖို့ အကြံပြုကြသည်။

ဒါကိုလည်း ကျွန်တော် ထောက်ခံပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်၏ စာအုပ်ကို အက်ဆေးချစ်သူ (ရသ စာတမ်းငယ်များ) ဟု ညီညွတ်မျှတသော အမည်ကို ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆရာသိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဆရာဇေယျ၊ ဆရာ တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး၊ ဆရာတက်တိုး၊ ဆရာတိုက်စိုး၊ ဆရာမင်းနွယ်တို့၏ စာများမှာ ကျွန်တော်တို့ အတုယူခဲ့ရသည့် အဖိုးတန်အက်ဆေးများပင် ဖြစ်ပါသည်။ စာပေနယ်တွင် အက်ဆေးရေးသူ နည်းပါးသည်။ အက်ဆေးဆရာအဖြစ် သီးသီးသန့်သန့် ရပ်တည်သောသူမှာ ပိုလို့တောင် ရှားသေးသည်။ ထိုဆရာမျိုးကိုတော့ အက်ဆေးသူရဲကောင်းများအဖြစ် ဂုဏ်ပြုချင်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးများ၏ အက်ဆေးများကို ဖတ်ပြီး စွဲလန်းခဲ့ရသည်။ ထိုရေးဟန်တွေက ကျွန်တော့်ကို လွှမ်းမိုးခဲ့ဟန် တူသည်။ ကျွန်တော်၏ တချို့ဝတ္ထုတိုများကို အက်ဆေးဆန်သည်ဟု ရေးဖော်ရေးဖက်များက ပြောကြသည်။

ဆရာအောင်ပြည့် ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း ကိုင်နေစဉ် “ချယ်ရီရောင် အတွေးသစ်စာတမ်းများ” ဆိုသော ကဏ္ဍတစ်ခုဖွင့်သည်။ ထိုကဏ္ဍတွင် ကျွန်တော်လည်း ဝင်ရေးသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်၏ အက်ဆေးများကို ဝတ္ထုဆန်သည်ဟု မှတ်ချက်ပြုခြင်း ခံရပြန်သည်။

ဒါဆိုလျှင် ဝတ္ထုနှင့် အက်ဆေး ဘာတွေ ကွာခြားပါသနည်း။

အစဉ်အလာအတိုင်း ပြောရလျှင် ဝတ္ထု၌ ဇာတ်လမ်းပါသည်။ ဇာတ်ဆောင်တွေ ပါသည်။ ဖာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်ကို ပီပြင်အောင် ဖော်ရသည်။ ဇာတ်ရှိန်တက်အောင် လုပ်ရသည်။ ဇာတ်ကွက် တင်ရသည်။ ဇာတ်ကို ဖြေပေးရသည်။ စ၊ လယ်၊ ဆုံး အကွက်လည်အောင် တင်ပြရသည်။

အက်ဆေးမှာကျတော့ ဇာတ်လမ်းဟူ၍ ပါချင်မှပါသည်။ တချို့ ပါချင်လည်း ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဇာတ်လမ်းတွေ ဇာတ်ဆောင်တွေကို ခွဲကွက်စရာမလို။ ဇာတ်ကြောင်းကို အဆုံးထိ ပြောချင်မှ ပြောမည်။ ပြချင်သည့် အပိုင်းကိုသာ ကွက်၍ ပြချင်ပြမည်။ ဇာတ်ဆောင်တွေနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း တာဝန်ယူစရာ မလို။

အက်ဆေးသည် ဆောင်းပါးနှင့်လည်း မတူ။ ဆောင်းပါးက အချက်အလက်ကို အားကိုးသည်။ တင်ပြသည့် အကြောင်းအရာက တိကျနိုင်မာရမည်။ ကောင်း၏ဆိုးမှား ခွဲခြားပေးရမည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကိုရောက်အောင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြပြီး နိဂုံးချုပ်ပေးရမည်။

အက်ဆေးကျတော့ အချက်အလက်ကို အားမကိုး။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကို အားကိုးသည်။ ခိုင်မာတိကျသည့် အထောက်အထား အကိုးအကားတွေ ပါချင်မှ ပါမည်။ ဗဟုသုတ ဖြစ်စရာတွေ၊ ပညာပေးတွေ၊ အကျိုးပြုတာတွေ ရှိချင်မှလည်း ရှိမည်။ စာရေးသူက စိတ်ကူးအလျဉ်းသင့်သလို ချရေးသွားမည်သာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အက်ဆေးရေးရတာ လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ လွယ်သည်ဟူ၍တော့ ပြောလို့မရ။ တစ်ခါတလေ ရှော့ရှော့ရှု၍ ဖြစ်တတ်သော်လည်း တစ်ခါတလေကျတော့ အတွေးသာရှိပြီး ချရေးလို့မရဘဲ ဖြစ်နေတတ်သည်။ စာတစ်ကြောင်းအတွက် တစ်နေ့ကုန်ချင် ကုန်တတ်သည်။

ပြီးတော့ အက်ဆေးမှာ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေ မပါဘဲ စိတ်ကူးတည့်ရာ လျှောက်ရေးနေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း တစ်ဖက်သတ်ပြော၍ မဖြစ်ပြန်။

တစ်ခါတစ်ရံ မိုးရွာလို့ ရေစီးကြောင်းလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုပင် တခမ်းတနား ရေးချင်ရေးသည်။ တစ်ခါတလေ အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသော စကြာဝဠာကြီးအကြောင်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်နေပြန်သည်။ တစ်ခါတလေကျတော့လည်း သာမန် အသေးအဖွဲမျှသာ ဖြစ်သော ပုရွက်ဆိတ်လေးတစ်ကောင်

အကြောင်းကို အစပြုပြီး သဘာဝလောကကြီးအကြောင်း၊ နက်နဲသည့် အဘိဓမ္မာအကြောင်းတို့ကို ဆက်စပ်ဆွဲယူ တင်ပြတတ်သေးသည်။

အက်ဆေးရေးရသည့် အရသာမှာ ကိုယ့်ခံစားချက်၊ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံ၊ ကိုယ့်စိတ်ကူး၊ ကိုယ့်အတွေးအခေါ်ကို ကိုယ့်အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေအား ရင်ဖွင့်ပြောပြခြင်းနှင့် တူသည်။

အက်ဆေးဖတ်ရတာကျတော့ အနီးစပ်ဆုံး ဥပမာပေးရလျှင် တစ်နေ့လုံး အိမ်ထဲမှာ ကုပ်နေရသဖြင့် ညနေစောင်း အပျင်းပြေ လမ်းလျှောက်ထွက်ရသည့် အရသာမျိုးပင် ဖြစ်၏။

အက်ဆေးဖတ်ရာမှာ တစ်ပန်းသာသည့် အချက်တစ်ချက်လည်း ရှိသေးသည်။ အက်ဆေးသည် စာဖတ်သူကို လှည့်စားခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း၊ ဆုံးမခြင်း၊ ပညာပေးခြင်းတို့ မပြုလုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ များသောအားဖြင့် အက်ဆေးတို့သည် စာဖတ်သူကို တိုင်ပင်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်း၊ တင်ပြခြင်းသာ ပြုလေ့ရှိ၏။

တချို့ဝတ္ထုများသည် အက်ဆေးဆန်ကြပြီး တချို့အက်ဆေးတွေက ဝတ္ထုဆန်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ခုနောက်ပိုင်းရေးကြသည့် မော်ဒန်ဝတ္ထုအချို့သည် ပို၍ အက်ဆေးဆန်လာကြ၏။ အက်ဆေးနှင့် ဝတ္ထုကြား စည်းခြားထားသည့် မျဉ်းကြောင်းသည် တဖြည်းဖြည်း မေးမှိန်လာသည်။ ဝတ္ထုတွေသာမက ဆောင်းပါးတချို့ပင် အက်ဆေးပုံစံမျိုးဖြင့် တင်ပြလာကြလေသည်။ ယခု အက်ဆေးအကြောင်း ရှင်းပြနေပုံကပင်လျှင် အက်ဆေးဆန်ကောင်း ဆန်နေပေလိမ့်မည်။

မင်းလှ

လက်ဖက်ရည်

“လက်ဖက်ရည်အဖန် သောက်လျှင်ဖြင့် ကျက်သရေ အမှန်ရောက်ပေလိမ့် ကြံသလောက် ပြီးတဲ့ရည်”

ဟု စလေဆရာကြီး ဦးပုညက ရေးခဲ့ပါသည်။ စာကြောင်းသုံးကြောင်း၊ စာလုံးရေ အနည်းငယ်သာ ပါသော်လည်း အလွန် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသောစာ ဖြစ်လေသည်။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို သောက်လျှင် အလှကျက်သရေ တိုးသည့်အပြင် အကြံအစည်လည်း ထမြောက်အောင်မြင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ကောက်နိုင်သည်။ ချဲ့ထွင်စဉ်းစားလျှင် ဆင့်ပွားအနက်တွေ ရနိုင်ပါသေးသည်။

ဦးပုညတို့ခေတ်တွင် လက်ဖက်ရည်အကြမ်းကိုသာ သောက်လေ့ရှိသဖြင့် လက်ဖက်ရည်အဖန်ဟု ဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ယခုခေတ်လိုမျိုး ဆိုလျှင်တော့....

“လက်ဖက်ရည်အချို သောက်လျှင်ဖြင့် ကျက်သရေ အလိုလိုရောက်ပေလိမ့် ဆိုသလောက် ပြီးတဲ့ရည်”

ဟု ရေးစပ်ကောင်း ရေးစပ်ပေလိမ့်မည်။

အခုအခါတွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုလျှင် လက်ဖက်ရည်အချိုကို ဆိုလိုကြောင်း အားလုံးသိပြီးဖြစ်သည်။ လက်ဖက်ရည်အကြမ်းကိုတော့ ရေနွေးကြမ်းဟု ခေါ်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ကဆိုလျှင် ကာကာကုလားများနှင့် တရုတ်များသာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဖွင့်လေ့ရှိကြသည်။ ဤသည်မှာလည်း သူဌေးဖြစ်လုပ်ကြသော လုပ်ငန်းများမဟုတ်ပေ။ လက်ဖက်ရည်ကို ဆိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင် ဖျော်ပြီး စားပွဲထိုးကောင်လေး တစ်ယောက် ငှားထားလျှင် ပြီးနိုင်သည်။ သောက်သူတွေကလည်း ဆိုင်မှာ ထိုင်သည်ထက် အိမ်ဝယ်သောက်တာက များသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တတ်သူများမှာ အဘိုးကြီးများနှင့် အလုပ်မရှိ အကိုင်မရှိသူများသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆယ်တန်းလောက်အထိ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ လူကြီးမိဘများက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်သည့် အကျင့်ကို အားမပေးကြသေးချေ။

ခုကျတော့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် လုပ်ငန်းသည် တွင်ကျယ်လာသည်။ သတင်းစာတစ်စောင်ရှိလျှင် ပြီးသည့် အခြေအနေမှ ရေဒီယို ထားရသည့် အခြေအနေ၊ ခုကျတော့ ကက်ဆက်ဖွင့်မှ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ပီသသလို ဖြစ်လာသည်။ လက်ဖက်ရည်လုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ် အကြီးအကျယ် လုပ်လာကြသည်။

မြို့လယ်ခေါင်တွင် တိုက်ခန်းကြီးများနှင့် ငွေ လေးငါးခြောက်သိန်း ရင်းပြီး လုပ်ကြသည်။ လမ်းဘေးလက်ဖက်ရည်ဆိုင် ကလေးတွေကလည်း စာရေးဆရာဆိုသူတွေ ပေါများသလိုပင် ပေါများလှသည်။ လမ်းဘေးဆိုင်ဆိုပြီး အထင်သေးလို့တော့ မရ။ သူတို့ ဝင်ငွေကလည်း မသေးလှချေ။ နာမည်ကြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များ ဖြစ်ကြသော မုတ်ဆိတ်ဆိုင်၊ ရွှေလမင်း၊ လက်ရွေးစင်၊ ဘားလမ်းထွန်းရီ၊ မောင်ထော်လေးလမ်း ရွှေညာ၊ ပန်းဆိုးတန်း ရွှေမင်းသား၊ မြစ်ပယ် စသည်တို့မှာ ဝတ္ထုတွေထဲ ထည့်ရေး၊ သီချင်းတွေထဲ ထည့်ဆိုရလောက်အောင် အရေးပါနေကြလေသည်။

ထို့အပြင် ဘောလုံးလောက၌ “ခေါက်ဆွဲစားသည်” ဆိုသော ဝေါဟာရ ဖြစ်လာသလို ရုံးလောက၌လည်း “လက်ဖက်ရည်ဖိုး” ဆိုသော ဝေါဟာရတစ်ခု တိုးလာသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် “ကြံသလောက် ပြီးတဲ့ရည်” သို့တည်းမဟုတ် “ဆိုသလောက် ပြီးတဲ့ရည်” ဟု ခေါ်ထိုက်ပါပေ၏။

လက်ဖက်ရည်သည် ခုခေတ်မှာတော့ “စူပါစတား” စာရင်းဝင် ဖြစ်လာသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရှင်းပါ၏။ လက်ဖက်ရည်ကြိုက်သူတွေ များလာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ဖက်ရည် မကြိုက်သော်လည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တတ်သူတွေ များလာသောကြောင့် ဖြစ်၏။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဆိုသည်မှာ လက်ဖက်ရည် သောက်ရုံမျှသာ မဟုတ်တော့။ စတီရီယိုသီချင်းတွေ နားထောင်ချင်သူများလည်း လာသည်။ သူငယ်ချင်းတွေ စုပြီး

စကားပြောချင်လျှင်လည်း လာသည်။ လူမှုရေးကိစ္စ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးချင်လျှင်လည်း လာသည်။ အလုပ်ကိစ္စ၊ ငွေအပေးအယူကိစ္စ လုပ်ချင်လျှင်လည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာပင် ဆုံကြသည်။ သတင်းထူး၊ သတင်းဦးများကိုလည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာပင် ကြားရ၊ ဖလှယ်ကြသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သည် ဆက်သွယ်ရေးစခန်းတစ်ခုလို ဖြစ်လာ၏။ ယင်းအတွက် အပြစ်ဆိုစရာ မလိုပါ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ရန်ဖြစ်ပြီး ထထိုးကြသည်ဟု ကြားရခဲဘိခြင်း။ အရက်ဆိုင်မှာ ဖြစ်လာသည့် ရန်ပွဲကိုပင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ပြေငြိမ်းလို့ ရနိုင်ပါသေးသည်။

ပြီးတော့လည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဆိုသည်မှာ လူမစည်ကားအပ်သော နေရာ စာရင်းထဲတွင် မပါဝင်ချေ။

ကျွန်တော်တို့သည် မျိုးနှင့်ရိုးနှင့် လက်ဖက်ရည် ကြိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ အဘိုးသည် လစ်ပတန် လက်ဖက်ခြောက်ကို ကျကျလေးနှပ်၊ နို့ဆီမထည့်ဘဲ သကြားအနည်းငယ်နှင့် “ဘလက်တီး” ဖျော်သောက်လေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကြီးတော်သည် လက်ဖက်ရည်ကို တစ်နေ့လုံး သောက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ နားမှာရှိသော ကာကာဆိုင်၊ ရာရာဆိုင်နှင့် ဦးချမ်းဆိုင်တို့မှာ တစ်လှည့်စီ ဝယ်သောက်၏။ ကျွန်တော့်အထက်က အစ်ကိုအား သူ့ယောက်ျားဝင်စားသည်ဆိုပြီး ကြီးတော်ကြီးက အလွန်ချစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်အစ်ကိုသည် ကြီးတော်ကြီးထံမှ လက်ဖက်ရည်ခွဲသော အမွေကို ရခဲ့လေသည်။ ယခုအခါ သူသည် မုတ်ဆိတ်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်သောက်သုံးသူ စာရင်းထဲမှာ ပါနေလေသည်။

ကျွန်တော့်အစ်ကို အကြီးနှစ်ယောက်ကား လက်ဖက်ရည်အပေါ် သစ္စာဖောက်ပြီး အခြားသော အရည်တစ်မျိုးကို မှီဝဲခဲ့ဖူးသည်။ ခုကျတော့ အမြင်မှန် ရကုန်ကြပြီ။ ဟိုအရည်ကို အဆက်ဖြတ်ကာ ငယ်ချစ်ဦးနှင့်လည်း တူသော၊ မယားကြီးနှင့်လည်း တူသော လက်ဖက်ရည်ဘက်သို့ ပြန်၍ စိတ်လည်လာကြပြီ ဖြစ်ပါသည်။

အဖေသည် လက်ဖက်ရည်ကို ဓာတ်ပူးနှင့်ထည့်ပြီး တစ်စွပ်စွပ်သောက်ရင်း စာရေးခဲ့ဖူးသည်။ လေနာရောဂါ ရလာသဖြင့် လက်ဖက်ရည်ဖြတ်လိုက်သည်။ ရေနွေးကြမ်းကိုတော့ ခုထိတိုင် စွဲစွဲမြဲမြဲ သောက်တုန်းပင်။ “လက်ဖက်ရည်အကြမ်း သောက်လျှင်ဖြင့် ကျက်သရေ အရမ်းရောက်ပေလိမ့် မှန်းသလောက်ပြီးတဲ့ရည်” ဟု အဖေက ယူဆဟန်တူပါသည်။

အမေ လက်ဖက်ရည်သောက်ပုံမှာလည်း “စူပါ” စာရင်းထဲ ဝင်လေသည်။ မနက် အိပ်ရာမှန်းလျှင် ကျွန်တော့်မိန်းမ ဖျော်ပေးသော လက်ဖက်ရည်ကို သူ၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေ အဘွားကြီးတစ်ယောက်၊ အဝတ်လျော်သည့် ဆော်လီမားတို့နှင့် အတူသောက်ပြီး ဈေးသို့ ထွက်သွားသည်။

ဈေးက ပြန်လာသောအချိန်တွင် အောက်ထပ်မှာနေသော ကျွန်တော့်အစ်ကို တစ်ယောက်က ကြောင်အိမ်ထဲမှာ အဆင်သင့် ထည့်ပေးထားသော လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ကို ထပ်သောက်ပြီး ထမင်းဟင်းချက်သည်။

ချက်ရင်းပြုတ်ရင်းမှာပင် ကျွန်တော့် အစ်ကိုအကြီးဆုံးက ပို့လိုက်သော လက်ဖက်ရည်ချိုင့် ရောက်လာသည်။ ထိုလက်ဖက်ရည်ချိုင့်ကို နေ့စဉ် တာဝန်ယူပြီး လာပို့သော ကုလားမကြီးတစ်ယောက်နှင့် သူ တစ်ဝက်စီ သောက်ကြပြန်သည်။

နေ့လည်ကျတော့လည်း နေ့စဉ် လာလည်တတ်သော ရပ်ကွက်ထဲမှ “လက်ဖက်ရည် မိတ်ဆွေ” အသွားကြီး နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်တို့နှင့်အတူ ဖျော်သောက်ကြပြန်သည်။ သည်ကြားထဲ ဝယ်သောက်တာလည်း ရှိသေးသည်။ ညကျတော့လည်း လက်ဖက်ရည်လေး ငုံလိုက်ရမှ နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် အိပ်ပျော်သတဲ့။

ကျွန်တော်၏ အစ်ကိုတစ်ယောက်မှာ အနေဝေးသောကြောင့်သာ တော်တော့သည်။ ဒါတောင် သူသည်လည်း အမေ၏ လက်ဖက်ရည်စက်ကွင်းထဲမှ ပြေးမလွတ်နိုင်ရှာ။ “ဟဲ့... အမေ့ကို လက်ဖက်ရည်ဖိုး လာပို့စမ်း” ဟု မကြာခဏ တောင်းခြင်းခံရသည်။ အမေတောင်းသော လက်ဖက်ရည်ဖိုးသည် အချို့ဝန်ထမ်းတွေ တောင်းသော လက်ဖက်ရည်ဖိုးထက် မနည်းချေ။

ကျွန်တော်ရသော မိန်းမသည်လည်း လက်ဖက်ရည်သောက်ရာတွင် “တန်း” မိသူ ဖြစ်သည်။ သူ့အကျင့်ကလည်း တစ်မျိုး။ မနက် အိပ်ရာကနိုးလို့ လက်ဖက်ရည် မသောက်ရလျှင် ဝမ်းချုပ်တတ်သတဲ့။

ကျွန်တော်သည် အိပ်ရာမှနိုးနိုးချင်း အတောင့်တဆုံးသော အရာသုံးခု ရှိပါသည်။ လက်ဖက်ရည်၊ ဆေးပေါလိပ်နှင့် သတင်းစာတို့ ဖြစ်၏။ အားလပ်သော နေ့လည်ခင်းအချိန်များတွင် စာအုပ်ကောင်းလေး တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရင်း လက်ဖက်ရည်လေး တစ်ငုံငုံလိုက်၊ ဆေးပေါလိပ်ကလေး တစ်ဖွာဖွာလိုက် လုပ်နေရလျှင် မိန်းမကိုပင် မေ့ချင်ချင်။ အိမ်မှာ ဖျော်သောက်ဖို့ လက်ဖက်ခြောက် အမျိုးမျိုးကို ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်ကြည့်သည်။ ရွှေပလောင်၊ မြင်းပျံ၊ ပင်းလုံ၊ ဆင်ဖြူ စသည်တို့ကို တစ်မျိုးချင်းဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး အချိုးအစား အဖုံဖုံ ရောစပ်၍ဖြစ်စေ စမ်းသပ်ကြည့်လေ့ ရှိပါသည်။

လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်နှင့် မုန့်ဟင်းခါးတစ်ပန်းကန်ကို ဗိုက်ဝတာရော၊ အာဟာရတန်ဖိုးရော ယှဉ်ကြည့်လျှင် မုန့်ဟင်းခါးက အဘက်ဘက်မှ သာသည်။ သို့ရာတွင် လက်ဖက်ရည်ကို ပို၍ ကြိုက်တတ်ကြ၏။

ဟုတ်လည်း ဟုတ်ပါသည်။ မုန့်ဟင်းခါးတစ်ပန်းကန်ကို တစ်စိမ့်စိမ့် ဆွဲပြီး စားလို့မရ။ ပြီးတော့ မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ဆိုသည်မှာ ကြာရှည်ထိုင်လို့ကောင်းသော နေရာမဟုတ်။ စားပြီးလျှင် ထလစ်ရုံသာ။

လက်ဖက်ရည်ကျတော့ တစ်ခုံချင်း ဖိမ်ဆွဲသောက်လို့ရသည်။ လက်ဖက်ရည်ကုန်လျှင်လည်း ရေခွေးကြမ်း တစ်အိုးနှင့် ကြိုက်သလောက် ထိုင်လို့ရသည်။ ငွေတစ်ကျပ်ပေးရုံဖြင့် လက်ဖက်ရည်လည်း သောက်ရ၊ ရေခွေးကြမ်းလည်း သောက်ရ၊ ထိုင်စရာတစ်နေရာလည်း ရ ဆိုတော့ ဘယ်လောက်ဟန်သလဲ။

ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတစ်စုသည် မြို့ထဲက အလုပ်တိုက်တစ်ခုမှာ ရုံးပိတ်ရက်ကလွဲ၍ နေ့စဉ် ဆုံမိကြသည်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ထိုင်လို့ရသော လမ်းဘေး နံရံကပ် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ နေ့စဉ်လို ထိုင်ဖြစ်ကြသည်။

အစပိုင်းတွင် လက်ဖက်ရည်ဖိုးကို တစ်ယောက်ယောက်က အားလုံးအတွက် ရှင်းလေ့ရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်းကျတော့ ပုံစံပြောင်းလိုက်သည်။ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်ပေးရသော "အမေရိကန် စစ်စတမ်" မဟုတ်။ ပိုက်ဆံ များများရှိသူက များများထုတ်၊ နည်းနည်းရှိသူက နည်းနည်းထုတ်ပြီး လုံးဝမရှိသူက တစ်ပြားမှ မထုတ်ဘဲ လက်ဖက်ရည်ဖိုးကို စုပေါင်းရှင်းကြသည့် "ခေတ်သစ် မြန်မာစစ်စတမ်" ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ပိုင်းတွင် လူရင်းအားလုံးလိုလိုမှာ ပိုက်ဆံထုတ်ကြသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပိုက်ဆံထုတ်ခိုင်းဖို့ မသင့်သော ဧည့်သည်နှစ်ယောက် သုံးယောက်ကတော့ အမြဲလိုလို ပါနေသည်သာ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် ဘဝင်လေး မြင့်သလိုလို ဖြစ်နေပါသည်။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကိုတော့ နေ့တိုင်း လက်ဖက်ရည် တိုက်နိုင်ပါသည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးနေမိခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လက်ဖက်ရည်ပိုင်းများတွင် နှစ်ကျပ်သုံးကျပ်လောက် ထုတ်လေ့ရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်သည် ညားကာစတုန်းက အခြေအနေ မဆိုးလှချေ။ တစ်လအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အသုံးစရိတ်မှာ လစဉ်လိုလို လေးငါးဆယ်လောက် ပိုနေတတ်သည်။ သူကလည်း သူ စနစ်တကျသုံးတတ်လို့ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ငါ ထိန်းသိမ်းမှု ကောင်းလို့ပါကွာဟု ပြောသည်။

နောက်ပိုင်းကျတော့ ပိုငွေ မပြတော့ချေ။ တဖြည်းဖြည်း လိုငွေသာ ပြလာခဲ့သည်။ ကလေး ရလာသောအခါ ကုန်ကျစရိတ်က ပိုတက်လာပြန်သည်။ လိုငွေ ထပ်ဆင့်၍ ပြလာသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မိန်းမက အသုံးစရိတ်ကို ပြန်လည်စီစစ်ကြည့်ရအောင်ဟု ဆိုသည်။ စာရင်းစစ်လျှင် ကျွန်တော်ခံရမည်ကို သိသဖြင့် ဟိုယောင်ယောင် ဒီယောင်ယောင် လုပ်ရင်း ရှောင်တိမ်းနေသည်။

တစ်နေ့ကျတော့ သူက သူ့ဘာသာပြုလုပ်ထားသော စာရင်းတစ်ခုကို တင်ပြလာသည်။ ပြီးတော့ လက်ဖက်ရည်စရိတ်ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ကို ထောက်ပြ၏။

ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ အမေရယ်၊ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားရယ် လူခံသုံးယောက်သာ ရှိသော်လည်း အမေ၏ "လက်ဖက်ရည်မိတ်ဆွေ" တွေက များသဖြင့် တစ်လလျှင် ချက်နဲ့ဆီနှစ်ပိဿာ၊ သကြားနှစ်ပိဿာ၊

လက်ဖက်ခြောက်နှစ်ပေါင် ကုန်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဒါကပင် တစ်ရာကျော်လောက် ကျနေသည်။ ကျွန်တော် မြို့ထဲမှာသောက်သည့် လက်ဖက်ရည်ဖိုးက တစ်လ ခုနစ်ဆယ့်ငါးကျပ်လောက် ရှိသည်ဟု သူ ခန့်မှန်းထားသည်။ သူ ရုံးမှာ သောက်တာနှင့်ပါဆိုလျှင် စုစုပေါင်း တစ်လတစ်လ လက်ဖက်ရည်ဖိုးချည်း နှစ်ရာကျော်လောက် ကျနေသည်ဟု တွက်ပြ၏။

“ဒီတော့ အိမ်မှာ လက်ဖက်ရည်ကို လျှော့ဖျော်ပေါ့ကွာ”

ဟု ကျွန်တော်က ဦးအောင်ပြောလိုက်သည်။ သူကလည်း ကျွန်တော် မြို့ထဲမှာသောက်သည့် လက်ဖက်ရည်ဖိုးကို လျှော့သင့်သည်ဟု ပြန်လည်ချေပ၏။

ဤသို့လျှင် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် အငြင်းပွားနေကြတုန်း...

“ဟဲ့.... ဟဲ့.... လာကြည့်ကြစမ်း၊ လာကြည့်ကြစမ်း”

အမေက လှမ်းခေါ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ထွက်ကြည့်သောအခါ အမေသည် လေးလသမီးအရွယ် သူ့မြေးကို ချီထားရင်းက ဘာတွေ သဘောကျနေသည် မသိ။

“အသင်းဝင်တစ်ယောက် တိုးလာပြီဟေ့”

ဟုလည်း ပြောသည်။ ပြီးတော့ ကြည့်ကြနော် ဆိုပြီး ပန်းကန်လုံးထဲက လက်ဖက်ရည်ကို ဖွန်းကလေးဖြင့် ခပ်ကာ သမီးပါးစပ်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ သမီးသည် ပါးစပ်ကို တပျပ်ပျပ်မြည်အောင်လုပ်ရင်း အရသာခံနေသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော့်ကို ရယ်ပြလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လက်ဖက်ရည်လောက်ကြီးထဲ၌ ကျင်လည်နေကြကုန်သတည်း။

(သဘင်မဂ္ဂဇင်း၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၈၄)

လျှာနှင့်ဆေး

ဆေးဆိုလျှင် အရသာဆိုးသည်သာ များ၏။ ပို၍ အစွမ်းထက်လေ ပို၍ ခါးသီးလေပင်။ ဤသဘောတရားကား သဘာဝကျလေသည်။

ဆေး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရောဂါပိုးတို့ကို တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ရောဂါပိုးမွှား ဆိုသည်မှာလည်း သွေးနှင့်ကိုယ် သားနှင့်ကိုယ်။ ချို့မြန်သော အရသာကို ကြိုက်နှစ်သက်ပြီး ခါးသီးမှုကို ကြောက်လန့်ပေလိမ့်မည်။ ခါးသီးခြင်းသည် ပိုး၏ရန်သူ၊ လူ၏မိတ်ဆွေဟုပင် ဆိုကြပါစို့။

ငယ်ငယ်က နေမကောင်းဖြစ်လျှင် ငန်းဆေးခါးခါးကြီးနှင့် ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည် ပူပူစပ်စပ်ကြီးကို ကြိတ်မှိတ်၍ မျိုခဲ့ရသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကပြားဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာဘာတာချာချီထံ သွားရ၏။ သူကိုယ်တိုင် ဖော်စပ်ထားသော ဆေးရည်များကို ပေးတတ်သည်။ ဆေးငါးခွက်ရောင်းလျှင် သုံးခွက်လောက်သာ ဝမ်းထဲရောက်သည်။ နှစ်ခွက်က အန်ထွက်ကုန်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လူကြီးတွေက ဆေးပတ်မပြည့်မည် စိုးသောကြောင့် ဆရာဝန်ကြီးဆီသွားပြီး ဆေးထပ်တောင်းသည်။ သူကရယ်၍ “ဆေးထပ်ပေးစရာ မလို၊ စကတည်းက အန်ထွက်မည့် ဆေးတွေအတွက်ပါ ခန့်မှန်း၍ ကျွန်ုပ် ပိုပိုသာသာ ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်” တဲ့။

ဆေးတစ်ခါသောက်ဖို့အတွက် လက်တွေ ခြေတွေ ချုပ်သည့်လူက ချုပ်၊ နှာခေါင်းပိတ်သူက ပိတ်၊ ဆေးဖွန်းကိုင်သူက ကိုင်။ အရပ်ကူပါ လူဝိုင်းပါ။

ငယ်ငယ်က သောက်ခဲ့ရသည့် ဆေးခါးကြီးများ၏ အရသာဆိုးကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့။ လျှာပေါ်မှာ တစ်သက်လုံးစွဲနေသည်ဟု ထင်သည်။

တိုင်းရင်းဆေးများသည် အသီး၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အခေါက်၊ အမြစ် ပဉ္စငါးပါးကို အမှုန့်ပြု၍ လည်းကောင်း၊ သုံးခွက်တစ်ခွက်တင် ကျို၍လည်းကောင်း အသုံးပြုနေကြတုန်းပင် ဖြစ်၏။

အနောက်တိုင်း ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာကား များစွာ တိုးတက်လာသည်။

ဆာလဗာ၊ ကွီနိုင်း စသည်တို့ကို ဆရာဝန်ကိုယ်တိုင် အချိုးအစားအတိုင်း ရောနှောဖော်စပ်နေစရာ မလိုတော့ပြီ။ အဆင်သင့် အသုံးပြုနိုင်အောင် ထုတ်လုပ်လာကြသည်။

မျိုချရလွယ်အောင် အခဲ လုပ်လာကြသည်။ အချို့ဆေးများကို သကြားအုပ်ထားသည်။ ကက်ပဇူးခေါ် ပလတ်စတစ်ကြုတ်လေးတွေထဲ သွတ်သွင်းလာကြသည်။ ဆေးကို ဝန်ကျဉ်းနိုင်သမျှ ကျဉ်းအောင် အနှစ်ထုတ်၍ ချုံ့နိုင်လာကြသည်။

အမြင်လှအောင် ဆေးရောင်အမျိုးမျိုး ခြယ်သထားသေးသည်။ သောက်ချင့်စဖွယ်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ဆေး၏ မူလအာနိသင်ကတော့ ခါးသီးခြင်းပင် ဖြစ်နေတုန်း။

ကလေးများအတွက် အားဆေးရည်များ၊ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးရည်များကို အဝင်မဆိုးအောင် စီမံနိုင်လာကြ၏။ သို့ရာတွင် ကလေးများ ဖျားနာလျှင်မူ လူကြီးများအတွက် ပြုလုပ်ထားသော ဆေးများကိုပင် လေးပုံတစ်ပုံ၊ သုံးပုံတစ်ပုံခွဲ၍ တိုက်နေကြရ၏။

လသားအရွယ်၊ အခါလည်သားအရွယ် ကလေးများသည် ဆေးခဲဆေးတောင့်များကို မျိုချနိုင်ကြသေးသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဆေးခဲကိုကြိတ်၊ ဆေးတောင့်ထဲမှ ဆေးမှုန့်ကို ထုတ်၍ ရေနင့်ဖျော်ပြီး တိုက်ရသည်။

ဆေးတွေက အကြီးအကျယ် အစွမ်းထက်လာသည်နှင့်အမျှ ခါးသီးမှုကလည်း ကမ်းကုန်အောင်ပင်။ ကိုယ်တိုင် မျိုချရရှာသော ကလေး၏လျှာ မပြောနှင့်။ ဆေးဖျော်သော လူကြီး၏ လက်မှာပင် အခါးဓာတ်က နာရီပေါင်းများစွာကြာအောင် စွဲနေတတ်သည်။

ထိုအခါ ကလေးကို ဆေးတစ်ခါတိုက်လျှင် ခြေချုပ်၊ လက်ချုပ်၊ နှာခေါင်းပိတ် ဒုံရင်းအတိုင်း ဖြစ်ရပြန်လေ၏။

ကလေး နေမကောင်းဖြစ်မည်ကို အလွန်ကြောက်သည်။ ကလေး၏ ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်မှုပါသလို ဆေးတိုက်ရမှာကို ဝန်လေးသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံးအကြိမ် ဖျားစဉ်က အဦးဆုံးသော ဆေးတစ်ခွက်ကို လွယ်လွယ်ကူကူတိုက်လို့ ရခဲ့သည်။ ကလေးက ဆေးဆိုသည်ကို မကြုံဖူးသေး။ ဆေးဖွန်းကို ပါးစပ်နားတွေပေးသောအခါ ပါးစပ်ကို ဟပေး၏။ ပထမဆုံးသော အတွေ့အကြုံကို ဘုမသိဘာမသိနှင့် ကြိတ်မှိတ်မျိုချရာ၏။

နောက်တစ်ခါကျ မရတော့ချေ။ ဆေးဖွန်းကို မြင်သည်နှင့် နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင်းစေ့ထားသည်။ မျက်နှာကို တစ်ဘက်သို့ လွှဲထားသည်။ ရုန်းကန်အော်ဟစ်သည်။ မတတ်နိုင်။ ရှေးရိုးနည်းအတိုင်း ချုပ်ကိုင် နှာခေါင်းပိတ်ပြီး တိုက်ရတော့သည်။

ဆေးဝင်သွားပြီးနောက် ကလေးမျက်နှာသည် ရှုံ့နေ၏။ တော်တော်နှင့် မငိုနိုင်ရှာ။ ငယ်စဉ်က သောက်ခဲ့ရသော ဆေးခါးကြီးများ၏ အရသာကို မှတ်မိနေသောကြောင့် ကလေးကိုယ်စား ရင်ထဲက ပျို့လာလေ၏။ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေတော့၊ နောက်တစ်ခါ ဒီဆေးတွေကို မတိုက်တော့ဟုပင် ဆုံးဖြတ်ချင်လာသည်။

ကလေးသည် နေကောင်းသွားသည့်တိုင်အောင် ဆေးတွေက လျှာပေါ်မှာ စွဲနေတုန်းဖြစ်၍ နို့တောင် ကောင်းကောင်းမစို့နိုင်ရှာ။ ဖွန်းကိုမြင်တိုင်း မျက်စိမျက်နှာပျက်ပြီး ကြောက်လန့်နေရှာသည်။ ခံတွင်းကောင်းသွားသည့်တိုင် အစားအသောက်ကို ဖွန်းနှင့်ကျွေးလျှင် မစားတော့။ ကလေးသည် ဖွန်းကို မုန်းသွားလေပြီ။

ရောဂါကြောင့် ခံစားရသည့် ဝေဒနာထက် ဆေးသောက်ရသည့် ဒုက္ခက ပို၍ ကြီးမားလေသလား မသိ။

ကလေးသည် မနက်ကတည်းက ကိုယ်ပူငွေ့ငွေ့ရှိသည်။ အုပ်ဆေးကလေးအုပ်ပြီး နွေးနွေးထွေးထွေး ထားသော်လည်း မရ။ ညနေစောင်းတွင် နှာစေးချောင်းဆိုးပါ ဖြစ်လာ၏။ ရင်လည်းကျပ်ချင်လာသည်။

ဆေးခန်းသွားပြရသည်။ ဆရာဝန်က စမ်းသပ်ပြီး ပါရာစီတာမောနှင့် အမ်ပီစီလင် တိုက်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ စိတ်မကြည်မသာ ဖြစ်ရသည်။

ပါရာစီတမောသည်လည်း ခါးသက်သက် အရသာရှိသည်။ ထို့ထက်ဆိုးသည်ကား အမ်ပီလင်။ ဆေးတောင့်ထဲမှာ ပါသော ဆေးမှုန့်များသည် ခါးလန်နေရုံမျှမက အနံ့ကလည်း ကြောင်သေးစော် နံသည်။ ထိုဆေးတွေကို ကြိတ်ပြီး အရည်ဖျော်တိုက်ဖို့ ဆိုသည်မှာ စိတ်ကူးရံနှင့်ပင် အော်ဂလီဆန်လာ၏။

ထိုအကြောင်းကို ညည်းမိသဖြင့် ဆရာဝန်က အကြံဉာဏ်တစ်ခု ပေးသည်။ ကလေးများအတွက် အထူးစပယ်ရှယ် ထုတ်လုပ်ထားသော အလားတူဆေးများ ရှိပါသတဲ့။

ဈေးကတော့ နည်းနည်းကြီးသည်။ ဆေးနှစ်မျိုးအတွက် ကျသင့်ငွေမှာ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် စာမူခလောက် ရှိသည်။ မတတ်နိုင်။ ကလေးအတွက်မို့ ဖွတ်မှိတ်ပြီး ဝယ်လိုက်ရသည်။

ဆာဗီဂျက်ဆစ်က သကြားရည် ရောပြီးသား။ အမ်ပီလင်ဆိုသော ဆေးကတော့ အမှုန့်။ ရေကျက်အေးနှင့် ဖျော်ရသည်။

ဆေးနှစ်မျိုးကို ရောလိုက်သောအခါ ပန်းနုရောင် ခပ်ပျစ်ပျစ်ဆေးရည်ကို ရသည်။ အနံ့က သင်းသင်းကလေး။ နှင်းရည်လို အနံ့မျိုး။ အရသာက ချိုမြိန်။ အရည်ပျော်နေသော ရေခဲမုန့်နှင့် ခွဲမရအောင် တူသည်။ နည်းနည်းမြည်းကြည့်ပြီး ကလေးတောင်မှ ပြန်ဖြစ်ချင်စိတ် ပေါက်သွား၏။

ကလေးကို ဆေးတိုက်ဖို့ ပြင်သည်။ ဆေးဖွန်းကို မြင်သောအခါ ကလေးက ငြင်းဆန်ရန် ဟန်ပြင်သည်။ ဖွန်းကို မျက်လုံးရဲ့ကြီးများဖြင့် သနားစဖွယ် ကြည့်နေသည်။ သူ့အမေက “မခါးပါဘူး သမီးရဲ့၊ ချိုချိုလေး” ဟု ပြောပြီး လျှာပေါ် တစ်တို့တင်ပြီး လျက်ပြသည်။

ကလေးက ဇဝေဇဝါ ဖြစ်သွား၏။ ငြင်းလည်း မထူးဘူး၊ ဖွတ်အတင်းချုပ်ပြီး တိုက်ကြမှာပဲဟု အားလျှော့လိုက်ဟန် တူသည်။ ပါးစပ် ဟပေး၏။

ပါးစပ်ထဲ ဆေးဝင်သွားသောအခါ မျက်နှာကို ရှုံ့မဲ့မည်ပြုပြီးမှ တန့်သွား၏။ ကြည်လင် ဝင်းပလာသည်။ ထို့နောက် ရှေ့သွားကလေးတွေ ပေါ်အောင် ပြုံးရယ်ပြလေ၏။

ဈေးကြီးပေး ဝယ်ရကျိုး နပ်ပါပေသည်။ တန်သည်။ ဆေးတိုက်ရသည့် ဒုက္ခ၊ ဆေးသောက်ရသည့် ဒုက္ခက ကင်းလွတ်ပြီ။

သို့ရာတွင်...

ဆေးပုလင်းကို သိမ်းမည်ပြုသောအခါ ကလေးက ဝိုလေတော့သည်။ ပုလင်းကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ပါးစပ်က “တပြတ်ပြတ်” လုပ်ပြသည်။

ကလေးက ဆေးကို ထပ်တောင်းနေပါပြီကော။ မတည့်သော အစားအစာတစ်ခုကို ကလေး မစားစေလိုလျှင် “အဲဒါ မန့်မဟုတ်ဘူးကွယ့်၊ ဆေးတွေ” ဟု လူကြီးတွေက ညာပြောလေ့ရှိသည်။

ခုတော့...

“အဲဒါ မုန့်မဟုတ်ဘူး သမီး၊ ဆေး၊ ဆေး” ဟု အမှန်အတိုင်း ပြောသော်လည်း ကလေးက မယုံတော့ချေ။

(ချယ်ရီ မဂ္ဂလင်း၊ ဇွန်၊ ၁၉၈၅)

ကျွန်တော်နှင့် သတ္တဝါတစ်ခု

ညမူညလူ သူခိုးများပူသဖြင့် နီးနီးကြားကြား အိပ်ရသည်။ သို့တိုင်အောင် အိပ်ပြီဆိုမှတော့ ပျော်သွားသည်ချည်းပင် ဖြစ်သည်။ တစ်ရေးနီးသည့် အချိန်ကျမှသာ နားစွင့်နိုင်သည်။ ခုတလော ရပ်ကွက်ထဲမှာ ဟိုအိမ်ဒီအိမ်တို့မှ စိန်တံချူမိသွားကြောင်း၊ လူကပ်ကြောင်း စသည်တို့ ကြားနေရသည်။

ကိုယ့်အိမ်မှာ ခိုးစရာပစ္စည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ရှိသည်တော့ မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် ဆင်းရဲသားနှင့် လူလတ်တန်းစား ကပြား များသောရပ်ကွက်တွင် လူလတ်တန်းစားအစစ်ဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ အိမ်ကို မျက်စိကျကောင်း ကျနိုင်သည်ဟု တွက်ရသည်။ ပုဆိုးတစ်ထည်၊ ထဘီတစ်ကွင်း စိန်တံချူစာမိသွားလည်း နည်းတာမဟုတ်။

တစ်ညသည့် တစ်ရေးနီးနေတုန်း အိမ်နောက်ဖေးဘက်မှ အသံတစ်သံ ကြားရသည်။ ထရံကို တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ခြစ်သလိုလို၊ သစ်သားကို လှီးဖြတ်နေသလိုလို တတောက်တောက်၊ တဂျီဂျီ အသံ။

ကုတင်ပေါ်မှ အသာလျှောဆင်းသည်။ နံရံမှာ ကပ်ထောင်ထားသော ပျဉ်းကတိုးသားတုတ်ကို ယူသည်။ မီးဖိုဘက်သို့ ခြေသံမကြားအောင် သွားသည်။ သွားရင်းက တစ်ခု စဉ်းစားမိ၏။

သူခိုးကို တွေ့ပြီဆိုလျှင် တုတ်နှင့် ရိုက်ရတော့မည်။ မတော်တဆ လက်လွန်သွားနိုင်သည်။ နောက်တစ်ခုက သူခိုးဆိုသည်မှာ မှောင်ထဲ၌ မျက်စိကျင့်သားရပြီးသား။ ကိုယ်က မမြင်မီ သူက ကိုယ့်ကို အရင်မြင်နိုင်သည်။ ဒါဆို သူက အရင်ဦးအောင် လုပ်ထည့်လိုက်လျှင်...။

ခြေလှမ်း တုံ့သွားသည်။ အကြံ တစ်ခုရသည်။ မီးခလုတ်ကို ဖွင့်လိုက်သည်။ လူနီးလာပြီဟု သတိပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူခိုးက သူ့ဘာသာသူ ပြန်လစ်ပြေးလိမ့်မည်။

တဂျီဂျီ မြည်နေသောအသံ ရပ်သွား၏။ ချောင်းတစ်ချက် ဟန့်လိုက်သည်။ အိမ်သာဘက် သွားသည်။ ရေအိုးအဖုံးကို အသံမြည်အောင်ဖွင့်ပြီး ရေသောက်သည်။ ပြီးမှ မီးပြန်ပိတ်ပြီး အိပ်ခန်းထဲ ပြန်ဝင်သည်။ မအိပ်သေးဘဲ နားစွင့်နေလိုက်သည်။

အတော်ကြာအောင် ငြိမ်သက်နေသည်။ ထို့နောက် တဂျီဂျီမြည်သံ ပြန်ပေါ်လာပြန်သည်။ ခုတင်ပေါ်ကဆင်း၊ တုတ်ကို ပြန်ကိုင်သည်။ ပြီးမှ တွေးလိုက်မိ၏။

သူခိုးဆိုလျှင် လူနီးနေမှန်း သိလျက်နှင့် နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ပြီး မိုက်မိုက်မဲမဲ စွန့်စားမည် မဟုတ်။ ကျွန်တော် မီးပြန်ပိတ်လိုက်တာ ဆယ်မိနစ်လောက်သာ ရှိသေးမည်။ တစ္ဆေသရဲ များလား၊ ဒါတော့ ကျွန်တော် မယုံ။ သို့ဆိုလျှင်...။

တုတ်ကိုကိုင်လျက် နောက်ဖေးဘက် အသာလျှောက်သွားသည်။ မီးလည်းမဖွင့်၊ ခြေလှမ်းကိုလည်း ဖော့နင်းသည်။ မီးဖိုခန်းနား ရောက်လာသည်။ တကျီကျီအသံကို ကြားရတုန်း၊ နားကို အစွမ်းကုန် စွင့်သည်။ အသံလာရာကို မှန်းကြည့်သည်။ မီးဖိုကြမ်းပြင်ဆီမှ မြည်နေသောအသံ။

ဖျတ်ကနဲ မီးဖွင့်လိုက်သည်။ အသံ ရပ်သွား၏။ ငါးမိနစ်လောက် ငြိမ်နေလိုက်သည်။ ပြန်မြည်လာ၏။

အသံမြည်ရသည့် အကြောင်းရင်းကိုတော့ ခန့်မှန်းလို့ ရပြီ။ ကြမ်းပြင်က ဆွေးနေသော နေရာတစ်နေရာကို ကြွက်ဖောက်နေခြင်း ဖြစ်မည်။ ဘယ်နေရာ ဆိုတာကတော့ အတိအကျ မသိရ။ ဖောက်နေသော ကြွက်ကလည်း နားလိုက်၊ ဖောက်လိုက် လုပ်နေသဖြင့် အသံက ပေါ်လာလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်။

အသံမြည်နေသည်ဟု ထင်ရသော နေရာကိုမှန်း၍ တုတ်နှင့် နှစ်ချက် သုံးချက် ရိုက်လိုက်သည်။ သတ္တဝါငယ်တစ်ကောင် ထွက်ပြေးသွားသော အသံကို ကြားရသည်။

ကျွန်တော်လည်း အိပ်ခန်းထဲပြန်ဝင်ပြီး အိပ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် မြည်သံလိုလို ကြားရသောအချိန်တွင် ကျွန်တော် အိပ်တစ်ဝက် နိုးတစ်ဝက် ဖြစ်နေပြီ။ ထမကြည့်ဖြစ်တော့။

နောက်နေ့မနက် အိပ်ရာမှ နိုးသောအခါတွင် အတိအကျ သိရသည်။ မိန်းမက ခေါ်ပြသည်။ မီးဖိုကြမ်းပြင်မှာ ချထားသည့် ဆန်ခြောက်ပြည်ထည့်ထားသော အိတ်ကို ဆွဲဖယ်သည်။ ကြွက်က ဆန်အိတ် အောက်တည့်တည့်က ကြမ်းပြင်ကို ဖောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အပေါက်က လက်ဖက်ရည်ပန်းကန် တစ်လုံးစာလောက် ရှိသည်။ ဆန်အိတ်ကိုလည်း အောက်ကလိုက်ပြီး ဖောက်စားထားသဖြင့် ပေါက်ပြဲပြီး ဆန်တွေ ထွက်ကျနေသည်။

“အိတ်က အသစ်ကြီး၊ ဟိုတစ်နေ့ကမှ ဝယ်ထားတာ”

ဟု မိန်းမက နှမြောသံဖြင့် ပြောသည်။ ပြီးတော့ ဆန်က သူတို့ရုံးမှရသည့် ဆန်ကောင်း၊ ဧည့်မထ ဖြစ်သည်။ သမဝါယမဆိုင်က ပေးသော ငစိန်ဆန်နှင့် ရောပြီးစားရသည်။ လူကိုသာ အစော်ကားခံချင် ခံနိုင်မည်။ ဆန်ကိုတော့ အထိမခံနိုင်။

“ဒီကြွက် ဒုက္ခပေးနေတာ ကြာပြီ။ ဆန်ကောထဲ ထည့်ထားတဲ့ ခရမ်းချဉ်သီးတွေ ချီသွားလိုက်၊ အာလူးတွေ စားသွားလိုက်နဲ့ အုပ်ထားလဲ မရဘူး။ ဆန်ကာပါ ဖောက်ပြီး နှိုက်တယ်။ ဟိုနေ့ကလည်း ထဘီတစ်ထည် ကိုက်သွားပြီးပြီ။”

ဟု ဆက်ပြောသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုကြွက်ကို တော်တော် စိတ်ဆိုးသွားလေပြီ။ အပြတ်ရှင်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ကြွက်ထောင်ချောက်တစ်ခု ဝယ်သည်။ လှောင်အိမ်ပုံစံ ပြုလုပ်ထားသော ထောင်ချောက်ဖြစ်သည်။ စပရိန်နှင့် ဆွဲထားသော တံခါးကို အစာချိတ်သည့် သံချိတ်နှင့် ချိတ်ထားရသည်။ ကြွက်က အစာကိုဆွဲလျှင် မောင်းပြုတ်ပြီး တံခါးပိတ်၊ ထောင်ချောက်လှောင်အိမ်ထဲ ပိတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားသည့် စနစ်။

ကြွက်တို့သည် လာနေကျ လမ်းကြောင်းအတိုင်း လာတတ်သည်ဟု ကြားဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် မနေ့ညက ဖောက်ထားသော ကြမ်းပေါက်အဝမှာ ထောင်ချောက်ကို ချထားသည်။ များစွာအဖြစ် အာလူး ခပ်သေးသေးတစ်လုံးကို သံချိတ်မှာ ချိတ်ထားလိုက်သည်။

ထိုညက တော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်။ ထောင်ချောက်မောင်းကျသံ ရိုမ်းခနဲ ကြားရမလားဟု နားစွင့်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ညဉ့်နက်သည်အထိ ဘာသံမှ မကြား။ ထိုညက သူမလာချေ။

နောက်တစ်နေ့ညတွင် အစာ အသစ်လဲသည်။ ငါးခြောက် သေးသေးလေးတစ်ကောင် ချိတ်သည်။ ကြမ်းပေါက်ထဲသို့ ဆန်စေ့ အနည်းငယ် ချသည်။ ထောင်ချောက် လှောင်အိမ်ထဲတွင်လည်း ဆန်စေ့နည်းနည်းထည့်ပြီး လမ်းကြောင်း လုပ်ပေးထားသည်။ ကြွက်ကို ပိုပြီး မြူဆွယ်နိုင်စေရန် ငါးခြောက်မှာ ဟင်းဆီနည်းနည်း သုတ်ထားလိုက်သေးသည်။

မှေးခနဲ အိပ်ပျော်သွားချိန်တွင် ရိုမ်းခနဲ မြည်သံကြောင့် ဖျတ်ခနဲ ပြန်နိုးလာသည်။ ကြွက်၏အော်သံ တကျိကျိကိုလည်း ကြားရသည်။ ကြွက် မိနေပြီ။

အိပ်ရာမှ လူးလဲထပြီး နောက်ဖေးဘက် သွားသည်။ မီးဖွင့်လိုက်၏။ မှန်သည်။ ထောင်ချောက်ထဲမှာ မိနေပြီ။ မြေကြွက်ကြီး၊ အကောင် တော်တော်ကြီးသည်။ လှောင်အိမ်နှင့် ပြည့်လုနီးပါး။ သူ့အမြီးကတော့ လှောင်အိမ်တံခါးနှင့် ညပ်ပြီး အပြင်မှာ တန်းလန်းထွက်နေသည်။

သူသည် တကျိကျိအော်ရင်း ရုန်းကန်နေသည်။ အတော်သန်သည့် အကောင်။ သူရုန်းလိုက် တိုးလိုက်လျှင် လှောင်အိမ်က တဝုန်းဝုန်းမြည်ပြီး လှုပ်ခါသွားတတ်သည်။ သူထံမှ ညှိစိုစို အနံ့ရသည်။ ကျွန်တော် စက်ဆုပ်စွာ နှာခေါင်းရှုံ့လိုက်၏။

ထိုစဉ်မှာပင် တစ်ချိန်လုံး ကျွန်တော် မစဉ်းစားမိသည့် အချက်တစ်ချက်ကို သတိရလိုက်သည်။ ကြွက်ကိုတော့ မိပြီ။ ဘာလုပ်မလဲ။ သတ်ဖို့ပဲ ရှိသည်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သတ်မလဲ။

သံချွန်တစ်ခုနှင့် ထိုးသတ်။ တွေးသာ တွေးသည်။ ကျွန်တော် ဒီလောက်ထိတော့ လက်မရဲချေ။ ပြီးတော့ တစ်ချက်တည်းနှင့် မသေဘဲ အော်နေလျှင် ခက်မည်။ တခြားနည်း စဉ်းစား။

လှောင်အိမ်ကို ရေထဲနှစ်ထားလျှင် ရေမွှမ်းပြီး သေသွားလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ရက်စက်လွန်းရာ ကျသည်။

တစ်ခု တွေးမိပြန်သည်။ လှောင်အိမ်မှာ သံတန်းကလေးတွေ ပါသည်။ ထိုသံတန်းမှာ ဓာတ်ကြိုးစတစ်ခုကို သွယ်ထားမည်။ သံတန်းကို ကြွက် ထိမိသည့် အချိန်တွင် မီးလုတ်ဖွင့်ပြီး လျှပ်စစ်ဓာတ် လွှတ်လိုက်မည်။

မဖြစ်သေး။ ဓာတ်လိုက်ပြီး ဆန့်ငင်ဆန့်ငင် ဖြစ်နေသည်ကို ကြည့်ရဲမည် မဟုတ်။ မချိမဆန့် အော်သည့် အသံကိုလည်း မကြားချင်။

အညင်သာဆုံး အသက်ထွက်မည့်နည်းကို ရှာကြည့်သည်။ ဘာမိတွမ်နှစ်ပြားလောက် အရည်ဖျော်ပြီး တိုက်လိုက်လျှင် အိပ်ပျော်သွားလိမ့်မည်။ ထိုအခါကျမှ လှောင်အိမ်ထဲက ထုတ်ပြီး တုတ်နှင့် ရိုက်သတ်ရင်ကော။ ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ထိုဘာမိတွန်အရည်ကို ကြွက်ပါးစပ်ထဲကို ဘယ်နည်းနဲ့ လောင်းထည့်မလဲ။

ပြီးတော့ သွားတွေးမိတာ တစ်ခုရှိသေးသည်။ ဒီကြွက်မှာ အပြစ် ရှိမရှိ ဆိုတာ။

သူတစ်ပါးခိုင်နက်ကို ဖောက်ထွင်းဝင်ရောက်ခြင်း မပြုရ ဆိုသော ဥပဒေကို သူနားမလည်။ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပိုင်ရှင်မသိအောင် ယူငင်ခြင်းသည် ခိုးမှုမြောက်ကြောင်း သူမသိ။

သူသိသည်မှာ သူ့အသက် ဆက်လက်ရှင်သန်နေဖို့ အစာရှာရမည်။ အစာရှာရဖို့အတွက် မြေကြီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကြမ်းပြင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခြင်းတောင်း၊ ဆန်ကာ စသည်တို့ကို လည်းကောင်း ဖောက်ချင် ဖောက်ရမည်။ ဒါ ကြွက်တို့၏ သဘောသဘာဝ။

ပြီးတော့လည်း ဥပဒေကို သိနားလည်လျက် ခိုးမှုကို ကျူးလွန်သော သူတို့ကိုပင် သေဒဏ်ပေးသည်ဟူ၍ မရှိချေ။

ကျွန်တော်သည် သူ့ကို အခွင့်အရေးတစ်ခု ပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ လှောင်အိမ်ကို ဖွင့်ပေးမည်။ သူထွက်လာလျှင် တုတ်နှင့် ရိုက်မည်။ ထိလျှင်လည်း သေ၊ မထိလျှင်လည်း လွတ်။ ဒါ တရားမျှတသည်ဟု တွက်သည်။

လှောင်အိမ်နားမှာ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ချလိုက်သည်။ ညာဘက်လက်က တုတ်ကို အသင့်ကိုင်ထားသည်။ ဘယ်ဘက်လက်က လှောင်အိမ်တံခါး လက်ကိုင်ကို ကိုင်မည်အပြု...

ကြွက်သည် အမြီးကို တံခါးညပ်သည့်အင်္ဂါကို ခံစားနေရပါလျက်၊ လှောင်အိမ်ထဲမှာ ပိတ်မိပြီး အကျဉ်းအကျပ် ကျနေပါလျက်၊ သံချိတ်မှာ ချိတ်ထားသော ငါးခြောက်ကို တရှက်မက်မက် ကိုက်ဖဲ့စားနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် လက်ထဲကတုတ်ကို အလိုလို လွှတ်ချလိုက်မိသည်။ ထို့နောက် လှောင်အိမ်တံခါးကို ဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ သူသည် အမြီး လွတ်လပ်သွားသောအခါ အပေါက်ဝဘက်သို့ ကိုယ်ကို ခဲယဉ်းစွာ လှည့်သည်။ ချက်ချင်း မထွက်သေး။ ခေါင်းတစ်ခြမ်းလောက် အပြင်ကို

ထုတ်ကြည့်သည်။ ကျွန်တော်က လှောင်အိမ်ကို လှုပ်ပေးလိုက်သည်။ ထိုအခါကျမှ ဝိုးခနဲနေအောင် တစ်ဟုန်ထိုး ထွက်ပြေးသွားလေသည်။

ကျွန်တော် ပြုံးမိသည်။ သူ့ကို လွှတ်ပေးလိုက်သည့်အတွက် ကျွန်တော် ကုသိုလ်ရမည်လား မပြောတတ်ချေ။

(သဘင် မဂ္ဂဇင်း၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၈၆)

ကဗျာနှင့် စတင်သိကျွမ်းခြင်း

ကျွန်တော်သည် ဤစာအုပ်တွင် စာတစ်ပုဒ် ရေးပေးရန် တာဝန်ပေးခြင်း ခံရပါသည်။ စီစဉ်သူများက ထိုအကြောင်း ပြောသောအခါ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးပေးရမည်ဟု ထင်လိုက်မိသည်။ ကဗျာအကြောင်း ရေးရမည်ဟု ဆိုသောအခါ ကျွန်တော် လန့်ပြီး ဝမ်းသာသွားလေသည်။

လန့်ရသည့် အကြောင်းမှာ ကဗျာသည် စာပေအမျိုးအစားများထဲတွင် ပြဿနာ အတက်ဆုံး၊ အငြင်းအပွားရဆုံး၊ အကြောင်းအရာပိုင်းရော၊ ပုံသဏ္ဌာန်ပိုင်းပါ အထွေပြားဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် မရေးရဲခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ ကဗျာပုံစံသစ်များကိုလည်း ကြိုက်သလို၊ ရှိပြီးသား ကဗျာပုံစံများကိုလည်း ကြိုက်သည်။ ကဗျာဆိုလျှင် ဟောင်းဟောင်းသစ်သစ် ရင်ကိုငြိလျှင် ကြိုက်သည်ချည်းဖြစ်သည် ဆိုသလောက်သာ ပြောတတ်သည်။

ပြီးတော့ ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုရော ကဗျာပါ ရေးသူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်ကို ဝတ္ထုရေးသူ အဖြစ်သာ လူသိများသည်။ ကဗျာရေးသူအဖြစ် သိသူနည်းသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကဗျာ အရေးနည်းသွားသည်။ တချို့က ကျွန်တော့်ကို ကဗျာဆရာအဖြစ် သတ်သတ်မှတ်မှတ် သဘောထားချင်မှ ထားကြလိမ့်မည် ထင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကဗျာအကြောင်း ရေးရမှာ လက်တွန့်ပါသည်။

ဝမ်းသာသွားသည့် အကြောင်းမှာ ဤစာအုပ် စီစဉ်သူများက ကျွန်တော့်ကို ကဗျာသမား တစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု တာဝန်ပေးလာကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ နယ်သို့ စာပေဟောပြောပွဲတွေ သွားရင်း ကဗျာဝါသနာရှင် လူငယ်များနှင့် တွေ့ရသည်။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ကဗျာသမား တစ်ယောက်အဖြစ် လိုလိုလားလား လက်ခံဆွေးနွေးကြသောအခါ အလွန်ဝမ်းသာရသည်။ တချို့သော မြို့နယ်များတွင် ကျွန်တော့်ကို ကဗျာဆရာဟု ကြေညာသည်ကို တွေ့ရသောအခါ စာမေးပွဲ အောင်စာရင်းထဲက ကိုယ့်နာမည်ကို မြင်ရသကဲ့သို့ ကြည်နူးချမ်းမြေ့ရလေသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ စာတစ်ပုဒ်ရေးရန် တာဝန်ယူခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်မည်ထင်သော၊ ကဗျာရေးရာတွင် ကြုံရတွေ့ရသော အဖြစ်အပျက်ကလေးများကိုသာ ရေးမည်ဟု စိတ်ကူးသည်။

“ချိုးနှစ်ကောင်

ထနောင်းပင်ညီနောင်က

လွမ်းအောင်ကူချဲ့။

ပန်းတော်ဖြူ

ပင်မြက်မြေဇာတုလှ

ဗိုးတောင်သူတဲ။”

ကလေးဘဝတုန်းက ထိုကဗျာလေးကို ကျောင်းမှာသင်ရသည်။ မျက်စိထဲတွင် ထနောင်းပင်၊ ချိုးနှစ်ကောင်၊ တောင်သူတဲကလေးတွေကို တကယ်ပင် မြင်ယောင်လာသည်။ ချိုးကူသံကို ကြားယောင်လာသည်။ အမျိုးအမည် မသိသော ခံစားမှုကို ခံစားရသည်။ ထိုစဉ်ကစ၍ ကဗျာကို စိတ်ဝင်စားမိသည်ဟု ထင်သည်။

ငါးတန်းခြောက်တန်းလောက်တွင် “ကဗျာရေးချင် စာစပ်သင်”၊ “ကဗျာ ပရိယာယ်”၊ “ခေတ်သစ် ကဗျာမိတ်ဖွဲ့” စသော စာအုပ်များကို ဖတ်ရသည်။ နှစ်သက်သော ကဗျာများကို မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ ကူးယူထားသည်။ တချို့ ကဗျာတွေကျတော့ ကူးရုံနဲ့ အားမရ။ အခြားသူများကိုပါ ပေးဖတ်ချင်သည်။ “သူ့မှာတမ်း” ကဗျာကို လေးငါးဆယ်ရွက်လောက် ကူးပြီး အတန်းထဲက သူငယ်ချင်းတွေကို လိုက်ဝေသည်။ (ခုထိလည်း ထိုကဗျာကို အကြိုက်နှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဗျာထဲက အဖြစ်အပျက်အတိုင်း အိပ်မက်ထဲမှာ ထည့်မက်မိသည်အထိ စွဲလန်းခဲ့ပါသည်။)

ကျွန်တော်သည် ကဗျာတွေ ဖတ်ရာမှ ကိုယ်တိုင်လည်း ကဗျာရေးချင်သည့် ဆန္ဒ ပြင်းပြလာသည်။ ကျွန်တော် စရေးသည့် ကဗျာများမှာ “သံယောဇဉ်” ဟူသော အမည်ဖြင့် “အမျှင်သေးသေး၊ အမြင်ဆွေးလည်း၊ ရှောင်ပြေး မလွတ်သာတကား” ဆိုသော ကဗျာမျိုး၊ “အသည်းတစ်ခြမ်း၊ မီးလောင်ကျွမ်းစဉ်၊ တစ်ခြမ်း လူနိုးခံရသည်” ဆိုတာမျိုး၊ ဘုရားစင်မှာ အမြောက် ကျည်ဆန်ခွံများကို ညောင်ရေအိုးအဖြစ် အသုံးပြုထားသည်ကို မြင်ရသောအခါ အတွေးပေါက်ပြီး...

“အမြောက်ဆန်ခွံများ

ဘုရားပန်းထိုး

ညောင်ရေအိုးလို

တစ်မျိုးဆန်းသစ်

တိထွင်ပစ်ပြီ

စစ်ဆိုသည်မှာ ကိုးကွယ်ရာလား"

ဆိုသော ကဗျာကို ရေးဖြစ်သည်။

ဆယ်တန်းရောက်သောအခါ ကျောင်းက စာပေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့မှာ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသည်။ နံရံကပ်စာစောင်တွေ ထုတ်သည်။ ကဗျာလည်း ဝင်ရေးသည်။

တက္ကသိုလ် စတင်သောနှစ်တွင် ကဗျာတွေ အမြောက်အများ ရေးသည်။ ကလောင်အမည် မျိုးစုံတပ်၍ မဂ္ဂဇင်းတွေကို ပို့သည်။ အားလုံး အပယ်ခံရသည်ချည်း ဖြစ်၏။

နောက်တော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အနုပညာအသင်း ပန်းချီဌာနစိတ်၏ နံရံကပ်စာစောင်တွင် ကဗျာတွေ ဝင်ရေးသည်။ ကလောင်နာမည်က တောကျောင်းဘုန်းကြီး၊ ထိုစဉ်က ပန်းချီခန်းမသည် ဝိဇ္ဇာခန်းမ၏ နောက်ဘက်ရှိ အခန်းရှည်လေးထဲမှာ ဖြစ်သည်။ တာဝန်ခံ (အတွင်းရေးမှူး)က မောင်မောင်စနေ။ နံရံကပ်စာစောင် စာတည်းအဖွဲ့မှာ သားကြီးမောင်ဇေယျ၊ တိုးမိုး၊ အနီမောင်၊ တင်လေးမြိုင်၊ ခင်မြိုင်၊ မစံ တို့ ဖြစ်၏။ မြင့်ကောင်း၊ မျိုးရာဇာညွန့်နှင့် ကျွန်တော်တို့က ကဗျာများရေးပြီး ပို့ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကဗျာတွေ ရေးကြသည်။ ပုံစံ အမျိုးမျိုး၊ အကြောင်းအရာ အမျိုးမျိုး၊ တချို့က ကာရန်မဲ့၊ တချို့က ကာရန်ရှိ၊ တချို့က လွတ်လပ်ကာရန်၊ တချို့က အချစ်အကြောင်း၊ တချို့က ဘဝ၊ တချို့က အတွေးအခေါ်၊ တချို့က သဘာဝအလှအကြောင်း ကိုယ်သန်ရာ ကိုယ်ရေးကြသည်။ ပုံစံချင်း၊ အကြောင်းအရာချင်း ကွဲပြားသော်လည်း တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ပဋိပက္ခ မဖြစ်ကြ။ ကျွန်တော်တို့သည် နေရာဒေသ အသီးသီးမှ လာပြီး ကျောင်းမှာ ဆုံကြခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဒေသစွဲ မရှိကြ။ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ မရှိကြ။ ကဗျာကိုချစ်သော အစွဲသာ ရှိကြသည်။ ကဗျာ ရေးနေရလျှင် ပျော်နေကြသည်။

သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ဆိုလျှင် ရည်းစားထက် ကဗျာကို ပို၍ ချစ်မိသဖြင့် ချစ်သူ၏ စွန့်ပစ်မှုကို ခံလိုက်ရရှာသည်။ ကျွန်တော့်ကိုကော "ရည်းစားနှင့် ကဗျာ ဘယ်သူ့ကို ပိုချစ်သလဲ" ဟု ထိုစဉ်က မေးခဲ့လျှင် "ထောင့်ငါးရာနဲ့ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ် တစ်မျိုးစီပေါ့" ဟု ဖြေမိပါလိမ့်မည်။

ကဗျာတွေကို မဂ္ဂဇင်းတိုက်သို့ ပို့မြဲပို့သည်။ သို့ရာတွင် အရှေးမခံကြရ။ ထိုစဉ်ကာလက မဂ္ဂဇင်း အများစုသည် ပုံစံသစ်ကဗျာများကို လက်မခံကြချေ။ ဖော်ပြခြင်း မရှိကြ။ ပုံစံသစ်ကဗျာကို သုံးသော မဂ္ဂဇင်း အနည်းငယ်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ မတိုးနိုင်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် လက်ရေးကဗျာစာအုပ် ကလေးတွေ ရေးသားထုတ်ဝေရင်း အာသာဖြေကြရသည်။ လက်ရေး ကဗျာစာအုပ် တစ်အုပ် ထုတ်ဝေရသည်မှာ လွယ်ကူသည် မဟုတ်ချေ။ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်လျှင်တော့ လွယ်လွယ်လေးဟု ထင်ရသည်။ ဖယောင်းစက္ကူပေါ်မှာ ကညစ်နှင့်ရေးပြီး

စာကူးစက်ဖြင့်လှည့်၊ ပြီးတော့ ခေါက်ပြီး ချုပ်လိုက်ရုံသာ။ တကယ်တမ်း လုပ်ကြည့်တော့မှ လက်ဝင်သော အပိုင်းတွေရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထည့်ချင်သော ကဗျာ အရေအတွက်နှင့် စာမျက်နှာ ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် တွက်ချက် ချိန်ဆရခြင်း၊ စာကြောင်း အစိတ်အကျဲ၊ စာလုံး အကြီးအသေး ညှိရခြင်း၊ စာမျက်နှာ မမှားအောင် ဂရုစိုက်ရခြင်း။ ပြီးတော့ ဖယောင်းစက္ကူပေါ်မှာ ရေးရတာ လွယ်သော အလုပ်မဟုတ်။ ရေးနေကျ မဟုတ်လျှင် စက္ကူ စုတ်ပြသွားနိုင်သည်။

စာကူးစက် လှည့်ရာတွင် ကြုံရသည့် အခက်အခဲကလည်း ရှိသေးသည်။ ကဗျာစာအုပ်ဆိုလျှင် ပြဿနာတက်တတ်သည် ဆိုပြီး စာကူးစက်တွေက လှည့်မပေးချင်ကြ။ တစ်စက်ပြီး တစ်စက် ခြေတိုအောင် လှည့်ပြီး စည်းရုံးရသည်။ ဘာမှ ပြဿနာတက်စရာ မပါပါဘူး၊ ရိုးရိုးပါ၊ မယုံရင် ဖတ်ကြည့်ပါ ဆိုပြီး တောင်းတောင်းပန်ပန် ခေယယ လုပ်ရသည်။

စာကူးစက်လှည့်ပြီး၊ ချုပ်ပြီး၊ စာအုပ်ဖြစ်ပြန်တာ့ ရောင်းဖို့က ရှိသေးသည်။ တချို့ကို ကျောင်းက ပန်းဝတီလို ဆိုင်မျိုးမှာ တင်ရောင်းခိုင်းပြီး ကျန်တာကို ကိုယ်တိုင် လက်ဖွေလိုက်ရောင်းကြရသည်။ ကဗျာ စိတ်ဝင်စားသူတွေက ဝယ်သည်။ စိတ်မဝင်စားသူတွေက လှောင်သလို ပြောင်သလို လုပ်လွှတ်တတ်သည်။ တချို့က အားနာပါးနာ ဝယ်သည်။ ကိုယ်နှင့် နီးစပ်ရာကို အတင်း တွန်းထိုးရောင်းရသည်။ ဒီကြားထဲ ဈေးဆစ်သည့်လူ၊ အကြွေးဝယ်သည့်လူ၊ နောက်သလို ပြောင်သလိုနှင့် အလကားဆွဲသွားသည့် လူတွေက ရှိသေးသည်။ မိန်းကလေးအဆောင်တွေ သွားရောင်းသောအခါ ကဗျာစာအုပ်တော့ မဝယ်ဘဲ သူတို့ အဆောင် ဖန်ဖဲယားလက်မှတ် ပြန်ရောင်းခံလိုက်ရတာမျိုး၊ ဖန်ဖဲယားလက်မှတ်နှင့် ကဗျာစာအုပ် လဲလိုက်ရတာမျိုးလည်း ရှိသည်။

ကဗျာစာအုပ် လိုက်ရောင်းရသည့် အလုပ်မှာ ကောင်မလေးတစ်ယောက်ကို ရည်းစားစာ လိုက်ပေးရတာထက်တောင် မျက်နှာပိုပြောင်ဖို့ လိုလေသည်။

ဤစာအုပ် စီစဉ်သူများက ပြောသည်။ ယခု လက်ရှိ ကျောင်းထဲမှာ လက်ရေးကဗျာ စာအုပ်ကလေးတွေ ရေးထုတ်နေကြသူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခန်း သဘောမျိုးလည်း လုပ်ချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အလွန် သင့်လျော်ကောင်းမွန်သော အစီအစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် လက်ရေးကဗျာစာအုပ်များကို စိတ်ဝင်စားသည်။ အဆန်းသစ်ဆုံး အတွေး၊ အဆန်းသစ်ဆုံး အရေးအဖွဲ့များကို ထိုစာအုပ်များတွင် တွေ့နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လက်ရေး ကဗျာစာအုပ်ကလေးများကိုလည်း ရနိုင်သလောက် စုဆောင်းထားသည်။

ကျွန်တော်၏ စိတ်ကူးမှာ တစ်နေ့နေ့ကျလျှင် လက်ရေးကဗျာစာအုပ် ပြွဲလေးတစ်ခု လုပ်ချင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တကယ် ဖြစ်လာနိုင်ဖို့တော့ မလွယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်သော စိတ်ကူးပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစိတ်ကူးကပင် စိတ်ကူးယဉ်လို့ ကောင်းလှသည်။

သင့်တော်သော နေရာတစ်ခုတွင် ပြပွဲခင်းကျင်းမည်။ ကဗျာစာအုပ် အရောင်းကောင်တာလည်း ရှိမည်။ ပြခန်း၏ အပြင်ဘက် ဥယျာဉ်တွင်းရှိ သစ်ပင်ရိပ်များတွင် ကဗျာထိုင်ဖတ်ရန် ခုံတန်းလျားကလေးများ ထားရှိမည်။ အခန်းတစ်ခန်းတွင် နာမည်ကျော်ကဗျာများကို အသံနေ အသံထားဖြင့် ရွတ်ဆို သွင်းယူထားသော တိပ်ခွေများ နားထောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားမည်။

ထိုစိတ်ကူးသည် တစ်နေ့နေ့ ဖြစ်မလာဘူး ဟူ၍တော့ အတပ်မပြောနိုင်ချေ။

၁၉၇၈ ခု နှစ်ဦး၏ နေ့တစ်နေ့တွင် စာအုပ်လုပ်ငန်း လုပ်သူ တစ်ဦးနှင့် တွေ့သည်။ သူက လက်ရေး ကဗျာစာအုပ်ကလေးများတွင် ပါဝင်သော ကျွန်တော့်ကဗျာများကို ဖတ်ဖူးကြောင်း၊ ထိုကဗျာများကို စုပြီး ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေချင်ကြောင်း ပြောသည်။ “စာမူခကတော့ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့ဗျာ” ဟုလည်း ဆိုသည်။ ထုံးစံအတိုင်း ဆိုသည်မှာ တစ်ပြားမှ မပေးနိုင်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်တော်က ဝမ်းသာအားရပင် သဘောတူလိုက်၏။ ကဗျာတွေ စုပြီး ပေးလိုက်သည်။ နောက်တော့ ငွေကြေး အခက်အခဲကြောင့် သူမထုတ်နိုင်ဟု ဆို၏။

ကိုယ့်ဘာသာ ထုတ်ဖို့ကလည်း ထိုအချိန်က ကျွန်တော့်မှာ ငွေ သုံးဆယ့်ငါးကျပ်သာ ရှိသည်။ တကယ် ကုန်ကျမည့်ငွေက ထောင်နှင့်ချီသည်။ မိဘကိုလည်း ဒုက္ခပေးချင်တော့။ ကိုယ့်ပြဿနာ ကိုယ်ရှင်းမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

သုံးဆယ့်နှစ်လမ်းမှာ ကာလာရိုက်သည့် ပုံနှိပ်စက် အဟောင်းလေးတစ်လုံးဖြင့် အလုပ်လုပ်နေသော သူငယ်ချင်း အေးမြင့်ဆီ သွားသည်။ အခက်အခဲကို ပြောပြသည်။ မင်းက စာအုပ်အဖုံးအတွက် တာဝန်ယူပါ။ ထိုအတွက် ကျသင့်ငွေကို စာအုပ်ထဲမှာ အစုရှယ်ယာပါသည်ဟု သဘောထားပါဟု ပြောလိုက်သည်။ ကဗျာစာအုပ်ဆိုလျှင် ရှုံးဖို့ ကျိန်းသေကြောင်း သူသိသည်။ သို့ရာတွင် သူက ကျွန်တော့် ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံလိုက်၏။

စက္ကူဖိုးအတွက် အတိုးနှင့် ငွေချေးရသည်။ ဘလောက် အကြွေးလုပ်သည်။ အတွင်းစာသား ရိုက်သည့် ပုံနှိပ်တိုက်ကို အကြွေးရိုက်ခိုင်းသည်။

စာအုပ်အဖုံးအတွက် စက္ကူကို အကောင်းအသစ် မသုံးနိုင်။ ဖြတ်စတွေ ဝယ်သုံးရသည်။ စက္ကူအရောင်က မဖြူတော့၊ ဝါကျင့်ကျင့် ဖြစ်နေ၏။ နှစ်ကာလ ဘယ်လောက်ကြာအောင် သိမ်းဆည်းသိုလှောင်ထားသော ပစ္စည်းမှန်း မသိရ။ ကြာရှည် အထားခံအောင် ဖြန်းရသည့် ပိုးသတ်ဆေးနံ့က တသင်းသင်း။ ပိုးသတ်ထားသော ကဗျာစာအုပ်အဖြစ် ကြံဖန်ဂုဏ်ယူလျှင်တော့ ရနိုင်ဖွယ် ရှိပေသည်။

စာအုပ်ကြော်ငြာများကို တက္ကသိုလ်နယ်မြေမှာ အထူးပြု၍ ကပ်ခဲ့၊ ချိတ်ခဲ့ကြသည်။ စက်မှုတက္ကသိုလ်မှာလည်း ကပ်ပေး ချိတ်ပေးရန် ထိုတက္ကသိုလ်ရှိ သူငယ်ချင်းများကို အကူအညီ တောင်းရသည်။ သူတို့ကလည်း အားတက်သရော ကူညီကြပါသည်။ ဘယ်လောက်အထိလဲဆိုလျှင်

ကဗျာစာအုပ်ကြော်ငြာများကို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာသာမက စက်မှုတက္ကသိုလ် ဆင်ဝင်ကြီးအောက်ရှိ ကြော်ငြာသင်ပုန်းကြီး တစ်ခုလုံး ပြည့်သွားအောင် ကပ်ပစ်လိုက်ခြင်းပင်တည်း။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်၏ ပထမဆုံး ကဗျာစာအုပ်ဖြစ်သော “အချစ်လားဟေ့ ဝင်ခွဲလေကွယ်” ထွက်ခဲ့သည်။

စာအုပ် အခြေအနေမှာ မဆိုးလှပါ။ အုပ်ရေ နှစ်ထောင် ရိုက်နှိပ်ရာ ခြောက်လလောက်အကြာတွင် ကုန်သလောက်ရှိသွားသည်။ (မေတ္တာလက်ဆောင်ပေးတာ အုပ်သုံးရာလောက် ပါသည်။)

ထိုစာအုပ် အောင်မြင်သောကြောင့် သူငယ်ချင်းတွေက အားတက်လာသည်။ သူငယ်ချင်းတစ်စု ပေါင်းပြီး ကဗျာစာအုပ်များ ဆက်လက်ရေးသား ထုတ်ဝေသွားကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အရင်းအနှီး ရစေရန် ရှာကြဖို့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အရင်းအနှီးများကား လက်ပတ်နာရီ၊ အဘွားက ခဲပေးထားသော လက်စွပ်၊ အိမ်မှာ အသုံးမလိုတော့သော ဗလာစာအုပ် အဟောင်း၊ မီးလုံးမီးသီး အကျွမ်း၊ ပုလင်းခွံများ စသည်တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထပ်မံ လိုအပ်သော ငွေကို အတိုးနှင့် ချေးကြရသည်။

ချစ်ဒုက္ခ၊ အချစ်မြို့သားများ၊ နွေသစ်ရွက်၊ ရွှေနလုံးသား ကဗျာစာအုပ်များ ထွက်ပေါ်လာသည်။

ထိုစဉ်က ခုချိန်လို စာပေဇာတိရေး အရှိန်အဟုန် မပြင်းထန်သေးသဖြင့် စာနှင့်ပေနှင့် ဝေဖန်ခြင်းကိုတော့ မခံရ။ တစ်ဆင့်စကားဖြင့် လည်းကောင်း၊ တိုက်ရိုက်လည်းကောင်း ဝေဖန်ခြင်းကိုတော့ ကြားနာကြရသည်။ တချို့ ဆရာများက “မင်းတို့မို့ တွေးတတ် ရေးတတ်ပလေကွာ” ဟု ချီးကျူးကြသည်။ တချို့ ဆရာများက “ကဗျာနဲ့ စကားပြေကြားမှာ အဓိက ခြားနားထားတဲ့ စည်းကို မင်းတို့ ချိုးဖောက် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကြတာပဲ” ဟု အပြစ်တင်သည်။ လူငယ် စာဖတ်ပရိသတ်ကတော့ နှစ်သက် လက်ခံကြသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ကဗျာများသည် ထူးခြားဆန်းသစ်နေသည်။ ဤသည်မှာ သက်သက် စတန်ထွင်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကဗျာ ပုံစံသစ်များထွင်ရန် လူငယ် အများအပြားတို့ ကြိုးစား အားထုတ်နေကြသည့် လှုပ်ရှားမှုထဲတွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် စီးဝင် မျောပါခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာပုံစံသစ်သည် ခုမှ ရှိသည်မဟုတ်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာကပင် သူ့ခေတ်နှင့်သူ ဆန်းသစ်ခဲ့မှုတွေ ရှိခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်အလျောက် တီထွင် ဆန်းသစ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် တက်လာမည့် ကဗျာသမား လူငယ်များကလည်း သူတို့ခေတ်အလျောက် ထပ်မံဆန်းသစ် တီထွင်ကြလိမ့်ဦးမည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ရေးသော ကဗျာတွေကို ထောက်ခံအားပေးခဲ့သော ဆရာအချို့သည် ယခုအခါ မဂ္ဂဇင်းအချို့တွင် အယ်ဒီတာများ ဖြစ်နေကြပြီ။ ပုံစံသစ်ကဗျာများကို မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာပေါ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြလာကြပြီ။ ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ပင်။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ပြောစရာတစ်ခု ရှိပါသည်။ ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော် မသိကျွမ်းတာတွေ အများကြီး ရှိနေသေးသည်။ အချိန် ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ပို၍ သိလာရမည် ဖြစ်ပါလျက် ကြာလေ မသိသေးတာတွေက တိုးတက်များပြားလာလေ ဖြစ်ကြောင်း အံ့ဩဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော့်မှာ အကြီးမားဆုံး ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။

“ငါ ကဗျာရေးတတ်ပြီလား၊ မရေးတတ်သေးဘူးလား” ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်မေးမိခြင်း ဖြစ်၏။

(ပန်းတက္ကသိုလ်၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၈၇)

အိမ်သာတစ်လုံး အလိုရှိသည်

“အိမ်သာ” ဆိုသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို တစ်ခါမျှ နက်နက်နဲနဲ မစဉ်းစားမိခဲ့ဖူးချေ။

ဆိုးသွမ်းသောလူကို လူဆိုးဟု ခေါ်ကြသည်။ ရူးနေသောခွေးကို ခွေးရူးဟု ခေါ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် အိမ်သာဆိုသည်မှာ သာယာသော အိမ်ကလေး။

အိမ်သာတဲ့။ ဘယ်လောက် လှသော နာမည်လေးပါလဲ။ အကယ်၍သာ ထိုစကားလုံးကလေးသည် ယခု လက်ရှိအသုံးပြုနေသော အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုး မဟုတ်ခဲ့လျှင် ကလောင်နာမည် အဖြစ်တောင် မှည့်ခေါ်ဖို့ ကောင်းသေးတော့သည်။ “မောင်အိမ်သာ”။ ကဗျာဆန်လိုက်လှပေသည်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပင် ထိုကလောင်အမည်ကို ယူချင် ယူဖြစ်ခဲ့ပါလိမ့်မည်။

ခုတော့ အညစ်အကြေးစွန့်သော နေရာကိုမှ ထိုနာမည် လှလှကလေး ပေးထားခဲ့ကြသည်။ ဘာကြောင့်လဲ။

မြန်မာတို့သည် အလွန် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသော လူမျိုး၊ စိတ်မချမ်းသာစရာကိုပင် နားခံသာအောင် ပြောတတ်သည့်လူမျိုး ဖြစ်သည်။ သေဆုံးခြင်းကို ကွယ်လွန်သည်၊ အနိစ္စရောက်သည်ဟု သုံးနှုန်းကြသည်။ ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားသည် ဟူ၍ ကျန်ရစ်သူတွေ စိတ်ဖြေသာအောင် ပြောတတ်ကြသေးသည်။ ယုတ်စွာအဆုံး အလွန် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော ပုဒ်မ ၃၇၆ ကိုတောင် အဓမ္မပြုကျင့်မှုဟု နားဝင်ချီအောင် ဆိုတတ်ပေသေးသည်။

အိမ်သာကိစ္စမှာလည်း ထို့အတူပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။ အညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ရာ ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသော နေရာကို မသတိစရာ မဖြစ်အောင် စကားလုံးလှလှဖြင့် ဖုံးကွယ် တန်ဆာဆင်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

နောက်တစ်ချက်က ချစ်ခြင်းမယား ရည်းစားလူလုတာလို ခံရခက်သော ဝေဒနာထဲတွင် ဝမ်းထဲက ရစ်ရစ်နာနေပြီး မအောင့်နိုင် မအည်းနိုင် ဖြစ်နေစဉ် စွန့်ပစ်စရာ နေရာရှာလို့ မတွေ့ခြင်းသည်လည်း တစ်ခု

အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော အချိန်အခါမျိုးမှာ အိမ်သာတစ်လုံးကို တွေ့လိုက်ရလျှင် စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လောက် ကြည်နူးသွားသည်ကို လူတိုင်း ကြုံဖူးကြပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အိမ်သာ မည်ပေသည်။ အိမ်သာဆိုသော ဝေါဟာရကို စတင်တီထွင်ခဲ့သူကို ချီးကျူးထိုက်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ငယ်ငယ်ကတည်းက အိမ်သာကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ကလေးဘဝ နောက်ဖေးကို အိုးကလေးနှင့် ထိုင်ခဲ့ရစဉ်က လူကြီးတွေလို အိမ်သာထဲ ဝင်ချင်လိုက်သည်မှာ ကျွန်တော်၏ အကြီးမားဆုံး ရည်မှန်းချက်တွေထဲမှာ တစ်ခုအပါအဝင်ဟု ဆိုလောက်သည်။

ပထမဆုံးအကြိမ် အိမ်သာထဲ ဝင်ထိုင်ခွင့် ရခဲ့စဉ်က စိတ်လှုပ်ရှားရမှုသည် ကျောင်းစတင်သောနေ့၊ ချစ်သူနှင့် စတွေ့ရသော နေ့တို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ကျောင်းမှာ သူငယ်ချင်းနှင့်အတူ အိမ်သာ တစ်ပေါက်တည်းမှာ ကျောချင်းကပ်ထိုင်ရင်း စကားတပြောပြော လုပ်ရခြင်းကိုလည်း ဘယ်တော့မှ မမေ့။

အလုပ်ကို အပြင်းအထန်လုပ်ခြင်း၊ စည်းစနစ်ကြီးခြင်းတို့တွင် အဖေအမေကို မရရှိခဲ့သော်လည်း အိမ်သာတက်ရာမှာတော့ အဖေခြေရာကို နင်းနိုင်သူ ဖြစ်လေသည်။ အဖေသည် အိမ်သာတက်လျှင် သတင်းစာတွေ ယူသွားပြီး ကုန်အောင်ဖတ်လေ့ရှိသည်။ နာရီဝက် တစ်နာရီ ကြာသည်။ နောက်ပိုင်း သတင်းစာတွေ စာမျက်နှာ လျှော့လိုက်သောအခါ တိုင်း၊ နယူးစ်မီ မဂ္ဂဇင်းများဖြင့် အားဖြည့်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော်သည်လည်း အိမ်သာသွားလျှင် တစ်ခုခုတော့ ဖတ်လိုက်ရမှ ကျေနပ်တတ်လေသည်။ ကျွန်တော့်အကျင့်က ဆေးလိပ်မသောက်ရသေးလျှင် အိမ်သာသွားချင်စိတ် မပေါ်။ သတင်းစာ မလာသေးလျှင်လည်း အိမ်သာဝင်လို့ မရ။ မနေ့က ပိတ်ရက်မို့ ဒီနေ့ သတင်းစာ မလာလျှင် အတော် ဒုက္ခရောက်သည်။ မဂ္ဂဇင်းဖြစ်ဖြစ်၊ တခြားစာအုပ်ဖြစ်ဖြစ် ဖတ်စရာ တစ်ခုခုတွေလျှင် တော်သေးသည်။ ဘာမှ ဖတ်စရာမရှိလျှင် ကျွန်တော် ဝမ်းချုပ်သောနေ့ပင် ဖြစ်၏။

အိမ်သာထဲမှာ စာဖတ်ရခြင်းသည် ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ ဖတ်ရခြင်းလောက် သက်တောင့်သက်သာ မရှိတာ မှန်သည်။ သို့ရာတွင် သူကလည်း တစ်မျိုးသော ရသကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ကျွန်တော် အိမ်သာသွားလျှင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် နားအေးပါးအေး သွားချင်သည်။ အပြင်က ဆူဆူညံညံ အသံတွေ ကြားနေလျှင် စိတ်မဖြောင့်။ တစ်ခါတစ်ရံ ည လူခြေတိတ်ချိန်ကျမှ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို စိမ်ပြေနပြေ ဖတ်ရင်း အိမ်သာဝင်ရတာကို သိပ်သဘောကျသည်။

အိမ်သာတစ်လုံး အနေဖြင့် ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံး အနေအထားကား အိမ်နောက်ဘက် မလှမ်းမကမ်းရှိ မြေကွက်လပ်တစ်ခုတွင် ဝါးထရံကာ၊ အထပ်သားမိုးထားသော ပုံစံဖြစ်သည်။ အိမ်သာသို့ သွားရာလမ်းကြောင်းသည် ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက်ကလေး။ စိန်ပန်း သို့တည်းမဟုတ် စွယ်တော်ပင် တစ်ပင်က အုပ်မိုးနေရမည်။ မိုးကလေး တဖြောက်ဖြောက်ရွာနေလျှင် ပိုကောင်းသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးဖြင့် ဆောက်ထားသည့် အိမ်သာကလေး တစ်လုံးပင်တည်း။

လူတော်တော်များများသည် လူပျိုပေါက်၊ အပျိုပေါက် ဘဝက အိမ်သာထဲမှာ ရည်းစားစာ ခိုးဖတ်ခဲ့ဖူးကြပါလိမ့်မည်။ ရေမွှေးနံ့ သင်းယုံသော၊ ပန်းပွင့်ပုံ၊ လိပ်ပြာပုံတို့ ပါသော အပြာရောင်၊ အဝါရောင် စာရွက်ကလေးများသည် အိမ်သာနှင့် မလိုက်ဖက်လှသော်လည်း ထို့ထက် လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာ မရှိပြီ။

ကျွန်တော်ငယ်စဉ် ကဗျာစရေးကာစတုန်းက တခြားလူတွေ မြင်မှာ၊ သိမှာကို ရှက်သည်။ ကျွန်တော့်ကဗျာတွေကို ဖတ်ပြီး ဟားတိုက်ရယ်မောကြမှာကို ကြောက်သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်သာထဲဝင်၍ ချစ်သူ၏ ပါးပြင်မှ သနပ်ခါးမှုန့်များ အကြောင်း၊ သွယ်လျသော လက်ချောင်းကလေးများနှင့် ရွှေဝါရောင် မွှေးညင်းကလေးများ အကြောင်းကို ကဗျာရေးခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း ပန်းချီဆရာတစ်ယောက် ဆိုလျှင် လူကြီးတွေ မသိအောင် အိမ်သာထဲမှာ ပန်းချီခိုးဆွဲရင်း လေ့ကျင့်ခဲ့ရသည်ဟု ပြောဖူးသည်။ ခုတော့ သူသည် နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။

နောက်သူငယ်ချင်း ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်ကတော့ သူ့အတွက် လုံခြုံမှု၊ စိတ်ချရမှု၊ ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်ခွင့်ရှိမှုတို့ကို ပေးခဲ့သော အိမ်သာကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် အိမ်သာတစ်လုံး၏ အတွင်းပိုင်းရှုခင်းပုံကို ဆီဆေးပန်းချီကား တစ်ချပ်အဖြစ် တခမ်းတနား ရေးဆွဲဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။

ကျွန်တော်သည် မီးရထားဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ခရီးသွားခဲ့ဖူးသည်။ တွဲသစ်၊ တွဲဟောင်း၊ တွဲအို မျိုးစုံအောင် စီးဖူးသည်။ ရိုးရိုးတန်း၊ အထက်တန်း၊ အထက်တန်းအိပ်ခန်း တို့ကိုလည်း စုံအောင် စီးဖူးသည်။

ရိုးရိုးတန်း ထိုင်ခုံများသည် ထိုင်ရတာ သက်တောင့်သက်သာ မရှိ။ ညရထားဆိုလျှင် အိပ်ဖို့ အခက်အခဲ ရှိသည်။ အရမ်း အိပ်ချင်လွန်းတော့မှ ကြမ်းပြင်ပေါ် တစ်ခုခုခင်းပြီး မသက်မသာ အိပ်ရသည်။ တချို့ ရထားတွေကျတော့ ခုံတန်းနှစ်ခုကြားမှာ လူတွေ၊ ကုန်တွေ အပြည့်အသိပ် ပါလာတတ်သည်။ ထိုင်ရတာတောင် မလူးသာ မလွန့်သာ။

အထက်တန်းတွဲတွေကျတော့ ဇိမ်ကျကျ သွားနိုင်သည်။ ခုံတွေက ကျယ်သည်။ တွဲသစ်က ခုံတွေဆိုလျှင် ဆိုဖာက အိအိစက်စက်၊ ခုံတစ်ခုတိုင်းမှာ ဆေးလိပ်ခွက်၊ စားပွဲငယ် အရှင်တစ်ခု ပါသည်။ ရှေ့မှာ ခြေတင်စရာ ပါသည်။ အိပ်ချင်လျှင် ထိုင်ခုံနောက်မှီကို ပက်လက်ကုလားထိုင်လို လှန်ချလိုရသည်။

အိပ်ခန်းဆိုတာကတော့ ပြောစရာတောင် မလို။ ကိုယ့်အခန်းနှင့် ကိုယ်၊ လေးယောက်တစ်ခန်း၊ နှစ်ယောက်တစ်ခန်း၊ သီးသီးသန့်သန့် အိပ်ချင်လျှင် စင်ပေါ်တက်ပြီး အိပ်လိုက်ရုံပင်။ ရထားက ဘယ်ညာ ယိမ်းထိုးနေသဖြင့် ပုခက်ထဲထည့်ပြီး ချော့သိပ်ခြင်းကို ခံရသလို ငြိမ့်နေသည်။ ရထားသံ ဂျုံးဂျုံးဂျက်ဂျက်ကလည်း စည်းဝါးကျကျ သီချင်းဆိုပြနေသလို အတော် စည်းစိမ်ကြီးလေသည်။

ရိုးရိုးတန်း၊ အထက်တန်း ဘယ်လိုပဲကွာကွာ၊ တူညီတာ တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ တွဲတိုင်း တွဲတိုင်းမှာ ရှိသော အိမ်သာများသည် ကြွေကျောက် ခြေနင်းခုံများနှင့် မြေပြင်ကို ခိုးယိုပေါက်မြင်နေရသော ပြွန်ပေါက်တစ်ခု တပ်ထားသည်ချည်း ဖြစ်ခြင်းပင်။

မှန်၏။ အိမ်သာမှာ ဆိုဖာတပ်လို့မှ မရတာပဲလေ။

“ကျုပ်ကို အိမ်သာလို သဘောထားကြတယ်၊ အရေးကြုံမှပဲ သတိရတတ်ကြတယ်၊ ကိစ္စလည်းပြီးရော အမြန်ဆုံး ပြန်ထွက်ချင်ကြတယ်၊ လှည့်ကြည့်ဖော်တောင် မရတော့ဘူး”

ဥပမာဆောင်၍ ပြောတတ်ကြသည်။ လူတို့ကသာ အိမ်သာနှင့် နှိုင်း၍ ပြောကြသော်လည်း အိမ်သာကိုယ်တိုင်ကျတော့ ဘယ်သောအခါမှ စိတ်မဆိုးတတ်ချေ။ သူ့ကို မေ့နေလို့လည်း စိတ်မနာ။ သူ့ဆီ ရောက်လာသူကိုလည်း စကားနာ မထိုး။ အရေးပေါ် ရောက်ရှိသူတိုင်းကို သဘောထားကြီးစွာ ဆီးကြိုသည်ချည်း ဖြစ်သည်။

အိမ်သာသည် မျက်နှာကြီးငယ် မလိုက်တတ်။ မည်သူ၏ ပစ္စည်းကို နေရာကောင်းကောင်းပေးမည်၊ မည်သူ့ ပစ္စည်းတော့ ချောင်ထဲ ပို့ထားမည် ဟူ၍ မရှိချေ။

သုဿာန်တွေမှာမှ နေရာကောင်း မကောင်း၊ တွင်း အတိမ်အနက် ခွဲခြားမှု ရှိတတ်သေးသည်။ မီးသဂြိုဟ်ရာမှာလည်း အရိုးကျရှုံ့လောက်သာ ရှို့ချင် ရှို့လိုရသည်။ အရိုးပြာကို ပြန်လိုချင်လို့ ရသေးသည်။ အိမ်သာကတော့ မည်သူ၏ ပစ္စည်းကိုမှ ပြန်လည်ထုတ်ပေးရိုး ထုံးစံမရှိ။

အိမ်သာသည် တစ်ပါးသူ၏ ရွံရှာဖွယ် အညစ်အကြေး မှန်သမျှကို ကြည်ဖြူစွာ လက်ခံသည်။ သူ့ကိုယ်သူ အညစ်အနှမ်းခံ၍ လူအများ၏ သန့်ရှင်းရေး၊ စိတ်ချမ်းသာရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

သူသည် သစ္စာရှိသည်။ ရိုးသားသည်။ နားလည်တတ်သည်။ အနစ်နာခံသည်။ ခွင့်လွှတ်တတ်သည်။ အဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှု လုံးဝမရှိ။

ကျွန်တော်သည် အိမ်သာတစ်လုံး အလိုရှိပါသည်။

(ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်း၊ ဩဂုတ်၊ ၁၉၈၇)

အလုံးကလေးတွေ

ကျွန်တော်တို့သည် မျိုးနှင့်ရိုးနှင့် စာရေးဝါသနာပါကြသူများ ဖြစ်၏။ စာရေးဝါသနာပါသည် ဆိုရာတွင် ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး စသော စာပေကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ အိမ်မှာ သတိပေးကြေငြာစာများ ရေးခြင်း၊ ချိတ်ဆွဲခြင်း၊ ကပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လွယ်လွယ် ဥပမာပေးရလျှင် “အလိုက်သိပါ”၊ “လူကိုခင်လျှင် ငွေမချေးပါနှင့်” ဆိုသော စာမျိုးပင် ဖြစ်၏။

အဖေ၏ အဘိုးက စပြောလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

အဖေ၏ အဘိုးဆိုတော့ ကျွန်တော့်နေရာကခေါ်လျှင် (လွယ်လွယ်ကူကူ အဖေခေါ်သလို အဘိုးဟု ခေါ်တာပဲ ကောင်းပါလိမ့်မည်။)

အဘိုးသည် လူပျော်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ လူပျော်ပီပီ ကတ်သီးကတ်သတ်လည်း တွေးတတ်သည်။ သူ့အတွေးတွေက အပျော်အပျက် ဆန်သော်လည်း အဖိုးတန်တတ်သည်။

အဘိုးက အိမ်သာတံခါးမှာ စာရေးထားသည်။

“အိမ်သာထဲက ဘယ်သူလဲဟု မမေးပါနှင့်” တဲ့။

ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် ဘာမျှ ထူးခြားမှုမရှိ။ စေ့စေ့စပ်စပ် တွေးကြည့်လျှင်တော့ လူတို့၏ စပ်စပ်စုစု လုပ်တတ်သော သဘောသဘာဝကို လှောင်ပြောင်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လူတချို့မှာ အကျင့်တစ်ခု ရှိသည်။ အိမ်သာတက်ဖို့ အလာ တံခါးပိတ်ထားတာ မြင်လျှင် တံခါးကို ခေါက်ကြည့် လူရှိလျှင် ပြန်ခေါက်လိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် “လူရှိလား” မေးလိုက်၊ “ရှိတယ်” ဆိုလျှင် စောင့်နေ၊ ဒီလိုမဟုတ်။ “အိမ်သာထဲက ဘယ်သူလဲ” ဟု မေးတတ်သည်။ ထိုမေးခွန်းမှာ စေ့စေ့တွေးလေ အဓိပ္ပာယ်မရှိလေပင် ဖြစ်၏။ အိမ်သာထဲကလူသည် ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါဟု သိလိုက်ရသဖြင့် ဘာအကျိုး ထူးလာမည်နည်း။ ဘာမျှ မထူး။ အိမ်သာထဲက လူအဖို့သာ အနေရ အထိုင်ရခက်ပြီး မလွတ်မလပ် ဖြစ်သွားစရာ အကြောင်းရှိသည်။ လူတစ်ယောက်၏ လွတ်လပ်စွာ အိမ်သာသွားခွင့်ကို စော်ကားရာရောက်သည်။

အဘိုး၏ အိမ်သာတံခါးမှ စာတန်းကလေးသည် လူ့သဘောသဘာဝကို ဖော်ပြနေသည်။

တယ်လီဖုန်း စကားပြောရာတွင် ဖြစ်တတ်တာမျိုးနှင့် ဆင်သည်။ ဖုန်းမှားခေါ်မိပြီး ဘယ်ကပါလားဆို၍ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖုန်းမှားနေပါတယ် ဆိုလျှင် ပြီးရောပေါ့။ မဟုတ်။ ဒါဆို အခုပြောနေတာ ဘယ်ကပါလဲဟု ဆက်မေးတတ်သည်။ ဘယ်ကို မှားဆက်မိတာလဲလို့ သိချင်လိုက်ကြသေးသည်။

အဘိုး၏သမီး ကျွန်တော့်အဖေ၏ အမေကျတော့ အိမ်မှာ စာကပ်တာတို့ ဘာတို့ လုပ်လေ့မရှိ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဘွားက စာမတတ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

အဘွား၏သား ကျွန်တော့်အဖေကျတော့ စာကပ်တာ ဝါသနာပါသလား မမေးနှင့်။ သူတစ်အိမ်လုံး နေရာတကာမှာ ရှိသည်။ လေ့ကားအတက်မှ စသည်။

“အရည်မရ အဖတ်မရ စကားတွေပြောပြီး နှောင့်ယှက်ဖို့ဆိုလျှင် ဒီနေရာက ပြန်ကြွပါ”

သူ့ဇည့်ခန်းမှာတော့...

“အချိန်ရှိသရွေ့ အလုပ်ရှိသည်၊ ကိစ္စပြီးက ပြန်”

သူ့အိပ်ခန်းအတွင်း....

“မဝင်နဲ့”

အကယ်၍ မလိုက်နာဘဲ စွတ်ဝင်သွားလျှင် အထဲက စာတန်းတစ်ခုက ဆီးကြိုနေလိမ့်မည်။

“မဝင်နဲ့ ဆိုတာ ဘာဖြစ်လို့ ဝင်လာသလဲ၊ ဒါ သိပ်ရိုင်းစိုင်းတဲ့ အပြုအမူ”

ကျွန်တော့်အစ်ကိုတွေ အရက်သောက်တာ သူသိသွားသောအခါ ပိုစတာတိုက်ပွဲဆင်ပြီး သတိပေးသည်။

“နာနာမှတ်၊ ဖိနပ်ဖြစ်မယ်”

“ငါ့အဖေသည် အရက်မသောက်တတ်သဖြင့် အရက်သမားသားဟု အခေါ်မခံခဲ့ရသည်ကို ဂုဏ်ယူခဲ့ရသည်။ ယခု အရက်သမားအဖေဟု အခေါ်မခံရလျှင် ဂုဏ်တစ်ခု ထပ်တိုးလိမ့်ဦးမည်”

အဖေသည် ငယ်ငယ်ကတည်းက စာကပ်ဝါသနာပါသူ ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီများ၏ ဘတ်စ်ကားလိုင်းများနှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဘတ်စ်ကားများ အပြိုင် ပြေးဆွဲကြရသည်။ သူတို့က ကုမ္ပဏီဖြစ်၍ စနစ်ကျသည်။ ဘတ်စ်ကား အသစ်တွေ သုံးနိုင်သည်။ သူတို့လူမျိုးက အုပ်ချုပ်နေခြင်းဖြစ်၍ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရသည်။ မြန်မာဘတ်စ်ကားတွေက စုတ်လည်းစုတ်သည်၊ စနစ်တကျလည်း မရှိ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာကားတွေ လူစီးနည်းသည်။

ဒါကို အဖေက မကျေနပ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ်အားပေးရမည်။ သို့ဖြင့် သူ့ပိုက်ဆံနှင့် သူ ပိုစတာ ကြော်ငြာစာတမ်းတွေ ရိုက်ပြီး မြန်မာပိုင် ဘတ်စ်ကားတွေမှာ လိုက်ကပ်သည်။ စာသားက...

“မြန်မာပိုင် ဘတ်စ်ကားတွေကို မြန်မာလူမျိုးမှ မစီးရင် ဘယ်သူက စီးပါ့မလဲ ခင်ဗျာ”

ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတွေ လူပျိုဘဝက အခန်းတစ်ခုတည်းတွင် ခုတင်တစ်လုံးစီဖြင့် အိပ်ကြရသည်။ အစ်ကိုတွေက အခန်းနံရံမှာ ကဗျာတွေ ရေးကြသည်။ မြေဖြူနှင့်ရော၊ စာရွက်နှင့်ရေးပြီး ကပ်တာရော။ သူတို့ သူငယ်ချင်းတွေက အိမ်မှာ တစ်လကိုးသီတင်း၊ တချို့ဆို နှစ်နှင့်ချီ၍ လာနေကြသည်။ ထိုအခါ သူတို့လည်း နံရံကပ်ကဗျာတွေ ဝင်ရေးကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အပြန်အလှန် ကဗျာရေးပြီး တိုက်ပွဲဆင်ကြသည်။

ကျွန်တော်လည်း သူတို့လို ကဗျာတွေ ရေးချင်သည်။ မရေးရဲ။ သူတို့ဖတ်ပြီး ဟားမှာကြောက်သည်။ သို့ဖြင့် သူတို့ရေးသော ကဗျာများကိုသာ ဖတ်နေရသည်။ ထိုအခန်းသည် ကျွန်တော်၏ ကဗျာသင်တန်း ခန်းမဖြစ်သည်။ ကဗျာတွေ ရေးကပ်ထားသော နံရံသည် ကျောက်သင်ပုန်း ဖြစ်သည်။

အိမ်ထောင် အသီးသီးကျသွားသောအခါ အစ်ကိုတွေက အိမ်ခွဲနေကြသည်။ ကျွန်တော်က အမေနှင့် ကျန်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ကျကာစတွင် အတော်အသင့် အဆင်ပြေသည်ဟု ဆိုရမည်။ နာမည်ရကာစ စာရေးဆရာလေး။ ဝင်ငွေက မများလှသော်လည်း အမေရယ်၊ လင်မယားနှစ်ယောက်ရယ် စားလောက်သောက်လောက် ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ နည်းနည်းပါးပါး ပိုသဖြင့် စုနိုင်ဆောင်းနိုင်သေးသည်။

ကလေးတစ်ယောက် ရလာတော့လည်း ပြဿနာ သိပ်မရှိ။ ဝင်ငွေကလေး ပိုလာသဖြင့် ခုမိကာမိ ရှိသေးသည်။

ကလေးနှစ်ယောက်။ နည်းနည်း ကြပ်လာသည်။ ဝင်ငွေက ဒီအတိုင်း၊ ထွက်ငွေက တိုးလာသည်။ စားဝတ်နေရေးသာမက အမေ၏ ကျန်းမာရေး၊ ကလေးနှစ်ယောက်၏ ကျန်းမာရေး၊ ပြီးတော့ အသက်အရွယ် အချိန်အခါအရ လူမှုရေးကိစ္စတွေ ရှိလာသည်။ ကူညီရတာ၊ ထောက်ပံ့ရတာ။

နောက်တစ်ကြောင်းက အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်၏။ လူကနေပေမယ့် ကုန်ဈေးနှုန်းက မနေဘူး ဆိုသည့် ကိန်းပင်။

အိမ်ထောင်ကျခါစ အချိန်တုန်းက လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် တစ်ကျပ်၊ ခု နှစ်ကျပ်၊ နှစ်ကျပ်ခွဲ။ ဟိုတုန်းက ဆီတစ်ပိဿာ သုံးဆယ်၊ ခု ငါးဆယ်ကျော် ခြောက်ဆယ်။ ဆေးတွေဆိုလျှင် ပြောမနေနှင့်တော့။ လားရှိုးဘက်ကလာသော ဆေးတွေ ရှိနေလို့သာ တော်တော့သည်။ မနက် အိပ်ရာထ တစ်ကြိမ်၊ ညအိပ်ရာဝင် တစ်ကြိမ် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ မျက်နှာမူ၍ ကျန်းမာ ချမ်းသာပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းသင့်လှ၏။

ထားပါတော့။ ဆိုလိုတာက ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေ မမျှသည့်ကိစ္စ။ ဘယ်လိုလုပ်လျှင် ကောင်းမလဲဟု စဉ်းစားသည်။ ထိုအခါ ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာ နိဘယ်ဆုကြီးတောင် ရနိုင်သည့် သီအိုရီတစ်ခုကို သွားတွေ့သည်။

“တတ်နိုင်သမျှ လျော့စား၊ တတ်နိုင်သမျှ ပိုရှာ”

ဟူ၍ ဖြစ်သတည်း။

ကောင်းပြီ။ ပိုရှာဖို့ဆိုလျှင် ပို အလုပ်လုပ်ရပေလိမ့်မည်။ ပိုလုပ်လျှင် ပိုရနိုင်မည့် အခွင့်အရေးကလေး ရှိနေခြင်းကိုပင် ကံကောင်းလေစွဟု ယူသော်ရ၏။

ကျွန်တော်သည် စာရေးနည်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ဘာကြောင့် စာရေးနည်းရသလဲဆိုလျှင် စာရေးနည်းသောကြောင့်ပင်။ ဒါတောင် ခုနောက်ပိုင်း နည်းနည်း သွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ လူပျိုတုန်းကဆိုလျှင် တစ်နှစ်မှ စာအုပ်တစ်အုပ်လောက် ထွက်ချင်ထွက်တတ်သည်။

ဤသို့လျှင် စာရေးနည်းခြင်း အကြောင်းရင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်သောအခါ...

ကောင်းသထက် ကောင်းအောင် အချိန်ယူ ရေးသားနေခြင်း မဟုတ်။ အချိန် ကြာမြင့်နေခြင်းသာ ဖြစ်၏။ စာရေးနားခြင်း မဟုတ်။ စာရေးပျင်းခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ဘယ်လောက်ပျင်းသလဲဆိုတာ ကိုယ့်ကိုကိုယ်မို့ ကောင်းကောင်းသိသည်။

စာရေးစားပွဲမှာ ထိုင်မိလျှင် စာရေးရမည်စိုး၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြပြီး ရှောင်သည်။ စာရေးဖို့ အချိန်တန်တော့မှ ကိစ္စတစ်ခုခု ပေါ် ခိုင်းသည်။ စာရေးနေတုန်း မီးပြတ်သွားလျှင်...

"ဘာမှ အသုံးမကျဘူး"

ဟု လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကော်ပိုရေးရှင်းကို အသားလွတ်ဆဲပြီး စိတ်ထဲက ကြိတ်၍ ဝမ်းသာသည်။ ဖယောင်းတိုင် မီးခွက် ထွန်းရေးဖို့ စိတ်မကူး၊ ရေနံဆီ ဝယ်လို့မရ၊ ဖယောင်းတိုင် ဈေးကြီးတယ်။ (စာအုပ်ကောင်းကောင်း တစ်အုပ် ဖတ်နေတုန်း မီးပြတ်သွားလျှင်ကား ဖယောင်းတိုင် မရှိလျှင်ပင် ခုနစ်ကျပ်၊ ရှစ်ကျပ်တန် ဘက်ထရီ အကုန်ခံပြီး လက်နှိပ်ဓာတ်မီးထိုး၍ ဖတ်တတ်ပေသည်။)

နောက်ဆုံး ဘယ်လိုမှ ရှောင်လွှဲမရဘဲ စာရေးရပြီ ဆိုတော့လည်း ကြာကြာမထိုင်၊ ဖင်မငြိမ်၊ စာတစ်ပိုဒ်လောက် ရေးလိုက်၊ လမ်းထလျှောက်လိုက်၊ ပြတင်းမှ ငေးလိုက် လုပ်တတ်၏။ တစ်ခါတစ်ခါ ဝါကျတစ်ကြောင်း ဆုံးအောင်ရေးဖို့တောင် စိတ်မရှည်။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် ထားခဲ့ပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထွက်ချင် ထွက်သွားတတ်သည်။

ဤနေရာမှာ စောစောက ပြောခဲ့သော အိမ်မှာ စာကပ်သည့်ကိစ္စ ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည်လည်း မျိုးရိုးဗီဇအရ အိမ်မှာ သတိပေးကြော်ငြာစာ ကပ်ချင်သည့် ဝါသနာလေး ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဒီလိုကိစ္စမျိုးမှာ ဩဇာရှိသည့်လူမှ ကောင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ အဖေလို လူမျိုးဆိုလျှင် အိမ်သူအိမ်သားအားလုံးက လေးစားလိုက်နာမည်။ ကျွန်တော်လို ကောင်မျိုးကျတော့ ကျွန်တော့် ဦးလေးတစ်ယောက်လို ဖြစ်မှာ စိုးရသည်။

ဦးလေးသည် အဖေ့ကို အားကျပြီး သူ့အိမ်မှာ စာတွေကပ်တတ်သည်။ သူ့အလုပ်နှင့် ပတ်သက်သော ပစ္စည်းကိရိယာတွေကို စနစ်တကျ စီထားပြီး "ဒီလို သပ်ရပ်နေပါစေ" ဟု မြားပြပြီး စာကပ်ထားသည်။ သူ့ကို ဘယ်သူမှ မကြောက်ကြသဖြင့် ထိုစာ၏အောက်မှာ ပစ္စည်းတွေက အမြဲလို ဖရိုဖရဲ။

ကိုယ်ရေးသည့်စာကို သူများက မလိုက်နာ၊ မလေးစားလျှင် ကိုယ်ပဲ သိက္ခာကျမည်။ မလိုက်နာလို့ဆိုပြီး စာကို ပြန်ဖျက်ပစ်ဖို့ကလည်း ရှက်စရာ။ ထိုစာသည် ကိုယ့်ကို အမြဲ လှောင်ပြောင်သလို ဖြစ်နေတော့မည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ အမေရယ်၊ မိန်းမရယ်၊ ကျောင်းမနေရသေးသော ကလေးနှစ်ယောက်ရယ်သာ ရှိ၏။ သူတို့တွေမှာ စာထုတ်ပြီး သတိပေးရလောက်အောင် အပြစ်မရှိ။ သူ့တာဝန် သူကျေကြသူတွေချည်း။

အလုပ်ကို ဖိဖိစီးစီး မလုပ်ဘဲ အပျင်းထူသူက ကျွန်တော်တစ်ယောက်ပဲ ရှိသည်။ ဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတိပေးစာ ကပ်ဖို့ပဲ ရှိတော့၏။

ဘယ်လို သတိပေးစာမျိုး ကပ်မလဲ။ ဒဿနိကဗေဒ သင်ခွဲသူပီပီ နည်းနည်း ကြီးကြီးတွေးသည်။ ဂရိတွေးခေါ်ရှင်ကြီး သေးလိပ် အဆိုအမိန့်၊ ဂရိဘာသာဖြင့်...

"Ex Nihilo Nihil Fit"

မြန်မာလို...

"ဘာမှ မရှိသောအရာမှ ဘာမှ ဖြစ်မလာနိုင်" တဲ့။

နောက်တစ်ခုက ဟေရာကလိုက်တပ်၏ အဆို...

"မြစ်တစ်ခုအတွင်း၊ နှစ်ကြိမ်ဆင်းရန် မဖြစ်နိုင်"

မဖြစ်သေးပါဘူး။ ကျွန်တော်လိုချင်တာက စာရေးချင်အောင်၊ မပျင်းအောင် တွန်းအားပေးသည့် စာမျိုး။ စာပေဆိုင်ရာ စာတမ်းတစ်စောင်တွင် ဖတ်ဖူးသော စကားတစ်ခု ရှိသည်။ ဘယ်သူ့ အဆိုအမိန့်လဲတော့ မမှတ်မိ။

"Literature is half a trade and half an art."

"စာပေဟူသည် ကုန်သွယ်မှု တစ်ဝက်၊ အနုပညာ တစ်ဝက် ဖြစ်သည်" တဲ့။

အမယ်... မဆိုးပါလား။ သို့ရာတွင် ကုန်သွယ်မှု ဆိုတာကြီးက စီးပွားရေးဆန်သည်။ လိပ်ပြာမလုံ။

ရှုပ်ပါတယ်။ ရိုးရိုးပဲ ရေးတာကောင်းတယ်။

"မပျင်းနဲ့" ဆိုလျှင်ကော။ တော်ကြာ သူများတွေ မြင်လျှင် ဒီအရွယ်ရောက်မှ ကျောင်းသား သူငယ်လေးလို သတိပေးနေရတုန်းပါလားဟု ထင်မည်။ စဉ်းစားရင်း စဉ်းစားရင်း ဖျတ်ခနဲ အကြံပေါ်လာသည်။ ကောင်းလိုက်တဲ့ စာသားလေ။ ဘာမျှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်။ စာလုံးလေးလုံးထဲနှင့် အဓိပ္ပာယ် အများကြီးပါသော၊ စာရေးချင်စိတ်ကို ထိပ်ဆုံးထိ တွန်းတင်ပေးသော...

"၄၅၀၀"

ဆိုသည့် ဂဏန်းကလေး လေးလုံးမျှသာ။

စာရေးစားပွဲ ရှေ့တည့်တည့် နံရံတွင် ထိုလေးလုံးကို မြေဖြူနှင့် ရေးပြီးသည့် အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော် စာရေးစားပွဲမှာ ဖင်မြဲလာသည်။ စာလည်း ပိုရေးဖြစ်လာသည်။ လက်လည်း သွက်လာသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ငုပ်နေရရှာသော ပျင်းရိခြင်းရောဂါ ပေါ်လာပြီး စားပွဲမှ ထရန် ဖင်ကြွလိုက်မိလျှင်ပင် ထိုစာကို မြင်သည်နှင့် ဖုတ်ခနဲ ပြန်ထိုင်ကျသွားသည်သာ ဖြစ်၏။

ထို ဂဏန်းလေးလုံးကား ကျွန်တော့်အပေါ် တင်ရှိနေသော ကြွေးမြီအရပ်ရပ် စုစုပေါင်းတန်ဖိုးပင် ဖြစ်ပေတော့သတည်း။

(မိုးဝေမဂ္ဂဇင်း၊ ဇပြီ၊ ၁၉၈၈)

အော့ အော်

“ဆွမ်းအုပ်နီနီ အမေရွက်လို့
နက်ဖြန်မနက် ကျောင်းထွက်မယ်။
မောင်လဲလိုက်မယ် ချန်မထားနဲ့
အမေသွားတော့ ပျင်းလှတယ်။
ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ မောင်ငယ်ဆော့တော့
ဘုန်းကြီးအော်လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်။
မောင်မဆော့ပါ စိပ်ပုတီးနဲ့
ဘုန်းတော်ကြီးလို နေပွဲမယ်။
လိုက်မယ်၊ လိုက်မယ်။”

သမီးသည် မူကြိုကျောင်းက ပြန်အလာတွင် ကျောင်းကသင်လိုက်သော ကဗျာကို ရွတ်ဆိုရင်း အိမ်ပေါ် ပြေးတက်လာသည်။

ကျွန်တော်ကား ကဗျာလေး မတောက်တခေါက် ရေးတတ်သူ ဖြစ်၏။ ကဗျာတွေ အများကြီးတော့ ဖတ်ထားသဖြင့် “ကဗျာနား” ရှိနေသည်။

ဆွမ်းအုပ်နီနီ ကဗျာကို ကြားရတိုင်း စိတ်ထဲမှာ ဘဝင်မကျ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ထိုကဗျာတွင် တစ်နေရာ၌ ကာရန်လွတ်နေသည်။ “ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ မောင်ငယ်ဆော့တော့” ဆိုသော စာကြောင်းနှင့် “ဘုန်းကြီးအော်လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်” ဆိုသော စာကြောင်းနှစ်ကြောင်းတွင် ကာရန် အချိတ်အဆက် မညီဘဲ ရှိနေ၏။ ကျောင်းကြီးပေါ်နှင့် ဘုန်းကြီးအော်ကို ချိတ်ထားသည်ဟု ဆွဲယူနိုင်သော်လည်း နေရာ အထားအသို မမှန်။ ကာရန်ကို ဒီလိုချိတ်လို့ မရ။

ထိုကဗျာကို ဆရာကြီး ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဆရာကြီးလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကတော့ ကာရန် အံ့မကိုက်အောင် လုပ်ထားခြင်းမဟုတ်။ တစ်နေရာရာမှာ တစ်ခုခု လွဲချော်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ထဲမှာ မတင်မကျ ဖြစ်ခဲ့ရတာ အမှန်။

တစ်လောက ဆရာကြီး၏ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်မှာ အဖြေကို သွားတွေ့သည်။ ဆရာကြီးက သူ၏ ကဗျာအချို့တွင် မူလရေးသားချက်နှင့် လူအများ ယခု မှတ်ယူနေကြခြင်းတို့ အကြားတွင် ကွဲလွဲချက်ကလေးတွေ ရှိနေကြောင်း ရေးထား၏။ ထိုအထဲတွင် ဆွမ်းအုပ်နီနီ အစချီ ဥပုသ်စောင့်ကဗျာလည်း ပါသည်။

မူလရေးစဉ်က...

“ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ မောင်ငယ်ဆော့တော့”

ဟူသော စာကြောင်းမှ “ဆော့” နှင့် ကာရန်ကိုက်အောင် နောက်တစ်ကြောင်းတွင် “ဘုန်းကြီးအော်လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်” ဟူ၍ “အော်” ကို သုံးထားသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် စာစီမှားသောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အမှတ်မှားသောကြောင့် ဖြစ်စေ “အော်” မှသည် “အော်” ဖြစ်သွားရခြင်းပင်။

ထိုဆောင်းပါး ဖတ်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော် စိတ်ချမ်းသာသွားသည်။ “အော်” ဆိုသော စကားလုံးမှာ “ဆော့” နှင့် ကာရန်ကိုက်ရုံမျှ မဟုတ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကလည်း အလွန်တာသွားသည်။ ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်သည်။ “အော်” ဆိုသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်။

အော့သည်၊ အန်သည်၊ မအန်ခင်မှာ ထွက်ပေါ်လာသော အသံ...။ အော့သံ၊ နောက်တစ်နည်း အော်ခြင်းကဲ့သို့ အသံ မကျယ်လောင်ဘဲ ကျိတ်၍ မာန်မဲသည့် သဘောဟု ယူနိုင်သည်။ ဟုတ်ပြီ။ လှလိုက်သည့် စကားလုံးကလေး။ ဘုန်းတော်ကြီး၏ စရိုက်နှင့် အံ့ကိုက် ကွက်တိဝင်သည်။

သို့ရာတွင် ခုထိ လူအများက “ဘုန်းကြီးအော်လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်” ဟူ၍သာ ဆိုနေကြတုန်းပင်။ သမီးလည်း ဒီအတိုင်း။ ထို့ကြောင့် သမီးကို ခေါ်ပြီး...

“ခုန ဆိုတဲ့ကဗျာ ပြန်ဆိုပြစမ်း သမီး”

သမီးက ဆိုပြသည်။ ဘုန်းကြီးအော်... နေရာရောက်သောအခါ...

“ခဏနေဦး သမီး၊ သမီးဆိုတာ မှားနေတယ်၊ ဘုန်းကြီးအော်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ဘုန်းကြီးအော့... လို့ ဆိုမှ မှန်တယ်”

“အော့... ဟုတ်လား၊ အော့ ဆိုတာ ဘာလဲ ဖေဖေ”

ကလေး နားလည်အောင် ရှင်းပြဖို့ စကားလုံး ရှာရသည်။

"အော့ ဆိုတာ ဒီလိုလေ၊ တစ်ခါတစ်ခါ ဧည့်သည်တွေရှေ့မှာ သမီးက ဖေဖေ မကြိုက်တာကို လုပ်တဲ့အခါ ဖေဖေက သမီးနော်၊ ဟင်း... ဟင်း ဆိုပြီး မာန်တယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါကို ပြောတာ ဘုန်းကြီးကလည်း ဟင်း... ဟင်း ဆိုပြီး မာန်ပြီး ထရိုက်လိမ့်မယ်လို့ ပြောတာ၊ ရှင်းပြီလား" သမီး ခေါင်းညိတ်သည်။

"ဒါဆို ပြန်ဆိုကြည့်စမ်း"

"ဆွမ်းအုပ်နီနီ အမေရွက်လို့..."

... ..

... ..

... ဘုန်းကြီးအော့လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်"

"အေး ဟုတ်ပြီ"

ကျွန်တော် ဘဝင်ကျသွားသည်။

သို့ရာတွင် နောက်တစ်နေ့ သမီး မူကြိုကျောင်းက ပြန်လာသောအခါ အလိုမကျသလို သုန်သုန်မှုန်မှုန် ဖြစ်နေသည်။

"ဖေဖေ မကောင်းဘူး သိလား၊ ဖေဖေ ပြောသလို ဘုန်းကြီးအော့လို့ ရိုက်လိမ့်မယ်လို့ ဆိုတော့ သူများတွေက ဝိုင်းရယ်ကြတယ်၊ ဆရာမကလည်း ပီအောင် ဆိုမှပေါ့လို့ ပြောတယ်"

ဟု ငိုမဲ့မဲ့ ပြောသည်။ ကျွန်တော်က...

"မဟုတ်ဘူး သမီး၊ သမီးက ပီတယ်၊ သူတို့က မပီတာ၊ အော့က မှန်တယ်၊ အော်က မှားတယ်"

သမီးက ခြေကလေးဆောင့်ပြီး...

"အော့ချင်ရင်လည်း ဖေဖေ တစ်ယောက်တည်းပဲ အော့နေ၊ သူများတွေ အားလုံး အော်နေတာ၊ သမီးလည်း အော်ရမှာပဲ"

ကျွန်တော်သည် စကားတစ်လုံးသာ ရေရွတ်နိုင်သည်။

"ဪ"

(မဟေသီ မဂ္ဂဇင်း၊ ဇွန်၊ ၁၉၈၈)

ပန်းဆိုးတန်းလမ်းလျှောက်

ရန်ကုန်မြို့လယ်က လမ်းတွေထဲမှာ ပန်းဆိုးတန်းလမ်းကို သဘောအကျဆုံး ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်ခေတ် မူလနာမည်က ဖယ်ယာလမ်း။ အင်္ဂလိပ် မဟာဝန်ရှင်တော်မင်းကြီး ဆာအာသာဖယ်ယာကို ဂုဏ်ပြုမှုညွှန်ခေါ်ခဲ့ခြင်းပင်။ နောက်မှ မြန်မာအမည် ပန်းဆိုးတန်းဟု ပြောင်းခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပိုင်းအထိ လမ်းအမည်ဆိုင်းဘုတ်၏ အင်္ဂလိပ်လို နေရာတွင် “ဖယ်ယာ စထရီ” ဟု ရေးထားတာ ထူးခြားစွာ တွေ့ဖူး၏။

ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၏ ထူးခြားချက်တွေက...

ဒီလမ်းမှာ ခေတ်ဟောင်း အဆောက်အအုံ တော်တော်များများ ကျန်ရှိနေသေးခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဗဟို ကြေးနန်းရုံး၊ ဗဟို တရားရုံး စသော အဆောက်အအုံများပင်။

လမ်းအလယ်ပိုင်းရှိ ပလက်ဖောင်းအချို့မှာ အင်္ဂတေနှင့် ကျောက်စရစ် ရောထားခြင်းမဟုတ်။ သင်ပုန်းကျောက်ဟု ထင်ရသော အမည်းရောင် ကျောက်ပြားများ ဖြစ်၏။ ဒီလို ပလက်ဖောင်းမျိုး အလွန်ရှားသည်။

ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံးက ခရေပင်များပင်။ ရန်ကုန်မြို့လယ်ကောင်ရှိ လမ်းများတွင် သစ်ပင်တွေ စီတန်းစိုက်ထားတာမျိုး အလွန်တွေ့ရခဲသည်။ ဘယ်လောက် ပူပြင်းသော ရာသီဥတု မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ပန်းဆိုးတန်း အလယ်ပိုင်းရှိ ခရေပင်များအောက်မှာ အစဉ် အေးမြနေတတ်၏။

လူပျိုဘဝတုန်းက နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အိမ်ပြန်နောက်ကျတတ်သည်။ ညမိုးချုပ်အထိ တစ်ခါတစ်ရံ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်အထိ မြို့ထဲမှာပင် ရှိနေတတ်၏။ သူငယ်ချင်းတွေနှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်သည်။ တချို့ နေ့တွေမှာ လေးဆယ့်နှစ်လမ်းတို့၊ သုံးဆယ့်ရှစ်လမ်းတို့ရှိ ယမကာဆိုင်များသို့ ရောက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ ကမ်းနားမှာ တစ်ယောက်တည်း။

ဘယ်ကိုပဲသွားသွား ပန်းဆိုးတန်း အလယ်လမ်းကိုတော့ ဖြတ်သွားမြဲဖြစ်၏။ ထိုလမ်းသည် ရုံးတွေများသဖြင့် ညဘက်ဆိုလျှင် လူရှင်းနေတတ်သည်။ လူတွေ ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတတ်သော ဆူးလေဘုရား တစ်ဝိုက်နှင့် မဟာဗန္ဓုလလမ်းပေါ်မှ ပန်းဆိုးတန်းဘက်သို့ ချိုးကွေ့လိုက်လျှင် မြင်ကွင်းက ချက်ချင်း ပြောင်းလဲသွားသည်။ အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်သော အရသာကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ခံစားရသည်။ မိုးဖွဲရွာနေသော ညမျိုးမှာ လူသူရှင်းလင်းနေသော လမ်းပေါ်ရှိ ပလက်ဖောင်း ကျောက်နက်ပြားများသည် မိုးရေကြောင့် ပြောင်လက်နေတတ်၏။ ထိုလမ်းပေါ်မှာ ကိုယ့်ခြေသံ ကိုယ်နားထောင်ရင်း တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျှောက်ရတာ သိပ်စိတ်ကူးယဉ်လို့ ကောင်းသည်။

ခရေပွင့်သော ကာလမှာတော့ ညဘက်ဆို လူစည်ကားတတ်သည်။ ခရေပွင့်တွေကို သီပြီး ပြန်ရောင်းဖို့ ကောက်သူတွေ၊ ပန်ဖို့ ကောက်သူတွေ၊ အပျော်ကောက်သူတွေကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် ခပ်ထွေထွေနှင့် ခရေပန်းတွေ လုကောက်ပြီး ကလေးတွေကို ဝေပေးတတ်ကြ၏။

ခုကျတော့ ညဘက်မှာ ပန်းဆိုးတန်းကို လမ်းမလျှောက်ဖြစ်တော့။ သို့တိုင်အောင် မြို့ထဲ ထွက်ဖြစ်သည့်အခါ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ ဆင်းပြီးလျှင် ပန်းဆိုးတန်းအလယ်လမ်းကို ဖြတ်ဖြစ်အောင် ဖြတ်ပြီးမှ လိုရာသို့ သွားတတ်မြဲ ရှိတုန်းပင်။ ထိုလမ်းကို ဖြတ်သည့်အခါတိုင်း ဟိုအရင်က သူငယ်ချင်းတွေနှင့် ငြင်းကြခုန်ကြ၊ ချစ်သူအကြောင်း၊ ဟိုအကြောင်း ဒီအကြောင်းပြောရင်း လမ်းလျှောက်ခဲ့ကြသည်ကို သတိရ၏။

ဒီနေ့လည်း ပန်းဆိုးတန်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်လာခဲ့သည်။ လမ်းအောက်ပိုင်းရှိ အဆောက်အအုံများ၏ ဆင်ဝင်များအောက်တွင် ဈေးတန်းကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ အဝတ်အထည်တွေ၊ လူသုံးကုန်တွေကို ဈေးပေါပေါဖြင့် အော်ရောင်းနေကြသည်။ စွပ်ကျယ်တွေ၊ တီရှပ်တွေကို “လေးထည် တစ်ရာ၊ ငါးထည် တစ်ရာ” ဟု အော်ရောင်းသည်။

တစ်ထည်ကို ဘယ်လောက်ဟု မပြောဘဲ ငွေတစ်ရာကို မူတည်၍ အထည်အရေအတွက်ကို ပြောနေတာ ဘာသဘောလဲ မသိ။ ဝယ်သူတွေက ငွေတစ်ရာကို လေးနှင့်စား၊ ငါးနှင့် စားကြည့်ပြီးမှ တစ်ထည်ဈေးသိရသော စနစ်ပင်တည်း။ အိမ်နေရင်းဝတ်ဖို့ စွပ်ကျယ် လက်စက တစ်ထည်လောက် ဝယ်မည် စိတ်ကူးသည်။ ပြီးမှ အိမ်မှာ နှစ်ထည်တောင် ရှိသေးတာပဲလေ၊ စွပ်ကျယ်က စားလို့ရတာမှ မဟုတ်ဘဲ ဟုတွေ့ပြီး မဝယ်ဖြစ်တော့။

ဗဟို တရားရုံးရှေ့နား ရောက်လာသည်။ ခရောင်တစ်ပင်၏ အရိပ်မှာ ဗေဒင်ဆရာတစ်ဦး ထိုင်နေသည်။ သူ့ရှေ့က အဝတ်အစား ခပ်နွမ်းနွမ်းနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်ကို ဟောနေသည်။ သူတို့ရှေ့က ဖြတ်အလျှောက်တွင်...

“ရမှာပါ၊ ရမှာပါ၊ မကြာတော့ပါဘူး” ဆိုသော ဗေဒင်ဆရာ၏ အသံကို ကြားလိုက်ရသည်။

ကိုင်ဇာ၏ ရောင်စုံမြင်ကွင်းကျယ် သီချင်းထဲက “ကားလမ်းဘေးက ဗေဒင်ဆရာရေ၊ အားကိုးစမ်းပါရစေ” စသော စာသားကို သတိရမိ၏။

စာအုပ်ဆိုင်တွေရှိသော လမ်းတစ်ဘက်ခြမ်းသို့ ကူးလာခဲ့သည်။ အပင်မျိုးစေ့တွေ ရောင်းသောသူသည် အိပ်ငိုက်နေ၏။ ခုတလော ခေတ်စားလာသော ယိုးဒယားမနီကံသည့် နေရာမှာတော့ ကလေးတွေ အုံနေသည်။

စာအုပ်ဆိုင်တွေဘက် ဆက်လျှောက်ခဲ့၏။ လမ်းဘေး စာအုပ်အဟောင်းပုံကို တွေ့လျှင် ဝင်မရွှေဘဲ မနေနိုင်သော အကျင့်ရှိသည်။ ဝင်မိလျှင်လည်း တစ်အုပ်တလေတော့ အနည်းဆုံး ဝယ်ဖြစ်မြဲ။ အချိန်မရသည့် အခါမျိုး၊ ဝယ်စရာ ငွေမရှိသည့် အခါမျိုးတွင် စာအုပ်ဆိုင်တန်းတွေကို ကွေရှောင်သွားရသည်။ ပက်ပင်းတိုးမိသည့် အခါကျလျှင်လည်း ရည်းစားဟောင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆုံမိသလို ကြည့်ချင်ပါလျက် မမြင်ချင်ယောင် ဆောင်နေတတ်ရသည်။

ဒီနေ့တော့ လက်ထဲမှာ ငွေနည်းနည်း အပိုရှိနေသည်။ သို့ဖြင့် စာအုပ် အဟောင်းတစ်ပုံရှေ့မှာ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ချလိုက်၏။

စာအုပ် အဟောင်းဆိုင်များရှေ့မှာ ထိုင်မိလျှင် ပြတိုက်တစ်ခုထဲသို့ ရောက်သွားသလို စိတ်ကို ညှို့ယူဖမ်းစားခြင်း ခံရတတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လုံးဝသတိမရတော့။ ကားသံ လူသံတွေလည်း မကြားမိတော့။ စာအုပ်တွေ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ကိုင်ကြည့်၊ လှန်ကြည့်၊ မြည်းကြည့်ရင်း အရာရာကို မေ့လျော့နေတော့သည်။

ဒီလို အဖြစ်မျိုးတွေ ကြားဖူးသည်။

ကွယ်လွန်သူ ဆရာမြတ်ထန်သည် လန်ဒန်တွင် စစ်သံမှူးအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့စဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်ရက်တွင် မောင့်ဘက်တန်နှင့် ချိန်းဆိုထားသော ကိစ္စရှိနေသည်။ အချိန် နည်းနည်းစောသေးသဖြင့် လမ်းလျှောက်ထွက်ရင်း လမ်းကြားလေးတစ်ခုရှိ စာအုပ် အဟောင်းဆိုင် တစ်ဆိုင်ထဲ ရောက်သွားသည်။ ပဲနီ အနည်းငယ်မှ ပေါင်စတာလင် ထောင်ချီ၊ သောင်းချီတန်သော ရှေးဟောင်းစာအုပ်တွေပါ တွေ့ရသည်။ စာပေဝါသနာအိုးဖြစ်သော ဆရာမြတ်ထန်သည် စာအုပ်မှော်ရုံတော၏ ဖမ်းစားမှုမှ ရုန်းမထွက်နိုင်တော့။ အရာရာကို မေ့လေပြီ။ အချိန်တန်သည်အထိ သံမှူးပြန်မလာသဖြင့် သူရုံးကလူတွေ ဒေါင်းတောက်အောင် ရှာကြသည်။ မတွေ့သဖြင့် ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း မလာရောက်နိုင်သည်ကို ခွင့်လွှတ်ပါရန် မောင့်ဘက်တန်ထံ တောင်းပန် အကြောင်းကြားလိုက်ရသည်။ လော့ဒ် မောင့်ဘက်တန်မှာ နယ်နယ်ရရ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဘုရင်မ၏ ဦးလေးတော်သည့်အပြင် စစ်သေနာပတိ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် ချိန်းဆိုထားမှုကိုပင် မေ့လျော့သွားအောင် စာအုပ်တွေက ဖမ်းစားနိုင်ခဲ့ကြောင်း ဆရာမြတ်ထန်၏ “မုန်တိုင်းလွန်သော်” စာအုပ်မှာ ဖတ်ရှုရပါသည်။

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း နေရီလည်း ဒါမျိုး ကြုံဖူးသည်။

သူသည် ရေဒီယို အော်ပရေတာ အလုပ်မှ ထွက်ပြီး နိုင်ငံခြားသဘောလိုက်ဖို့ ကြိုးစားနေသည်။ တစ်ရက်မှာ အလုပ်အတွက် လူကြီးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံဖို့ ထွက်လာရင်း စာအုပ်အဟောင်းဆိုင် မြင်တော့ မနေနိုင်ဘဲ ဝင်မွေ့ကြည့်နေမိ၏။ နာရီဝက်လောက် ကြာသွားသည်။ ပြီးမှ အလုပ်ကိစ္စအတွက် သွားစုံစမ်းသည်။ အလုပ်ပေးနိုင်သူ လူကြီးက သူ့ကို မြင်သောအခါ...

“မင်း ဆယ်မိနစ်လောက်ပဲ နောက်ကျသွားတယ်ကွ။ ဒီနေ့ အလုပ်တစ်ခု ပေါ်တယ်။ အဲဒါ ငါလည်း ဒီနေ့ ငါ့ဆီ ပထမဆုံး ရောက်လာတဲ့လူကို ပေးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားတာ၊ စောစောကပဲ တစ်ယောက်လာလို့ ထည့်ပေးလိုက်တယ်၊ မင်း ကပ်လွဲသွားတာပေါ့ကွာ” ဟု ပြောလိုက်၏။

အလုပ်က မက်လောက်စရာ ဖြစ်၏။ လစာရင်းကပဲ ဒေါ်လာရှစ်ရာ။ သဘောလိုင်းကလည်း နာမည်ကြီး။ ကျွန်တော်က သူ့ကိုယ်စား နှမြောနေသည်။ သူကတော့ အလုပ်ကိစ္စထက် ပို၍ အရေးကြီးသည့်ဟန်ဖြင့်....

“ငါ အဟောင်းဆိုင်က ဆရာကြီးရွှေညင်ဒေါင်းရဲ့ တစ်သက်တာမှတ်တမ်း ဒုတိယတွဲ ရခဲ့တယ်ကွ၊ ငါ့မှာ အတွဲစုံဖို့ ဒီတစ်အုပ်ထဲ လိုနေတာ၊ အခုမှ အဆင်ပြေသွားတယ်” ဟု ဝမ်းသာအားရ ပြောသည်။

ကျွန်တော်သည် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာတာကလေးတွေ တွေးရင်း စာအုပ်တွေ လျှောက်ကြည့်သည်။ လိုချင်သော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တွေ့ပြီ။ ဆရာကျော်သိမ်း မြန်မာပြန်သည့် “အပြန်လမ်း” ဆိုသော စာအုပ်။ သူများဆီက ငှားဖတ်ပြီး အလွန်ကြိုက်သဖြင့် အပိုင် လိုချင်နေသည်။ ဘယ်လောက်လဲ မေးတော့ တစ်ဆယ်ဟု ပြောသည်။ ဆယ်တန်တစ်ရွက် ပေးပြီး စာအုပ်ကို လွယ်အိတ်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။

စာအုပ်ဟောင်းဝယ်လျှင် ဈေးကြီးသဖြင့် မတတ်နိုင်လျှင်သာ ဈေးဆစ်လေ့ရှိသည်။ တော်ရုံတန်ရုံဆိုလျှင် မဆစ်ဘဲ ဝယ်တတ်သည်။ စာအုပ်ကို ဈေးမဆစ်ကောင်းဟု ထင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ စာအုပ်ဆိုသည်မှာ မတတ်သာလို့သာ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ပြီး ရောင်းနေခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ရောင်းကုန်တစ်ခုအဖြစ် သဘောထားရမှာ အားနာဖို့ ကောင်းသည်။

စာအုပ်ရောင်းသူက တစ်ဆယ်တန် ငွေစက္ကူဖြင့် စာအုပ်တွေကို တဖျတ်ဖျတ် လိုက်ရိုက်နေသည်။ ဪ... ခုမှ ဈေးဦးပေါက်တာကိုး။ တစ်ဘက်သို့ မျက်စိရောက်သွားသည်။ ပန်းပင်၊ သီးပင်၊ စားပင်၊ မျိုးစေ့များ ရောင်းသူသည် အိပ်ငိုက်နေတုန်းပင် ရှိ၏။

ကျွန်တော်လည်း အတွေးစ မပြတ်တပြတ်နှင့်ပင် ပန်းဆိုးတန်းလမ်းကို ကျောခိုင်းပြီး ထွက်လာခဲ့၏။

(ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်း၊ မေ၊ ၁၉၈၉)

ခန်းသလား မခန်းဘူးလား

ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ ထမင်းရေခန်း ချက်စားလာခဲ့တာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်လောက် ရှိပြီ။ အမေက ခေတ်မီသည်။ ဆန်ပေါပေါနှင့် သူများတွေ ထမင်းရည် ငုံ့ပေါလအော သွန်ပစ်နေသည့် အချိန်ကတည်းက အမေကတော့ ထမင်းရေခန်းပဲ။ တွေ့သမျှ မိန်းမတွေကိုလည်း ထမင်းရေခန်းချက်ဖို့ စည်းရုံးလေ့ရှိသည်။

“ထမင်းရေခန်း ချက်ပြီ ဆိုတာနဲ့ ပထမဆုံး စပြီး အကျိုးဖြစ်တာကတော့ ထမင်းရည် ငဲ့ရ သက်သာသွားတာပဲ။ ထမင်းရည်ပူ လောင်မှာလည်း မကြောက်ရတော့ဘူး။ ရေခန်းချက်ရတာ သိပ်လွယ်တယ်။ အိုးထဲမှာ ဆန်ထည့် ရေထည့်ပြီးတော့ လက်ခလယ်ကို ရေထဲနှစ်လိုက်၊ လက်ထိပ်နဲ့ ဆန်မျက်နှာပြင် ထိတဲ့အချိန်မှာ ရေက လက်နှစ်ဆစ်စာ ရှိနေရမယ်။ ဒါက ပုံမှန်ပဲ။ ဆန်အမျိုးအစားကို လိုက်ပြီးတော့ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ရေကို လိုတိုးပိုလျှော့ ထည့်ရုံပဲ။ ရေဆူပြီဆိုရင် တစ်ချက်နှစ်ချက် မွှေပြီးတော့ အဖုံး

ပိတ်ထားလိုက်တော့ သူ့ဘာသာ နပ်သွားလိမ့်မယ်၊ ရေခန်းက အကျက်လည်း မြန်တယ်၊ အချိန်ကုန်လဲ သက်သာတယ်၊ တစ်ဆက်တည်း အကျိုးဖြစ်တာက ထင်း မီးသွေး အကုန်သက်သာတယ်”

ရေခန်းထမင်းသည် ရေငဲ့ထမင်းထက် ပိုပြီး အာဟာရ ဖြစ်တာကတော့ ပြောစရာ မလိုလောက်အောင် သိသာ၏။ ငွေပစ်ရမည့် ထမင်းရည်ထဲမှာ ပါသွားမည့် ဓာတ်ပစ္စည်းအားလုံး ပါဝင် ကျန်ရှိနေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။

ထမင်းရည်ထဲတွင် လူတို့၏ ကုန်ခန်းသွားသည့် အင်အားကို ပြန်လည်ဖြည့်တင်းပေးနိုင်သည့် ကစီဓာတ် အများအပြား ပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် အကြောအခြင် ကိုက်ခဲခြင်း၊ မှတ်ဉာဏ် အားနည်းခြင်း၊ အာရုံကြော ချွတ်ယွင်းခြင်းတို့ကို ကာကွယ်နိုင်သည့် ဗီတာမင် ဘီဝမ်းဓာတ်၊ သွားဖုံးရောဂါ၊ ကျီးကန်းပါးစပ် ရောဂါတို့ကို ပျောက်ကင်းစေသည့် ရီဗိုဗလေဗင်ဓာတ်လည်း ပါသည်။ ဘယ်ရီဘယ်ရီခေါ် ကိုယ်ရောင်ရောဂါကိုလည်း ကာကွယ်ပေးသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် နာမည်ကျော် ဆရာဝန်ကြီးတစ်ယောက်က ပြောဖူးသည်။

“ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးတွေက ထမင်းရည် ငွေချက်တာ အကျင့်ကြီး ပါနေပြီ၊ ဒီတော့ တကယ် အာဟာရဖြစ်တဲ့ အဆီအနှစ်ကို စွန့်ပစ်လိုက်ကြတဲ့ သဘောပဲ၊ တချို့ကျတော့ ထမင်းရည်ကို ခွေးတွေ၊ ဝက်တွေ တိုက်ပြီး လူကတော့ အာဟာရ မရှိတဲ့ ထမင်းကို စားတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ခွေးတွေက ဝါပြီး လူတွေက ပိန်နေတယ်”

ဟု ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ကရုဏာဒေါသော ပြောခဲ့လေသည်။

သာလွန်မင်းတရားကြီး လက်ထက်ကလည်း တိုင်းခန်း လှည့်လည်ရာတွင် ထမင်းရည်ကို မြေပေါ် ငွေသွန်ချနေသော မိန်းမတစ်ယောက်ကို တွေ့သောအခါ...

“ဟယ်... မိုက်လိုက်တဲ့ သူငယ်မ၊ ထမင်းရည်ကို အလဟဿ သွန်ပစ်ရချေသလော၊ ကလေးငယ်တွေကို တိုက်လျှင် အာဟာရ မဖြစ်သလော၊ ခွေး၊ ဝက်တို့ကို တိုက်လျှင် အကျိုးမရှိသလော”

ဟု ဆိုပြီး ထမင်းရည် သွန်ငဲ့သူ မိန်းမအား ကြိမ်လုံးနှင့်ရိုက်၍ ဆုံးမခဲ့ဖူးလေသည်။

အမေသည် ထိုအကြောင်းကို မကြာခဏ ပြောပြီး...

“ယခုလည်း ထမင်းရည်ခန်း မချက်တဲ့ မိန်းမတွေကို ကြိမ်အက်ပေးဖို့ သက်ဆိုင်ရာကို အကြံဉာဏ်ပေးချင်တယ်”

ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။

အမေကတော့ ကြိမ်လုံးနှင့်ရိုက်လို့ မဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ပြော စည်းရုံးရသည်။ ရေခန်းထမင်းချက်လျှင် အချိန်ကုန် သက်သာပုံ၊ အာဟာရ ဖြစ်ပုံ၊ ဆန်ကုန် သက်သာပုံတို့ကို ပြောပြသည်။

“ဟဲ့... ရေခန်းသာ ချက်စား၊ ညည်းကလေး ဗိုက်ပူနံကား ဖြစ်နေတာက ဝတုတ်လာလိမ့်မယ်၊ ညည်းယောက်ျား နှုတ်လည်း ပျောက်သွားမယ်”

အမေသည် တချို့အိမ်များသို့ ကိုယ်တိုင်သွားပြီး ရေခန်းချက်နည်း သင်ပေးသည်။ တချို့ကျတော့ ဆန်နှင့် ထမင်းအိုး ယူလာခိုင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ အိမ်က မီးဖိုမှာ လက်တွေ့ချက်ပြသည်။ တချို့ကျတော့ ရှောင်ဖယ်ဖယ် လုပ်နေတတ်၏။ ထိုသူမျိုးကို အမေက ချောင်းနေပြီး အိမ်ရှေ့ ဖြတ်သွားတာ မြင်သည်နှင့်...

“ဟဲ့... လာဦး”

ဆိုပြီး ခေါ်သည်။ ပြီးတော့ အိမ်ကဆန်နှင့် အိမ်က အိုးနှင့်ပင် ချက်နည်းသင်ပြီး ထမင်းကိုပါ ပေးလိုက်တတ်သည်။

သို့တိုင်အောင် အမေ့ စည်းရုံးရေးမှာ သိပ်မအောင်မြင်လှချေ။ စားနေမကျသူဖို့ ရေခန်းထမင်းက ပျော့စိစိဟု ထင်စရာရှိ၏။ စားရတာ အိတ်တယ်၊ ရင်ပြည့်တယ်ဟုလည်း ထင်ကြသည်။

အမှန်မှာ ရင်ပြည့်ခြင်း မဟုတ်။ အဆီအနှစ် ပြည့်ဝသောကြောင့် နည်းနည်းစားရုံဖြင့် တင်းတိမ် ဝလင်သွားခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်ကတော့ စားနေကျ ဖြစ်သောကြောင့် ရေငဲ့ချက်သော ထမင်းကို လုံးဝမစားချင်တော့။ မာဆတ်ဆတ် ဖွယ်တယ်တယ် နေသည်။ အရသာမရှိဟု ထင်သည်။

တချို့ကတော့ ရေခန်းချက်တယ်ဆိုတာ ဆန်ကောင်းမှဟု ဆိုတတ်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ ငကျွဲ၊ ဧည့်မထ၊ ငစိန် စသော ပြည်သူ့ဆိုင် သမဝါယမမှ ပေးသော ဆန်မျိုးစုံကို ရေခန်းပဲ ချက်စားနေခြင်း ဖြစ်၏။ ငစိန်ဆို ပိုတောင် ကောင်းသေးသည်။ ငစိန်က အေးလျှင် မာတတ်သည်။ ရေခန်းချက်စားလျှင် ဘယ်လောက်အေးအေး မာတောင့်သွားခြင်း မရှိ။

ရေခန်းချက်တော့ ထမင်းလုံးမလှဘူးဟု ပြောသူလည်း ရှိသည်။ ဒါကလည်း မဟုတ်သေး။ ခုအခါမှာ တတ်နိုင်သူတို့ သုံးနေကြသော ရိုက်စက်ကွက်ကာခေါ် လျှပ်စစ်ထမင်းအိုးမှာ ရေခန်းနည်းနှင့် ချက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

အမေက ရေခန်းချက်ခြင်းသည် ဆန်ကုန် သက်သာသဖြင့် တွက်ခြေကိုက်သည်ဟု အကြောင်းပြသော်လည်း သိပ် အလေးမထားခဲ့ကြ။ ထိုအချိန်က ဆန်ပေါများနေသဖြင့် နို့ဆီဘူးတစ်လုံးလောက်မှာ ဘာမှမဖြစ်လောက်ဟု အထင်ရှိခဲ့ကြလေ၏။ အခုနောက်ပိုင်း ဆန်တွေ ဈေးကြီးလာသော်လည်း လူအများကတော့ ထမင်းရည်ငဲ့ချက်ခြင်းကို အကျင့်ပါနေတုန်းပင် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ကျပြီး မိန်းမလက်ထက် ရောက်တော့လည်း ရေခန်းထမင်းကိုပင် ဆက်ချက်ခိုင်းခဲ့သည်။ ခုထိလည်း ဆက်ချက်နေတုန်းပင် ဖြစ်၏။ ခုနောက်ပိုင်းကျတော့ ရေခန်းထမင်းသည်

အာဟာရဓာတ် ကြွယ်ဝခြင်း၊ နီဗိုဖလေဗင် စသော ဓာတ်များ ပါဝင်ခြင်း စသည့်အချက်များက ပဓာန မဟုတ်တော့။ တွက်ခြေကိုက်ခြင်း ဟူသော အချက်သာလျှင် ပဓာန အကြောင်းရင်း ဖြစ်လေသည်။

ထမင်းရည်ခန်းတွင် ဂွေပစ်ရမည့် ထမင်းရည်အားလုံး ထမင်းစေ့ထဲမှာပင် တည်ရှိ ကျန်ရစ်နေသဖြင့် ထုထည် ပိုကြီးမားသည်။ အဆီအနှစ် ပြည့်ဝသဖြင့် အစားခံသည်။ အဆာလည်း ခံသည်။ ထို့ကြောင့် ဆန်ကုန် သက်သာသည်။ ခန့်မှန်းခြေ တွက်ကြည့်သောအခါ ရေငွေ့ချက်လျှင် တစ်နေ့ ဆန်တစ်ပြည် ချက်ရမည့်အစား ခုနစ်လုံးသာ ချက်ဖို့လိုသည်။ ဆန်နို့ဆီဘူး တစ်လုံးဆိုသည်မှာ အရင်က ဘာမှ မပြောပလောက်သော်လည်း ခုကျတော့ အနိမ့်ဆုံးနှုန်းနှင့် တွက်လျှင်ပင် တစ်ကျပ်ကျသည်။

ထိုမှ ဆက်လက်၍ ကျွန်တော် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ကြည့်သည်။ လူငါးဦးရှိသည့် မိသားစု တစ်စုသည် တစ်နေ့ ဆန်တစ်ပြည် ချက်ရသည် ဆိုပါစို့။ ရေခန်းချက်လျှင် ခုနစ်လုံးသာ ချက်ရမည်။ ဆန်တစ်လုံး သက်သာမည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ သန်းလေးဆယ်အနက် ထမင်းမစားသေးသော မွေးကင်းစ ကလေးငယ်များနှင့် ရေခန်းချက်စားသူ ဆယ်သန်းရှိသည်ထား။ ကျန် သန်းသုံးဆယ်ကသာ ရေခန်း လိုက်ချက်စားမည် ဆိုလျှင် လူငါးဦးလျှင် ဆန်တစ်လုံး သက်သာသည့်နှုန်းနှင့် တွက်ကြည့်ပါက တစ်နေ့လျှင် ဆန်နို့ဆီဘူး ခြောက်သန်း ပိုထွက်လာပေမည်။ လူတစ်ဦးလျှင် တစ်နေ့ ဆန်နှစ်လုံးကျနှင့် တွက်သော် နောက်ထပ် လူသုံးသန်းအတွက် ဆန်ဖူလုံသွားစေမည့် သဘောပင် ဖြစ်၏။

နောက်တစ်နည်းတွက်လျှင် ဆန်တစ်လုံး တစ်ကျပ်ကျဖြင့် ငွေ ကျပ်ခြောက်သန်း နေ့စဉ် အကုန်အကျ သက်သာမည့် သဘောလည်း ဖြစ်၏။ ထိုဆန်များကိုသာ ထိုဈေးနှုန်းအတိုင်း နိုင်ငံခြားသို့ ရောင်းချနိုင်လျှင် တစ်နေ့ ဒေါ်လာတစ်သန်း တိုင်းပြည်အတွက် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ ရရှိနိုင်သည်။ ထိုငွေမှာ ဟိုင်းလတ်ကား အစီးသုံးရာ ဝယ်နိုင်လောက်သော ငွေဖြစ်၏။ ဒါက တစ်ရက်စာပဲ ရှိသေးသည်။

အထက်ပါနှုန်းဖြင့် တွက်လျှင် တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်လလောက် ရေခန်းထမင်း ချက်စားရုံဖြင့် တစ်လကြာလျှင် ဟိုင်းလတ်ကား အစီးပေါင်း ကိုးထောင် ဝယ်နိုင်မည်။ တစ်လအတွင်းမှာပင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ပြဿနာ ပြေလည်သွားနိုင်သည်။

ထိုအကြောင်းကို ကျွန်တော့်မိန်းမအား ရှင်းလင်း တွက်ပြလိုက်သည်။ မိန်းမက ခဏမျှ စဉ်းစားနေပြီးနောက်...

"တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ ခုအခါမှာ ဆန်တစ်ပြည်ဝယ်ရင် ဘယ်တော့မှ ရှစ်လုံးအပြည့် ရတာမဟုတ်ဘူး၊ အလွန်ဆုံး ခုနစ်လုံးခွဲပဲ ရတာ၊ ဒီတော့ တစ်ပြည်မှာ ပိုထွက်လာတာက နို့ဆီဘူး တစ်လုံး မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ဝက်ပဲ ရှိတယ်၊ ဒီတော့ သူဝယ်မယ့် ကားစင်းရေကို တစ်ဝက်လျှော့လိုက်"

ဟု ပြုံး၍ ပြောသည်။

"အေးလေ၊ တစ်လ အစီး လေးထောင့်ငါးရာ ဆိုတာကော နည်းသလားကွ"

ဟု ကျွန်တော်က ပြန်လည် ချေပလိုက်ရ၏။

(ခန မဂ္ဂဇင်း၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၉၀)

ပရိသတ်အဖြစ်

ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဆိုသော်လည်း စာပေနယ်မှ အပမှာတော့ ပရိသတ်တစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်၏။ စာပေနယ်မှာပင်လျှင် ကိုယ်ရေးသောစာနှင့် ပတ်သက်လို့သာ စာရေးဆရာ။ တခြားသူများ ရေးသော စာတွေကို ဖတ်တော့ စာဖတ်ပရိသတ်ပင် ဖြစ်နေပြန်၏။

စာဖတ်ခြင်းသည် ကရိကထ သိပ်မများလှ။ စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် အလင်းရောင်ရှိလျှင် ပြည့်စုံသည်။ နေ့အလင်းရောင်နှင့် ဖတ်လို့ရသည်။ လျှပ်စစ်မီး မရှိလျှင်တောင် မီးခွက်၊ ဖယောင်းတိုင်ထွန်းပြီး ဖတ်လို့ရသည်။ စာဖတ်ဖို့ နေရာကိုလည်း တခမ်းတနား ပြင်ဆင်စရာမလို။ အိပ်ရာထဲမှာ လှဲရင်း၊ ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ရင်း၊ သစ်ပင်ရိပ်မှာ နေရင်း၊ ရထားစီးရင်း၊ ကားစီးရင်း ဖတ်လို့ရသည်။ ယုတ်စွအဆုံး အိမ်သာတက်ရင်းပင် ဖတ်လို့ရသည်။

ဖတ်နေရင်းက မျက်စိညောင်းလာလို့ ဖြစ်စေ၊ ဧည့်သည်လာလို့ ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းကိစ္စ တစ်ခုခု ပေါ်လာလို့ ဖြစ်စေ စာအုပ်ကို ခဏချထားလို့ ရသည်။ တစ်ခုခု မရှင်းလင်းတာရှိလျှင် ရှေ့ပိုင်း စာမျက်နှာကို ပြန်လှန် ဖတ်ကြည့်လို့ ရသည်။

စာဖတ်ပရိသတ် တစ်ယောက်အဖို့ လုံးဝ အာမခံချက်ရှိသော ကိစ္စကား ဇာတ်လမ်း အစအဆုံး ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုအချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ စာမျက်နှာ ကျော်ဖတ်ခြင်း၊ ဇာတ်သိမ်းခန်းကို အရင်လှန်ကြည့်ခြင်းတို့တော့ မလုပ်ကောင်းချေ။

စာရေးဆရာတစ်ယောက်သည် စကားလုံးတစ်လုံးကို စဉ်းစားရင်း တစ်နေကုန်ချင် ကုန်သည်။ စာကြောင်းတစ်ကြောင်းအတွက် နှစ်ရက်သုံးရက် အချိန်ယူချင် ယူသည်။ စာတစ်မျက်နှာပြီးဖို့ တစ်ပတ်ကြာချင်လည်း ကြာတတ်သည်။ စာဖတ်သူအဖို့တော့ စာတစ်ရွက် လှန်ရခြင်းသည် ဖျတ်ခနဲ အသံမြည်ရုံလောက်သာ ကြာသည်။ ထို့ကြောင့် စာမျက်နှာ ကျော်ဖတ်ခြင်းသည် စာရေးသူ၏ အားထုတ်မှုကို အသိအမှတ် မပြုရာရောက်သည်ဟု ထင်၏။ အကယ်၍ ကျော်သွားချင်လောက်အောင် အရေးအသား ညံ့ဖျင်းနေလျှင် စာရွက်တွေ လှန်ပစ်မည့်အစား စာအုပ်ကို ပိတ်လိုက်ပြီး ဆက်မဖတ်ဘဲ နေလိုက်ခြင်းက စာရေးသူကို ဂုဏ်ပြုရာ ရောက်ပေသေးသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဇာတ်သိမ်းခန်းသည် မိမိ ညာဘက်လက်ချောင်းများနှင့် ဓာတ်ပြားတစ်ချပ်စာသာ ခြား၍ ရှိနေပါလျက် မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ရှေ့ဘာဆက်ဖြစ်မလဲဟု သို့လောသို့လော ဖတ်ရှုရခြင်းသည် စာဖတ်ပရိသတ်အဖို့ အရသာ အရှိဆုံးပင် ဖြစ်တော့သည်။

ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်ကျတော့ ရုံထဲ ဝင်လိုက်ပြီဆိုသည်နှင့် မိမိ၏ မျက်လုံးများကို ပိတ်ကားထံ ဝကွက် အပ်နှံလိုက်ရလေသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ ပွဲပြီးအောင်တော့ ကြည့်ရပေတော့မည်။ မပြီးခင် ရုံပြင်ထွက်သူ အလွန်ရှားသည်။ ဇာတ်ကားက အလွန်ညံ့နေလျှင်ပင် အောင့်အည်းသည်းခံ၍ ပြီးဆုံးအောင် ကြည့်ကြရလေသည်။

ရုပ်ရှင်ကြည့်ရာတွင် ကိုယ်ကြိုက်သည့် နေရာ၊ ကိုယ်ကြိုက်သည့် အချိန်မှာ ကြည့်လိုရသည် မဟုတ်။ ရုပ်ရှင်ရုံကို သွားရမည်။ ပွဲပြသည့် အချိန်မှာ ကြည့်ရမည်။ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ကြည့်ချင်လိုလည်း မရ။ ရာနှင့်ထောင်နှင့် ချီပြီးရှိမည့် တခြားသူများနှင့် အတူရောပြီး ကြည့်ရမည်။

ထူးခြားတာက ဒီလောက် များပြားသော လူများသည် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် လုံးဝ ဂရုမစိုက်ကြဘဲ ပိတ်ကားပေါ်က အရုပ်များကိုသာ အာရုံစိုက်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အချို့ အခန်းတွေဆို စိတ်ဝင်စားလွန်းသဖြင့် အရုပ်ကြီးတွေလို ငြိမ်သက်လျက် အသံ တစ်စက်မှ မထွက်ဘဲ ငေးစိုက်နေကြသည်။ ဒီလောက် လူပရိသတ်ကို တခြားနေရာမှာ ဆိုလျှင် တိတ်တိတ်နေဖို့ ထိန်းသိမ်းရန် မလွယ်ချေ။ တစ်ခါတစ်လေ အိမ်ကြီးတစ်အိမ်ထဲမှာ မင်းသမီးတစ်ယောက်တည်း ရှိနေပြီး အားငယ် စိုးရွံ့နေရသည့် အခန်းမျိုး ကြည့်ရသောအခါ ဘေးမှာရှိနေသည့် လူတွေကိုတောင် မေ့နေပြီး ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေသလို ချောက်ချောက်ချားချား ခံစားနေရသည်။

ရုပ်ရှင်ကြည့်ပရိသတ် အနေဖြင့် အခွင့်အရေးတစ်ခုကိုတော့ ဘယ်သောအခါမှ ရနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ထိုအချက်ကား ပြနေသော ဇာတ်လမ်းကို မကြိုက်သဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် ကန့်ကွက် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဇာတ်ပွဲကြည့် ပရိသတ်များကတော့ တစ်မျိုး တစ်ဘာသာ ဖြစ်၏။ ဇာတ်ပွဲကြည့်ရသည်မှာ ပွဲချိန် ရှည်လျားသည်။ တစ်ညလုံး ကြည့်ကြရသည်။ သို့ရာတွင် လွတ်လပ်မှုတော့ ရှိ၏။

ပွဲခင်းကို ဝင်ချင်သည့် အချိန်ဝင်၊ ထွက်ချင်သည့် အချိန် ထွက်နိုင်သည်။ ရှေ့ပိုင်း အချိန်များတွင် ပွဲဈေးတန်းထွက် လျှောက်နေပြီး ပြဇာတ်ကျမှ ဝင်ကြည့်လိုလည်း ရသည်။ ဝန်ကြီးတွေ ထွက်နေချိန်မှာ ပျင်းရိပြီးငွေလာလျှင် လှဲအိပ်နေလို့ ရသည်။ ထိုအတွက် ကပြသူများက ဖြိုငြင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ပွဲခင်းထဲမှာ ဆိုင်းသံလေးနှင့် အိပ်ရတာ သိပ်ဖိမ်ရှိတယ် ဆိုပြီး တကူးတက သွားအိပ်တတ်သူမျိုးပင် ရှိ၏။

နှစ်ပါးခွင် ထွက်လာတော့မှ ငေါက်ခနဲ ထထိုင်၊ မင်းသား မင်းသမီး အကကောင်းလျှင် လက်ခုပ်တီး၊ လူပြတ်တွေ ပြတ်တာ သဘောကျပြီး တဝါးဝါး တဟားဟား ရယ်ရင်း အိပ်ချင်ပြေရပြန်သည်။

စာအုပ်တို့၊ ရုပ်ရှင်တို့ ဆိုသည်က တစ်ခါ ရိုက်နှိပ်ထုတ်လုပ်ထားလျှင် ပြီးသည်။ အရာရာသည် မူလအတိုင်း အစဉ်အမြဲ ပုံသေ ရှိနေသည်။ ဇာတ်သဘင်မှာကျတော့ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်ဝင်သီချင်း စသည်တို့မှာ ပုံသေဖြစ်သော်လည်း နေ့စဉ် လူကိုယ်တိုင် ထပ်တလဲလဲ ကပြခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မင်းသား နေမကောင်းသည့် နေ့နှင့်လည်း ကြုံနိုင်သည်။ မင်းသမီး အသံဝင်သည့် အခါနှင့်လည်း တွေ့နိုင်သည်။ တစ်စုံတစ်ခု မှားသွားလျှင် ပြန်ပြင်လို့ မရ။

တစ်ခုတော့ ရှိ၏။ စင်ပေါ်မှာ မင်းသား၊ မင်းသမီး ငိုချင်းချနေသည်ကို ကြည့်ပြီး ပရိသတ်မှာ မျက်ရည် မဆည်နိုင် ဖြစ်ရသည်။ ကပြနေသူတွေ အဖို့တော့ ညစဉ်ညတိုင်း ငိုချင်းချနေရ၍ ရိုးနေပြီ။ မျက်ရည်တစ်စက်တောင် စို့ထွက်ခြင်း မရှိကြောင်းကိုတော့ ပရိသတ်က မသိရှာချေ။

နတ်ကန္တာပွဲကြည့်သည့် ပရိသတ်သည် တစ်မူထူးခြား၏။ တကယ်တော့ နတ်များသည် အနုပညာရှင်များ မဟုတ်ကြချေ။

အကယ်၍ ဟုတ်ခဲ့လျှင် သူတို့သည် ခုခေတ်စကားနှင့် ပြောရလျှင် “ရဲဒိုး” များသာ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ကိုယ်စား လူများက ကပြပေးရသောကြောင့်ပင်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆိုင်းသံ၊ ပုံသံတွေထဲမှာ နတ်ဆိုင်း၊ နတ်ဒိုးသည် လူတို့ကို စိတ်လှုပ်ရှား၊ အတက်ကြွဆုံး ဖြစ်စေတာကတော့ အမှန်ပဲဖြစ်၏။

ဤသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ စည်းချက်၏ ထူးခြားမှုကြောင့် ဖြစ်၏။ နတ်ဒိုး၏ စည်းချက်မှာ လူ့နလုံးခုန်သံ စည်းချက်နှင့် တူသည်။ နတ်ဒိုးသံကို နားထောင်ရင်း နလုံးစည်းချက်နှင့် ဆိုင်းသံစည်းချက်တို့ တစ်ထပ်တည်း ကျသောအခါ စိတ်လှုပ်ရှားလာသည်။

ဆိုင်း၏ စည်းချက်က တဖြည်းဖြည်းမြင့်၊ တဖြည်းဖြည်းမြန်လာရာမှ ရတ်တရက် အမြင့်ဆုံးသို့ ခုန်တက်လိုက်သောအခါ စည်းချက်နှင့် ငြိနေပြီဖြစ်သော နလုံးခုန်နှုန်းကလည်း အမြင့်ဆုံးသို့ လိုက်တက်ရ၏။ ထိုအချိန်သည် နတ်ဝင်ပူးသည့် အချိန်ပင် ဖြစ်၏။

နတ်ကန္တာပွဲကြည့်သည့် ပရိသတ်အဖို့ သူများနှင့်မတူဘဲ အထူးအခွင့်အရေးတစ်ခု ရနိုင်သည်။ နတ်ဒိုးသံကြောင့် စိတ်ကြွလာသောအခါ ကိုယ်တိုင် ဝင်ကလို့ ရခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ပရိသတ်ဆိုသည်မှာ အနုပညာနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စတွေမှာသာ ရှိသည်မဟုတ်။ တခြား နယ်ပယ်တွေမှာလည်း ရှိသည်။

ဥပမာ အားကစားပွဲများ...
လက်ဝှေ့ကြည့်သော ပရိသတ်များမှာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သူများ မဟုတ်ကြ။ ဒါကို အပြစ်ပြောလို့ မရချေ။
ထိုးတာကြိတ်တာ ကြည့်ချင်လို့ လက်ဝှေ့ပွဲ လာခြင်းဖြစ်၏။ လက်ဝှေ့ပွဲ ဆိုသည်မှာ နှစ်ပါးသွားမဟုတ်။ တကယ် ထိအောင်ထိုးမှ ကြိုက်သည်။ ကွဲလျှင် သွေးထွက်လျှင် ပိုကြိုက်သည်။

အလဲထိုးနိုင်လျှင်ကား သြဘာသံ မဆုံးတော့။ လက်ဝှေ့ပွဲဆိုပြီး တို့ကနန်း ဆိတ်ကနန်း လုပ်နေလျှင်၊ မထိအောင် ရှောင်ထိုးနေလျှင် ပရိသတ်က အော်ဟစ် လှောင်ပြောင်ကြလိမ့်မည်။ လုပ်ပွဲကြီးဆိုပြီး ဆူကြလိမ့်မည်။ လက်ဝှေ့ပွဲမှာ သရေပွဲဟူ၍ မရှိစကောင်းချေ။

ဘောလုံးပွဲကျတော့ ရသစုံသည်။ လှလှပပ ကစားကွက်ကလေး တွေလျှင် ကျေနပ်အားရ ဖြစ်ရ၏။ ဂိုးသွင်းလိုက်ရာ ဂိုးပြီထင်ပြီးမှ တိုင်ထိပြီး ပြန်ထွက်လျှင် ဟာခနဲ ရင်သပ်ရှုမော ဖြစ်ရသည်။ ဘေးထွက်သွားလျှင် ဒေါသ ဖြစ်ရသည်။ လူကွဲနေလျှင် ဘောသူခိုးဆိုပြီး အော်ဟစ်လှောင်ပြောင်မည်။ ခိုင်လူကြီး အဆုံးအဖြတ်မှားလျှင် ဝိုင်းဆဲမည်။ စည်းကြပ်ခိုင် အလံထောင်တာ မှားလျှင် ပြောင်းဖူးရိုးနှင့် ပေါက်မည်။

တစ်ခုတော့ ရှိ၏။ ဝတ္ထုတို့ ရုပ်ရှင်တို့မှာ ပရိသတ်က ကြိုတင်မသိသည့်တိုင် မည်ကဲ့သို့ ဇာတ်သိမ်းမည် ဆိုတာကတော့ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီး ရှိနှင့်သည်။ ဘောလုံးပွဲမှာကား မည်သို့မည်ပုံ ဇာတ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း မသိနိုင်။ ပရိသတ်သာ မဟုတ်။ ခိုင်လူကြီးလည်း မသိ။ ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ကစားနေသူများပင်လျှင် ကြိုတင် မသိနိုင်ကြချေ။

အားကစားပွဲတိုင်းတွင် ပရိသတ်သည် ဘက်လိုက်စမြဲ ဖြစ်၏။ မိမိတို့ ကြိုက်နှစ်သက်သော ဘက်သို့ အားပေးကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ နှစ်ဘက်အသင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာ ပရိသတ်က အပြိုင်အဆိုင် အားပေးရင်း ပရိသတ်ချင်း ထဆော်ကြ၊ ချကြတာမျိုးလည်း ရှိ၏။

ပရိသတ်အားလုံးလည်း တညီတညွတ်တည်း အားပေးကြပြီး ကစားသူ အချင်းချင်းလည်း တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဖေးဖေးမမ အပြန်အလှန် အပေးအယူရှိသော ကြည်နူးချမ်းမြေ့ဖွယ် အားကစား တစ်ခုသာရှိ၏။

မြန်မာ့ရိုးရာ ခြင်းလုံးကစားခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

(စာပေဂျာနယ် အထူးထုတ်၊ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၉၀)

ကျွန်တော် နှင့် အစွယ်

ကျွန်တော်သည် ပိုးကောင် မွှားကောင်ကလေးများကို မုန်းတီးတတ်သူ မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမဲ့သက်သက် သတ်ဖြတ်ချင်သူမျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။ သူတို့ အန္တရာယ်နှင့် ကြုံနေရလျှင်ပင် တတ်နိုင်သမျှ ကယ်တင်တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက လူကြီးမိဘတွေ သင်ကြားပေးထားသော အလေ့အထ ဖြစ်၏။ ရေစည်ထဲမှာ၊ အုတ်ရေကန်ထဲမှာ၊ ရေစီးမြောင်းထဲမှာ

ပိုးကောင်ကလေးများ ကျနေတာတွေလျှင် ဆယ်ယူပေးတတ်သည်။ သူတို့ ရေမွန်းနေသည် ထင်လျှင် လေနှင့် မှုတ်ပေးရသည်။

ငယ်ငယ်ကတော့ ဘာရယ်မဟုတ်။ လေနှင့် မှုတ်ပေးလျှင် အသက်ပြန်ရှင်တတ်သည် ဟူသော အသိကိုသာ မှတ်ထားမိ၏။ ကျောင်းမှာ သတ္တဗေဒ သင်ရတော့မှ သဘောကို နားလည်လာ၏။ ပိုးကောင် မွှားကောင်ကလေးများသည် လူနှင့် အချို့သတ္တဝါများကဲ့သို့ အဆုတ်နှင့် အသက်ရှူခြင်း မဟုတ်။ သူတို့မှာ အဆုတ်လည်း မရှိ။ သူတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်တွင် ထရေးကီးယားခေါ် လေပြွန်ကလေးများ ရှိ၏။ ထိုလေပြွန်ကလေးများမှ တစ်ဆင့် ကိုယ်တွင်းသို့ လေကို ဝင်ရောက်စေခြင်း ဖြစ်သည်။ လူတို့ ရုတ်တရက် နှလုံးခုန် ရပ်သွားသောအခါ ပါးစပ်ခြင်းတွေပြီး လေမှုတ်သွင်းခြင်းဖြင့် အဆုတ်တွင်းသို့ အောက်ဆီဂျင် ရောက်စေသည်။ ဒီသဘော အတိုင်းပင်။ ပိုးမွှားကောင်ကလေးများကို ရေထဲမှ ဆယ်ပြီး လေဖြင့် ခပ်ပြင်းပြင်း မှုတ်ပေးလိုက်လျှင် လေပြွန်ကလေးများ ပွင့်၍ ကိုယ်တွင်းသို့ အောက်ဆီဂျင်ရောက်ရှိပြီး ပြန်လည်လှုပ်ရှား သက်ဝင်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ဒီလိုနည်းနှင့် ပုရွက်ဆိတ်ကလေးတွေ တော်တော်များများ၏ အသက်ကို ကယ်တင်ခဲ့ဖူးသည်။

ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင် အိပ်ပျော်နေသည်ကို ကျွန်တော် တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးသေးချေ။ ဘယ်အချိန် ကြည့်လိုက်ကြည့်လိုက် လှုပ်ရှားသွားလာနေသည်ကိုသာ မြင်ရသည်။ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ပင် ဖြစ်စေ အပန်းဖြေ အနားယူနေသည့် လကွဏာ မတွေ့ရ။ တစ်နေ့ပတ်လုံး လှုပ်ရှားသွားလာနေတာ ခြေထောက် မညောင်းကြဘူးလား မသိ။

သူတို့သည် အအုပ်အသင်း ဖွဲ့၍သာ အမြဲနေသည်။ သွားလာလျှင်လည်း ညီညီညာညာ စီတန်း၍ သွားသည်။ ထိုအတန်းထဲမှ ခွဲထွက်လာသူသည် ဂိုဏ်းခွဲထွက်လာခြင်း မဟုတ်။ တစ်ကောင်ကောင်နှင့် ရန်ဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်။ ချစ်သူနှင့် စိတ်ကောက်လာခြင်း မဟုတ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာဖို့ တာဝန်ကျသော ကင်းတပ်သားပင်တည်း။

ရှေ့သို့ ချီတက်နေသော ပုရွက်လမ်းကြောင်းကို ဆန့်ကျင်လျက် နောက်ကြောင်းပြန်သွားနေသော ပုရွက်ဆိတ်များကို မြင်ဖူးသည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ လာနေသူများနှင့် မကြာခဏ ခေါင်းချင်း ဝှေ့မိသည်။ ဤသည်မှာ မျက်စိမျှန်သောကြောင့် မမြင်မကန်းနှင့် ဝင်တိုက်မိခြင်း မဟုတ်။ ရှေ့မှာ တွေ့ခဲ့သော အကြောင်းခြင်းရာများကို ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ သတင်းပေးသွားခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ပုရွက်လမ်းကြောင်း အနီးတဝိုက်တွင် ရှေ့မှ နောက်သို့၊ နောက်မှ ရှေ့သို့၊ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်သို့ သွားချည်လာလှည့် ခေါက်တုံ့ပြန်နေကြသော ကင်းတပ်သားများ၊ ဆက်သားများကို ကြည့်ရသည်မှာ ခရီးသွား လှည်းတန်းကြီး၏ ရှေ့နှင့် နောက် လှည့်ပတ်သွားလာနေကြသော မြင်းစီးသမားများနှင့် တူလေသည်။

ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင်သည် တစ်ကိုယ်တည်း စွန့်စွန့်စားစား ထွက်လာ၏။ အစာကို တွေ့လျှင် တစ်ကောင်တည်း ကျိတ်ပြီးမစား။ သူ့အဖော်အပေါင်းများ ရှိရာသို့ ဆွဲယူသွားသည်။ တစ်ကောင်တည်း မနိုင်လျှင် အဖွဲ့ကို ပြန်ခေါ်ပြီး ဝိုင်းသယ်ကြသည်။

ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင်သည် သူ့ကိုယ်ထက် အဆပေါင်းများစွာ ကြီးမားလေးလံသော အရာများကို ဆွဲယူ သယ်မထားနိုင်သည်။ သူတို့ထက် မတန်တဆ အင်အားကြီးမားသော ရန်သူကို ညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက်တတ်သည်။ သူတို့အစွယ်မှ ထွက်သော အဆိပ်များသည် ရန်သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကြွက်သားများကို ပြင်းစွာ ထိခိုက်စေသည်။ အကြောများကို ဆိုင်းသွားစေသည်။ သို့ဖြင့် ရန်သူသည် မလှုပ်ရှားနိုင်တော့ဘဲ သူတို့ ဆွဲခေါ်ရာသို့ ပါသွားရလေ၏။

သူတို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဝီရိယရှိမှု၊ သတ္တိရှိမှုတို့ကြောင့် ပုရွက်ဆိတ်များကို ကျွန်တော် လေးစားမိသည်။

ပုရွက်ဆိတ်တွေလို အုပ်စုမဖွဲ့ဘဲ တစ်ကောင်တည်း နေတတ်တာက ပင့်ကူ။ သူတို့သည် အလွန် ဖွံ့ဖြိုး စိတ်ရှည်တတ်သော သတ္တဝါများ ဖြစ်၏။ ကိုယ်မှထွက်သော အမျှင်များဖြင့် အိမ်ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဆောက်သည်။ ပြီးတော့ သူတို့၏ ကွန်ယက်အတွင်း တိုးဝင်ငြိတွယ်လာမည့် ပိုးကောင်များကို ဖွံ့ဖြိုးစောင့်ပြီး ဖမ်းယူစားသောက်သည်။

အစပိုင်းတုန်းကတော့ အိမ်ခန်း၏ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းမှုကို အနှောင့်အယှက် ပြုကြသောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ လိပ်ပြာကလေးများ၊ ပိုးကောင်းမွှားကောင်လေးများကို ဖမ်းယူ စားသောက်သောကြောင့် တစ်ကြောင်း ပင့်ကူအိမ်များကို ကျွန်တော် ဖျက်ဆီးပစ်လေ့ ရှိသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့က အိမ်အဖျက်ခံရပြီး မကြာခင် အသစ်ထပ်ဆောက်သည်။ ထပ်ဖျက်လျှင် ထပ်ဆောက်သည်။ အကြိမ်ကြိမ် အဖျက်ခံရလို့ စိတ်ပျက် လက်လျှော့သွားတာမျိုး မရှိ။ သူတို့ရားအတိုင်း အိမ်ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြန်ဆောက်သည်သာ ဖြစ်၏။ ပင့်ကူ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို နမူနာယူပြီး စစ်ရှုံးနေရာမှ နိုင်အောင် ပြန်တိုက်ခဲ့သော ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးပင် သမိုင်းမှာ ရှိခဲ့ဖူးသည်။

နောက်ပိုင်းကျတော့ ပင့်ကူအိမ်တွေကို ကျွန်တော် ဖျက်မပစ်ရန်တော့။ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကပ်ပြီး သူတို့ စွန့်ပစ်ထားခဲ့သည့် အိမ်ဟောင်းများကိုသာ ရှင်းလင်းရလေ့ရှိသည်။

ကျွန်တော့် စာရေးစားပွဲပေါ်ရှိ မီးချောင်းနားမှာ ပင့်ကူအိမ် သုံးလေးအိမ် အမြဲရှိသည်။ စာရေးရင်းက ဦးနှောက်ညောင်းလာသည့် အခါ သူတို့ လှုပ်ရှားနေထိုင်ပုံကို ကြည့်ရှုလေ့လာရင်း အညောင်းဖြေရသည်။

ပင့်ကူများသည် သူတို့ကွန်ယက်မှာ လာငြိသော ပိုးကောင်များကို စားသောက်တတ်သလို ကိုယ်တိုင် လှည့်လည်ရှာဖွေ ဖမ်းဆီးစားသောက်ခြင်းမျိုးလည်း ရှိသည်။ သူတို့အိမ်ကို လာငြိသည့် ပိုးကောင်များအနက် အကောင်ငယ်လျှင် ချက်ချင်း စားသောက်ပစ်လိုက်သည်။ အကောင်ကြီးနေလျှင်၊ တောင်ပံ တဖျတ်ဖျတ်ရှိပြီး ရုန်းကန်နေလျှင် သားကောင်၏ ဘေးပတ်လည်မှ လှည့်ပြီး ပင့်ကူမျှင်များနှင့်

အထပ်ထပ်ရစ်ပတ်ပြီး ချုပ်နှောင်သည်။ မလှုပ်နိုင်တော့ဘူးဆိုမှ ဦးနှောက်ကိုဖောက်၍ သတ်ဖြတ် စားသောက်သည်။

ပင့်ကူဆိုလျှင် ဦးနှောက်ဖောက်စားတတ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ အမှန်က စားခြင်းမဟုတ်။ အရည်ကို စုပ်ယူခြင်း ဖြစ်၏။ ဦးနှောက်ကိုသာ မဟုတ်။ ကိုယ်တွင်းရှိ အရည်အားလုံးကို စုပ်ယူ ဝါးမျိုပစ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဦးနှောက်ကို အဓိက ဖောက်ရသည့် အကြောင်းက အရသာအရှိဆုံးအပိုင်း ဖြစ်ခြင်းနှင့် သားကောင်ကို အမြန်ဆုံး သေဆုံးစေရန် ဖြစ်၏။

တချို့ ပင့်ကူတွေကတော့ အိမ်ဖွဲ့ပြီး သားကောင်ကို ထောင်ဖမ်းလေ့မရှိ။ လှည့်လည်ရှာဖွေ စားသောက်လေ့ရှိသည်။ ထိုအထဲတွင် ပင့်ကူ အကောင်ကြီး တစ်ကောင်လည်း ပါသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာက လက်မ လက်သညးခွံလောက် ရှိပြီး ခြေထောက်တွေပါဆိုလျှင် ကျပ်ပြားဝိုင်းလောက် ရှိမည်။

သူ့ကို စတွေတာက အိပ်ခန်းတံခါးကြားမှာ ဖြစ်၏။ တံခါးပိတ်မည်ပြုစဉ် မြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပင့်ကူ အကောင်ကြီးလျှင် အဆိပ်ရှိသည်။ ပင့်ကူရှုပ်လျှင် အသားများ ယောင်ကိုင်းလာတတ်သည်ဟု သိထားသဖြင့် သတ်ပစ်ဖို့ စိတ်ကူးမိသေးသည်။ ကြက်မွှေး တံမြက်စည်းနှင့် ရွယ်ပြီးမှ စိတ်ကူးတစ်မျိုး ပြောင်းသွားသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသမားများက ပင့်ကူကို မိတ်ဆွေပိုးအဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်။ ပင့်ကူက သီးနှံဖျက်ပိုးများကို စားသောက်ပစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် သူ့ကို မသတ်ဖြစ်ဘဲ ရှိခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း သူ့ကို ရံဖန်ရံခါ တွေ့တွေ့နေရလေသည်။

သူသည် တကယ်ပဲ မိတ်ဆွေပိုး ဖြစ်လာသည်။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ပိုးကောင်မွှားကောင်များကို မမုန်းတတ်သော်လည်း မလွဲသာ မရှောင်သာ မုန်းရမည့် ပိုးကောင်များ ရှိနေသည်။ ငှက်ဖျား၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော ခြင်များ၊ ဝမ်းရောဂါနှင့် အခြားရောဂါပိုးများ သယ်ဆောင်တတ်သော ယင်ကောင်နှင့် ပိုးဟပ်များ၊ စာအုပ်များကို ကိုက်ဖြတ်စားသောက် ဖျက်ဆီးတတ်သော ခြများပင် ဖြစ်၏။ ထိုအကောင်များကို ဖမ်းယူ စားသောက်ခြင်းဖြင့် ပင့်ကူကြီးက ကျွန်တော့်ကို ကူညီသည်။

သူသည် အစပိုင်းတုန်းက လူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် နေလေ့မရှိ။ ချောင်ကြိုချောင်ကြားမှာသာ ပုန်းလှို့ကွယ်လှို့ နေတတ်သည်။ နောက်ပိုင်းကျတော့ သူ့အတွက် အန္တရာယ်မရှိမှန်းသိပြီး ခပ်ရဲရဲပင် သွားလာလှုပ်ရှား နေတော့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော် စာရေးနေသည့် အချိန်မှာ သူက စားပွဲရှေ့မှ နံရံမှာကပ်ပြီး သားကောင်ကို ချောင်းနေတတ်၏။ သူနှင့် ကျွန်တော်သည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မျက်မှန်းတန်းမိနေကြသလိုပင် ဖြစ်၏။

သူ သားကောင်ဖမ်းပုံမှာ အလွန် လျင်မြန်ပါးနပ်သည်။ ယင်ကောင်တို့လို အကင်းပါးသော အကောင်ကိုပင် မလွတ်တမ်း ဖမ်းနိုင်သည်။ ယင်ကောင်များသည် သူတို့ နားနေရာ အနီးတစ်ဝိုက်မှ လှုပ်ရှားမှုကလေး တစ်ခုလောက် ရှိသည်နှင့် ချက်ချင်း ပျံပြေးတတ်သည်။ ပင့်ကူကြီးက ယင်ကောင်ကို ချောင်းလျှင် နောက်မှပတ်ပြီး ချောင်းတတ်သည်။ သတိကြီးစွာထား၍ တစ်ဆင့်ချင်း လှမ်းရင်း

ချဉ်းကပ်သည်။ သင့်တော်သော အကွာအဝေးရောက်မှ လွှားခနဲ ခုန်အုပ်ပြီး ဖမ်းယူသည်။ သူ့ထံတွင် ခြေချောင်းများထက် အနည်းငယ်တိုသော လက်ဟု ခေါ်နိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခု ရှိသည်။ ထိုလက်များဖြင့် ယင်ကောင်ကို မလွတ်တမ်း ဖမ်းချုပ်ထားပြီး သတ်ဖြတ် စားသောက်တတ်သည်။ တစ်ခါတလေမှာ ယင်ကောင်က စားပွဲစွန်းမှာ ရှိနေသည်။ သူက ဘေးဘက်မှ ပန်းပြီး ပုန်းကွယ်လှုပ်ရှားသည်။ ထို့နောက် ယင်ကောင်၏ ရှေ့တည့်တည့်မှ ရုတ်တရက် သွားခနဲ ပေါ်လာသည်။ ယင်ကောင်က လန့်ပြီး အပျံ့မှာ လမ်းကြောင်းကို ပိတ်၍ ခုန်ပျံ ဖမ်းယူတတ်သည်။ ဂိုးသမားတစ်ယောက် ဘောလုံးကို ခုန်ဖမ်းလိုက်သလိုပင် အလွန် ကြည့်လို့ကောင်းလေသည်။

ပိုးဟပ်တို့လို အကောင်ကြီးမျိုးကျတော့ အနီးကပ်ဖမ်းခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အမြင့်တစ်နေရာမှ အပေါ်စီးယူ၍ ချောင်းမြောင်းတတ်သည်။ သူ့အောက်တည့်တည့် အလောတော်လောက် ရောက်ပြီဆိုလျှင် တစ်ဟုန်ထိုး ခုန်ချပြီး ကုပ်ပေါ်ခွစီး၍ ဦးနှောက်ကို အလျင်အမြန် ဖောက်သတ်သည်။ တောပင့်ကူကြီးများ မြွေကိုသတ်လျှင် ဒီလိုနည်းမျိုးကိုပဲ သုံးလိမ့်မည် ထင်၏။

သူ့ကို ကျွန်တော် သေသေချာချာ လေ့လာကြည့်သည်။ သူ၏ လှုပ်ရှားပုံ၊ သွားလာပုံတို့မှာ တင့်ကားတစ်စင်းနှင့် တော်တော်တူသည်။ တစ်စုံတစ်ခုကို သတိရမိ၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းက အာဖရိက သဲကန္တာရ စစ်မြေပြင်မှာ ဂျာမန်တို့၏ စွမ်းရည်ထက်မြက်သော တင့်ကားတပ်ကြီးရှိ၏။ ထိုတပ်ကြီးကို ဦးစီးကွပ်ကဲသူမှာ နာမည်ကျော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရိုမဲလ် ဖြစ်သည်။ တင့်ကားတစ်စင်းနှင့် တူသော ပင့်ကူကြီးကို ကျွန်တော်က ရိုမဲလ်ဟု အမည်ပေးထားသည်။

ပင့်ကူကြီးရိုမဲလ်သည် ကျွန်တော်နှင့် တစ်စစ ပို၍ ရင်းနှီးလာသည်ဟု ထင်ရ၏။ သူ့ကို အကိုင်မခံတတ်သော်လည်း ကျွန်တော်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ် စိတ်ချစွာ လှုပ်ရှားသွားလာနေတတ်ပြီး တစ်ခါကတော့ ကျွန်တော့်ပုဆိုး အောက်ဘက် အစွန်းနားမှာ ခိုကပ်ပြီး သားကောင်ချောင်းနေတာပင် ကြုံဖူးသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော် သဘောထား မတိုက်ဆိုင်သည့် အခါမျိုးတော့ ရှိသည်။ သူက လိပ်ပြာလေးတစ်ကောင်ကို ဖမ်းဖို့ ချောင်းနေတတ်သော အခါမျိုးမှာ ဖြစ်၏။

မီးခိုးရောင်ဖျော့ဖျော့ အထပ်သားနံရံမှာ နားနေသော လိပ်ပြာကလေးမှာ အဝါ၊ ခရမ်း၊ အနက်တို့ ရောယှက်နေသော တောင်ပံကလေးနှစ်ဖက်ကို ထောင်၍ နားနေပုံမှာ အငြိမ့်မင်းသမီးကလေး ယပ်တောင်က ကနေသလို အပြစ်ကင်းစွာ လှပနေ၏။ သူကလေးကို ဖမ်းယူ ဝါးမျိုစားသောက်ဖို့ ပင့်ကူကြီးရိုမဲလ်က ခြေတစ်လှမ်းချင်း စနစ်တကျ လှမ်းကာ တစ်ရွေ့ရွေ့ ချဉ်းကပ်လာနေပြီ။

ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ ချီတုံချီတုံ ဖြစ်နေရ၏။ ဒီလောက်လှပသည့် လိပ်ပြာကလေးတစ်ကောင်ကို မသေဆုံးစေချင်။ တစ်ဘက်က ကြည့်တော့လည်း ဒါ ပင့်ကူ၏ အခွင့်အရေး ဖြစ်၏။ ပိုးကောင်မွှားကောင်ကို

ဖမ်းယူစားသောက်ခြင်းသည် ပင့်ကူတို့၏ သဘာဝပင် ဖြစ်၏။ သူ့သဘာဝကို ပိတ်ပင်သင့်သလား။ သူစားမည့် အစာကို နှောင့်ယှက်သင့်သလား။

သူက ခြေတစ်လှမ်း တိုးလိုက်ပြန်သည်။ လိပ်ပြာကလေးက အတောင်ပံ နည်းနည်း လှုပ်လိုက်သောအခါ သူ အသာငြိမ်နေ၏။ ပျံတော့လေကွာဟု စိတ်ထဲက ပြောမိသည်။ လိပ်ပြာကလေးကတော့ သူ့ဘက်ကိုပင် နည်းနည်း တိုးလာသလိုလို။ ရှိမဲလ်သည် ခြေထောက်များကို မသိမသာကွေး၍ ကိုယ်ကို ညွတ်ချလိုက်ပြီး ခုန်အုပ်တော့မည့် သဘော။

ဒီကောင်လေးကိုတော့ လွှတ်လိုက်ပါကွာဟု အတွေးထဲက ရေရွတ်ရင်း လိပ်ပြာကလေးကို လေနှင့် ခပ်ပြင်းပြင်း မှုတ်လိုက်သည်။ လိပ်ပြာကလေးသည် ဖျတ်ခနဲ တောင်ပံခတ်ပြီး ပျံထွက်သွား၏။ ရှိမဲလ်သည် မချင့်မရဲ ဖြစ်ကျန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်ကြောင့် လွတ်သွားတာ သူရိပ်မိလား မသိ။ ခြေထောက်များကို လှုပ်လှုပ်ရွရွ လုပ်နေပုံမှာ မုန့်လှခံရသဖြင့် စိတ်ကောက်ပြီး ခြေဆောင့်နေသော ကလေးငယ်နှင့် တူသည်ဟု ထင်မိ၏။

သူသည် တကယ်ပဲ စိတ်ကောက်သွားလေသလား မပြောတတ်။ ထိုနေ့မှစ၍ သူ့ကို မတွေ့ရတော့ချေ။

မဂ္ဂဇင်းစာအုပ် တစ်အုပ် ရှာချင်သောကြောင့် စာအုပ်ဗီရိုကြီးကို ဖွင့်လိုက်သည်။ စာအုပ်တစ်ထပ်ကို လှမ်းယူလိုက်စဉ်မှာပင် "တစ်တစ် တစ်တစ်" ဆိုသော အသံများကို သဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရသည်။ စာအုပ်တွေကို ခြံကိုက်နေသော အသံပါကလား။

ထူပူသွားပြီး စာအုပ်တွေ တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် ဆွဲထုတ်၍ ခြံတက်သည့် နေရာကို ရှာသည်။ ဘယ်လောက်ထိ ပျက်စီးသွားပြီလဲဟု စိတ်တထင့်ထင့် ဖြစ်နေရသည်။ အရေးပေါ် ခွဲစိတ်ခံနေရသည့် လူနာ၏ အခြေအနေကို စောင့်စားနေရသလို ခံစားရ၏။

စာအုပ်တွေ တစ်ထပ်ပြီး တစ်ထပ် ဆွဲချသည်။ ထောင့်ဆုံးတစ်ထပ်သာ ကျန်တော့သည်။ တစ်အုပ်ချင်း သတိထား၍ ထုတ်သည်။ နောက်ဆုံး လေးငါးဆယ်အုပ်မှာ စတွေ့သည်။ အပေါ်ပိုင်း စာအုပ်များ၏ အနှောင့်များကို တက်နေသော လမ်းကြောင်းကို မြင်ရသည်။ အောက်ပိုင်းက စာအုပ်တွေတော့ သွားပြီဟု သိလိုက်၏။ စာအုပ်တွေကို အထပ်လိုက်မပြီး နေရာရွှေ့သည်။ ဗီရိုအောက်ခင်းပေါ်မှာ ခြံတွေခြံတွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်နေသည်။

စုဆောင်းထားသည့် အသိပညာတွေကိုမှ ဖျက်ဆီးသည့် အကောင်တွေ၊ ဘယ်နည်းနှင့်မှ ခွင့်မလွှတ်ထိုက်၊ သနား မညာတာထိုက်သည့် သတ္တဝါတွေ။

ခြင်ဆေးဘူးကို ပြေးယူသည်။ ခြင်နိုင်ဆေးရည်နှင့် ရေနံဆီကို ရောထည့်သည်။ အားမရသေးသဖြင့် ကာဘော်လစ် ဖီနိုင်လ်ဆေးရည်ပါ ထည့်သည်။ ပြီးတော့ တရွရွတက်နေသော ခြံများပေါ်ကို စိတ်ရှိလက်ရှိ

ထိုးဖြန်းချလိုက်သည်။ ရွဲရွဲနစ်နေအောင် ဖြန်းပြီးနောက် ပိုထိရောက်အောင် ဗီရိတံခါးကို ပြန်ပိတ်ထားလိုက်သည်။ ဒါမှ အငွေတွေပါ လုံပြီး စိတ်ချရမည်။

ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်ကြာမှ ဗီရိတံခါးကို ပြန်ဖွင့်ကြည့်သည်။ အားရစရာ၊ ခြံတွေဆိုတာ အတုံးအရုံး သေနေကြသည်။ ထိုမျှမက...

ခြံတွေကြားထဲမှာ ပင့်ကူတစ်ကောင်။ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေကြီး ရီမဲလ်ပင် ဖြစ်၏။ သူ့လက်ကြားထဲမှာ ခြံတစ်ကောင်ကို ဖမ်းဆုပ်လျက်။

သူ့ကို လက်ဝါးပေါ်တင်၍ ငယ်ငယ်ကလို လေနှင့် ခပ်ပြင်းပြင်း မှုတ်ပေးသည်။ သူသည် ခြေထောက်များ လှုပ်လာသည်။ ထပ်ပြီး လေနှင့် မှုတ်ပေးသည်။ အားယူ၍ ကုန်းထလိုက်သည်ဟု ထင်သည်။ ထို့နောက် ခြေထောက်များ ဆတ်ခနဲ တစ်ချက်လှုပ်ပြီး ငြိမ်သွားသည်။ ရီမဲလ်ကား သေဆုံးသွားပါပြီ။

ကျွန်တော်သည် ပလတ်စတစ်ဘူးလေး တစ်ခုထဲတွင် သူ့ရှုပ်ကြွင်းကို ထည့်၍ အဖုံးလုံအောင် ပိတ်ပြီး စာရေးစားပွဲ အံ့ဆွဲထဲမှာ အမှတ်တရ ထည့်ထားလိုက်လေသည်။

(သရဖူ မဂ္ဂဇင်း၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၉၄)

နာမည်တစ်လုံးနှင့်လူ

လူတို့သည် ကိုယ့်ရုပ်ခန္ဓာကို ကိုယ်မပိုင်ကြောင်းလောက်တော့ နည်းနည်းပါးပါး ရိပ်မိကြဟန် တူသည်။ မနာအောင် ကြိုးစားရုံ၊ အိုမင်းခြင်းကို တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းချုပ်ဖို့ သက်တမ်းကို အနည်းငယ် ဆွဲဆန့်ရုံမျှသာ ဖြစ်နိုင်သေးသည်။ မသေအောင် လုပ်လို့ မရနိုင်။

တချို့ကျတော့ လူကို မသေအောင် လုပ်လို့ မရနိုင်သည့်တိုင် နာမည်ကို မသေအောင် ကြိုးစားခြင်းဖြင့် ကိုယ့်စိတ်ကို ဖြေဖို့ ကြံကြ၏။ မိမိ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားတတ်သူတိုင်း ဘဝတစ်လျှောက်မှာ နာမည်ပျက်မရှိအောင် နေထိုင်ကြသည်။ တချို့ လူများကတော့ နည်းနည်းပုံ၍ လောဘကြီးသည်ဟု ဆိုရမလား၊ အမြော်အမြင်ကြီးသည်ဟု ဆိုရမလား မသိ။ လူသေသွားသည့်တိုင် မိမိ၏ နာမည်ကို ဆက်လက် ရှင်သန်စေချင်သည်။ ဒီအထဲမှာ ကျွန်တော်တို့လို အနုပညာသမားတွေလည်း ပါသည်။ ကိုယ်မရှိတော့ပေမယ့် ကိုယ့်နာမည်ကောင်းလေးတစ်ခု တင်ကျန်ရစ်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လူတစ်ယောက်၏ ရုပ်ခန္ဓာထက်စာလျှင် သူ၏ နာမည်က ပို၍ သက်တမ်းကြာရှည် တည်တံ့နိုင်တာတော့ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ လူသာမန် တစ်ယောက်ပင်လျှင် ကွယ်လွန်ပြီးသော်လည်း သတင်းစာထဲက နာရေးကြော်ငြာမှာ သူ့နာမည် ပါလာနိုင်သေးသည်။ အသုဘရှုလာသူများကို ကမ်းသော

ယပ်တောင်ပေါ်မှ နာမည်မှာ ရက်အတန်ကြာ တည်ရှိနိုင်သေးသည်။ မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်လျှင် မှတ်တိုင်ပေါ်မှ နာမည်သည် လပေါင်း အတော်အသင့် ခံနိုင်သည်။ ဂူသွင်းလျှင်ကား မပျက်စီးမချင်း ရှိနေနိုင်သည်။

အကယ်၍ သေဆုံးသူ၏ မိသားစုများက တတ်နိုင်သူများဖြစ်လျှင် တစ်လပြည့်၊ ခြောက်လပြည့်၊ တစ်နှစ်ပြည့်၊ ဆယ်နှစ်တိုင်အောင်... စသည်ဖြင့် သတင်းစာထဲမှာ လွှမ်းဆွတ်သတိရကြောင်း ထည့်ပေးလိမ့်မည်။ ကိုယ်က ကျောင်းတို့၊ ဇရပ်တို့ လှူဒါန်းခဲ့သူဆိုလျှင် ရေးထိုးထားသော ကမ္ဘာဦးစာတန်းက ကောင်းမှုပစ္စည်း၏ သက်တမ်းနှင့်အမျှ ရှိနေနိုင်သည်။

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အနုပညာနယ်ပယ်တို့မှာ ထင်ရှား ကျော်ကြားသူများအဖို့ ကာလကြာမြင့်စွာ နာမည်တိမ်ကောစရာ အကြောင်းမရှိ။ သက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်သည့်အခါတိုင်း နှောင်းလူတို့က သူ့နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆို ရေးသားကြလိမ့်မည်။

ကိုယ့်နာမည် တွင်ရစ်စေတော့ဟု မရည်ရွယ်သော်လည်း အများကောင်းကျိုးကို စွန့်စားဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် သမိုင်းတစ်လျှောက် နာမည်မသေသေးဘဲ တည်တံ့နေသူများလည်း ရှိသည်။ ထိုသူများကား သူရဲကောင်းများပင် ဖြစ်၏။

မိမိ ကိုယ်ခန္ဓာကို မပိုင်သော်လည်း ကိုယ့်နာမည်ကိုတော့ ကိုယ်ပိုင်သည်ဟု ယူဆနေကြသည်။ တကယ်တမ်း စဉ်းစားကြည့်တော့ ဒီလိုလည်း မဟုတ်သေးကြောင်း တွေ့ရပြန်၏။ အကြောင်းမှာ လူတစ်ယောက်၏ နာမည်သည် သူ့ဘာသာ မှည့်ခေါ်ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ မိဘများက ပေးထားသောကြောင့်သာ တွင်နေရခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ လူတစ်ရာမှာ တစ်ယောက်လောက်သာ မိဘပေးထားသော နာမည်ကို မကြိုက်၍ ပြောင်းသူရှိသည်။ ကျန်လူများမှာ မွေးစာရင်းထဲက နာမည်အတိုင်း သက်ဆုံးတိုင် နေသွားကြသည်သာ ဖြစ်၏။

အနုပညာသမားများ (ဥပမာ-စာရေးဆရာများ) ကိုယ့်ကလောင်နာမည်ကို ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ရွေးကြတာမျိုး ရှိသည်။ ဒါတောင်မှ တချို့ဆိုလျှင် ကိုယ့်ဘာသာမရွေးဘဲ ဗေဒင်ဆရာတို့၊ မိမိကိုးကွယ်သည့် ဘုန်းကြီးတို့ကို ရွေးခိုင်းတတ်ကြသေးသည်။ ဒါ့အပြင် ရင်းနှီးသူတွေက နာမည်ရင်းကိုသာ ခေါ်တတ်ကြသည်။ နိုင်ငံသားလက်မှတ်ထဲမှာလည်း မိဘပေးသော နာမည်ရင်းသာ တရားဝင် ရှိနေရသည်။

ဒီနေရာမှာ အနောက်နိုင်ငံက လူများသည် နာမည်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိုယ်ပိုင် အခွင့်အရေးမှာ ကျွန်တော်တို့ထက်တောင် ပို၍ ဆုံးရှုံးရသေးသည်။ သူတို့အနေနှင့် မိမိနာမည်၏ နောက်ဆုံးမှာ ဖခင်၏ မျိုးရိုးအမည်ကို မထည့်မနေရ ထည့်ရသည်။ မိန်းမများဆိုလျှင် အိမ်ထောင်ကျသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ မျိုးရိုးအမည်ကို ပြောင်းလဲခံယူရသည်။

လူတစ်ယောက်သည် အသက် ဆယ့်ရှစ်နှစ် ပြည့်သောအခါ မိဘက ပေးထားသည့် နာမည်ကို မကြိုက်လျှင် မိမိစိတ်ကြိုက် ပြောင်းလဲခွင့် ရှိသင့်သည်ဟု ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထဲတွင် ကျွန်တော် ရေးခဲ့ဖူးသည်။ ဒါကလည်း စိတ်ကူးအဖြစ်သာ ရှိသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ကျင့်သုံးနေသည့် ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခုကို ပယ်ဖျက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးချေ။

အထက်ပါ အချက်များကို ကြည့်လျှင် လူတို့အနေဖြင့် ကိုယ့်နာမည်ကို ကိုယ်ပိုင်သည်ဟု အထင်ရောက်နေကြခြင်းမှာ သိပ်သဘာဝကျလှကြောင်း သိသာနိုင်၏။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် နာမည်ကို အတိုဆုံး အရှင်းဆုံး မှည့်ခေါ်တတ်ကြသူများမှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်၏။ အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ ပထမနာမည်၊ ခရစ်ယာန်နာမည်၊ မျိုးရိုးနာမည် ဟူ၍ သုံးမျိုးလောက်ပေါင်းမှ နာမည်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အာရှနိုင်ငံတွေမှာလည်း နာမည်တစ်ခုမှာ စကားလုံး လေးငါးလုံးတော့ ပါကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးချင်းတွေမှာပင် နာမည်တွေက ကျွန်တော်တို့ထက် ရှည်လျားကြသေးသည်။ နာရာဆင်ဟာရောင်း၊ ချာဗလစ်လောင်ချိုင်းယု၊ မဟာသီယာ မိုဟာမက် စသည်ဖြင့်။

ကျွန်တော်တို့လို နာမည်တိုရှင်းတာဆိုလို့ တရုတ်နိုင်ငံလောက်သာ သတိပြုမိသည်။ ဒါတောင် တရုတ်တွေက နာမည်သုံးလုံးမှည့်တာ များသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးလို မောင်ဘ၊ မောင်စိန် စသည်ဖြင့် နာမည်တစ်လုံးတည်း မှည့်တာမျိုးကတော့ ဘယ်နိုင်ငံ၊ ဘယ်လူမျိုးမှာမှ ရှိလိမ့်မည် မထင်။

ဒါကလည်း ကျွန်တော်တို့လူမျိုး၏ စရိုက်သဘာဝနှင့် ဆိုင်ပေလိမ့်မည်။ မြန်မာလောက် အလွယ်ကြိုက်တာ မြန်မာပဲ ရှိသည်။ ကလေးကို နာမည်ပေးရာမှာလည်း လွယ်လွယ်ပဲ ပေးတတ်ကြသည်။ မိုးတွေရွာနေတုန်း မွေးသည့် ကလေးကို မောင်မိုး၊ မွေးမွေးချင်း နီတာရဲလေးမို့ နီတွတ် စသည်ဖြင့် ကြုံသလို မှည့်တတ်သည်။ နောက်မှ ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးက ပေဒင်ကိန်းခန်းနှင့် တွက်ပြီး မှည့်ပေးသောနာမည်နှင့် ဇာတာဖွဲ့ကြသည်။ ထိုနာမည်မှာလည်း ဇာတာထဲမှာသာရှိ၍ မွေးမွေးချင်းမှည့်သော မောင်မွေး၊ ဘုတ်ဆုံ ဆိုသော နာမည်မျိုးကသာ တွင်သွားလေ့ရှိ၏။

တကယ်တော့ မြန်မာတွေမှာ နာမည်မှည့်ပုံစနစ် အခိုင်အမာ ရှိ၏။ နေ့သင့်နံသင့်လည်း ဖြစ်ရမည်။ အတွဲအစပ် ပြုရမည့် နေ့နံလည်း ပါရမည်။ အညွန့်တင်တာတို့၊ မဟာဘုတ်တိုင်နှင့် ညီတာတို့လည်း လုပ်ရသေးသည်။ ပြီးလျှင် နာမည်ပေး ကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာလုပ်ပြီး အတည်ပြုရသည်။

ထို့အပြင် နာမည်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူသည်းတတ်တာလည်း ရှိသည်။ နာမည်က စီးလို့ ဒုက္ခရောက်ရတာ၊ ဇာတာခွင်ထဲက အညံ့ပိုင်း နေ့နံကို ထည့်မှည့်မိလို့ မတိုးတက် မကြီးပွားတာ စသည်ဖြင့် အယူအဆ ရှိကြသည်။

ထို့ကြောင့် တချို့လူတွေက သားသမီး နာမည်ပေးတာကို ဂရုတစိုက် လုပ်ကြသည်။ တတ်ကျွမ်းနားလည်သူတွေနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ရွေးကြသည်။

နာမည်ပေးပုံတွေကလည်း ခေတ်ကိုလိုက်၍ ပြောင်းလဲလာသည်။ မြို့နေ လူတန်းစားများသည် နာမည် နှစ်လုံးသုံးလုံးလောက် မှည့်ရာမှ လေးငါးလုံး တွဲစပ်သည့် နာမည်မျိုး၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း နာမည်မျိုးတွေ မှည့်ခေါ်လာကြသည်။ ကျေးလက်တောရွာမှ လူများနှင့် လက်လုပ်လက်စား လူများစုကတော့ ထုံးစံအတိုင်း လွယ်လွယ်ရှင်းရှင်း မှည့်ခေါ်နေကြဆဲပင် ဖြစ်၏။

တကယ်တမ်းကျတော့ မိဘတွေက အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဂရုတစိုက် တွက်ချက် ရွေးချယ်ပေးသော နာမည်တစ်လုံးကို အလွယ်တကူ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သူတွေ ရှိသည်။ ထို့အတူ မိဘတွေက ကြံ့သလို အလွယ်တကူ ပေးခဲ့သော နာမည်ကို တစ်သက်လုံး အစွန်းအထင်း မရှိအောင် ခဲခဲခက်ခက် ထိန်းသိမ်းသွားသူတွေလည်း ရှိလေသည်။

ကျွန်တော်သည် နာမည်ကြီးပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကြားထဲမှာ နေထိုင်ကြီးပြင်း ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းသာမက သူတို့နှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်နေသော နာမည်ကြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေနှင့်ပါ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ သူတို့သည် နာမည်ကလေး တစ်လုံးရဖို့ ကြိုးစားရုန်းကန်ခဲ့ရတာ မြင်ခဲ့ရသည်။ ရလာသော နာမည်ကလေးကို ကြီးလာဖို့၊ ကြီးလာသော နာမည်ကလေးကို ကျော်လာဖို့ ကြိုးပမ်းကြရတာ၊ ကျော်လာသောနာမည်ကို ပြန်မကျအောင် ထိန်းသိမ်းကြရတာတွေ သိနေသည်။

လူဆိုသည်မှာ နာမည်ကြီးသူတွေကို နှစ်သက်ကြသူတွေချည်း ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ့်ကို လူအများက ဂရုစိုက်တာ ခံလိုကြသူတွေချည်း ဖြစ်၏။ အရပ်ထဲက လူများပင်လျှင် အဝတ်အစား အသစ်ကလေးများ ဝတ်တဲ့အခါ သူများကြည့်တာ ခံချင်ကြသည်။ ဘာအသားလဲ၊ ဘယ်လောက်ပေးရလဲ၊ အဆင်ကလေးက မဆိုးဘူး လို့များ ဝိုင်းပြောလျှင် ဘယ်လောက်ပီတိဖြစ်ကြောင်း သိကြပါလိမ့်မည်။

နာမည်ကြီးပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီထက်ပိုသည်။ သူတို့ကို လူအများက အားပေးချီးမြှောက်ကြတာ၊ မြှောက်စားကြတာ၊ ဂရုစိုက်ကြတာကို အလွန် အရသာတွေ့သည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းတွင် အားပေးမြှောက်စားမှုကို ဆတက်ထမ်းပိုး တိုး၍ လိုချင်သည်။ လျော့သွားမှာကို စိုးရိမ်သော စိတ်ကလည်း ကပ်လျက်ပါလာသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှု များလာလေ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်က ပိုလာလေဆိုသည့် သဘောပင် ဖြစ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆိုတာကမှ အရဝမ်ငှားပြီး စောင့်ခိုင်းလို့ ရသေးသည်။ ဘဏ်မှာ အပ်ထားလို့ ရသေးသည်။ အာမခံထားလို့ ရသေးသည်။

ကြီးလာသော နာမည်တစ်လုံးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ကတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်၏ တာဝန်သာ ဖြစ်၏။ ထိုနာမည်ကို သူများဆီ ခဏ လွှဲအပ်ထားလို့ ရတာမျိုးလည်း မဟုတ်။ ခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုလို တွဲလျက်ပါနေခြင်း ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့ အသားပိုတစ်ခုလို ဖြစ်လာတတ်သည်။ တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာပြီး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး တစ်ခုလို ပိလာတတ်သည်။ အင်္ကျီတစ်ထည်လို ချွတ်ချပ်လို့ရသော အရာမျိုးလည်း မဟုတ်။ အထုပ်တစ်ထုပ်လို ပစ်ချထားခဲ့လို့ ရတာမျိုးလည်း မဟုတ်။

နာမည်ကြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သူတို့ကို လူသိများအောင် အပြင်းအထန် ကြိုးစားခဲ့ကြရပြီးမှ လူတောမတိုးဝံ့သည့် အခြေအနေမျိုးကို ကြုံရလေတော့သည်။ လူကြားသူကြားထဲ လျှောက်သွားလို့ကလည်း မဖြစ်။ သူတို့ကို လူတွေမမှတ်မိအောင် နေကာမျက်မှန်ကြီးတွေ တပ်ထားရတာကို ကြည့်ပြီး လောကသဘာဝကို ဘယ်လို နားလည်ရမှန်းမသိ ဖြစ်ရပြန်၏။

သူတို့သည် လူကြားသူကြားထဲ ရောနှော ဝင်ထွက်သွားလာလို့ မရသဖြင့် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း ဝယ်တာမျိုး၊ တော်ရုံတန်ရုံ ကိစ္စမျိုးတွေမှာ တပည့်တွေကို ခိုင်းရသည်။ ဒီလိုနှင့် ကြာလာတော့ သူတို့မှာ ကိုယ်တိုင် ဘာမှ မလုပ်တတ်တော့ဘဲ သူများကို အားကိုးနေရသူများ ဖြစ်လာပြန်လေသည်။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ရောက်ခါစ အရွယ်တုန်းက ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး တစ်ယောက်နှင့် အတူ ရုပ်ရှင် အထူးပွဲပြတာ လိုက်ကြည့်ဖူးသည်။ ထိုရက်မျိုးတွင် မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေကို ကြည့်ချင်၊ မြင်ချင်သော ပရိသတ်တွေက ရုံရှေ့မှာ စုဝေး စောင့်ဆိုင်းနေတတ်ကြ၏။

ရုပ်ရှင်ပြီးလို့ ပြန်ထွက်လာကြတော့ ဝိုင်းအုံကြည့်ရှုကြသည်။ အော်ဟစ် နှုတ်ဆက်ကြသည်။ မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေကလည်း တုံ့ပြန် နှုတ်ဆက်ကြ၊ လက်ပြကြ၊ အော်တိုစာအုပ်မှာ လက်မှတ်ထိုးပေးကြ၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့လည်း မင်းသားကြီး၏ ကားပေါ်တက်ကြသည်။ ကားအရှင်ဘာက စက်နှိုးသောအခါ နှိုးလို့မရတော့။ စတတ်တာကို အကြိမ်ကြိမ်မွှေသော်လည်း စက်ကမနှိုး။ ဘက်ထရီအား ကျသွားခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိ။ ပရိသတ်တွေကလည်း ကားဘေးက အုံခဲကြည့်နေသည်။ မတတ်နိုင်။ တွန်းနှိုးဖို့ပဲ ရှိတော့သည်။ မင်းသားကြီးကို အရှင်ဘာခုံမှာ ထိုင်ခိုင်းပြီး ကျွန်တော်နှင့် အရှင်ဘာတို့က ကားကို ဆင်းတွန်းကြသည်။ ပရိသတ် အချို့ကလည်း ဝိုင်းကူတွန်းပေးသည်။ ပေတစ်ရာကျော်ကျော် တွန်းပြီးမှ စက်နှိုးသွားသည်။ ပရိသတ်က “ဟေးခနဲ” အော်ဟစ်အားပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်တက်ပြီးနောက် ချက်ချင်း မောင်းထွက်သွားလို့ မဖြစ်။ ကိုယ့်ကို ချစ်သော ပရိသတ်၊ ကိုယ့်ကို ကူညီသော ပရိသတ်ကို လက်ပြရလေသည်။ ပရိသတ်များက ပြန်လက်ပြကြသည်။ ခပ်နောက်နောက် လူငယ်တစ်ယောက်က “မင်းသားကြီး၊ ကားကောင်းကောင်းလေး စီးပါဗျ” ဟု လှမ်းအော်သည်။

ကာယကံရှင်တော့ ဘယ်လိုနေသလဲ မသိ။ ကျွန်တော်တောင် မျက်နှာတွေ ထူပူပြီး အနေရခက်သွားလေသည်။

တစ်လောက အဆိုတော် “ထား” ၏ “မေတ္တာဟူသည်” သီချင်းကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ ထုတ်လွှင့်သည်။ ကျွန်တော်က စာရေးနေရင်းက ထား၏အသံကို ကြားတော့ ဖောင်တိန်ကို ချထားခဲ့ပြီး ရုပ်မြင်သံကြားစက်ရှေ့မှာ သွားထိုင်သည်။ ကျွန်တော့်ဇနီးလည်း မီးဖိုထဲမှ တည်လက်စဟင်းအိုးကို ထားခဲ့ပြီး ရောက်လာ၏။ အမေကလည်း စိပ်ပုတီးကို လက်မှာ ပတ်လိုက်ပြီး ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ဝင်ထိုင်သည်။ ကျွန်တော့် သမီးနှစ်ယောက်ကတော့ စိတ်ဝင်စားဟန် မရှိ။ သူတို့ဘာသာ မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေ နာမည်ဂုဏ်တမ်း ကစားနေကြသည်။

ထားသည် ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက စွဲလန်းနှစ်သက်ခဲ့ရသော နာမည်ကျော် အဆိုတော် ဖြစ်သည်။ သူ၏ “နက်ဖြန် သို့မဟုတ် ဘယ်သောအခါ” သီချင်းမှာ ဆိုဟန်ကအစ ခုထိ နားထဲမှာ စွဲနေတုန်း။ စတီရီယိုခေတ်မှာ လူဖြစ်လာကြသော ကလေးတွေကတော့ ထားကို စိမ်းနေကြပေလိမ့်မည်။ သို့တိုင်အောင် ထား၏ ရိုးသား ကြည်လင်သော အပြုံးနှင့် ကရုဏာသံတို့၏ ဆွဲဆောင်မှုကြောင့် ငါးတန်းကျောင်းသူ သမီးကြီးသည် ရုပ်သံဖန်သားပြင်ကို မော့ကြည့်ဖော်ရလာပြီ။

သမီးအငယ်မှ လွဲ၍ ကျွန်တော်တို့ မိသားတစ်စုလုံး “မေတ္တာဟူသည်” သီချင်းထဲတွင် နှစ်မျောသွားခဲ့ကြ၏။ သီချင်းဆုံးသွားသော အခါ သမီးကြီးက...

“ကောင်းသားပဲ၊ အဲဒါ ဘယ်သူလဲဟင်၊ စာတန်းထိုးတုန်းက မကြည့်လိုက်ရလို့”

ဟု မေးသည်။ ကျွန်တော့် ဇနီးက...

“အဲဒါ အဆိုတော် ထား တဲ့၊ မေမေတို့ ငယ်ငယ်က သူ့သီချင်းတွေ အလွတ်ကျက်ခဲ့ကြတာပေါ့”

ကျွန်တော်က...

“သူက ဇော်ဝင်းထွဋ်ရဲ့ အမေပေါ့”

ထိုအခါ သမီးငယ်သည် ဆတ်ခနဲ မော့ကြည့်ပြီး...

“ဟင်၊ ဟုတ်လား၊ ခုန သီချင်းဆိုသွားတာကို မကြည့်လိုက်ရတာ နာတာပဲ”

ဟု ပြောသည်။ သူက ဇော်ဝင်းထွဋ်၏ ပရိသတ် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်အမေက ဆက်ပြောသည်။

“ထားရဲ့၊ အဖေက ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်တဲ့၊ သိပ်နာမည်ကြီးတဲ့ သီချင်းရေးဆရာကြီးပေါ့၊ သမီးတို့ အဘိုး ငယ်ငယ်က ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်အိမ်ကို မကြာမကြာသွားပြီး ဆရာဆီက သီချင်းရေးနည်း သင်ခဲ့ဖူးတယ်ကွဲ့”

ဟု ပြောပြီး ဆရာရွှေတိုင်ညွန့် ရေးစပ်ခဲ့သည့် ယောဆရာကြီး သီချင်းကို တစ်ပိုင်းတစ်စ ညည်းပြသည်။ ကျွန်တော့်သမီး အငယ်မကလည်း အားကျမခံ ဇော်ဝင်းထွဋ်သီချင်းကို ကောက်ကာငင်ကာ အော်ဆိုလိုက်သည်။

“ငှက်ကလေးများတို့ရယ်၊ မနက်ခင်း မိုးလင်းတိုင်းကွယ်”

ကျွန်တော် တစ်ခု သွားစဉ်းစားမိသည်။ ကျွန်တော့် အဖေနှင့် အမေသည် ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်၏ ပရိသတ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားက ထား၏ ပရိသတ်။ ကျွန်တော့် သမီးများက ဇော်ဝင်းထွဋ် ပရိသတ်။

ဆရာရွှေတိုင်ညွန့်၏ နာမည်ကို သမီးဖြစ်သူ ထားက ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့သည်။ ထား၏ နာမည်ကို သားဖြစ်သူ ဇော်ဝင်းထွဋ်က ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

လူတစ်ယောက်၏ နာမည်တစ်လုံးကို ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်သာမက သူ၏ သား သမီး မြေး မြစ် တို့ကပါ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ လိုအပ်ပါကလားဟု တွေးမိလေ၏။

ကျောင်းက ကဗျာရွတ်ဆိုပြိုင်ပွဲမှာ ကျွန်တော့် သမီးနှစ်ယောက်စလုံး ပထမရသည်။ ဆုပေးပွဲ အခမ်းအနားသို့ မိသားတစ်စုလုံး သွားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားမှာ သမီးများအတွက်

ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားသော မျက်နှာများနှင့် ကျောင်းအတွင်း ဝင်ခဲ့ကြ၏။ သမီးတို့ ဆရာမများကို နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် ဆရာမများက ကျွန်တော်တို့ကို ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

“ဆရာမကြီး ဒါ မသူမနဲ့ မယုယတို့ရဲ့ အဖေနဲ့ အမေလေ”

ကျွန်တော်သည် တစ်နေ့သောအခါ စာရေးဆရာမတစ်ဦး၏ အဖေအဖြစ် နာမည်ကြီးကောင်း ကြီးလာပေလိမ့်မည်။

(ကလျာ မဂ္ဂဇင်း၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၉၄)

အိပ်မက်စာမေးပွဲ

ဒီနေ့ည ဘယ်လိုအိပ်မက်မျိုး မက်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်သူမှ ကြိုတင် သိနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ လူ့အခွင့်အရေးကို အချိုးဖောက်ဆုံး၊ အပိတ်ပင်ဆုံး အရာမှာ အိပ်မက်ပင် ဖြစ်၏။ လူတို့ အနေဖြင့် ကိုယ်မက်ချင်သော အိပ်မက်ကို မက်ခွင့်မရှိ။ မမက်ချင်သော အိပ်မက်မျိုးကိုလည်း မမက်ဘဲ နေချင်လို့ မရ။ အိပ်မက်ဆိုသည်မှာ ရုပ်မြင်သံကြားတို့၊ ရေဒီယိုတို့လို နောက်တစ်နေ့ အစီအစဉ်ဆိုပြီး ကြိုတင် ကြော်ငြာထားတာမျိုးလည်း မဟုတ်။ သူ့ဘာသာ မက်ချင်သည့်နေ့မှာ မက်ချင်တာ မက်တာမျိုး ဖြစ်၏။ အိပ်မက်ကို တားဆီးနိုင်သည့် နည်းလမ်း တစ်ခုပဲ ရှိသည်။ မအိပ်ဘဲနေဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် လူတို့သည် မအိပ်ဘဲ နေလို့ရသော အမျိုးမဟုတ်သဖြင့် အိပ်မက်နှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေလို့ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဒါဆိုလျှင် လူတွေ မက်နေကြသော အိပ်မက်များသည် ဘယ်ကလာသနည်း။ ဘယ်သူတွေက စီစဉ်တင်ဆက်နေကြသနည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ယောက်ကသာ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေတာမျိုး ဆိုလျှင် တော်တော် ဦးနှောက်စားရပေလိမ့်မည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသန်းပေါင်းများစွာတို့အတွက် အိပ်မက် ပရိုဂရမ်တွေ ရေးဆွဲဖို့ အမျိုးပေါင်း ထောင်နှင့်ချီသော ဘာသာစကားများဖြင့် ထုတ်လွှင့်ပေးဖို့ ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်ချေ။ တချို့လူများမှာ တစ်ညတည်း အိပ်မက်သုံးလေးခု မက်တာလည်း ရှိသေးသည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်က အိပ်မက်ပေးပြီး နှိုးဆော်တတ်သည် ဆိုသော အယူအဆ ရှိခဲ့သည်။ ထူးခြားတိုက်ဆိုင်မှုတွေ ကြားဖူးသဖြင့် မဟုတ်နိုင်ဘူး ဟုလည်း မငြင်းလို၊ ဟုတ်ပါတယ် ဟူ၍လည်း မထောက်ခံနိုင်။ ဒါမျိုးကိုတော့ ချွင်းချက်ထားရပေတော့မည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အိပ်မက်တွေကို စီစဉ်တင်ဆက်နေသူမှာ လူတို့၏ မသိစိတ်ပင် ဖြစ်၏။ လူတွေ အိပ်ပျော်သွားသည့်တိုင် ဇီဝ လှုပ်ရှားမှုကတော့ မရပ်ဘဲ လှုပ်ရှားနေသည်။ သွေးလှည့်ပတ်မှုကလည်း ဆက်လက်ရှိနေသည်။ ဦးနှောက်ဆီသို့လည်း သွေးရောက်ရှိသည်။ ထိုအချိန်သည် သိစိတ်နှင့် မသိစိတ်တို့

ဂျူတီချိန်းသည် အချိန်ပင် ဖြစ်၏။ သိစိတ်က အနားယူပြီး မသိစိတ်က ထိုအခါကျမှ အလုပ်လုပ်ဟန် တူသည်။

သိစိတ်သည် လူတို့ နီးထနေသည့် အချိန်တွင် အလုပ်လုပ်ရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အာရုံငါးပါးစလုံး၏ ရိုက်ခတ်မှုအပေါ် တုံ့ပြန်ရသည်။ ထို့ကြောင့် သိစိတ်၏ သဘောသဘာဝက ထွေပြားသည်။ မြင်သမျှ၊ ကြားသမျှ၊ ဆိုင်တာတွေရော၊ မဆိုင်တာပါ ထွေပြားစွာ ဆက်ဆံရသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်တွေကို မမှတ်မိလိုက်တာမျိုး၊ ဘာမဟုတ်တာလေးကို စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်သားမိတာမျိုး ဖြစ်တတ်သည်။

ဒါတွေကို ညအိပ်ပျော်ပြီဆိုမှ မသိစိတ်က အေးအေးဆေးဆေး ပြန်လည် စိစစ်ရဟန် တူသည်။ ဦးနှောက်၏ မှတ်ဉာဏ်ကဏ္ဍတွင် တစ်နေ့လုံး သောင်းပြောင်း ရောမှတ်ထားတာတွေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး မှတ်သင့်တာမှတ်၊ ပယ်သင့်တာပယ် လုပ်ပုံရသည်။

သို့တိုင်အောင် သိစိတ်နှင့် မသိစိတ်တို့သည် ကွန်ပျူတာက ခလုတ်တွေလို သီးခြားဆားကစ်တွေ မဟုတ်ကြသဖြင့် လုပ်ငန်းချင်း လုံးဝ စည်းခြားလို့ မရနိုင်ချေ။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ဦးအလုပ်ကို တစ်ဦးက ဝင်ရှုပ်ချင် ရှုပ်တတ်သည်။ ထိုအချိန်သည် အိပ်မက်များ ဖြစ်ပေါ်လာသော အချိန်ပင် ဖြစ်၏။

တစ်ခါတစ်ရံ လူတို့အိပ်ပျော်နေစဉ် ရာသီဥတုကြောင့် ဖြစ်စေ သွေးလှည့်ပတ်မှု အပြောင်းအလဲ ဖြစ်တတ်သည်။ ထိုအခါ ဦးနှောက်၏ မှတ်ဉာဏ်အပိုင်းကို သွားနှိုးဆွချင် ဆွတတ်သည်။ သိစိတ်က အိပ်ပျော်နေသဖြင့် မှတ်သားထားသော အချက်အလက်များသည် အစီအစဉ်တကျ ပေါ်လာခြင်းတော့ မဟုတ်။ ဟိုတစ်စ ခီတစ်စ ပေါင်းစပ်ပြီး ဆောင်းတွင်းအိပ်မက် ကယောက်ကယက်တွေ ဖြစ်လာသည်။

တစ်ခါတလေကျတော့ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် သိစိတ်သည် နီးတစ်ဝက် အခြေအနေကို ရောက်လာသည်။ လုံးဝ နီးထခြင်းလည်း မရှိသေးသဖြင့် သိစိတ်၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများသည် အိပ်မက်များ ဖြစ်လာကြပြန်သည်။

လူတို့အတွက် အိပ်မက်များ လိုအပ်သည်ဟု ပညာရှင်များက ဆိုကြသည်။ လက်တွေ့ဘဝ၏ အလိုမပြည့်မှုများကို အိပ်မက်ထဲတွင် ဖြည့်စွမ်းပေးခြင်းဖြင့် စိတ်ဖိစီးမှုများမှ အခိုက်အတန့် သက်သာရာရစေသည်။ ညစဉ်ညတိုင်း အိပ်မက်ပေါင်းများစွာ ဆက်တိုက် မက်တတ်သူမျိုးကျတော့လည်း စိတ်လှုပ်ရှားမှု များလွန်းသူဟု ဆိုနိုင်သည်။

အမျိုးအစားတူသော အိပ်မက်မျိုးကို မကြာခဏ မက်တတ်ခြင်းသည် ရောဂါတစ်ခုခု ရနေခြင်းနှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ဥပမာ... ရေနစ်ပြီး မွန်းနေတာမျိုး၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော လိုက်ခေါင်းတို့၊ အခန်းတို့လို နေရာမျိုးကို ရောက်ပြီး အသက်ရှူကျပ်နေသည့် အိပ်မက်မျိုး ခဏခဏမက်လျှင် အဆုတ်စသော အသက်ရှူခြင်းနှင့် ဆိုင်သည့် ရောဂါတစ်ခုခု ရှိနိုင်သည်။

တိုက်အမြင့်ကြီးပေါ် တက်ရတာ၊ ချောက်ကမ်းပါးမှ ပြုတ်ကျလုလု ဖြစ်ရတာ၊ အသည်းတယားယား၊ ရင်တဖိုဖို ဖြစ်ပြီး မောပန်းရတာမျိုး မြင်မက်လျှင် နှလုံးရောဂါဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

တစ်ခါတစ်ခါမှာတော့ သိစိတ်နှင့် မသိစိတ်တို့ ပဋိပက္ခ ဖြစ်တတ်ကြသည်။ မသိစိတ်က သူစွဲလန်းခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အိပ်မက်အဖြစ် အကောင်အထည် ဖော်နေစဉ်မှာ သိစိတ်က လက်မခံဘဲ ကန့်ကွက်ဖို့ ကြိုးစားရာမှ ဖျတ်ခနဲ လန့်နိုးရတာမျိုး ဖြစ်တတ်သည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လူတို့သည် အိပ်မက်ကို လိုသလို ဆွဲယူနိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့် ကိုယ့်ဦးနှောက်ကို ကိုယ် မပိုင်နိုင်ကြောင်း သိသာလှသည်။

တိရစ္ဆာန်တွေကကော အိပ်မက်မက်ကြသလားဟု သိချင်သည်။ အချို့သော တိရစ္ဆာန်တွေမှာလည်း အဆင့်အတန်း မနိမ့်လှသည့် ဦးနှောက်များ ရှိနေသဖြင့် သိစိတ် မသိစိတ် ဆိုတာတွေ ပါချင်ပါနေမည်။ ထိုအခါ သူတို့သည်လည်း စိတ်ကူးယဉ်ချင် ယဉ်ကြမည်။ တစ်ဘက်ခြံက ခွေးမလေးကို သဘောကျနေမိတာမျိုး၊ နေ့လည်က လူတွေ စားသောက်တာမြင်ပြီး သွားရည်ယိုမိတာမျိုး ရှိချင်ရှိမည်။ ညအိပ်တော့မှ ခွေးမလေးနှင့် အဆင်ပြေတာမျိုး၊ ကြက်ပေါင်ကြီး ကိုက်ရတာမျိုး အိပ်မက်မက်ကောင်း မက်နိုင်သည်။ တစ်ခါတလေ ခွေးတွေ ငိုက်မြည်း အိပ်ပျော်နေရာမှ ဆတ်ခနဲ ခေါင်းထောင်ပြီး မဆီမဆိုင် ထဟောင်တာ၊ အူတာမျိုး တွေ့ဖူးသည်။

ထားပါတော့၊ ကိုယ်လည်း ခွေးမဖြစ်ဖူးသဖြင့် တိတိကျကျတော့ မပြောနိုင်။ ကျွန်တော် မက်ဖူးသော အိပ်မက်များ အကြောင်းကိုသာ ပြောတာ ကောင်းလိမ့်မည်။

ကျွန်တော် အရင်က မကြာခဏ မက်လေ့ရှိသည့် အိပ်မက်မှာ ဖိနပ်ပျောက်သည့် အကြောင်း ဖြစ်၏။ အလှူအိမ်လို နေရာမျိုးမှ ပြန်အထွက်မှာ ဖိနပ်ရှာလို့ မရတာမျိုး၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်နေတုန်း ဖိနပ်တစ်ဖက် ပျောက်သွားတာမျိုးတွေ ဖြစ်၏။ တစ်ခါတလေကျတော့ ဖိနပ်မပါဘဲ လူတွေကြားထဲ ရောက်နေတာ၊ ဈေးထဲမှာ ဖိနပ်ဆိုင် လိုက်ရှာတော့ တစ်ဈေးလုံး ငါးသည်တွေချည်း ဖြစ်နေတာ၊ ဖိနပ်ဝယ်ပြီး ပြန်ထွက်လာတော့မှ စီးနေကျ ညှပ်ဖိနပ် မဟုတ်ဘဲ စစ်ဖိနပ်ကြီး ဖြစ်နေတာ စသည်ဖြင့် မက်လေ့ရှိ၏။ ဒါဆိုလျှင် ကျွန်တော့်မှာ စိတ်ဖိစီးမှု တစ်ခုခု ရှိခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ခုနောက်ပိုင်း ဒီလို အိပ်မက်မျိုး မမက်တော့သဖြင့် တော်သေးသည်။

ကျွန်တော်သည် ဦးနှောက်နှင့် တွေးရသည့် စိတ်အလုပ်များသောကြောင့်လား မသိ၊ ညတိုင်းလိုလို အိပ်မက်တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု မက်လေ့ရှိသည်။ အနည်းဆုံး ဘာမှန်းမသိသည့် နီးလာလျှင် ပြန်မမှတ်မိသည့် အိပ်မက်အတိုအစလေး တစ်ခုလောက်ဖြစ်ဖြစ်တော့ မက်လေ့ရှိ၏။

ပြီးတော့ ကျွန်တော်၏ အိပ်မက်များသည် ရိုးရိုးစင်းစင်း ဖြစ်လေ့မရှိ။ ထူးဆန်းသလိုလို၊ ကြောင်တောင်တောင် နိုင်သလိုတွေသာ များသည်။ အိပ်မက်ကို အတိတ်ကောက်တတ်သူများ အနေနှင့် ကျွန်တော့် အိပ်မက်တွေကို ကောက်ကြည့်လျှင် ရွာလည်သွားနိုင်သည်။

အိပ်မက်ထဲမှာ နိုင်ငံခြားကို ကျွန်တော် သွားရသည်။ ဘယ်နိုင်ငံကို သွားရတာလဲ၊ ဘာအတွက်လဲ ဆိုတာတော့ မသိ။ ဘောင်းဘီတွေ၊ ကုတ်တွေနှင့်တော့ မဟုတ်။ လုံချည်နဲ့ပဲ ဖြစ်၏။ လေယာဉ်ပျံပေါ် တက်ပြီး ထိုင်မယ်လုပ်တော့ ထိုင်ခုံတွေက ဆိုဖာမဟုတ်။ မီးရထား ရိုးရိုးတန်းတွဲကလို သစ်သားထိုင်ခုံတွေ ဖြစ်၏။ လေယာဉ်က ပြေးလမ်းပေါ်မှာ အရှိန်ယူပြီးနောက် လေထဲသို့ ထိုးဖောက်ယှံတက် မသွားချေ။ ပြေးလမ်းဆုံးတော့ ကတ္တရာလမ်းပေါ် ရောက်လာသည်။ နောက်တော့ ရန်ကုန်မြို့ထဲက ကားတွေကြားမှာ သွားနေသည်။ ပြီးတော့ မြို့ပြင်ရောက်လာသည်။ သစ်တောအုပ်တွေကိုလည်း ဖြတ်ရသည်။ တောင်ပေါ်လမ်းတွေကိုလည်း ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက် တက်ရသည်။ ဒီလိုနှင့် နိုင်ငံခြားဆိုတာကို မရောက်ခင် လန့်နိုးလာလေတော့သည်။

အိပ်မက်တွေဟာ ကာလာရောင်စုံနှင့်လား၊ အဖြူအမည်း (ဘလက်အင်ဂျီနီယာ) လားဟု သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် မေးဖူးသည်။ သူသည် အတန်ကြာအောင် မျက်မှောက်ကုပ်၍ စဉ်းစားနေပြီးမှ... "ကာလာနဲ့လို့တော့ ထင်တာပဲကွ။ တစ်ခါတလေ အိပ်မက်ထဲမှာ အင်္ကျီအပြာနဲ့ ကောင်မလေးတို့၊ အနီရောင် အိမ်ကြီးတို့ ပါတတ်တာကိုး၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်စိတ်က အနီရောင်၊ အပြာရောင် စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်မိတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ သိပ်တော့ မသေချာဘူးကွ။ ဒီတစ်ခါ အိပ်မက်မက်မှပဲ သတိထားကြည့်ရမှာပဲ "ဟု ပြန်ပြောသည်။ နောက်တစ်ခါ တွေ့ကြတော့ "ဟေ့ကောင်၊ မင်း အိပ်မက်မက်သေးလား။ ကာလာလား၊ ဘလက်အင်ဂျီနီယာလား" ဟု မေးသောအခါ သူက စိတ်ရှုပ်ဟန်ဖြင့် "ပြောရခက်တာယ်ကွ" ဟူ၍သာ ဖြေသည်။

ငွေနှင့် ပတ်သက်သော အိပ်မက်မျိုးတွေလည်း မက်ဖူးသည်။ အိပ်မက်ထဲတွင် ဝမ်းထဲက ရစ်ပြီးနာသဖြင့် အိမ်သာတက်သည်။ ငုံ့ကြည့်လိုက်သောအခါ မစင်တွေအစား ငွေစက္ကူတွေ ထွက်ကျလာသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်တော့်မိန်းမကတော့ "ဒါလာဘ်ကောင်းတယ်၊ ငွေဝင်လိမ့်မယ်" လို့လည်း ပြောသည်။ ဘာမှ ထူးခြားပြီး ငွေရပေါက် ကြုံတာမျိုးတော့ မရှိခဲ့။

ဟိုအရင် အကြွေတွေ သုံးနေကြသည့် အချိန်က မက်သော အိပ်မက်ကတော့ ဘတ်စ်ကားပေါ်တက်ပြီး ကားခပေးဖို့ ငါးမူးစေ့ကို ထုတ်လိုက်သောအခါ ပိုက်ဆံမှာ အပြားအဝိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဘောစေ့လို အလုံးကလေးတွေ ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရ၏။ အိပ်မက်ထဲမှာ သူငယ်ချင်း သဘောသားတစ်ယောက်က ဒေါ်လာတွေ တထပ်ကြီး လာပေးသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်လာတွေပေါ်မှာ ရိုက်နှိပ်ထားတာက ကျွန်တော်၏ ဓာတ်ပုံတွေ ဖြစ်နေလေသည်။

သေဆုံးသွားပြီးသူတွေကိုလည်း အိပ်မက်ထဲမှာ ပြန်တွေ့ရတတ်သည်။ အဖေက ငါ့မှာ သားသမီးတွေကော၊ မြေးတွေကော များတယ်၊ အားလုံးစီးလို့ရအောင် ဆိုပြီး မီးရထားကြီး တစ်စင်း ဝယ်လာတာမျိုး။ အဘိုးနှင့် အဘွား အိမ်ကို လာလည်တာမျိုး။ ကြီးတော်ကြီးက သူမဆုံးခင်က ကျွန်တော့်ကို ပေးသွားသော လက်ပတ်နာရီ ပျောက်လို့ လာဆူတာမျိုး မက်တတ်သည်။ ဒီလို အိပ်မက်မျိုးကိုတော့ ကျွန်တော် သဘောကျသည်။ ကိုယ့် မိဘဘိုးဘွား ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကို အိပ်မက်ထဲမှာ ပြန်ဆုံပြီး အလွမ်းပြေရသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အိပ်မက်ထဲမှာ သမီးရည်းစားဘဝ ပြန်ရောက်သွားတာမျိုးလည်း ရှိသေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်မိန်းမသည် တကယ့် သမီးရည်းစားဘဝက အရွယ်မျိုးလေး ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတလေကျတော့ သမီးရည်းစားသာ ဆိုတယ်။ ယခု လက်ရှိအရွယ်၊ လက်ရှိပုံစံမျိုးသာ ဖြစ်နေပြီး အိပ်မက်ထဲမှာ ကလေးတွေရော ပါနေသဖြင့် ဘယ်နှယ့်ပါလိမ့်ဟု နားမလည်ဖြစ်ရတာမျိုးလည်း ကြုံဖူးသည်။

အိပ်မက်တစ်ခုထဲတွင် ကျွန်တော်နှင့် လေဒီဒိုင်ယာနာတို့ ကြိုက်နေကြသည်။ နှစ်ယောက် စကားထိုင်ပြောနေရင်း လေဒီဒိုင်ယာနာက သူ့ပါးစပ်ထဲမှ သွားတုအံကပ်ကြီးကို ဖြုတ်ပြီး ဖွဲ့ပြာနှင့် တိုက်နေတာ တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော် အလွန် စိတ်ပျက်သွားရ၏။

နှစ်လတစ်ခါ သုံးလတစ်ခါလောက် မက်တတ်သော အိပ်မက်တစ်ခု အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြချင်သေးသည်။

ကျောင်းသားဘဝကို ပြန်ရောက်သွားသော အိပ်မက်ပင် ဖြစ်၏။ ကျောင်းကလည်း ငယ်ငယ်က တက်ခဲ့ရသည့် အလွန် စည်းကမ်းကြီးသော ကျောင်း။ အိပ်မက်တိုင်းလိုလိုမှာလည်း စာမေးပွဲ ဖြေခါနီး၊ တစ်ခါတလေ စာမေးပွဲခန်းထဲ ရောက်နေသည့် အချိန်မျိုး။ စာတွေကလည်း တစ်လုံးမှ မကျက်ရသေး။ ဒုက္ခပါပဲ။ စာမေးပွဲတော့ ကျတော့မှာပဲဟု စိုးရိမ်သောက ရောက်နေတုန်း လန့်နိုးလာတတ်သည်။

ထိုအိပ်မက်အကြောင်း မိန်းမကို ပြောပြတော့ သူလည်း ဒါမျိုးမက်တတ်သည်ဟု ပြော၏။ သူငယ်ချင်းတွေကို မေးကြည့်တော့လည်း စာမေးပွဲ မဖြေနိုင်သည့် အိပ်မက်မျိုးကို ခုချိန်ထိ တစ်ခါတစ်ခါ မက်တုန်းပဲဟု ပြောကြသည်။

တစ်ခါက ကျွန်တော်တို့အဖေ ပြောဖူးသည်။

“ညက အိပ်မက်ထဲမှာ စာမေးပွဲဖြေရတယ်လို့ မက်တယ်ကွ။ အသက်ကကြီးတော့ စာတွေကလည်း မေ့ကုန်ပြီ။ ငါ့နယ် ဒုက္ခရောက်လိုက်တာကွ။ တစ်ရေးနီးတော့ အိပ်မက်အကြောင်း စဉ်းစားပြီး တစ်ယောက်တည်း ကျိတ်ရယ်မိသေးတယ်။ အင်း... ဒါကြောင့်လဲ လူ့ဘဝဆိုတာ မေးခွန်းတွေနဲ့ အတူတူ မွေးဖွားလာခဲ့ပြီး အဲဒီ မေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ရှာဖွေရင်းနဲ့ အချိန်တွေ ကုန်ကြရတာပဲလို့ ပညာရှိတွေက ပြောခဲ့တာပေါ့ကွ။”

တကယ်တော့ လူတို့သည် အိပ်မက်ထဲမှာသာ မဟုတ်။ လက်တွေ့ဘဝမှာလည်း စာမေးပွဲနှင့် လွတ်အောင်ရှောင်လို့ မရနိုင်ချေ။ ကျောင်းမှာတုန်းက ဖြေရသည့် စာမေးပွဲ။ အလုပ်ရဖို့ ဖြေရသော စာမေးပွဲ။ ရာထူးတိုးဖို့ ဖြေရသည့် စာမေးပွဲ။ မှတ်ပုံတင်၊ နိုင်ငံသားလက်မှတ် လုပ်သောအခါ ဖြေရသည့် စာမေးပွဲ။ ပတ်စပို့ လျှောက်သည့်အခါ ဖြေရသည့် စာမေးပွဲ။ ဧည့်စာရင်းတိုင်သည့်အခါ ဖြေရသည့် စာမေးပွဲ။ ဈေးထဲက စာမေးပွဲ။ ဘတ်စ်ကားပေါ်က စာမေးပွဲ...။ အိပ်မက်စာမေးပွဲ။ စသည်ဖြင့် များစွာ... ..။

နောက်ဆုံး လုံးဝ ခိုးချလို မရသည့် စာမေးပွဲတစ်ခုကိုလည်း လူတိုင်းလူတိုင်း ကျိန်းသေ ဖြေရပေဦးမည်။ သေဆုံးပြီးနောက် ယမမင်းဆီမှာ ဖြေရမည့် စာမေးပွဲပင် ဖြစ်လေ၏။

(ဝါနီပြာ မဂ္ဂဇင်း၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၉၄)

စိန်အလွမ်း

ကျွန်တော်သည် အခြားစာရေးဆရာ အတော်များများလိုပင် တက္ကသိုလ်နောက်ခံ ဝတ္ထုများ၊ ကဗျာများ ရေးခဲ့ပါသည်။ စာရေးဆရာ ဖြစ်ခါစမှာ ရေးခဲ့သော လုံးချင်းဝတ္ထုများမှာ တက္ကသိုလ်အကြောင်းတွေ များပါသည်။ လူငယ်စာရေးဆရာ အတော်များများသည် စာရေးခါစတွင် တက္ကသိုလ်အကြောင်း ရေးကြတာများကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲဟု ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ဆန်းစစ်ကြည့်မိ၏။ အချက်နှစ်ချက်ကို တွေ့သည်။

ပထမအချက်က ဘွဲ့ရလို့ တက္ကသိုလ်နယ်မြေကို စွန့်ခွာခဲ့ရသော်လည်း တသသ စွဲလန်းနေဆဲဖြစ်၍ အလွမ်းပြေ ရေးခံခြင်း။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ကိုယ် ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်သော နေရာဒေသဖြစ်၍ သရုပ်ပေါ်အောင် ရေးသားနိုင်ခြင်း။

အထက်ပါ အချက်နှစ်ချက်စလုံးသည် တက္ကသိုလ်နောက်ခံ ဝတ္ထုများ ရေးသားရာမှာ ကျွန်တော့်အတွက် များစွာ အထောက်အကူ ပြုခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ လေးနှစ်ခွဲလောက် ကျောင်းတက်ခဲ့သည်။ ထိုကာလမှာ ကျွန်တော့်ဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက် အပျော်ရွှင်ဆုံး၊ အတက်ကြွဆုံး၊ အလွတ်လပ်ဆုံးပင် ဖြစ်၏။

နေ့ကျောင်းသားဖြစ်သော်လည်း တော်ရုံတန်ရုံ အဆောင်ကျောင်းသားတွေထက် ပိုပြီး ကျောင်းမှာ နှံ့စပ်သည်။ သိပ္ပံဘာသာတွဲနှင့် ဆယ်တန်းအောင်ပြီးကာမှ တက္ကသိုလ်မှာ ဝိဇ္ဇာဘာသာ (ဒဿနိကဗေဒ) ယူခဲ့သဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘက်မှာရော သိပ္ပံဘက်မှာပါ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းတွေ ရှိသည်။ ပန်းချီ အနုပညာအသင်းနှင့် ဆက်စပ်မိသောအခါ အသိအကျွမ်းက ပိုတောင် များလာသေးသည်။

မနက်စောစော ထမင်းကြော် တစ်ပန်းကန်စားပြီး အိမ်မှထွက်ခဲ့ရာ ကျောင်းထဲမှာပင် တစ်နေ့ကုန်သည်။ ညမိုးစုန်းစုန်းချုပ်မှ အိမ်ပြန်ရောက်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းမှာပင် အိပ်တတ်သည်။

ကျောင်းထဲက ကျွန်တော် အိပ်ဖူးသော နေရာများမှာ ရွှေဘိုဆောင်၊ ပဲခူးဆောင်၊ ဇူးယားဆောင်နှင့် စက်မှုတက္ကသိုလ် အဆောင်များ ဖြစ်၏။ အဆောင်တွေမှာသာမက တခြား နေရာများမှာလည်း အိပ်ဖူးသေးသည်။ ပန်းချီ အနုပညာအသင်းက ပိုင်သော ပန်းချီခန်းမ၊ သော့ပျက်နေသော စာသင်ခန်းများမှာ။

ထိုမျှမက "တက္ကသိုလ်မှာ ငါတို့ မအိပ်ဖူးတဲ့ နေရာ မရှိစေရအောင်၊ နောင် အမှတ်တရ ပြန်ပြောလို့ ရအောင်" ဆိုပြီး ဘွဲ့နှင့်သဘင် ခန်းမရှေ့က ကျောက်လှေကားပေါ်မှာ ပုဆိုးလေးခြုံပြီး ကွေးခဲ့ဖူးသည်။ ကံကောင်းတာက ရုံတန်းလျားတွေပေါ်မှာလည်း ငိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ သူငယ်ချင်း ကဗျာဆရာ တစ်ယောက်နှင့်အတူ တစ်ညလုံး အဓိပတိလမ်းပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်ပြီး ကြယ်တွေကို ကြည့်ခဲ့ကြဖူးသည်။ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတွေက ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်တော့ လူနှစ်ယောက် ကားကြိတ်ခံရပြီး လဲနေတာမှတ်လို့ လာကြည့်ကြတာ မှတ်မိသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းအုပ်စုမှာ သူများတွေထက် ထူးတာ တစ်ခုရှိသေးသည်။ မိန်းကလေးဆောင် တစ်ဆောင်မှာ တစ်ည အိပ်ဖူးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ထိုစဉ်က စီးပွားရေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသူများနေသော အင်ကြင်းဆောင်၏ အဆောင်မှူးမှာ ကျွန်တော်၏ ငယ်ဆရာမ ဖြစ်သည်။ သူတို့ အဆောင်မှ နံရံကပ်စာစောင်ထုတ်လျှင် ကျွန်တော်က ပန်းချီအသင်းမှ သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ သွားရောက် တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်ပေးရသည်။

တစ်ခါတော့ ညမိုးချုပ်သည်အထိ နံရံကပ်စာစောင်က မပြီးသေးဘဲ ဖြစ်နေ၏။ နောက်တစ်နေ့မှာ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်ပွဲ ရှိသည်။ နံရံကပ်စာစောင်ကိုလည်း တစ်ခါတည်း ခင်းကျင်းပြရမည် ဖြစ်၏။ ဆရာမက ပြီးအောင်သာလုပ်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် အားကြိုးမာန်တက် လုပ်ကြရာ ညဆယ့်နှစ်နာရီ ထိုးခါနီးမှ ပြီးသည်။ အိမ်ပြန်ကြဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့။ သို့ဖြင့် အဆောင်မှူးဆရာမ၏ ဧည့်ခန်းထဲမှာ စုအိပ်ကြရသည်။ တံခါးတွေကိုတော့ အပြင်ကနေ အလုံပိတ်ပြီး သော့ခတ်ထားသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့သည် ထူးထူးခြားခြား မိန်းကလေးဆောင်မှာ ညအိပ်ခဲ့ဖူးသည်ဟု ကြွားစရာတစ်ခုတော့ ကြုံခဲ့ရလေသည်။

ဘယ်ခေတ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝသည် ပျော်စရာကောင်းသည်ချည်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့တိုင်အောင် ကျောင်းသား ကျောင်းသူတိုင်းက ကိုယ့်ခေတ်သည် ပျော်စရာအကောင်းဆုံးဟု ထင်ကြမှာ သေချာသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်သည် ပျော်စရာအကောင်းဆုံးဟုပင် ဆိုချင်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းတက်ခဲ့သည့် အချိန် (၁၉၇၂-၁၉၇၇) မှာ စရိတ်စက အလွန်သက်သာသော ကာလဖြစ်၏။

ပထမနှစ် စတက်သော ၁၉၇၂ တွင် လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်မှ သုံးဆယ့်ငါးပြားသာ ရှိသေးသည်။ နူးယားစီးကရက် တစ်လိပ် ဆယ့်ငါးပြား ဖြစ်၏။ တစ်နေ့လျှင် အသုံးစရိတ် တစ်ကျပ်၊ ငါးမတ်လောက်သာ ကုန်ကျသည်။ ကျောင်းလခက တစ်လ ဆယ့်ငါးကျပ်ဖြစ်ပြီး နှစ်လတစ်ကြိမ် ပေးသွင်းရသည်။ အဆောင်နေသည့် ကျောင်းသားကမှ တစ်လ လေးဆယ့်နှစ်ကျပ်လား ပေးရသည်။ ထမင်း နှစ်နှပ်ကျွေးသည်။ နေ့လည် ကော်ဖီနှင့် မုန့် တိုက်ကျွေးသေးသည်။ (အဆောင်မှာ ဟင်းမကောင်းတာကတော့ ဘယ်ခေတ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် အတူတူပင် ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်၏။)

နေ့ကျောင်းသားတွေကလည်း အဆောင်က သူငယ်ချင်းများနှင့် လိုက်သွားပြီး အဆောင် ထမင်းဟင်းကို ခပ်တည်တည် ဝင်းစားလိုရသည်။ ဘယ်သူကမှ ဟန့်တားခြင်း မရှိ။ နောက်ပိုင်း ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ ကြီးလာတော့မှ ထမင်းစားလက်မှတ်တွေ ဘာတွေ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ ထိုအချိန်က ဖိမ်ခံပစ္စည်း အလွန်ရှားခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ မော်တော်ကား၊ ရေဒီယို၊ ကက်ဆက် စသည်တို့သာမက ဆပ်ပြာမွှေး၊ သွားတိုက်ဆေးတို့လို အိမ်သုံးပစ္စည်း အသေးအဖွဲ့လေးတွေတောင် ဖိမ်ခံပစ္စည်းစာရင်းထဲ ပါနေသည်။

အဝတ်အစားလည်း အလွန်ရှားသည်။ တက်ထရွန် ရုပ်အင်္ကျီ အဖြူလေးတစ်ထည်လောက်၊ အစင်းလေး အကွက်လေး တစ်ထည်နှစ်ထည်လောက်နှင့် ပြီးသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူများမှာ အရပ်ထဲက သူလိုငါလို လူများကဲ့သို့သာ ဝတ်စားဆင်ယင်ကြသည်။ ကျောင်းထဲမှာ ဖက်ရှင်ပြွဲလို အပြိုင်အဆိုင် ဝတ်စားကြတာမျိုး သိပ်မရှိ။ အဝတ်အစား ဒီဇိုင်းဆန်းဆန်း ခပ်ကြောင်ကြောင် ဝတ်လာလျှင် ဝိုင်းအဟားခံရဖို့ များသည်။

ကျောင်းသူများ အနေနှင့် စကတ်ဝတ်ဖို့ မပြောနဲ့၊ ထဘီကို ခြေသလုံးပေါ်အောင် ဝတ်မိလျှင်ပင်...

“ကောက်စိုက်မလို့လား ဟေ့”

“ခြေသလုံးမှာ မျှော့ကြီး မျှော့ကြီး”

ဟု ဝိုင်းအော်ခံရမှာ သေချာသည်။

ကျောင်းသူတွေ ဖက်ရှင်ဒီဇိုင်းပြွဲလို အဝတ်အစား အသစ်အဆန်း ဝတ်လိုရသော နေ့တစ်နေ့တော့ ရှိသည်။ ဘွဲ့နှင်းသဘင်နေ့ မတိုင်မီ အပြီးသတ် အစမ်းလေ့ကျင့်သော နေ့ပင် ဖြစ်၏။ တကယ် ဘွဲ့ယူရမည့်နေ့တွင် အပေါ်က ဘွဲ့ဝတ်စုံကြီး ဝတ်ထားရမည်ဖြစ်၍ အထဲက ဝတ်ထားတာ ပေါ်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အစမ်းလေ့ကျင့်သည့်နေ့မှာ အစွမ်းကုန် ဝတ်စားလာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားတွေကလည်း ဖက်ရှင်ပြွဲ ကြည့်သလို ကြည့်ပြီး အော်ဟစ်အားပေးကြလေသည်။

ထိုစဉ်က မော်တော်ကားတွေလည်း ခုလို မများလှသေး။ ကားနှင့် ကျောင်းတက်နိုင်သူ အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ ကိုယ့်ဘာသာ ကားမောင်းပြီး ကျောင်းကို လာနိုင်သူဆိုလျှင် လက်ချိုးရေလို့ရပြီး လူတွေက ထူးထူးခြားခြား မှတ်မိနေတတ်သည်။

အများစုမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူဆိုပြီး သုံးလိုက်ဖြုန်းလိုက် ဝါဝါကြွားကြွား မနေနိုင်ကြ။ တချို့မှာ ကျောင်းစရိတ်ကာမိအောင် အလုပ်လုပ်ကြရသေးသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း တစ်ဘက်မှ စာအုပ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ရင်း ကျောင်းတက်ရသူ ဖြစ်၏။

သို့တိုင်အောင် မပြည့်စုံသော အခြေအနေကို မညည်းညူကြ။ ကျောင်းဝင်းထဲ ရောက်သည်နှင့် အဆင်မပြေတာ အားလုံးကို မေ့သွားကြရသည်။ ငါတို့ပိုင်သော နယ်မြေထဲ ရောက်ပြီဆိုပြီး စိတ်ထဲက အလိုလို လုံခြုံစိတ်ချသွားကြရသည်။ ကျောင်းတော်ကြီးကို မိမိတို့ ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက်က ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သော ခြံဝင်းကျယ်ကြီးလို သဘောထားသည်။ အဆောက်အဦများကို မိသားစုပိုင် အိမ်ရာတွေလို တွယ်တာသည်။ သစ်ပင်ပင်ကြီးကိုပင် ကိုယ့်အဘိုးကိုယ်တိုင် စိုက်ခဲ့သလို အောက်မေ့ကြလေသည်။

ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ကို ကိုယ့်အိမ်လို သဘောထားပြီး နေခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ကျောင်းထဲမှာ လျှောက်သွားရင်း ညဉ့်နက်သွားလျှင် အဆောင်က သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ယောက် အခန်းမှာ တက်အိပ်လိုက်သည်သာ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်နှင့် ပေါင်းမိသော သူငယ်ချင်းများမှာလည်း ဘာသာရပ်တူလို့ ပေါင်းမိခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဝါသနာတူချင်း ဆုံမိကြခြင်းဖြစ်၍ ပိုပြီးညီညွတ်သည်။ ကဗျာသမား၊ စာသမား၊ ပန်းချီ အနုပညာသမားများ၊ တချို့ဆိုလျှင် ခုချိန်ထိ စာပေနယ်ထဲမှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအဖြစ် တတွဲတွဲ ရှိနေတုန်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုမှာ လူလည်းစုံသည်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ လာကြသူတွေ ဖြစ်၏။ အထက်အညာသား (သပိတ်ကျင်း) မှသည် မြိတ်သားအထိ ပါသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်၊ လုပ်သားများကောလိပ်၊ ဆေးတက္ကသိုလ်၊ စက်မှုတက္ကသိုလ်တို့မှ ကျောင်းသားများ ဖြစ်ကြသည်။

နောက်သည့်ပြောင်သည့် နေရာမှာလည်း ရှာမှရှားသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဒီအရွယ်ကြီးတွေရောက်မှ တက္ကသိုလ်ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ဂေါ်လီရိုက်ချင် ရိုက်တတ်သည်။ တုတ်တစ်ချောင်းစီကိုင်ပြီး ပင်ပေါင်ဘောလုံးဖြင့် ဂေါက်သီးရိုက်ချင် ရိုက်သည်။

ပန်းချီခန်းမှာ မော်ဒယ်အဖြစ် အသုံးပြုသော အရိုးခေါင်းကြီးတစ်လုံး ရှိသည်။ ဝါးလုံးနှစ်ချောင်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်ချည့်၊ ထိပ်မှာ အရိုးခေါင်းစွပ်၊ အဝတ်နက်တစ်ထည် ခြုံပေးပြီး ညနေ ကျောင်းသူတွေ အဆောင်ပြန်သည့်လမ်းက စောင့်နေသည်။ လာပြီဆိုတော့မှ ခြုံထဲကနေ ဘွားခနဲ ပေါ်လာအောင်လုပ်ပြီး "ဟား ဟား ဟား ဟား" ဟု အသံဩဩကြီးနှင့် အော်သည်။

ကျောင်းသူတွေ လန့်ပြီး အော်ကြသည်။ အဆောင်သူများမှာ အနောက်အပြောင် ခံရပေါင်း များပြီဖြစ်၍ စိတ်မဆိုးကြ။ သူတို့အဆောင်ကို ယောက်ျားလေးတွေ လာလည်သည့် အခါမှာလည်း သူတို့က ခြေလှမ်းမှားလောက်အောင် ဝိုင်းဟားကြတာပဲ မဟုတ်လား။

ညဘက်ကျလျှင်တော့ မိန်းကလေး အဆောင်တွေရှေ့သွားပြီး သီချင်းဆိုကြသည်။ ဂစ်တာတစ်လက်နှင့် ခေတ်ပေါ်သီချင်းတွေ ဆိုသည့်အခါ ဆိုသည်။ “ဗွေးဒုတ်” တို့၊ “နားပန်းဆံ” တို့လို သီချင်းတွေကို အုပ်စုလိုက် အသံကုန် ဟစ်ချင်ဟစ်သည်။ ရှိပြီးသားသီချင်းတွေကို စာသားဖျက်ပြီး ဆိုချင်ဆိုသည်။ (မောင့်လပြည့်ဝန်းကို မောင့်လက်ပစ်ဗုံး ဟု စာသားပြောင်းဆိုတာမျိုး ဖြစ်၏။)

တစ်ခါတလေ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က အဆောင်တွေရှေ့မှာ ဆိုရတာ ရိုးအီလျှင် လှိုင်နယ်မြေဘက်က အင်ကြင်းတို့ ကံ့ကော်တို့ ရှေ့မှာဖြစ်စေ၊ စက်မှုတက္ကသိုလ် ဂျီဟောရှေ့မှာဖြစ်စေ သွားဆိုတတ်သည်။

ကျောင်းသားလူငယ်ပီပီ ပျော်ပျော်ပါးပါး နောက်နောက်ပြောင်ပြောင် နေတတ်သော်လည်း ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်းတော့ မရှိကြ။ ကျောင်းသူတွေကို ပျော်စေပျက်စေ နောက်ပြောင်တာမျိုးသာ ဖြစ်၏။ အိန္ဒြေပျက်လောက်အောင် မနှောင့်ယှက်ကြ။ တခြားသူက ကျောင်းသူတစ်ယောက်ကို စော်ကားလျှင်လည်း မခံ။ ကိုယ့်နမကို ထိသလို သဘောထားသည်။

အမိတက္ကသိုလ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုလည်း အလွန်တန်ဖိုးထားသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဆိုပြီး စိတ်ကြီးဝင်မိတာမျိုးတော့ အထိုက်အလျောက်ရှိသည်။ ထိုစိတ်ကြောင့်ပင် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်မားပြီး သိမ်ငယ်ညံ့ဖျင်းသော အပြုအမူ၊ အပြောအဆိုမျိုးကို ရှောင်ရှားနိုင်ကြခြင်းမှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ် ပထမနှစ်မှစ၍ စာပေလောကထဲ ဝင်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေပြီ ဖြစ်၏။ ကဗျာတွေ၊ ဝတ္ထုတွေ ရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်များသို့ ပို့သည်။ ကျောင်းက နံရံကပ်စာစောင်များ၊ နှစ်လည် မဂ္ဂဇင်းများမှာ ကဗျာတွေ ရေးသည်။ သူငယ်ချင်းတွေ စုပြီး လက်ရေး ကဗျာစာအုပ်ကလေးများ ရေးသားထုတ်ဝေသည်။

ယုဒသန်မျှော်စင် ထိပ်ဖျားမှ တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက် မြေအောက်ခန်းအထိ နံနံ့စပ်စပ် ရောက်ဖူးခဲ့သဖြင့် တက္ကသိုလ်အကြောင်းကို ပိုင်နိုင်စွာ ဖွဲ့ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ်၏ အထင်ကရ အဆောက်အဦး အမှတ်အသားများက ကျွန်တော်၏ ရေးဖွဲ့လို့ အကောင်းဆုံး ဇာတ်ကောင်များပင် ဖြစ်၏။ “နလုံးသားတို့၏ ပူးတွဲကြေညာချက်” ဟူသော ကဗျာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ကျွန်တော် ရေးခဲ့သည်။

❖ သိပ်ချစ်ကြသော

ငါတို့နှစ်ဦး၏ နှလုံးသားကို

လုပ်ကြံရန် ကြံစည်သူသည်

❖ အင်းလျားကန်၏ ဝမ်းဗိုက်ကို

စားဖြင့်ခွဲရန် ကြံစည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

❖ သစ်ပုပ်ပင် ထိပ်ဖျား၌ သာနေသော

လပြည့်ဝန်းကို

မျက်နှာသစ်ပေးရန် ကြံစည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

❖ သထုံဆောင်နှင့် အင်ကြင်းဆောင်ကို

ဥမင်လိုက်ခေါင်း တူး၍

ဆက်သွယ်ရန် ကြံစည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

❖ ယုဒသန်မျှော်စင်ကို

ရွှေရည်စိမ်းရန် ကြံစည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

ဘွဲ့နှင်းသဘင် ခန်းမပေါ်၌

ဖယောင်းတိုင် သက်စေ့ထွန်း၍

မွေးနေ့ကိတ်မုန့် အဖြစ်

အသုံးပြုရန် ကြံစည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

❖ အလွန် မိုက်မဲလှစွာသော

သူရူးသာ ဖြစ်လိမ့်မည်တည်း။'

တစ်ခုသော နွေရာသီ၏ နေ့တစ်နေ့ကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မမေ့။ နောက်ဆုံးနှစ် စာမေးပွဲ၏ နောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်သော နှုတ်ဖြေမေးခွန်းကို ဖြေပြီးနောက် အဓိပတိလမ်းအတိုင်း ကျွန်တော် လျှောက်လာခဲ့သည်။

ဒီနေ့သည် ကျွန်တော့်အဖို့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ၏ နောက်ဆုံးနေ့။ ကျွန်တော်တို့သည် တက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီးမှာ လေးနစ်လေးမိုး နေခဲ့သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လည် မရရှိနိုင်သော ပျော်ရွှင်ဖွယ်နေ့ရက်များကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြသည်။

အခုတော့ တက္ကသိုလ်နယ်မြေကို ခွဲခွာရတော့မည်။ မျက်လွှာချနေသော မိခင်နှင့်တူသော ဘွဲ့နှင်းသဘင် ခန်းမကြီး။ မကွဲနိုင်သော မှန်တစ်ချပ်ဟု ကျွန်တော် တင်စားခဲ့သော အင်းလျားကန်ကြီး။ မှော်ရုံဟောဝန်ကဲ့သို့ ညှို့ငင်ဖမ်းစားနိုင်သော ကံ့ကော်တော တို့သည် နောက်မှာကျန်ခဲ့ပြီ။

အဓိပတိလမ်းထိပ် မုခ်ဦးတံခါးဝမှာ ကျွန်တော် ရပ်လိုက်သည်။ လွမ်းဆွတ် တသဖွယ်သော ပရိုဂရက်ကို တစ်ချက် လှည့်ကြည့်သည်။ ရှေ့ကို တစ်လှမ်းလှမ်းလိုက်လျှင် လက်တွေ့ ဘဝခရီးအစသို့ ခြေချမိတော့မည်။ ထိုစဉ်မှာပင် ကျွန်တော့်ရင်၌ ကဗျာတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ရှေ့သို့ လှမ်းလျှင်

ခြေရာထင်မည်

အသင် စိုးရွံ့နေသလော။ ။

(မြကျွန်းသာ မဂ္ဂဇင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုနေ့ ကျောင်းသားများ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၉၅)

အဖေ၊ ကျွန်တော်၊ ဆေးလိပ်

မိန်းမသည် ဆေးလိပ်ကို ရန်ရှာနေတာ အတော်ကြာပြီ။ သမီးရည်းစား ဖြစ်ကာနီး အချိန်ကပင် စတင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် သူ့အချစ်ကိုရဖို့ အကြိတ်အနယ် ဆွေးနွေးစဉ် အခါမှာပင် ဆေးလိပ် တဖွာဖွာနှင့် ဖြစ်၏။

သူ့အနေနှင့်လည်း တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်တောင် ရောက်နေပြီ ဖြစ်၍ ဆေးလိပ်ဖြတ်မှ အဖြေပေးမယ်ဟု ပြောလို့ ယုတ္တိမတန်မှန်း သိနေသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်တော်က အဖြေမပေးချင် နေ၊ ဆေးလိပ်တော့ မဖြတ်နိုင်ဘူး ဆိုတာမျိုး ဖြစ်သွားမှာကို သူ စိုးရိမ်မိခဲ့တာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် သူသည် အချစ်နှင့် ဆေးလိပ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ ကျွန်တော့်ကို လက်ခံလိုက်သည်။

“အဖေက ဆေးလိပ်သောက်တာ မကြိုက်ဘူး”

ဆိုသော စကားကိုတော့ ကြိုထောက်ထားလိုက်၏။ ထိုသတိပေးချက်သည်လည်း သိပ် မထိရောက်လှပါ။ သူတို့အိမ်ကို ကျွန်တော် ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်ရသော အချိန်မှာပင် သူတို့ အဘွားဖြစ်သူက တစ်တောင်လောက်ရှိသော လက်ဖြစ် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးနှင့်။ သူတို့ အမေက ကျားပျံမကောက် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး တဖွာဖွာ။ သူမောင်တွေ လက်ကြားမှာ စီးကရက်၊ ဆေးပေါ့လိပ် မီးခိုးတလူလူ တွေ့ရလေသည်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်လည်း ဆေးလိပ်မီး တရဲရဲနဲ့ပေါ့။

လက်ထပ်ခါနီးမှာ တစ်ခါ ရမယ်ရှာခံရသည်။ ဖြစ်ရတာက ဆေးလိပ်နှင့် ဘာမျှမဆိုင်။ သင်္ကြန်တွင်းမှာ သူငယ်ချင်းတွေနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါးနေရင်း အရက်ကလေး နည်းနည်းသောက်မိသည်။ ရေစိုလိုက်၊ နေပူလို့ ပြန်ခြောက်လိုက်၊ အရက်ကလေး တစ်ခွက်နှစ်ခွက် ဝမ်းထဲဝင်လိုက်နှင့် အဆုတ်ကို အအေးမိပြီး ချောင်းဆိုးလာခြင်း ဖြစ်၏။ သိပ် ဂရုတစိုက် မလုပ်မိသဖြင့် ချောင်းဆိုးရက်က ကြာလာသည်။ ထိုအခါ သူက တီဘီတွေ ဘာတွေ ဖြစ်နေမလားဟု စိုးရိမ်သည်။ ဆေးစစ်ကြည့်ပါလားဟု တိုက်တွန်းသည်။

ဓာတ်မှန်ရိုက်၊ သွေးစစ် လုပ်ကြည့်တော့ ဘာမှမဖြစ်ပါ။ အားလုံးကောင်းသည်ဟု ဆို၏။ ဒီတုန်းကသာ တစ်ခုခု တွေ့ခဲ့လျှင် မိန်းမရဖို့ ခြောက်လ တစ်နှစ် စောင့်ခဲ့ရဖွယ် ရှိ၏။

ဒီနောက်ပိုင်းမှာတော့ သူသည် ဆေးလိပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပေယျာလကန် ပြုထားလိုက်လေသလား မသိ။ ဘာမှ မပြောတော့ချေ။

ကျွန်တော်သည် ဆေးလိပ်ကို တက္ကသိုလ်ပထမနှစ် ကျောင်းသားဘဝက စ၍ မက်မက်မောမော သောက်လာခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ဆေးလိပ်သည် ကျွန်တော့်အတွက် ငယ်ချစ်လို ဖြစ်နေသည်။ ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ကို ဘယ်တုန်းကမှ စိတ်မကူးခဲ့။

ဆေးလိပ်သည် ကျွန်တော်၏အဖော်လည်း ဖြစ်သည်။ ညဘက် လူခြေတိတ်ချိန်မှာ တစ်ယောက်တည်း စာထိုင်ရေးသည့်အခါ သူတန်ဖိုးကို သိရ၏။ အားလုံး အိပ်ကုန်ကြပြီဖြစ်၍ စကားပြောဖော်လည်း မရှိ။ စာရေးရင်း ပျင်းလာသည့်အခါ၊ ငြီးငွေ့လာသည့်အခါ ဆေးလိပ်ကလေး ကောက်ဖွာရသည်။ မီးခိုးငွေ့တွေကို ကြည့်ရင်း ရှေ့ဆက်ရေးဖို့ အကြောင်းအရာကို စဉ်းစားရသည်။

ဆေးလိပ်သာ မရှိလျှင် ဒီဝတ္ထုတွေ၊ ကဗျာတွေ ဖြစ်တောင် ဖြစ်လာပုံမလားဟုပင် ထင်ရ၏။

ဤသို့ဖြင့် ဆေးလိပ်သက်က စာရေးသက်၊ အိမ်ထောင်သက်တို့ထက်ပင် ပိုရှည်ကြာပြီး အနှစ်နှစ်ဆယ် ကျော်လာခဲ့သည်။

ဟိုတလောကတော့ အလိုလိုနေရင်း မောချင်သလိုလို၊ အသက်ရှူမဝသလိုလို၊ ရင်ထဲက ကျပ်သလိုလို ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ မိန်းမသည် နှစ်အတော်ကြာအောင် ဥပေက္ခာပြုထားသည့် ကိစ္စကို ပြန်အစဖော်ခဲ့လေသည်။

“ဆေးလိပ်တွေ သိပ်သောက်တာကိုး”

ဟု သူက ပြောသည်။ ဆေးစစ်ကြည့်ဖို့ တိုက်တွန်းသည်။ ဓာတ်မှန်ရိုက်၊ သွေးစစ်ကြည့်တော့ အဖြေက ထုံးစံအတိုင်း ဘာမှမဖြစ်ပါ။ အားလုံးကောင်းပါတယ် တဲ့။

သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်သည် အရင်ကလို မပေတော့တော့။ ခုချိန်မှာ ကျန်းမာရေးက အရေးကြီးလာပြီ။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်တွေ ရလာတာကြောင့်ချည်းပဲ မဟုတ်။ စရိတ်စကတွေ ကြီးမြင့်လာခြင်းက အဓိကအကြောင်း ဖြစ်၏။

လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်နိုင်မည့် အခြေအနေဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အလဲမခံနိုင်။ ဦးနှောက်ကလည်း လက်နှင့်အတူ လှုပ်ရှားနိုင်အောင် ကျန်းမာဖို့ လိုသေးသည်။ ပြီးတော့ ဆေးဝါးတွေက ဈေးကြီး၊ ဆေးကုသစရိတ်တွေက တက်လာ ဆိုတော့ ကျန်းမာရေးကို အထင်သေးချင်လို့ မရတော့။

သို့တိုင်အောင် ဆေးလိပ်ကို တိခနဲ ဖြတ်ပစ်ဖို့ စိတ်မကူးသေးပါ။ မိန်းမစကားကို နားထောင်ဖို့တော့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သူ့စကားမှာ “ဆေးလိပ်တွေ သိပ်သောက်တာကိုး” ဟူ၍ ဖြစ်သဖြင့် သိပ်မသောက်ဘဲ လျှော့သောက်လျှင် သူ့ကို လေးစားရာ ကျနိုင်သည်။

ကျွန်တော် ကျန်းမာရေးလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဆေးလိပ်လျှော့သောက်ဖို့ အစီအစဉ်တွေ လုပ်ရသည်။ တစ်နေ့ကို လေးလိပ်ထက် ပိုမသောက်ဘူးဟု အရေအတွက်ကို ဦးစွာ ကန့်သတ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ဘယ်လိုဆေးလိပ်မျိုး သောက်မလဲဟု စဉ်းစားသည်။

ကျွန်တော်က စီးကရက် သောက်လေ့မရှိ။ ဆေးပေါ့လိပ်ထဲက ရွေးရမည်။ ဂျိုးသိန်းတို့၊ ရွှေပြည်စိုးတို့က အလိပ်သေးသဖြင့် မြန်မြန်ကုန်လွယ်သည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်က ထုတ်လုပ်သော ဂျက်ကမ္ဘာဆေးလိပ်ကို ရွေးလိုက်သည်။ သူက အလုံးတုတ်ပြီး ရှည်လည်းရှည်သဖြင့် အသောက်ခံသည်။

အမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ပြီးပြီ။ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း သောက်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားဖို့သာ ရှိတော့သည်။

လူတွေ ဆေးလိပ် သောက်ပုံသောက်နည်းကို လေ့လာကြည့်သည်။ ရှေးလူကြီးတွေလည်း ဆေးလိပ်သောက်ကြသည်။ အသက်လည်း ရှည်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ အဘွားလေး ဒေါ်သိန်းသည် ဆေးလိပ်သောက်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ အသက်ရှစ်ဆယ်အထိ ကျန်းကျန်းမာမာ နေသွားသည်။

အဘွား ဆေးလိပ်သောက်ပုံကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်သည်။ မနက် အိပ်ရာမှန်းလျှင် ပဲပြုတ်နှင့်ထမင်း သို့မဟုတ် မုန့်ဟင်းခါးစားပြီးလျှင် မစိန်ညွန့် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးကို မီးညှိ၍ စတိုင်နှင့်ဖွာသည်။

အားရလောက်ပြီဆိုလျှင် ဆေးလိပ်ကို နှပ်ထားပြီး လုပ်စရာရှိတာ လုပ်သည်။ မနက်စာ ထမင်းစားပြီးတော့ တစ်ခါဖွာသည်။ နေ့လည် တစ်ရေးတစ်မော အိပ်ရာမှအထတွင် တစ်ခါ။ ထိုအချိန်တွင် ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး တစ်ဝက်ကျိုးပြီး ညစာ စားပြီးသည့်အခါ ကျလျှင်တော့ ထမင်းလုံးစီရင်း ဆေးပေါ့လိပ်ကို ဖိနှိပ်ဖွာသည်။ ဆေးလိပ်ကုန်သည့် အချိန်မှာ အိပ်ရာဝင်သည်။

ဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါ အဘွားသည် တစ်နေ့လုံးနေမှ ဆေးပေါ့လိပ်ကြီး တစ်လိပ်သာ သောက်ခြင်း၊ အဓိကအားဖြင့် အစာစားပြီးချိန်ကျမှ သင့်တင့်ရုံသောက်ခြင်း၊ ဖိမ်ကျကျ အေးအေးဆေးဆေး သောက်ခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။

ကျွန်တော်အပါအဝင် လူတော်တော်များများ ဆေးလိပ်သောက်ပုံမှာ ဒီလိုမဟုတ်။ စည်းမရှိ ကမ်းမရှိ သောက်ချင်တိုင်း သောက်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

အစက ဆေးလိပ်ကို အပျင်းပြေဖွာသည်။ နောက်တော့ စွဲသွားပြီး မသောက်ရမနေနိုင် ဖြစ်လာသည်။ သောက်နေကျသွားတော့လည်း ရိုးသွားသည်။ တကယ် မက်မက်မောမော သောက်တာထက် အပျင်းပြေ ဖွာတာက ပိုများလာပြန်သည်။ များသောအားဖြင့် သွေးသားက တကယ် တောင့်တလို့ သောက်ရသည့်အကြိမ်က နည်းနည်းသာ ရှိသည်။ အကျင့်ပါနေသောကြောင့် လွယ်လွယ်ကူကူ အမှတ်တမဲ့ မီးကောက်ညှိတာက များနေသည်။

ကားမောင်းရင်း သောက်ခြင်း၊ စကားပြောရင်း သောက်ခြင်း၊ စာဖတ်ရင်း သောက်ခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ရင်း သောက်ခြင်း တို့မှာ ဆေးလိပ်အရသာကို အမှန်စင်စစ် ပြည့်ပြည့်ဝဝ မခံစားရဘဲ အလဟဿ ဖြစ်သွားရသည်ဟု တွေးမိသည်။ အာရုံက ဆေးလိပ်ပေါ်မှ မရှိသောကြောင့် ကိုယ် ဆေးလိပ်သောက်လိုက်ပါလား ဆိုတာ သတိမမူနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ အဆုတ်ကတော့ ဝင်လာသမျှ အဆိပ်မီးခိုးများကို တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ခံယူရလေသည်။ ဒီလိုပုံစံမျိုး သောက်သူများမှာ ရောဂါ ကြီးကြီးမားမား ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ခံစားရလေ့ရှိသည်ဟု ထင်၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အဘွား၏ ဆေးလိပ် သောက်ပုံသောက်နည်းကို အတုယူကြည့်သည်။

မနက် အိပ်ရာမှနိုးလျှင် လက်ဖက်ရည်သောက်၊ မုန့်စားပြီး ဆေးလိပ်တစ်လိပ် စညှိသည်။ အာသာပြေရုံလောက်သောက်ပြီး ပြန်ချထားလိုက်သည်။ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ရင်း မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် နေလိုက်သည်။ ဒီကြားထဲ သောက်ချင်လာလျှင် တတ်နိုင်သမျှ အောင့်ထားသည်။ မတတ်နိုင်တော့ဘူး ဆိုမှ လေးငါးဖွာလောက် ဖွာပြီး ပြန်ချထားသည်။ မနက်စာ ထမင်းစားပြီးချိန်မှာလည်း ဒီအတိုင်းဖွာသည်။ နေ့လည် လက်ဖက်ရည်သောက်ချိန်ကျမှ စိတ်ကြိုက်ဖွာသည်။ ပြီးတော့ ပြန်နားထားလိုက်သည်။ ဒီလိုနှင့် ညစာစားပြီးချိန်အထိ သုံးလိပ်ကုန်သည်။ ကျန်တစ်လိပ်ကိုတော့ ညဘက် စာရေးသည့်အခါ တစ်စိမ့်စိမ့်သောက်ရင်း စိတ်ကူးဉာဏ်ထုတ်ရသည်။

ဆေးလိပ်သောက်နေခိုက်တွင် စိတ်အာရုံကို ဆေးလိပ်မှာပဲ ထားသည်။ ငါ ဆေးလိပ်ကို သောက်နေပါလားဟု စိတ်သွင်းထားသည်။ ဆေးလိပ်တစ်ဖွာချင်းကို သေသေချာချာ အရသာခံသည်။

ထိုအခါ အမှတ်တမဲ့ သောက်ခြင်းထက် ပို၍ တာသွားကြောင်း သိရသည်။ နည်းနည်းသောက်ရုံဖြင့် အာသာပြေသည်။ သောက်သည့် အလိပ်ရေ နည်းသွားသော်လည်း အရင်ကလိုပင် စိတ်ဆန္ဒပြည့်ဝသည်။ ဆေးလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါအန္တရာယ်လည်း လျော့ပါးသွားသည်ဟု ထင်သည်။

အထက်ပါ ဆေးလိပ်သောက်နည်းမှာ ဆရာဝန်က ကျေနပ်ထောက်ခံလောက်သည်ဟု မဆိုရဲသော်လည်း ကျွန်တော့်အတွက်တော့ အဆင်ပြေနေသည်။

ဆေးလိပ်အကြောင်း တွေးမိသည့်အခါတိုင်း အဖေ့ကို သတိရသည်။ အဖေနှင့် ဆေးလိပ်သည် ခွဲခြားမရအောင် တသားတည်း ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ အဖေသည် ဆေးလိပ်ကို ပြောစမှတ်ပြုလောက်အောင်ပင် ကြိုက်နှစ်သက်သူ ဖြစ်၏။

အိပ်ရာကနီးလျှင် စီးကရက်သံဘူးနှင့် မီးခြစ်ကို ကိုင်ပြီး ထွက်လာတတ်သည်။ အဖေ စီးကရက်ဘူးမှာ အရင်က ဆေးပြားတွေထည့်သည့် ပလတ်စတစ်ဘူး ဖြစ်သည်။ စီးကရက် အလိပ်လေးဆယ်ခန့် ဆန့်သည်။ အဖေ့ကို ခင်မင်လေးစားသူများက ယွန်းစီးကရက်ဘူးများ၊ နိုင်ငံခြားဖြစ် ရွှေရောင် ငွေရောင် စီးကရက်ဘူးများ လက်ဆောင်ပေးထားတာ ရှိသည်။ သို့တိုင်အောင် အဖေက သူကိုင်နေကျ ပလတ်စတစ်ဘူးကိုသာ သုံးလေ့ရှိ၏။

အဖေသည် အိပ်ရာက နီးနီးချင်း ဘာမှ စားလေ့မရှိ။ ရေခွေးကြမ်းနှင့် စီးကရက်သာ သောက်လေ့ရှိသည်။ ပထမဆုံး စီးကရက်ကို မီးညှိဖွားပြီးလျှင် နောက်ထပ် မီးခြစ်မသုံးရတော့။ တစ်လိပ်ပြီး တစ်လိပ် မီးကူးပြီး သောက်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဆက်တိုက် မနားတမ်း သောက်သွားလိုက်တာ ထမင်းစားချိန်ကျမှပင် ရပ်တော့သည်။

ထမင်းစားပြီးလျှင် စီးကရက်တစ်လိပ် ပြန်ညှိသည်။ ထို့နောက် မီးကူးပြီး ဆက်တိုက်သောက်လိုက်ရာ ညစာ စားချိန်ထိပင် ဖြစ်၏။ ဒီအတိုင်း ညအိပ်ရာဝင်သည်အထိ မရပ်မနား သောက်သည်။ အဖေသည် ညဘက် အလုပ်လုပ်လေ့ရှိပြီး နှစ်ချက်သုံးနာရီမှ အိပ်တတ်သည်။ ဒီတော့ တစ်နေ့တစ်နေ့ အဖေသောက်သည့် စီးကရက် အရေအတွက်ကို ခန့်မှန်းကြည့်လျှင် ဒီလောက်ထိ အသက်ရှည်ရှည် နေသွားရတာကိုပင် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်။

အဖေကား သူ့ကိုယ်တိုင် ဆေးလိပ်သောက်ရုံဖြင့် အားမရ။ သူများတကာကိုပါ ရက်ရက်ရောရော ဆေးလိပ်တိုက်တတ်သူ ဖြစ်၏။ သူ့ဆီ လာလည်သည့် ဧည့်သည်များကို စီးကရက်ဖြင့် ဧည့်ခံလေ့ရှိသည်။ ဧည့်ခံပွဲများ၊ အစည်းအဝေးများလို လူစုစုရှိသည့်အခါ လွယ်အိတ်ထဲက စီးကရက်ဘူးကို ထုတ်၍ လူတကာကို ဆေးလိပ်လိုက်ကမ်းနေသော အဖေ့ကို တွေ့ရလေ့ရှိ၏။

မော်တော်ကားနှင့် ခရီးဝေးသွားရင်း ကားချင်းရှောင်သည့်အခါ ကားလေးမို့ ဦးစားပေးသည့်အနေဖြင့် လမ်းဘေးချရပ်ပေးသော စစ်ကား၊ က-ပ-ရ ကား၊ ကုန်ကားများနှင့် ကြုံလျှင် ကားကိုရပ်၍ စီးကရက်တိုက်တတ်သည်။ အဖေက ကားမောင်းနေရင်းလည်း စီးကရက်ကို အဆက်မပြတ် သောက်တတ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဘေးကထိုင်ရင်း အလျဉ်းအောင် မီးညှိပေးရသည်။

အဖေနှင့် အမေ လက်ထပ်ခါနီးတွင် အမေက "လက်ထပ်ပြီးရင် ဆေးလိပ်ဖြတ်နိုင်မလား" ဟု မေးသည်။ အဖေကလည်း "လက်ထပ်ပြီးလျှင် ကျောင်းဆရာမ အလုပ်က ထွက်နိုင်မလား" ဟု ပြန်မေးသည်။ အမေက ခေါင်းခါသည်။ အဖေကလည်း ခေါင်းခါသည်။ ဒီလိုနှင့် အဖေကလည်း ဆေးလိပ်ဆက်သောက်၊ အမေကလည်း ကျောင်းဆရာမ ဆက်လုပ်လေသည်။

တစ်နေ့မှာတော့ အဖေမှာ အဆုတ်မကောင်းချင်သလို ဖြစ်လာသည်။ တီဘီရောဂါတော့ မဟုတ်။ ဆရာဝန်က ဆေးလိပ်ဖြတ်ခိုင်းသည်။ အဖေက မဖြတ်နိုင်။ ထိုအခါ ဆရာဝန်က ဆေးလိပ်လျှော့သောက်ရန် အကြံပေးသည်။ ထိုစဉ်က စီးကရက်များမှာ အစီခံ မပါသေးဟု ဆိုသည်။

အဖေက ဆေးပေါ့လိပ် ပြောင်းသောက်သည်။ ဆေးလိပ်မီးညှိခါနီးလျှင် ဖင်စီခံကို လက်သည်းနှင့် ကုတ်ခြစ်ပြီး ထိပ်ဘက်မှ မူတ်ထုတ်နေသည်ကို မြင်တော့ အမေက ဘာလုပ်တာလဲ မေးသည်။ အစီခံထဲက အမှုန်အမွှားတွေ ထွက်သွားအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဖေက ပြောပြသည်။

ထိုအခါ အမေ စိတ်ကူးတစ်ခု ထုတ်သည်။ ပဒုမ္မာ ပိတ်ပါးစတွေ ဝယ်သည်။ နှစ်လက်မပတ်လည်လောက် ရှိသည့် အပိုင်းကလေးများကို ဆေးလိပ် ဖင်စီခံပေါ်မှာ အုပ်ပြီး အပ်ချည်ကြိုးနှင့် စည်းပေးထားလိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပိတ်ပါးစသည် "ဖိလ်တာ" သဘောမျိုး ဖြစ်သွားပြီး အမှုန်အမွှားများနှင့် ဆေးချေးများကိုပါ စစ်ပေးလေသည်။

နောက်ပိုင်း ရောဂါကင်းစင်သွားပြန်တော့လည်း အဖေက စီးကရက်ကိုသာ ပြန်သောက်သည်။ အစီခံ စီးကရက်တွေလည်း ပေါ်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အဖေသည် အသက် ဆယ့်လေးနှစ်လောက်က စပြီး ဆေးလိပ်သောက်တတ်ခဲ့သည်ဟု ဆို၏။ ဒီလောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ စွဲသောက်ခဲ့သဖြင့် အသက်ကြီးလာသောအခါ ဆေးလိပ်၏ ဒဏ်ကို ခံလာရသည်။ ခုနစ်ဆယ်နား နီးလာတော့ ချူချာလာသည်။

ပထမတစ်ကြိမ် ဆီးကျိတ်ခွဲဖို့ ဆေးရုံတက်ရတာကတော့ ဆေးလိပ်နှင့် မဆိုင်လှ။ ဒုတိယတစ်ကြိမ်ကတော့ ဆေးလိပ်နှင့် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေသည်။ မကြာခဏ ချောင်းဆိုးတတ်ခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်းတို့ ဖြစ်လာရာမှ တစ်ခါတော့ အရမ်းမောပြီး ကျပ်လာသဖြင့် ဆေးရုံတင်ရသည်။

ရောက်ခါစမှာ အောက်ဆီဂျင်ပိုက် တပ်ထားရသောကြောင့် ဆေးလိပ်သောက်ဖို့ အခွင့်မသာ။ ထူထူထောင်ထောင်လေး ဖြစ်လာသောအခါ ဆေးလိပ် ကောက်ဖွာတော့သည်။ ဒါကို ဆရာဝန်ကြီးက သူနာပြုဆရာမများမှ တစ်ဆင့် သတင်းကြားသွားသည်။ အဖေကိုတော့ ဘာမှမပြော၊ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်ပြီး "ခင်ဗျားတို့ အဖေကို ဆေးလိပ်ဖြတ်ခိုင်းရင် ကောင်းမယ်၊ အဆုတ်က တော်တော် အားနည်းနေတယ်" ဟု ပြောသည်။

ဆရာဝန်ကြီး၏ အခန်းမှ ပြန်လာကြသောအခါ ခုတင်ပေါ်တွင် ခေါင်းအုံးတွေ မှီ၍ထိုင်ရင်း စီးကရက်တစ်လိပ် ဖွာ၍ ဖိမိကျနေသော အဖေ့ကို တွေ့ကြရလေသည်။ “ဆရာဝန်ကြီးက ဘာပြောလိုက်သလဲကွ၊ ဆေးရုံ ဘယ်တော့ဆင်းရမယ် ပြောသလဲ” ဟု အဖေက မေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုများမှာ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်မိကြသည်။ အဖေက တစ်ချက် အကဲခတ်ပြီး “ဘာပြောလိုက်သလဲ” ဟု ထပ်မေးသည်။

အဖေ့ကို တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ အတိုက်အခံလုပ်ပြီး ပြောရသည့် အခါများမှာ တာဝန်ကျလေ့ရှိသော ကျွန်တော်ကပင် “တစ်ရက် နှစ်ရက်နေရင် ဆင်းရမယ်တဲ့၊ ဒါပေမယ့် ဆေးလိပ်တော့ ဖြတ်ရမယ်လို့ ပြောတယ်” ဟု စွန့်စား၍ ပြောလိုက်သည်။

အဖေ တစ်ချက် တွေ့သွားသည်။ သူ့လက်ချောင်းများကြားမှ မီးခိုးတလူလူ ထွက်နေသော တစ်ဝက်လောက် ကျန်သေးသည့် စီးကရက်ကို ငေးကြည့်နေသည်။ ခဏကြာတော့ “အေးလေ၊ ဖြတ်ဆိုရင်လည်း ဖြတ်လိုက်တာပေါ့ကွာ” ဟု ပြောပြီး စီးကရက်ကို ပြာခွက်အဖြစ်သုံးသော ပန်းကန်ပြားထဲ ထိုးချေလိုက်သည်။ စီးကရက်ဘူး၊ မီးခြစ်တို့သာမက သူ့အကြံနှင့် သူ ပုဆိုးတွေ၊ အင်္ကျီတွေကြားမှာ ဝှက်ထားသော စီးကရက်တစ်ဘူးကိုပါ ထုတ်ပေးပြီး “အိမ်ပြန်ယူသွားကြ” ဟု ပြောသည်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ဆေးရုံက ဆင်းပြီးလျှင် အဖေ ဆေးလိပ် ပြန်သောက်မှာပဲဟု ထင်မိသည်။ တကယ်က ဒီလိုမဟုတ်။ အဖေသည် ကွယ်လွန်သည်အထိ ဆေးလိပ်ကို ပြန်မသောက်တော့ချေ။ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော် ခြောက်ဆယ်ကျော် စွဲစွဲလန်းလန်း သောက်ခဲ့သော ဆေးလိပ်ကို သောက်လက်စ တစ်လိပ်တောင် ကုန်အောင်မသောက်ဘဲ ယတိပြတ် ဖြတ်နိုင်ခဲ့သော အဖေ့စိတ်ဓာတ်ကိုတော့ အံ့သြမိသည်။

အဖေ ဆေးရုံမှဆင်းပြီး အိမ်မှာနားနေသည့်အချိန် ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသည့်အခါ စာပေအကြောင်း၊ ရုပ်ရှင်အကြောင်း၊ ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များအကြောင်း ပြောကြသည်။ ပြောရင်းက ခံတွင်းချဉ်လာသည့်အခါ ဝရန်တာဘက် ထွက်ပြီး ဆေးလိပ်ဖွာရသည်။ အဖေရှေ့မှာဆိုလျှင် အဖေ ဆေးလိပ်ကို သတိရပြီး သောက်ချင်လာမှာ စိုးသောကြောင့်ဖြစ်၏။ အဖေ အလွန် အကင်းပါးသည်။ “ဆေးလိပ်သောက်ချင်ရင် ဒီမှာပဲ သောက်ပါကွာ၊ ရပါတယ်” ဟု ပြောသည်။ ပြီးတော့မှ “တစ်ခါတစ်ခါကျတော့လည်း ဆေးလိပ်သောက်ချင်တဲ့စိတ် ပေါ်လာလို့ မနည်းအောင့်ထားရတယ်ကွ” ဟု ဆက်ပြောသည်။

အဖေ့ကို ကျွန်တော် သနားသွားမိသည်။ ဆရာကြီး “ရွှေဥဒေါင်း” ဟု ဆိုလိုက်လျှင် ဆေးတံကြီး ခဲနေပုံကို မြင်ယောင်လာကြသလို ဦးသာဓု ဟု ဆိုလျှင် လွယ်အိတ်ကလေး လွယ်လျက် စီးကရက်ဖွာနေပုံကို စိတ်ထဲက ထင်မြင်လာတတ်ကြသည်။ ပန်းချီဆရာများက မဂ္ဂဇင်းမှာ အဖေပုံတူ ဆွဲလျှင် စီးကရက်ကို ပါအောင် ထည့်ဆွဲလေ့ရှိကြသည်။ စီးကရက်မပါဘဲ မြင်လျှင် အဖေ့ကို မှတ်မိချင်မှ

မှတ်မိလိမ့်မည်ဟု ထင်ရလောက်အောင် အဖေနှင့် စီးကရက် တတွဲတွဲ နေလာခဲ့ကြသည်။ ဒီလောက် နှစ်သက်သော စီးကရက်ကို ဖြတ်လိုက်ရသည့်အတွက် အဖေ ဘယ်လို ခံစားရမည်နည်း။

အဖေသည် ကျန်းမာရေး မကောင်းသဖြင့် အပြင်လည်း မထွက်နိုင်တော့။ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေ သူ့ဆီလာမှသာ တွေ့နိုင်တော့သည်။ များစွာသော အချိန်တို့တွင် သူ့အခန်းထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း စာအုပ်များကို အဖော်ပြု၍ နေရသည်။ နေသာထိုင်သာ ရှိသော အချိန်ကလေးတွေမှာ ဝတ္ထုတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေ ရေးသည်။ အဲလိုအခါမျိုးမှာ စီးကရက်လေးကို ဇိမ်နှင့် ဖွာချင်မှာပဲဟု ကျွန်တော် ကိုယ်ချင်းစာမိသည်။

ဆေးလိပ်ဖြတ်လိုက်သည့်အတွက် နှစ်အနည်းငယ် ပို၍ အသက်ရှည်မည်၊ မရှည်မည်မှာ မသေချာ။ သူနှစ်သက်သော စီးကရက်ကို မှီဝဲရင်း နောက်ဆုံးအချိန်ကလေးကို အေးချမ်းစွာ ကုန်လွန်ရလျှင် မကောင်းဘူးလားဟု တွေးမိသည်။ ထို့ကြောင့် “အဖေ ဆေးလိပ်ပြန်သောက်ချင် သောက်ပါလား” ဟု တိုက်တွန်းမည်ဟု မကြာခဏ စဉ်းစားမိသော်လည်း မပြောဖြစ်ခဲ့။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အဖေသည် ဆေးလိပ်ဖြတ်ပြီး သုံးနှစ်အကြာတွင် အဆုတ်နှင့်ပတ်သက်သော ရောဂါဝေဒနာ တစ်ခုနှင့်ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာသည်။

အဖေ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ပြင်ဆင်ထားရာတွင် စံပယ်ပန်းတွေ ဖွေးနေအောင် ဝန်းရံပြီး ရင်ဘတ်ပေါ်တွင် နှင်းဆီပန်းစည်းကလေး တင်ထားလျှင် ဒီလောက် လွမ်းစရာကောင်းမည် မဟုတ်။ ခုတော့ ပြင်ထားပုံမှာ ရိုးရိုးကလေး။ ခေါင်းရင်းမှာတော့ အဖေ အလွန် ကြိုက်နှစ်သက်ခဲ့သည့် ဒူးယား စီးကရက်ဘူးကလေး။ အဆင်သင့် ဆွဲယူသောက်နိုင်သည့် အနေအထားမျိုး ဖြစ်အောင် စီးကရက်တစ်လိပ်ကို တစ်ပိုင်းတစ်စ ဆွဲထုတ်ပေးထားသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကို မြင်ရသူတိုင်း ရင်မှာ ဆိုနှင့်စွာ ခံစားရလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။

အဖေသည် နောက်ဘဝတွင် လူပြန်ဖြစ်လျှင်လည်း ဆေးလိပ်ကို ဆက်သောက်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ အဖေ့ကို သူတော်စင်ကြီး၊ သူတော်ကောင်းကြီးဟု ကျွန်တော် မပြောလိုပါ။ သို့တိုင်အောင် အဖေသည် သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး မဟုတ်တာ၊ မတရားတာကို မလုပ်ခဲ့။ သူ့ကိုယ်ကျိုးတစ်ခုတည်းကို မကြည့်ဘဲ အများအတွက် သူတတ်စွမ်းသည့် အနုပညာနှင့် အကျိုးပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဖေသည် ကောင်းသော သုဂတိဘုံသို့သာ ရောက်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ အဖေ့ကို နတ်ဒေဝါ တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်စေချင်သည်။ ဒါဆိုလျှင် အဖေ ဆေးလိပ်သောက်လို့ ရမည်။ နတ်တို့သည် အခိုးအငွေကို ရှူရှက်နိုင်သည်ဟု ကြားဖူးသည်။ ပြီးတော့ နတ်ဒေဝါတို့မှာ အဆုတ်ကင်ဆာလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး မဟုတ်လား။

(ကလျာ မဂ္ဂဇင်း၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၉၆)

သွားများကို မနာအောင် နတ်ပေးမည်

ကျွန်တော်တို့၏ ပါးစပ်ထဲတွင်ရှိသော ခပ်မာမာ အချောင်းကလေးများကို ဘာကြောင့် “သွား” ဟု ခေါ်ရသလဲဆိုတာ ကျွန်တော် မသိရိုး အမှန်ပါ။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ သွားကို “တု(သ်)” ဟု ခေါ်သည်။ ဒါက အရပ်သုံးစကား။ ပညာရပ်ဆန်ဆန် ခေါ်လျှင်တော့ သွားနှင့်ပတ်သက်သော ကိစ္စများကို “ဒန်တယ်လ်” ၊ “ဒန်တစ်စ်” စသည်ဖြင့် သုံးနှုန်းကြသည်။ ပါဠိလိုကျတော့လည်း သွားကို “ဒန္တ” ဟု ခေါ်လေသည်။

ဒီနေရာမှာ ပါဠိအခေါ်အဝေါ် “ဒန္တ” နှင့် အင်္ဂလိပ် အသုံးအနှုန်း “ဒန်တယ်လ်” တို့ ခပ်ဆင်ဆင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဒါကလည်း သိပ်တော့မဆန်းပါ။ ဥရောပ ဘာသာစကား အတော်များများမှာ ပါဠိဘာသာနှင့်အတူ အာရုံတိုက်အလယ်ပိုင်း ကုန်းပြင်မြင့်ကြီးမှာ မြစ်ဖျားခံခဲ့ကြပြီးမှ အသီးသီး ခွဲဖြာထွက်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် တချို့ စကားလုံးတွေ သွားတူနေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သွားနှင့်ပတ်သက်၍ လူရွှင်တော်များ၏ ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်ကတော့ တစ်မျိုးဖြစ်၏။ “သွား” ကို “သွား” ဟု မခေါ်သင့်၊ “ခြေ” ဟု ခေါ်သင့်သည်။ အစားအစာများကို ကိုက်ဝါး ကြိတ်ခြေရသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ခြေထောက်များကိုသာ “သွား” ဟု ခေါ်သင့်သည်။ ခြေထောက်နှင့်သာ သွားလို့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ဒါကလည်း အလျဉ်းသင့်လို့ တင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သွားကို ခြေဟု ခေါ်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံဆွေးနွေးနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ လူရွှင်တော်တွေ ပြောသလိုသာ ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်မည် ဆိုပါက...

လူတစ်ယောက် ပါးကြီးယောင်ကိုင်းပြီး ရှုံ့မဲ့နေတာကို အိမ်နီးနားချင်း တစ်ယောက်က မြင်တော့...

“ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

ဟု မေးမည်။

“ခြေကိုက်လို့ပါဗျာ”

ဟု ဖြေလျှင်...

“ခြေကိုက်တာများဗျာ၊ ခြေဘက်ဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ်က ပြင်ပလူနာဌာနကို သွားပြပါလား”

“ကျုပ်က ခြေနတ်ရမှာ ကြောက်တယ်ဗျ”

ဟု ပြောကြသောအခါ ဝေါဟာရတွေ ရှုပ်ထွေးကုန်ပါလိမ့်မည်။ ဒီတော့ သူ့အရှိအတိုင်း ထားတာပဲ ကောင်းပါသည်။

ကျွန်တော်သည် လူရွှင်တော်တွေကို အားကျလို့ မဟုတ်သော်လည်း ဝါသနာအလျောက် နည်းနည်းတော့ လျှောက်တွေးမိတာလေး ပြောပြချင်ပါသည်။

လူတွေ ဘာကြောင့် သွား သုံးဆယ့်နှစ်ချောင်း ရှိရသနည်း။ သုံးဆယ့်နှစ်ကောဠာသကို ကိုယ်စားပြုထားတာများလား။ ဒီလိုလည်း ဟုတ်မယ် မထင်ပါ။

ခြေတွေ၊ လက်တွေလို သွားတွေမှာကော ဘယ်သန်၊ ညာသန်ရယ်လို့ ရှိသလားဟု စဉ်းစားကြည့်မိပြန်သည်။ ကိုယ့်ဘာသာ ထမင်းစားရင်း ပြန်သတိထားကြည့်တော့ ဘယ်သန်၊ ညာသန် တိတိကျကျ ခွဲခြားလို့မရ။ ကြုံသလို ဝါးလိုက်တာပဲ ဆိုတာသာ တွေ့ရသည်။

ဆရာမောင်အောင်ပွင့်၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်တွင်... “ငှက်တစ်ကောင်ရဲ့ အတောင်ပံဟာ ဘယ်သန်သန်၊ ညာသန်သန်၊ ဘယ်ကို ပျံသလဲဆိုတာပဲ အရေးကြီးတယ်” ဟု ဆိုထားသည်။ ခုလည်း ဒီလိုပါပဲ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ သွားဟာ ဘယ်သန်၊ ညာသန် ဆိုတာထက် ဘာတွေ စားသလဲ၊ ဘယ်လို စားသလဲ ဆိုတာက ပိုအရေးကြီးပါသည်။

ကြာကြာဝါးမည့်သွား အရိုးကြည့်ရှောင် ဆိုသော စကားရှိသည်။ အရိုးဆိုတာက သွားတွေလောက်နီးနီး မာကျောသဖြင့် မတော်တဆ သွားတွေ ထိခိုက်ပွန်းပဲ့ကုန်မှာ စိုးသောကြောင့် သတိပေးထားဟန် တူသည်။ တကယ်တော့ အရိုးဆိုတာကလည်း အသားစားနိုင်သူတွေသာ တွေ့နိုင်သောအရာ ဖြစ်၏။ လက်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသားတွေ အတွက်တော့ အထူးရှောင်နေစရာ မလို။ အနေသာကြီးပဲ။ သူတို့ စားနိုင်သော အရိုးမျိုးကလည်း သွားကို အန္တရာယ်ပေးနိုင်တာ မဟုတ်။ (ဥပမာ... ကန်ဖွန်းရိုးတို့၊ ဟင်းနုနွယ်ရိုးတို့ပေါ့။)

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သွားများမှာ သနားစရာကောင်းတာတွေ အမှန်ပဲဖြစ်၏။ သူတို့ခမျာ ကောင်းတာရော၊ မကောင်းတာရော၊ မာတာရော၊ ပျော့တာရော၊ ချို့တာရော၊ စပ်တာရော ပါးစပ်ထဲရောက်တာ မှန်သမျှ အားကြိုးမာန်တက် ကြိတ်ဝါးပေးကြရသည်။ အရသာကိုတော့ မခံစားရ။ တကယ် အလုပ်လုပ်ရတာက သွားများဖြစ်ပြီး အရသာကိုတော့ လျှာကသာ သိမ်းကြုံးခံစားလေသည်။ ဒါကြောင့်လည်း သွားတွေက တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်နာနာနှင့် လျှာကို ကိုက်မိခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

လူတွေက လျှာအရသာခံကောင်းနေလျှင် ကျေနပ်ပြီး မှိန်းနေကြတာပဲ။ ခံတွင်းပျက်ပြီဆိုမှ ဆေးကုဖို့ သတိရသည်။ ဒါတောင် လျှာအတွက်သာ ကုသခြင်း ဖြစ်၏။ သွားတွေကိုတော့ အာခေါင်ထဲ ချောင်ထိုးထားမြဲပင်။

လူတော်တော်များများသည် သွားတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ပစ်ထားတာ အစဉ်အလာတစ်ခုလို အကျင့်ကြီးတောင် ပါနေပြီ။ လူတို့၏ ပင်ကိုစရိုက်ကိုက ဖြစ်လာမှ ဆရာဝန်ဆီပြေးပြီး ကုသခံဖို့ ပို၍ စိတ်သန်သည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုကို ကန့်ကွက်ခံ၍ မလုပ်လိုကြ။

လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်၊ မုန့်ဟင်းခါးတစ်ပွဲ ရှစ်ကျပ် တစ်ဆယ်ကို နေ့တိုင်း စားသောက်ချင် စားသောက်မည်။ စီးကရက်တစ်လိပ် နှစ်ကျပ်၊ သုံးကျပ်ကို နှမြောရကောင်းမှန်း မသိဘဲ လက်ကြားညှပ်ချင် ညှပ်မည်။

တစ်ခါဝယ်ထားလျှင် တမေ့တမော သုံးလိုရသည့် သွားပွတ်တံ တစ်ချောင်းကိုတော့ အစိတ် သုံးဆယ်ထက်ပိုလျှင် ဈေးကြီးသည်ဟု ထင်တတ်ကြသည်။ သွားတစ်ခါတိုက်မှ လက်တစ်ဆစ်လောက် သုံးရသော သွားတိုက်ဆေးကို နှမြောတွန့်တိုတတ်ကြသည်။

သာမန်လူတန်းစားတွေမှာ အစစအရာရာ ချွေတာနေကြရလို့ ဆိုလျှင် ထားပါတော့။ တတ်နိုင်သူတွေ၊ ပညာတတ်တွေမှာလည်း သွားကို ဂရုစိုက်သူ ရှားသည်။

နှုတ်ခမ်းကိုသာ ညီညာအောင် ဂရုစိုက် ဆိုးချင်ဆိုးမည်။ လက်သည်းတွေကိုသာ လှပအောင် ညှိချင်ညှိမည်။ ကိုယ်စီးသည့် ကားကိုသာ ပေါ်လစ်ပြောင်အောင် တိုက်ချင်တိုက်မည်။ ကားရှေ့ “ရဲ” ကိုသာ မထိခိုက်မိအောင် သချင် သမည်။ သွားတွေကို စနစ်တကျ တိုက်ဖို့ သတိမရချင်ကြ။

ဗီဒီယိုကြည့်ဖို့၊ ဘီယာသောက်ဖို့၊ ကာရာအိုကေပွဲ သွားဖို့၊ ပန်းကုံးစွပ်ဖို့ အချိန်တွေအများကြီး ပေးချင်ပေးမည်။ သွားတွေကို နေရာနဲ့အောင်တိုက်ဖို့ နှစ်မိနစ်၊ သုံးမိနစ်လောက် အချိန်ကို မပေးချင်ကြ။

နာလာပြီ၊ ကိုက်လာပြီ၊ ကျင်လာပြီ၊ မရှနိုင်မကယ်နိုင် ဖြစ်လာပြီဆိုမှ သတိရကြသည်။ ဆရာဝန်တွေကလည်း ပလာယာတွေ၊ ဇာနည်တွေကို ကိုင်ပြီး အဆင်သင့် စောင့်ကြိုနေကြပါသည်။

သွားများကို မနာအောင် နတ်ပေးမည် တဲ့။

တချို့က ဆင်ခြေပေးကောင်း ပေးနိုင်သည်။ “တိရစ္ဆာန်တွေ ဘယ်မှာ သွားတိုက်လို့လဲ၊ ခွေးတွေ ကြောင်တွေ သွားနာ သွားကိုက်တယ်လို့ တစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး”

ဟုတ်သလိုလိုတော့ ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် တိရစ္ဆာန်များသည် လူတွေလို အစား မသောင်းကျန်းကြပါ။ သူတို့ စားနေကျ အစာကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် စားကြခြင်း ဖြစ်၏။ ပြီးတော့ တိရစ္ဆာန်များသည် ဆေးလိပ်၊ အရက် မသောက်တတ်၊ ကွမ်းမစားတတ်၊ ချောကလက်တို့ သကြားလုံးတို့ မစားကြ၊ ကော်ဖီမစ်တွေ၊ မိုင်လိုတွေ၊ အိုဗာတင်းတွေ မသောက်ကြ။

တိရစ္ဆာန်များ၏ သက်တမ်းမှာလည်း တိုတောင်းသည်။ သွားတွေ အကုန်မကျိုးခင် သေဆုံးကြရသည်သာ ဖြစ်၏။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် စောစောစီးစီး သွားတွေ ကျိုးကုန်လျှင်လည်း အစာ မစားနိုင်သဖြင့် သေကြရသည်သာ ဖြစ်၏။

တိရစ္ဆာန်တွေမှာ သွားနာ သွားကိုက် မဖြစ်ဘူး ဆိုတာလည်း မဟုတ်သေးပါ။ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မပြောတတ်လို့သာ ကြိတ်မှိတ် ခံကြရခြင်း ဖြစ်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် သူတို့နည်းနှင့် သူတို့ အနာသက်သာစေသော သစ်ဥသစ်ရွက်တွေ စားပြီး ကုသကြတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

သူတို့အနေနှင့် သွားတိုက်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်သည့် ကိစ္စပဲ။ သဘာဝနည်းနှင့်ပင် သွားတွေကို သန့်ရှင်းရေး လုပ်ကြရဟန် တူသည်။ ဥပမာ ဆင်တွေဆိုလျှင် ကြံစုပ်ခြင်းဖြင့် သွားတိုက်ပြီးသား ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ တကယ်လို့ ဆင်တွေသာ သွားတိုက်ရမည် ဆိုလျှင် အစွယ်နှစ်ချောင်းနှင့်ပင် တစ်နေ့ သွားတိုက်ဆေး နှစ်ဘူးလောက် ကုန်ပါလိမ့်မည်။

တကယ် စဉ်းစားကြည့်တော့ လူတွေ သွားကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ပစ္စလက္ခ ထားကြခြင်းအတွက် ဆရာဝန်များနှင့် သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆေးပညာရှင်များမှာလည်း အပြစ်မကင်းလှပါ။ သွားရောဂါတွေ ဘယ်လောက် ဖြစ်လာလား၊ ဘယ်လောက် နာနာ၊ ဘယ်လောက် ကိုက်ကိုက် သွားဆရာဝန်တွေဆီ ရောက်လျှင် ယူပစ်သလို ပျောက်အောင် ကုသပေးနိုင်သည်။

တကယ်လည်း ယူပစ်လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ သွားနုတ်တယ်ဆိုတာ သွားကို ယူပစ်လိုက်ခြင်းနှင့် အတူတူပဲ မဟုတ်လား။ ထို့ကြောင့်ပင် အချို့ လူနာများက သွားနုတ်ခ ပေးရတာကို မတန်ဘူးဟု ထင်နေကြခြင်း ဖြစ်၏။ ကိုယ့်ဆီက သွားတစ်ချောင်းလုံးလည်း နုတ်ယူထားလိုက်သေး၊ ပိုက်ဆံလည်း ထပ်ပေးရသေး ဆိုတော့ နာတာပေါ့ဟု တွက်ကြလေ၏။

ဆရာဝန်တွေဘက်က ကြည့်တော့လည်း ဒီသွားတစ်ချောင်းကို နုတ်နိုင်ဖို့အတွက် ရင်းနှီးခဲ့ရတာ နည်းတာမှတ်လို့။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျောင်းတက်ခဲ့ရတာ၊ သွားစိုက်ခုံ တစ်ခုံကလည်း တွင်ခုံ တစ်ခုံစာလောက် ဈေးကြီးနေတာ လူနာတွေ မသိကြ။

စေတနာနှင့် အလကား နုတ်ပေးချင်ပါတယ်ပဲထား။ သွားနုတ်ရာမှာ မနာကျင်စေရန် မေတ္တာဓာတ်ဖြင့် ထုံအောင် လုပ်လို့တော့ မရ။ ထုံဆေးတွေ ဘယ်လောက် ဈေးကြီးနေတယ်ဆိုတာ ထုံဖူးသူတိုင်း သိကြပါလိမ့်မည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရောက်လာသမျှ သွားဝေဒနာ အမျိုးမျိုးကို (အမြစ်ပါမကျန်) ပျောက်အောင် ကုသပေးနိုင်တာ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။ ကုသသည့် နည်းပညာအသစ်တွေကလည်း အထောက်အကူ ပြုသည်။ အရင်ကလို သွားနာ၊ သွားကိုက်တိုင်း နုတ်စရာ မလိုတော့။ နာနေသောသွားသည် ဆက်ပြီး အသုံးပြုလို့ ရနေသေးလျှင် သွားမျက်နှာပြင်မှ အပေါက်ဖောက်ပြီး ယောင်နေသော အကြောကို ဖြတ်တောက်ပစ်သည်။ ပိုးသတ်သည်။ ပြီးတော့ ဖောက်ထားသော အပေါက်ကို ဖာပေးလိုက်သည်။ သွားတစ်ချောင်း အလဟဿ ဆုံးရှုံးစရာ မလိုတော့။ နောက်ဆိုလျှင် အပေါက်ဖောက်စရာတောင် မလိုတော့ဘဲ အပြင်မှ လေဆာရောင်ခြည်ဖြင့် ကုသလို့ ရနိုင်စရာ ရှိသည်။

သွားပညာရှင်များကလည်း သွားပြုပြင်မှု နည်းပညာ အသစ်အဆန်းတွေ ရှာဖွေ တီထွင်လာကြသည်။ ပါးစပ်ထဲမှာ ခိုးလိုးခုလုဖြစ်ပြီး ကိုယ့်ကိုးယား နိုင်လှသော အံကပ်နေရာတွင် မေးရိုးမှာ ဝက်အူဖြင့် အသေစုပ်ပြီး တကယ့်သွားလို ဖြစ်အောင် အစားထိုးလာတော့မည်။ နောက်တစ်ဆင့်က သွားအတုကို သံလိုက်မြှုပ်ပြီး ကပ်ထားဖို့ ဖြစ်သည်။ ပွန်းပဲ့နေသော သွားတွေကို ကြွေသားပြန်တင်ပေးဖို့လည်း စီစဉ်နေပြီ။

စိန်ကို အရည်ဖော်နိုင်သည့် နည်းပညာ အောင်မြင်လျှင် သွားတွေကို စိန်ရည်သုတ်ထားခြင်းဖြင့် ဘယ်တော့မှ မကျိုးမပဲ့၊ ပိုးမစားတော့ဘဲ အမြဲ အရောင်တလက်လက် တောက်ပစေမည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ နောင်တစ်နေ့ကျလျှင် လူက ဝါးစရာမလိုဘဲ သွားတွေက အလိုအလျောက် လှုပ်ရှားပြီး ကြိတ်ဝါးတာမျိုးတောင် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။

ဒီလို နည်းပညာ အသစ်အဆန်းတွေ ပေါ်လာလေ၊ လူတွေက သွားတွေကို ဂရုမစိုက်လေပင် ဖြစ်၏။ တစ်ခုခု ဖြစ်လာလျှင် သွားဆရာဝန်တွေ၊ သွားဘက်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်တွေက ကြည့်လုပ်ပေးလိမ့်မယ် ဟူသော အတွေးမျိုး ဝင်လာသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ ဆရာဝန်အားကိုးနှင့် လုပ်ချင်တာလုပ်၊ စားချင်တာစား နေချင်သလို နေကြပေလိမ့်မည်။

နောက်တစ်ခုက ငါ့မှာ သွားသုံးဆယ့်နှစ်ချောင်းတောင် ရှိတာပဲ။ တစ်ချောင်းတစ်လေ ကျိုးသွားလို့ ဘာအရေးလဲ ဆိုပြီး မထေမဲ့မြင် ပြကြခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

အမှန်က လူတွေ သတိမမူမိသော အချက်တစ်ချက် ရှိနေသည်။ လူမှာ သွား သုံးဆယ့်နှစ်ချောင်းတောင် ရှိသော်လည်း အစာအိမ်ကတော့ တစ်ခုတည်းသာ ရှိသည့် အချက်ပင် ဖြစ်၏။

သွားတွေများတိုင်း၊ သွားတွေကောင်းတိုင်း နင်းကန်စားလျှင် အစာအိမ်က ခံနိုင်မည် မဟုတ်။ သွားနာလျှင် နတ်ပစ်လို့ ရသော်လည်း အစာအိမ်ကျတော့ နတ်ပစ်လို့ရတာ မဟုတ်။ အစာအိမ်ကို အံ့ကပ်တပ်ပေးလို့ ဖြစ်တာမျိုးလည်း မဟုတ်။

အစာအိမ်ဆိုသည်မှာ တစ်နှစ်စာအတွက် ကွက်တိလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ နက်ဖြန်အတွက်၊ တစ်လစာ အတွက်၊ တစ်နှစ်စာ အတွက်၊ တစ်သက်စာ အတွက် ဆိုပြီး ကြိုတင်စားထားလို့ မရ။

သို့တိုင်အောင် လူတွေကတော့ အငမ်းမရ စားနေကြမဲ့ ဝါးနေကြဆဲ။

ဘုရားသခင်သည် သွား သုံးဆယ့်နှစ်ချောင်းတောင် ဖန်ဆင်းပေးခဲ့ခြင်းမှာ လူတွေကို တဆိတ် အလိုလိုက်လွန်းသည် ဟူ၍သာ ဆိုရပေတော့မည်။

(စံပယ်ဖြူ မဂ္ဂဇင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉၉၆)

(သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၆)

စာဖတ်သူ

ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဗီရိုဆယ်လုံးရှိသည်။ ဒါဆို အဝတ်အစားတွေ တော်တော်များမှာပေါ့ဟု ထင်လျှင် မှားပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော့်အမေ ဗီရိုတစ်လုံး၊ သမီးနှစ်ယောက်က ခါးစောင်းလောက်ရှိသည့် ဗီရိုပုလေး တစ်လုံးစီ ပိုင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားကတော့ နှစ်ယောက်ပေါင်းမှ ငါးပေအမြင့်ရှိသော ဗီရိုလေး တစ်လုံးကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ သိပ်သည်းတဲ့ လင်မယား၊ အဝတ်အစားချင်းတောင် မခွဲနိုင်လို့ တစ်ဗီရိုတည်း ထားရှိကြခြင်း မဟုတ်။ အဝတ်အစား သိပ်များများ မရှိသဖြင့် ဗီရိုတစ်လုံးတည်းသာ

လိုအပ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ အပေါ်ထပ်ကို ကျွန်တော်ကယူ၊ အောက်နှစ်ထပ်မှာ သူ့အဝတ်အစားတွေထည့်။

ကျန် ဗီရိုခြောက်လုံးက ဘာတွေများ ထည့်ထားသလဲ။ ငွေစက္ကူတွေ အပြည့် ထည့်ထားသလား။ လက်ဝတ်ရတနာတွေလား။ တခြား အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေလား။ မဟုတ်ပါ။ စာအုပ်တွေ ထည့်ထားခြင်း ဖြစ်၏။

ဗီရိုခြောက်လုံးနှင့် အပြည့်အသိပ် ထည့်ထားတာတောင် မလောက်သဖြင့် ဗီရိုတွေပေါ်မှာ စီထား၊ အိပ်ခန်းထဲက စင်ပေါ်မှာ ထပ်ထားရသေးသည်။ ကျွန်တော့် စာရေးစားပွဲပေါ်မှာလည်း ဖတ်လက်စ စာအုပ်တွေ၊ အမြဲ ကိုးကားအသုံးပြုနေသည့် စာအုပ်တွေ ထပ်ပြီး စီထားတာ နှစ်ပေလောက် အမြင့်ရှိမည်။ နောက်က နံရံထားတာတောင် မကြာခဏ ပြိုကျလေ့ရှိ၏။

စာအုပ်တွေ ပေါများတိုင်းသာ ပညာတွေ တိုးလာမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် တကယ့် ပညာရှိကြီး ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။ တကယ်တော့ ခုထက်ထိ ပညာရှာဖွေဆဲ။

စာရေးဆရာတစ်ယောက် စာဖတ်ဝါသနာပါတာ ဘာမှ မဆန်းပါ။ သို့တိုင်အောင် မျိုးစေ့လေး ပါလာပုံလေး နည်းနည်း တင်ပြချင်သည်။

ကျွန်တော့်အဘွား (အဖေအမေ)သည် စာ လုံးဝမတတ်ပါ။ အဖေကျတော့ ငယ်ငယ်ကတည်းက အလွန်ဆင်းရဲသည်။ စာအုပ် ဝယ်မဖတ်နိုင်။ ဒီတော့ အဖေက စာဖတ်ရအောင် ကြံစည်သည်။ စာအုပ်ဆိုင်ရှင် လူကြီးကို မိတ်ဖွဲ့သည်။ ဆိုင်မှာ ဝိုင်းကူလုပ်ပေးသည်။ ဆိုင်ရှင် ကိစ္စရှိ၍ အပြင်ထွက်လျှင် ဆိုင်စောင့်ပေးသည်။ ဆိုင်စောင့်ရင်း စာအုပ်တွေ ဖတ်ခွင့်ရသည်။ ဆိုင်ရှင်ကလည်း အဖေ စာဖတ်ဝါသနာပါကြောင်း သိသဖြင့် တချို့စာအုပ်တွေ အိမ်ကို ငှားလိုက်တတ်သည်။ အဖေ စာရေးဆရာ ဖြစ်လာခြင်းမှာ သူဖတ်ခဲ့သည့် စာအုပ်များ၏ အထောက်အကူပြုမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

အမေကျတော့ တစ်မျိုး။ အမေအမေ (ကျွန်တော်တို့ အဘွား) ကတော့ သူတို့ခေတ်က ပါဠိပါဌ်သား ဌာကကရိုက်ကျအောင် ရွတ်ဆို ဖတ်ရှုနိုင်သော စာတတ်ပေတတ် စာရင်းထဲမှာ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမေသည် ငယ်ငယ်ကတည်းက စာကောင်းပေမွန်တွေ ဖတ်ရှုကြားနာခွင့် ရခဲ့သည်။

အဖေနှင့် အမေတို့၏ စာဖတ်ဝါသနာပါမှုက ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ အပြည့်အဝ ပါလာသည်။ အဖေက စာရေးဆရာ၊ အမေက ကျောင်းဆရာမ၊ အသိုင်းအဝိုင်းက စာပေလောက။ ဒီတော့ အိမ်မှာ စာအုပ်တွေက တောင်ပုံရာပုံ။ ကျွန်တော်တို့မှာ စာအုပ်ပုံတွေကြားမှာ မွေးဖွားလာသူများဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဒီလိုလူမျိုးမှ စာဖတ်ဝါသနာ မပါလျှင် ရိုက်သတ်ဖို့ပဲ ရှိတော့သည်။

ဒီကြားထဲမှာ ဖူးစာဆုံပြန်တော့ စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းနှင့် ဖြစ်၏။ စာကြည့်တိုက်မှာ စာအုပ်သွားငှားရင်း၊ စာသွားဖတ်ရင်း တွေ့ကြတာတော့ မဟုတ်။ ကျွန်တော်နှင့် ကြိုက်ပြီးမှ

စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်း တက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်၏။ စာရေးဆရာ၏ ဇနီးလောင်းမို့ လိုက်ဖက်ညီအောင် ထိုသင်တန်းကို တက်ခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်တော့ မသိ။ တစ်ခါမှလည်း မေးမကြည့်ခဲ့ဖူး။

ကျွန်းသေတာကတော့ သူသည်လည်း စာဖတ်ဝါသနာပါခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သူ သုံးတန်းကျောင်းသူ ဘဝမှာ ဝတ္ထုစာအုပ် စဖတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် သူ ပထမဆုံး ဖတ်ဖြစ်သည့် ဝတ္ထုစာအုပ်မှာ ကျွန်တော့်အဖေ (ဦးသာဓု) ရေးသော “အတာ” အမည်ရှိ စာအုပ် ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ လက်ထပ်ပြီးကာစ အချိန်တွင် အိမ်မှာ တီဗီလည်း မရှိသေး။ ကက်ဆက်လည်း မရှိ။ ကလေးလည်း မရသေးသောကြောင့် ညဦးပိုင်းအချိန်များမှာ ပျင်းခြောက်ခြောက်ကြီး ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်များကိုသာ အဖော်ပြုကြရသည်။

ညစာစားပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်သည် အိပ်ခန်းထဲ ဝင်ကြလေသည်။ တချို့ကတော့ တစ်မျိုးထင်ချင် ထင်ကြမည်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သည် အိပ်ရာပေါ်မှာ ခေါင်းအုံးတွေ မှီထိုင်ပြီး တစ်ယောက် စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် ဇိမ်ကျနေခြင်းသာ ဖြစ်၏။ တချို့ညတွေကျတော့ သူက စာဖတ်၊ ကျွန်တော်က စာရေး။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အိပ်ရာထဲမှာ ဖတ်လက်စစာအုပ် သုံးလေးအုပ် အမြဲရှိနေတတ်လေသည်။

ကလေးတွေရလာတော့ အိမ်မှာ စည်စည်ကားကား ဖြစ်လာသည်။ စာဖတ်အားကတော့ ကျမသွား။ ကလေးတွေကလည်း အတုမြင် အတတ်သင်တာရော၊ မျိုးရိုးဗီဇ အရကော စာဖတ်ခြင်း၌ ဝါသနာထုံကြလေသည်။ ခုအခါ ကျွန်တော်တို့ အိပ်ရာပေါ်မှာ၊ ထောင့်တစ်ထောင့်စီမှာ တစ်ယောက် စာအုပ်တစ်အုပ်စီနှင့် နှပ်နေကြသော သားအမိ သားအဖ လေးယောက်ကို တွေ့နိုင်လေသည်။

ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် ကျွန်တော် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် လာတူတာ ရှိသေးသည်။ အိမ်သာတက်ရင်း စာဖတ်သည့် အကျင့်ပင် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်က ထိုအကျင့်ကို အဖေ့ဆီမှ တုပ ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်ဇနီးကတော့ ဘယ်လို ရရှိခဲ့သလဲ မသိ။ သူတို့ တစ်အိမ်သားလုံး ဒီအတိုင်းပဲ ဟူ၍သာ ပြောသည်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ အိမ်သာ တစ်လုံးသာ ရှိသဖြင့် တစ်ယောက်ယောက်ကများ အိမ်သာတက်ရင်း စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်နေပြီဆိုလျှင် အပြင်က သွားချင်သူများ တမေ့တမော စောင့်နေရတတ်သည်။ မနေနိုင်တော့ဘူး ဆိုမှ “စာအုပ်က တော်တော်ထူသလားဟေ့” ဟု လှမ်းငေါ့မှ ထွက်လာတတ်သည်။ ကလေးများကပင် အိမ်သာထဲဝင်လျှင် တေဇတို့၊ ရွှေသွေးတို့၊ ပုံပြင်စာအုပ်တို့ ယူသွားတတ်ကြလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ စာအုပ်အိမ်ကြီး ဖြစ်နေလေသည်။ ဗီရိုခြောက်လုံးထဲက စာအုပ်များမှာ အနှစ်နှစ်အလလက စုဆောင်းထားသော စာအုပ်များလည်း ပါသည်။ အဖေ ရေးခဲ့သည့် ဝတ္ထုစာအုပ်များနှင့် သူဝတ္ထုပါသည့် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များ သီးသန့်ထည့်သည့် ဗီရိုက တစ်လုံး။ ကျွန်တော်ရေးသည့် လုံးချင်းများ၊ မဂ္ဂဇင်းများ ထည့်သည့် ဗီရိုက တစ်လုံး။

ကျွန်တော်က စာတွေ ဆက်ရေးနေသဖြင့် စာအုပ်တွေ ထပ်ထပ်တိုးလာသည်။ လက်ဆောင်ရသည့် မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ စာအုပ်တွေကလည်း ရှိသေးသည်။ ကလေးတွေကလည်း သူတို့၏ ရွှေသွေးတို့၊ တေဇတို့၊ ပုံပြင်စာအုပ်တို့ကို သီးသန့် သိမ်းထားနိုင်ရန် ဗီရိတစ်လုံး တောင်းဆိုလာပြီ။

စာအုပ်တွေထည့်ဖို့ ဗီရိ ထပ်ဝယ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်။ ခုအချိန်မှာ ဗီရိ အလယ်အလတ်တန်းစား တစ်လုံး၏ ဈေးက သောင်းဂဏန်းနား ကပ်နေသည်။

တကယ်တော့ စာအုပ်များ ဗီရိထဲ ထည့်ပိတ်ထားတာ သဘာဝမကျ။ အလင်းရောင်နှင့် လေဝင်လေထွက် အတန်အသင့် ကောင်းမွန်သော နေရာမှာ စင်များဖြင့် ထားသင့်သည်ဟု စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းဖြစ်သော ဇနီးသည်က ထောက်ပြ အကြံပေးသည်။ စင်တွေ လုပ်ဖို့ဆိုတာက လွယ်တာမဟုတ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ ဧည့်သည်များသည်။ စင်နှင့်ဆိုလျှင် လုံခြုံမှုရှိမှာ မဟုတ်။

အိမ်မှာရှိနေသည့် စာအုပ်ဗီရိတွေကို ထိန်းသိမ်းရတာကိုက တော်တော် တာဝန်ကြီးသည်။ ကျွန်တော်တို့ မြေကြီးက ခြပေါသည်။ နည်းနည်းလေး သတိလစ်တာနှင့် စာအုပ်ဗီရိတွေထဲ ဝင်တွယ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် သတိရတိုင်း ကြည့်နေရသည်။ အထူးသဖြင့် ပြန်လည် အစားထိုးဖို့ မလွယ်သော အဖေ ရေးခဲ့သည့် စာအုပ်များ။

စာအုပ်တွေ တစ်ခါတစ်ခါ ရှင်းရတာက မလွယ်လှ။ ဗီရိတွေထဲ အပြည့်အသိပ် ထည့်ထားသည့် စာအုပ်တွေကို တစ်ထပ်ချင်း ဆွဲချပြီး ကြည့်ရခြင်း ဖြစ်၏။ စာအုပ်တစ်အုပ် ရှာချင်ပြီဆိုလျှင်လည်း ဒီလိုပဲ တစ်ထပ်ချင်း ဆွဲချ၊ လိုချင်တာ ရှာ၊ တစ်ထပ်ချင်း ပြန်တင် တော်တော် လက်ဝင်သည်။

စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းဖြစ်သော ဇနီးသည်က အားတဲ့အခါ မျိုးတူစု ခွဲခြားခြင်း၊ ကတ်တလောက် စီခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် သူ့ခများမှာ အားလပ်သည်ဟူ၍ မရှိ။ အလုပ်သွားရတာ တစ်ဘက်၊ ကလေးတွေ ဝေယျာဝစ္စက တစ်ဘက်၊ ချက်ရေးပြုတ်ရေးက တစ်ဘက်၊ သာရေးနာရေးက တစ်ဘက် အမြဲ အလုပ်ရှုပ်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အစီအစဉ်က အထမမြောက်သေး။ လုပ်ဖြစ်သည့်တိုင် စာအုပ်တွေကို ထိန်းသိမ်းမှုကတော့ ဆက်ရှိနေရမည်ပင် ဖြစ်၏။

သူတို့ စာကြည့်တိုက်ကြီးတွေမှာ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်သည့် ကိစ္စတစ်ခု ရှိသည်။ သင်္ကြန်ရက်များအတွင်း စာကြည့်တိုက်အတွင်း ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်းပင် ဖြစ်၏။

လေပေါက်တွေ အားလုံးပိတ်၊ လေ ယိုစိမ့်နိုင်သည့် နေရာမှန်သမျှ ပလာစတာတိတ်ပြားနှင့် ကပ်ဖာပြီး အတွင်းကို ပိုးသတ်ဆတ်ငွေ့များ မှုတ်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်၏။ ဓာတ်ကြွင်း အန္တရာယ်က တစ်ပတ်လောက်အထိ ရှိနိုင်သဖြင့် ရုံးပိတ်ရက်များသော သင်္ကြန်တွင်းမှာမှ ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်ကလည်း ထိုနည်းကိုယူ၍ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲရှိသည့် အခါတိုင်းမှာ စာအုပ်ဗီရိတွေကို ဆေးဖြန်းရသည်။ သူတို့လို ပစ္စည်းမျိုးတော့ မသုံးနိုင်။ ခြင်ဆေးတစ်ဘူးဝယ်၊

စာအုပ်တွေကြားထဲ မှုတ်ထည့်ပြီး ဗီရိုကို ပြန်ပိတ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ပရတ်လုံးတွေကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ထည့်ပေးရသည်။

တစ်ခါတလေ အလုပ်များနေလျှင် စာအုပ်တွေရှင်းဖို့ကို နေ့ရွှေ့ညရွှေ့ လုပ်ရသည်။ ပြီးတော့ အသစ်ထပ်တိုးလာသည့် စာအုပ်တွေအတွက် နေရာပေးဖို့ကိုလည်း စဉ်းစားလာရသည်။ ထိုအခါ အိမ်မှာရှိသည့် စာအုပ်တွေထဲက မလိုတာတွေကို ရှင်းပစ်ဖို့ စီစဉ်ရလေတော့သည်။

အားလပ်သည့် တစ်ရက်တွင် စာအုပ်ဗီရိုတွေဖွင့်ပြီး အမျိုးအစား ခွဲရသည်။ သိပ်အရေးမပါသည့် စာအုပ်များ၊ အလွယ်တကူ ရှာဖွေလိုရသည့် စာအုပ်များ၊ မဖြစ်မနေ သိမ်းထားရမည့် စာအုပ်များ၊ အလွန် ရှားပါးသော စာအုပ်များ ခွဲထုတ်ပြီး တချို့ကို ရှင်းပစ်မည်ဟု စိတ်ကူးသည်။

တစ်ကယ်တမ်းကျတော့ ထင်သလောက် မလွယ်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၊ စာဖတ်သမားတစ်ယောက်အတွက် အရေးမပါသည့် စာအုပ်ဆိုတာ တော်တော်ရှားပါသည်။ လုံးချင်းစာအုပ်တွေကျတော့လည်း စာရေးဆရာ သံယောဇဉ်ကြောင့်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေကျတော့လည်း အယ်ဒီတာ သံယောဇဉ်ကြောင့် မဖယ်ရှားချင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။

ဒီကြားထဲက စာအုပ်တွေလျှင် ကောက်မလှန်ဘဲ မနေနိုင်သောကြောင့် ကြည့်မိရာက ဆက်ဖတ်ဖြစ်သွားပြီး စာအုပ်ရှင်းဖို့ကိစ္စ နှောင့်နှေးသွားပြန်သည်။

အဖေ ရေးသည့်စာအုပ်တွေ ထားသည့်ဗီရိုကို ရှင်းဖို့ လုပ်ရတာ အခက်ဆုံးပင် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးက မဂ္ဂဇင်း အဟောင်းတွေထဲမှာ ပါသည့် အဖေဝတ္ထုတွေကို ဖြုတ်ပြီး စုပေါင်း၍ ချုပ်ထားလိုက်မည်။ ဒါဆို အဖေ စာတွေချည်း သီးခြားဖြစ်သွားမည်။ မဂ္ဂဇင်းတွေကိုတော့ ရှင်းပစ်လိုက်မည်။ ဒါဆိုလျှင် နေရာ အများကြီး ချောင်သွားမည်။

လက်တွေ့ကျတော့ မဖြစ်နိုင်။ မဂ္ဂဇင်းတွေက ဟိုးလွန်ခဲ့သော နှစ်ငါးဆယ်နှီးပါးက ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရှားပါးစာအုပ်တွေ။ အထဲမှာ ပါသည့် စာမူတွေကလည်း အကောင်းစား၊ အသန့်စားတွေချည်း ဖြစ်၏။ ဒီလို မဂ္ဂဇင်းမျိုးတွေကို တစ်ပိုင်းစီ ဆွဲဖြုတ်ပစ်ရမှာ နှမြောနေသည်။

အရေးအကြီးဆုံး တစ်ခုကတော့ ထိုမဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ရေးသည့် စာရေးဆရာများပင် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်က မဂ္ဂဇင်းတစ်ခုထဲမှာ အတူ ရေးကြသော စာရေးဆရာများမှာ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အလွန် ချစ်ကြသည်။ အယူအဆချင်း မတူသည့်တိုင် သံယောဇဉ်ကြီးကြသည်။

ကျွန်တော်က အဖေစာမူတွေကို မဂ္ဂဇင်းထဲက သီးခြား ခွဲထုတ်ဖို့ စိတ်ကူးတာ တရားမှ တရားပဲမလား။ အဖေကို သူ့သူငယ်ချင်းတွေနှင့် ခွဲထားသလိုများ ဖြစ်နေမလားဟု တွေးမိ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့ သူငယ်ချင်းတစ်စု အဖိုးတန်မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ ဆက်ပြီး သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ပျော်ပျော်ပါးပါး နေကြပါစေလေ ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အကြံကို လက်လျှော့လိုက်သည်။

အိမ်မှာ စာအုပ်တွေက ပိုပိုများလာသည်။ ထားစရာနေရာ အခက်အခဲ ဖြစ်လာသည်။ ကမ္ဘာကြီးမှာ လူဦးရေပေါက်ကွဲမှာ စိုးရိမ်နေရသလို ကျွန်တော့်အိမ်မှာလည်း စာအုပ်ဦးရေ ပေါက်ကွဲမှာ စိုးရိမ်နေရသည်။

ကျွန်တော့်လို စာအုပ်လေး ထောင်ဂဏန်းလောက် ထိန်းသိမ်းနေရသူတောင် ဒီလောက် ဦးနှောက်စားနေရလျှင် စာအုပ်ပေါင်း သိန်းသန်းချီ၍ စီမံခန့်ခွဲနေရသော စာကြည့်တိုက်ကြီးများ၏ ဝန်ထမ်းများ ဘယ်လောက် တာဝန်ကြီးမလဲဆိုတာ ကိုယ်ချင်းစာကြည့်နိုင်သည်။

သူတို့မှာ ဥစ္စာစောင့်များနှင့် တူသည်။ တကယ်တော့ “ဥစ္စာစောင့်” မဟုတ်၊ “စာအုပ်စောင့်” များသာ ဖြစ်လေသည်။

(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ပညာ ငွေရတု အထိမ်းအမှတ် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၆)

လူတို့၏ ဥယျာဉ်

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ထဲ မရောက်ဖြစ်တာ အတော်ကြာသွားပြီ။ ငယ်ငယ်ကတော့ တစ်နှစ်ကို အနည်းဆုံး တစ်ခေါက်နှစ်ခေါက် ရောက်တတ်သည်။ ကလေးဘဝကို လွန်မြောက်သွားသောအခါ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် အဆက်ပြတ်သွားခဲ့သည်။ အရွယ်ကလေးရောက်လို့ ရည်းစားနဲ့ ဘာနဲ့ ဖြစ်လာသောအခါ ရေစက်ဆုံပြန်သည်။ ဟိုအချိန်က ခုခေတ်လို ပန်းခြံတွေ မပေါများသေးသဖြင့် သမီးရည်းစား အတွဲတို့မှာ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကိုသာ အားကိုးခဲ့ကြရသည်။

လက်ထပ်ပြီးသွားကြပြီ ဆိုတော့လည်း ထုံးစံအတိုင်း တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးကို မေ့လျော့သွားခဲ့ပြန်သည်။ ထို့နောက် သားသမီးတွေ ရလာ၊ ကလေးတွေ သိတတ်စအရွယ် ရောက်လာတော့ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကို လိုက်ပို့ရပြန်သည်။

ထိုအခါ ငယ်မူပြန် အရသာကလေးများကို ပြန်လည် ခံစားခဲ့ရသည်။ တိရစ္ဆာန်တွေကိုကြည့်ပြီး ကလေးတွေ ပျော်ရွှင်ကြ၊ ရယ်မောကြ၊ ကြောက်လန့်ကြတာမြင်တော့ ကိုယ့်ကလေးဘဝကို ပြန်သတိရသည်။

သမီးရည်းစား အဖြစ်နှင့် ရောက်ခဲ့ကြတုန်းက ထိုင်ခဲ့သော နေရာကလေးများကို ရောက်သောအခါ လင်မယားနှစ်ယောက်တို့ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ကြည့်ပြီး ပြုံးမိကြ၏။

ပထမအခေါက်မှာ ကလေးတွေနှင့် အတူတူ တိရစ္ဆာန်များကို အထူးအဆန်းသဖွယ် ကြည့်မိကြသေးသည်။ နောက်ပိုင်းအခေါက်တွေကျတော့ စဉ်းစားစရာလေးတွေကို မြင်လာသည်။ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသက်အရွယ်အလိုက် အမြင်ချင်း မတူကြောင်း တွေးမိခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ကလေးဘဝတုန်းကတော့ ကိုယ်မမြင်ဖူးသည့် တိရစ္ဆာန်တွေ ကြည့်ရသဖြင့် ပျော်သည်။ သမင်ကလေးတွေ၊ ယုန်ကလေးတွေကို ချစ်သည်။ ကျားတွေ၊ ခြင်္သေ့တွေကျတော့ ကြောက်သည်။ ထို့အတူ မြွေတွေကို ရွံရှာကြောက်လန့်သော်လည်း မကြည့်ဘဲ မနေနိုင်။ ဆင်ကြီးတွေကျတော့ အကောင်ကြီးသော်လည်း မကြောက်ကြ။ “မိုမိုရေ” ဟု ခေါ်လျှင် “ဝူး” ဟု ထူးတတ်သော ဆင်လိမ္မာလေး မိုမိုဆိုလျှင် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် တစ်ယောက်လိုပင် နာမည်ကြီးသည်။

မျောက်ကလေးများကား ကလေးတိုင်း၏ အချစ်တော် ဖြစ်၏။ ကလေးတို့ အချိန်အများဆုံး ဖြန့်သော နေရာမှာလည်း မျောက်ရွာဖြစ်၏။ ကလေးတွေအဖို့တော့ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် ဆိုသည်မှာ ပျော်စရာအကောင်းဆုံး၊ စွဲမက်စရာအကောင်းဆုံး နေရာဌာနကြီးပင် ဖြစ်၏။

သမီးရည်းစားအရွယ်တွေ အတွက်ဆိုလျှင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သည် ဧဒင်ဥယျာဉ်ဟု ဆိုလောက်သည်။ ကျားတွေ၊ ဆင်တွေ၊ သမင်လေးတွေ၊ ကျေးငှက်တွေနှင့် မှော်ရုံဟေဝန်ထဲ ရောက်နေသလိုလည်း ထင်မှတ်နိုင်သည်။ တစ်ယောက်လက်ကို တစ်ယောက်ကိုင်ပြီး စကားတွေပြောရင်း လောကကြီးကို မေ့နေနိုင်သည်။

အခုလို ကလေးလည်း မဟုတ်၊ ရည်းစားနှင့် ချိန်းတွေ့ရမည့် အရွယ်လည်း မဟုတ်တော့သည့် အခါ၌ကား။

တစ်ရက်တွင် ကလေးတွေက တိရစ္ဆာန်ရုံ မရောက်တာ ကြာပြီ၊ လိုက်ပို့ပါဟု ဆိုသဖြင့် သွားကြသည်။ ကလေးများသည် တိရစ္ဆာန်တွေကို ဘယ်နှစ်ကြိမ် ဘယ်နှစ်ခါ ကြည့်ဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ရိုးအီသွားသည်ဟူ၍ မရှိ။ ပျော်ရွှင်စွာ၊ စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုနေကြသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ငယ်ငယ်ကလိုလည်း ပျော်ရွှင်ခြင်း မဖြစ်။ သမီးရည်းစားဘဝကလိုလည်း ကြည်နူးသာယာခြင်း မဖြစ်။ တိရစ္ဆာန်များ၏ နေထိုင်ပုံ သဘာဝကိုသာ စူးစမ်းကြည့်နေမိသည်။ သူတို့သည် တောထဲမှာ သဘာဝအတိုင်း ရှိနေလျှင် ဘယ်လို နေထိုင်ကြမည်နည်း။

တောထဲမှာဆိုလျှင် ငှက်တစ်ကောင်၏ ပိုင်နက်နယ်မြေသည် သူ အတောင် မညောင်းမချင်း ပျံသန်းနိုင်သလောက်ပင် ရှိလိမ့်မည်။ ဆောင်းရာသီဆိုလျှင် မိုင်ပေါင်း ရာနှင့်ချီဝေးသော နေရာများသို့ပင် ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကြသေးသည်။

သမင်ကလေးများသည် မြက်ပင်ပေါများသော ကွင်းပြင်မှာ ပြေးလွှား ဆော့ကစားရင်း အစာ စားကြမည်။ ညနေကျတော့ ချောင်းငယ်ကလေးဆီသို့ အုပ်လိုက် ရေခပ်ဆင်းကြမည်။

ထိုအချိန်တွင် ကိုင်းတောထဲမှ ကျားတစ်ကောင်က ချောင်းနေမည်။ ကျားဆိုသော သတ္တဝါများသည် သားကောင်က ငယ်သည်ဖြစ်စေ ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်လေ့ မရှိ။ ချောင်းမြောင်း ခုန်အုပ်ခြင်းသာ ပြုတတ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျားငစဉ်းလဲဟု ခေါ်လေ့ရှိခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ခြင်္သေ့ကျတော့ ဒီလိုမဟုတ်။ ဘယ်သူမှ ဂရုစိုက်ဘဲ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင်ပင် လှည့်လည် သွားလာတတ်သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့် တောဘုရင်ဟု ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။

ကုန်းသတ္တဝါတွေထဲမှာ ခန္ဓာကိုယ် အကြီးဆုံးမှာ ဆင်ဖြစ်၏။ သူတို့ကို ဘယ်သတ္တဝါကမျှ ရန်မပြုရဲပါ။ သို့တိုင်အောင် အုပ်စုဖွဲ့ပြီး နေတတ်ကြခြင်းမှာ အသည်းငယ်သည်ဟု ပြောရမလား။ အစိုးရိမ်ကြီးတတ်သည်ဟု ပြောရမလား မသိ။ တစ်ခု ထူးခြားသည်က ဆင်များသည် အင်အားကြီးမားသော်လည်း တခြား သတ္တဝါများငယ်ကို အကြောင်းမဲ့ ရန်မူလေ့ မရှိခြင်းပင်။

ဒါကလည်း သူတို့အတွက် အခြားသတ္တဝါများကို စားသောက်ရန် အလို့ငှာ သတ်ဖြတ်ဖို့ မလိုအပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အသားစား သတ္တဝါတွေကတော့ သားကောင်ကို မသတ်ဘဲ နေလို့မရ။ ကြီးသည့်အကောင်က ငယ်သည့် အကောင်ကို စားမည်။ သားကောင်က ပိုကြီးနေလျှင် အုပ်စုဖွဲ့၍ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်စားသောက်မည်။

တော၏ ဥပဒေသ ဆိုတာ ရှိသည်။ အင်အားကြီးသူသာ နိုင်စတမ်း ဆိုသည့် သဘောတရား ဖြစ်၏။ အင်အားငယ်သူတွေ အတွက်လည်း အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင် တိမ်းရှောင်နိုင်ဖို့ သဘာဝက အခွင့်အလမ်းတွေ ဖန်တီးပေးထားသည်။ အပြေးမြန်ခြင်း၊ ကိုယ်ယောင်ဖျောက်နိုင်ခြင်း၊ တွင်းအောင်းနိုင်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်မှ အနံ့ဆိုးများ၊ အဆိပ်အတောက်များ ထုတ်လွှတ်နိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်၏။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်လောက၌ ကြီးနိုင်ငယ်ညှင်း ပြကြခြင်းမှာ သဘာဝတရားပင် ဖြစ်၏။ တမင်သက်သက် ပါဝါပြချင်လို့ အနိုင်ကျင့်နေခြင်း မဟုတ်။ အသက်ရှင် ရပ်တည်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ပုံပြင်တွေထဲမှာလို ဗိုလ်ကျ အနိုင်ကျင့်သော ကျားစဉ်းလဲကို သမင်ကလေးတွေက ယုန်ပညာရှိ၏ အကူအညီဖြင့် စုပေါင်း တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ကြတာမျိုး အပြင်မှာ တကယ်မရှိ။ အရေးကြုံလျှင် လွတ်အောင် ပြေးဖို့သာ သူတို့ နားလည်သည်။

ဒါဆိုရင် အကောင်ကြီးတွေက စားသာတာပေါ့ဟု ပြောလို့လည်း မရပြန်။ အကောင်ကြီးတွေ ကျတော့ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်က အနိုင်ယူတတ်ပြန်သည်။ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန် ဆိုးဝါးသော အခါမျိုးမှာ သတ္တဝါငယ်ကလေးတွေက တွင်းအောင်းခြင်း၊ သစ်ခေါင်းထဲ ဝင်ခိုနေကြခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားနိုင်သည်။ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးသည့် သတ္တဝါများမှာ ခိုအောင်းစရာ နေရာ ရှားပါးသောကြောင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကို လည်စင်းခံကြရသည်။ အစာရေစာ ရှားပါးလာသော အခါမှာလည်း များများစားမှ အသက်ရှင်နိုင်သော သတ္တဝါကြီးများ အခက်အခဲနှင့် ကြုံကြရပြန်သည်။

ကမ္ဘာဦးအစက ကိုယ်ခန္ဓာ ကြီးမားပြီး အင်အားလည်း ကြီးသော ဒိုင်နိုဆောများ သဘာဝဒဏ်ကို မခံနိုင်၍ မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ်သွားကြရသည်။ ထိုစဉ်ကတည်းက တည်ရှိနေခဲ့သော ပိုးဟပ်များမှာ သဘာဝနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ခုချိန်ထိ မျိုးဆက် တည်မြဲနေကြသေးသည်။

ဒါကိုကြည့်၍ လောကကြီးမှာ အင်အားကြီးသူတိုင်းကို မျက်နှာသာပေးတာ မဟုတ်ဟု ဆိုကောင်း ဆိုနိုင်မလား မသိ။

အမှန်တော့ လူသည်လည်း တိရစ္ဆာန်အဖြစ်မှ အသိဉာဏ်ရှိသော လူအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့ရခြင်းသာ ဖြစ်၏။ မျောက်တံ တစ်မျိုးမှ သီးခြား ကွဲထွက်လာပြီး တစ်စတစ်စ လူဟူ၍ ပီပီပြင်ပြင် တိုးတက်လာရခြင်း ဖြစ်၏။ ဒါဆိုလျှင် မျောက်ဝံတွေကို တိရစ္ဆာန်ရုံထဲမှာ ထားခြင်းသည် မိမိတို့၏ ဘိုးဘွားအနွယ်ဝင်များကို မထေမဲ့မြင် ပြုရာများ ကျနေမလားဟု ကတ်သီးကတ်သတ် တွေးမိသေးသည်။

လူသည် ယဉ်ကျေး တိုးတက်လာသည် မှန်သော်လည်း တချို့ လူတွေမှာတော့ တိရစ္ဆာန်ဘဝက အမူအကျင့်တွေ ကျန်နေသေးသည်။ ဝံပုလွေလို ကောက်ကျစ်တတ်သောလူ၊ ကျားလို စဉ်းလဲတတ်သောလူ၊ ယုန်လို ကြောက်လန့်တတ်သောလူ၊ ခွေးလို သစ္စာရှိသောလူ၊ မျောက်လို ကျရာ ကြုံရာမှာ ခပ်ပျော်ပျော် နေတတ်သောလူ စသဖြင့်။

တချို့ကျတော့ တိရစ္ဆာန်လောကမှာ သုံးသော တော၏ ဥပဒေသကို ခုထိ အသုံးပြုချင်သေးသည်။ အင်အားကြီးသူသာ နိုင်စတမ်း၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညှင်း စရိုက်မျိုး၊ အင်အားနည်းသူကို ဝါမျိုချင်သော အကျင့်မျိုးတွေ ရှိနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် တရားဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်ပြီး တားမြစ်ထားရခြင်း ဖြစ်၏။

လူတို့သည် တိရစ္ဆာန်တွေထက် ပိုပြီး အသိဉာဏ်ရှိသလို တိရစ္ဆာန်တွေထက် ပိုပြီး သစ္စာမဲ့တတ်သည်။ လူလည်ကျတတ်သည်။ (တိရစ္ဆာန်လည်ကျသည် ဆိုသော အသုံးအနှုန်း မရှိတာကို ကြည့်လျှင် သိသာ၏။)

တိရစ္ဆာန်အများစုသည် အမျိုးတူအချင်းချင်း သတ်ဖြတ် စားသောက်လေ့ မရှိ။ လူတွေကတော့ အချင်းချင်း စစ်ပွဲတွေခင်းပြီး သတ်ဖြတ်နေကြတာ ကမ္ဘာ့ နေရာတချို့မှာ တွေ့နေရသေးသည်။

တိရစ္ဆာန်များမှာ အသားစား သတ္တဝါပင်ဖြစ်စေ သူဗိုက်ဆာသည့် အချိန်ကျမှ သားကောင်ကို ရှာသည်။ နောက်ရက်အတွက်ပါ ကြိုပြီး သားကောင်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း မရှိ။ လူတွေကျတော့ လိုချင်သည့်အချိန်မှာ အဆင်သင့် စားလို့ရအောင် ကြက်တွေ၊ ဝက်တွေ၊ နွားတွေကို ဖမ်းဆီး မွေးမြူကြသေးသည်။

အသားစား သတ္တဝါများကမှ သားကောင်ကို ဖမ်းဆီးရာတွင် ပြေးနိုင်လျှင် လွတ်မြောက်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း ပေးထားသေးသည်။ လူတွေကတော့ ကြက်ကို သတ်တာတောင် အချိန်ကုန်သက်သာအောင် စက်ကိရိယာတွေ တီထွင်ပြီး သတ်တတ်တာမျိုး ဖြစ်၏။

တိရစ္ဆာန်များတွင် တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင်၊ တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး ကျွန်ုပ်တို့နီးစပ်ခြင်းမှာ မရှိသလောက် ရှားသည်။

လူတွေကတော့ တိရစ္ဆာန်တွေကို လှည်းဆွဲခိုင်း၊ လယ်ထွန်ခိုင်းလို့ အားမရဘဲ ဆပ်ကပ်တွေမှာ ထည့်သုံးပြီး ငွေရှာကြသည်။ ဒါတင်မက လူလူချင်း ကျွန်ုပ်တို့ကြည့်သည့် အစဉ်အလာ ရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကုန်သည်ဟု ဆိုသည့်တိုင် စီးပွားရေးအရ ချုပ်ကိုင် ခြယ်လှယ်နေကြသေးသည်။

အင်အားကြီးသော နိုင်ငံက အင်အားငယ်သော နိုင်ငံကို ကြိုးကိုင် ထိန်းချုပ်ချင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံပင်လျှင် ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်လာတာ နှစ်ငါးဆယ်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ ခုချိန်ထိအောင် ကျွန်ပြန်မဖြစ်ရေးအတွက် ကြိုးစား ကာကွယ်နေရတုန်း ရှိသေးသည်။

လူတို့သည် တိရစ္ဆာန်တို့ထက် ပို၍ အသိဉာဏ်ရှိတာတော့ မှန်သည်။ သို့ရာတွင် ရိုးသားမှုနှင့် သစ္စာရှိမှုအတွက်တော့ တိရစ္ဆာန်များမှ ပြန်လည် အတုယူဖို့ လိုအပ်နေသေးသည်ဟု ထင်၏။

တွေးရင်း ငေးရင်းက ထွက်ပေါက်နားသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ ထွက်၍ လူဥယျာဉ်အတွင်းတို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြလေသည်။

(ငွေတာရီ မဂ္ဂဇင်း၊ ဩဂုတ်၊ ၁၉၉၆)

လောင်စာ

ကမ္ဘာဦးက ကျောက်ခေတ်လူသားများ မီးကို စတင်တွေ့ရှိရခြင်းသည် ပထမ စက်မှုတော်လှန်ရေး၏ အစပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထို့အတူ လောင်စာစွမ်းအင် အကျပ်အတည်း၏ အစလည်း ဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ သတိမထားမိခဲ့ကြချေ။

သစ်ကိုင်းခြောက် အချင်းချင်း ပွတ်တိုက်မိရာမှ မီးပွင့်ပြီး တောမီးလောင်ခြင်း၊ ကျောက်လက်နက်ချင်း ထိခိုက်မိရာမှ မီးပွားလွင့်စင်ခြင်း တို့ကို အတုယူပြီး မီးခတ်သည့် အတတ်ပညာ စတင်ပေါ်ပေါက်လာသည်။

မူလက မီးကို အလင်းရောင်ရရန်၊ အနွေးဓာတ်ရရန်၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်များကို ခြောက်လှန့်ရန် အတွက်သာ အသုံးပြုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ သားစိမ်းငါးစိမ်းတွေ စားကြရင်း အသားစတစ်ဖွဲ့ မီးပုံထဲ မတော်တဆ ပြုတ်ကျဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ် မီးဖိုထားရင်း ထင်းကုန်သွားသဖြင့် အဆင်သင့်ရှိနေသော တိရစ္ဆာန်အရိုးတစ်ချောင်းကို ထင်းအဖြစ် အစားထိုးလိုက်ဟန် တူသည်။ အသားစကို မီးလောင်ရာမှ မွှေးကြိုင်သောအနံ့ ထွက်လာသည်။ ယူစားကြည့်လိုက်တော့ အစိမ်းစားတာထက် ပိုပြီး အရသာရှိကြောင်း သိရ၏။

ထိုအခါမှစ၍ သားငါးများကို မီးကင်၍ စားကြသည်။

ထိုစဉ်က လူတို့သည် ခုချိန်မှာလို မြို့ရွာတိုင်းပြည်များ ထူထောင်၍ တစ်စုတစ်စည်းထဲ နေကြခြင်းမျိုး မရှိသေး။ သီးခြား အုပ်စုငယ်လေးများ ဖွဲ့၍ လှည့်လည်သွားလာနေကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဒီထဲမှာ တချို့အုပ်စုတွေက မီးကို ကိုယ်တိုင် ဖန်တီးတတ်သည်။ တချို့က မတတ်မြောက်သေး။

ထိုအခါ မီးမလုပ်တတ်သူများက တခြားအုပ်စု စွန့်ပစ်ထားခဲ့သော မီးဖိုကို ဆက်ခံအသုံးပြုရသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အလစ်မှာ မီးခဲမီးစတွေ ဝင်ရိုးတာမျိုး ဖြစ်လာသည်။ အုပ်စုတောင့်သောသူများကတော့ မီးရှိသော အုပ်စုကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး မီးကို သိမ်းပိုက်ကြသည်။ အစပိုင်းတွင် အနိုင်ရရှိသူက ရုံးသူများကို တစ်ယောက်မကျန် သတ်ပစ်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းကျတော့ မီးခတ်သည့်ပညာ တတ်သူများကို မသတ်တော့ဘဲ အုပ်စုဝင်အဖြစ် လက်ခံပြီး မီးမွှေးသည့်တာဝန် ယူခိုင်းတာမျိုး ဖြစ်လာသည်။ (ထိုစဉ်ကတည်းက တက်ကနစ်ရှင်များမှာ ဦးစားပေးခံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။)

လူတို့ မီးကို စတင် အသုံးပြုတတ်ချိန်မှစ၍ လောင်စာစွမ်းအင်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသော စစ်ပွဲများမှာ နှစ်ဆယ်ရာစု ကုန်ဆုံးခါနီးအထိ ရှိနေသေးသည်။ ရေနံကြွယ်ဝသော မြေအစိတ်အပိုင်းလေးအတွက် အီရတ်က ကူဝိတ်ကို ဝင်သိမ်းသည်။ နိုင်ငံစုံတစ်များက အီရတ်ကို ဝိုင်းတိုက်ကြသည်။

ထိုကိစ္စအတွက် ငွေတွေ၊ လူ့အသက်တွေ အများအပြား အဆုံးအရှုံးခံခဲ့ကြခြင်းမှာ ကူဝိတ်နိုင်ငံသားတွေကို ချစ်လွန်းလို့ ခင်လွန်းလို့ မဟုတ်။ ရေနံ မရမှာစိုးသောကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ ခုချိန်ထိ ထိုကိစ္စမှာ လုံးဝ ပြီးပြတ်ပြီဟု မဆိုနိုင်သေး။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ကိုလိုနီနယ်ပယ်နှင့် ဈေးကွက် အဝေမတည့်ခြင်းမှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လူတိုင်းသိကြသည်။ စစ်ကြီး ပြီးဆုံးပုံနှင့် ပတ်သက်လို့ကတော့ အယူအဆ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေကြ၏။ တချို့က ဖက်ဆစ်ဝါဒကို ကမ္ဘာ့ပြည်သူများက လက်မခံကြခြင်းကြောင့်၊ ဟစ်တလာ ကျဆုံးရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဟစ်တလာ အတွက်အချက် မှားသောကြောင့်ဟုလည်း ပြောကြသည်။ အမေရိကန်က အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်တို့ဘက်က ဝင်ပါလို့ ဆိုဗီယက်နှင့် ယာယီ မဟာမိတ်ဖွဲ့နိုင်လို့ဟု ယူဆကြသည်။

မဟာမိတ်တပ်များ ပြင်သစ်ကမ်းခြေကို တက်ရာတွင် ကာလေအရပ်က တက်မည်ဟု ဟစ်တလာက ယူဆခဲ့သည်။ တကယ်တမ်းကျတော့ နော်မန်ဒီကမ်းခြေကို တက်လာသဖြင့် ဂျာမန်တို့ တွက်ကိန်းလွဲပြီး အထိနာရသည်။ အင်အားတောင့်တင်းသော ဆိုဗီယက်ကို သွားစမိတာလည်း ဂျာမန်တို့၏ မဟာအမှားဟု ဆိုကြသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမှာ နာဇီဂျာမနီ ဦးဆောင်သော ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံများကို နိုင်အောင် တိုက်ခိုက်လိုက်နိုင်သဖြင့် မဟာမိတ်များမှာ သူတို့ကိုယ် သူတို့ တော်တော် အထင်ကြီးနေကြသည်။ မဟာမိတ် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည်လည်း မြောက်ကြွမြောက်ကြွ ဖြစ်နေကြ၏။

သို့ရာတွင် ခုနောက်ပိုင်း လေ့လာသူအချို့၏ သုံးသပ်ချက်အရ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး၌ ဟစ်တလာ စစ်ရုံးသွားရခြင်းမှာ မဟာမိတ်တွေ တော်လွန်းလို့လည်း မဟုတ်၊ ဂျာမန်တွေ ညံ့လွန်းလို့လည်း မဟုတ်၊ ဓာတ်ဆီပြတ်သွားသောကြောင့် ရုံးခွဲရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြလေ၏။

ရေနံမရှိလျှင် ဘာမှ လုပ်လို့မရကြောင်းကို သိလာကြသောအခါ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရေနံ၏ အရေးပါမှုကို သိလာကြသောအခါ အချို့နိုင်ငံတွေက ရေနံကို လက်နက်လို အသုံးပြုလာကြသည်။ ထစ်ခဲရုံ ရေနံထုတ်လုပ်မှုကို လျှော့ချပြီး ထိန်းချုပ်သည်။ ရေနံဈေးကို မြှင့်ပြီး ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကမောက်ကမဖြစ်အောင် လုပ်သည်။ ထိုအခါ စီးပွားပျက်မခံနိုင်သော နိုင်ငံများ၊ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက သူတို့ကို ဖားရသည်။ လက်နက်လိုချင် လက်နက်၊ လေယာဉ်ပျံလိုချင် လေယာဉ်ပျံပေးပြီး ချွေးသိပ်ကြရသည်။

ကြာလျှင် သူတို့လက်ခုပ်ထဲက ရေနံ ဖြစ်တော့မည်။ ထို့ကြောင့် ရေနံရရှိနိုင်မည့် တခြားနေရာတွေမှာ ရှာဖွေလာရသည်။ ကုန်းပေါ်မှာသာမက ပင်လယ်ထဲမှာ ရေနံ ရှာလာရသည်။ တောတောင်ထဲမှာလည်း ရှာသည်။ ရေနံသာ ရမည်ဆိုလျှင် ဘယ်နေရာပဲ တူးရ တူးရ၊ ဘနဖူး သိုက်တူးတယ်ဆိုတာ ဘာဟုတ်သေးလို့လဲ။ ကိုယ့်မိန်းမဗိုက်ထဲမှာ ရေနံရှိသည်ဆိုလျှင် ဖောက်ထုတ်ယူမည့် သဘောတောင် ရှိသည်။

အရင်က အလဟဿ မီးရှို့ထားရသော သဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို မိုင်ပေါင်းရာချီသည့် နေရာအထိ ပိုက်လိုင်းသွယ်တန်းပြီး အသုံးပြုကြရသည်။ ရေနံအပြင် တခြား လောင်စာစွမ်းအင်တွေကိုလည်း အစားထိုးသုံးနိုင်ဖို့ ရှာဖွေလာရသည်။ ထို့အပြင် စွမ်းအင်ကို ချွေတာနိုင်မည့် နည်းလမ်းတွေကိုလည်း သုတေသန ပြုကြရ၏။ စက်ရုံကြီးတစ်ရုံ၏ အိတ်ဇောပေါက်မှ ထွက်လာသည့် အပူကိုပင် ချမ်းသာမပေးဘဲ စွန့်ပစ်အပူကိုသုံးပြီး လည်ပတ်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုကြရသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက အဖေ့ဆီမှာ ဖိဒ်ဆန်းကားကြီးတစ်စီး ရှိသည်။ ကားက စုတ်သော်လည်း တော်တော်ဆွဲသည်။ ဆွဲမှာပေါ့၊ ပစ်စတင် ရှစ်လုံးထိုး ဗီအိတ်ကားကြီးကိုး။ ဆီကလည်း တော်တော်စားသည်။ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်ရာ သယ်နန်းကျွန်းနှင့် မြို့ထဲ အသွားအပြန် တစ်ဂါလံလောက် ကုန်သည်။

သို့ရာတွင် ကိစ္စမရှိ။ ဆီတစ်ဂါလံမှ နှစ်ကျပ်ခွဲ။ ဆိုင်မှာ တန်းစီစရာလည်း မလို။ ဆီစာအုပ် ထပ်စရာလည်း မလို။ ကြိုက်တဲ့အချိန် ကြိုက်သလောက်ထည့်။ စာရင်းမှတ်ထားပြီး လကုန်မှ ငွေရှင်းလို့လည်း ရသည်။

ထိုစဉ်က ကားဆိုလျှင် ကြီးမှ၊ ခန့်မှ၊ အင်ဂျင်ကောင်းမှ ကြိုက်ကြသည်။ သေးသေးကွေးကွေး၊ အင်ဂျင်အားနည်းနည်း၊ ဆီစားသက်သာသော ဂျပန်ကားလေးများကို လူရာမသွင်းချင်ကြ။

“ဟင်၊ ဂျပန်ကား မကြိုက်ဘူး၊ ပျော့တယ်” ဟု နှာခေါင်းရှုံ့ချင်ကြသည်။

နောက်ပိုင်း ဓာတ်ဆီတွေရှားပြီး တစ်ပတ် ဘယ်နှစ်ဂါလံ ဘာညာဖြစ်လာတော့ ကားဆို ပုံစံသွက်မှ၊ ဆီစားသက်သာမှ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်လာ၏။ ဟိုအရင်က ဂျပန်ကားကြီးများမှာ ထုံထုံထိုင်းထိုင်းနှင့် အကြည့်ရဆိုးသည့် ပုံစံများဟု ထင်လာကြ၏။ ဓာတ်ဆီ ထုတ်ရောင်းသူများကသာ စိတ်ဝင်စားတော့သည်။

တချို့လည်း နိဗ္ဗာန်ယာဉ်များအဖြစ်သာ အသုံးဝင်တော့သည်။ မော်တော်ကားများ ရောင်းဝယ်ရာမှာပင် ဆီစားသက်သာခြင်းကို ဂုဏ်ပုဒ်တစ်ခုလို အထူးပြု ကြော်ငြာလာကြရလေသည်။

မော်တော်ကား ထုတ်လုပ်သူများကလည်း သူတို့၏ အင်ဂျင်များကို ဆီစားသက်သာမှုအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ကွန်ပျူတာနှင့် ဂရုတစိုက် တွက်ချက် ထုတ်လုပ်ကြရသည်။ ဓာတ်ဆီက ကားကို ပြန်၍ မောင်းသည့်သဘော ဖြစ်နေလေ၏။

ကျွန်တော့်မှာ တက္ကစီကားမောင်းသော သူငယ်ချင်းတွေ ရှိသည်။ သူတို့၏ ပြောပြချက်အရ တစ်နေ့တာ ဆွဲလို့ရသော ဝင်ငွေ၏ သုံးပုံတစ်ပုံမှာ ဓာတ်ဆီဖိုးဖြစ်သည်ဟု သိရ၏။

ဆန် လက်လီရောင်းသူ တစ်ယောက်ကလည်း ပြောပြသည်။ လက်ကားဆိုင်မှ သူ့အိမ်အထိ ငါးမိုင်လောက်ခရီးကို ဆန်ဆယ်အိတ် သယ်သည့်အတွက် ကားခသုံးရာ ပေးရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆန်တစ်အိတ်အတွက် သုံးဆယ်ကျသည့် သဘော။ လက်ကားဆိုင်သို့ ဆန်ဂိုထောင်မှ သယ်ရသည့်စရိတ်၊ ဆန်ဂိုထောင်သို့ ဆန်စက်မှ သယ်ရသည့် စရိတ်၊ ဆန်စက်သို့ စပါးသိုလှောင်ရာမှ သယ်ရသည့် စရိတ်၊ စပါးသိုလှောင်ရုံသို့ လယ်ကွင်း သို့မဟုတ် အဝယ်ဒိုင်မှ သယ်ရသည့် စရိတ်များကို ထည့်တွက်လျှင် ထမင်းတစ်ပန်းကန် ဝမ်းထဲရောက်ဖို့အရေး ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီ တစ်ခွက်ပါ ရောပြီး မျှချရသည့်သဘော ဖြစ်နေလေတော့သည်။

တခြားကုန်ပစ္စည်းတွေလည်း ဒီအတိုင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်၏။ ပစ္စည်းတစ်ခု ဝယ်တိုင်းဝယ်တိုင်း ဓာတ်ဆီဖိုးပါ ဆောင်းပေးနေရသလိုပဲ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ဓာတ်ဆီတွေသာ ပေါပေါများများ ရှိနေလျှင် ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ သုံးပုံတစ်ပုံလောက် ကျကောင်း ကျသွားမှာပဲဟု လူပြိုန်းတွက် တွက်မိလေသည်။

မိတ်ဆွေ စာရေးဆရာတစ်ယောက် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် စာပေနကို လိုက်ပို့သည်။ သုဿာန်ရောက်တော့ မီးသဂြိုဟ်စက်ရှေ့က ကျောက်သင်ပုန်းမှာ ယနေ့ သဂြိုဟ်မည့်သူများ စာရင်းကို ရေးထား၏။ စာရင်းခေါင်းစဉ်မှာ နှစ်မျိုးဖြစ်၏။ အက်ဖ်အိုနှင့် ဂက်စ် ဟူ၍ ခွဲခြားထားပြီး အောက်မှာ လူစာရင်းတွေ တန်းစီရေးထားသည်။ သဘောကတော့ အက်ဖ်အိုသုံးပြီး မီးသဂြိုဟ်မည့် သူများနှင့် ဂက်စ်သုံးပြီး မီးသဂြိုဟ်မည့် သူများ ကဏ္ဍခွဲထားခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေက ဂက်စ်နှင့် အလှည့်ကျသည်။ သူသည် နာမည်ကြီး စာရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူ့စာအုပ်တွေမှာ သူ့နာမည်ကို ထင်ထင်ရှားရှား ကြီးကြီးမားမား ရေးရသည်။ စာပေဟောပြောပွဲတွေမှာ သူ့နာမည်ကို ထိပ်ဆုံးမှ တင်ရသည်။ ပရိသတ်ကလည်း သူ့ကိုသာ အလေးထား တောင့်တကြခြင်း ဖြစ်၏။ သူ့နာမည်သည် ဘယ်တုန်းကမှ သူများ၏အောက်မှာ မရှိခဲ့။

မီးသဂြိုဟ်မည့် နေရာမှာကျတော့ သူ့နာမည်သည် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုအောက်မှာ အခြား မထင်မရှား ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ တန်းစီဖော်ပြထားခြင်း ခံရသည်။ ထိုခေါင်းစဉ်ကလည်း ဂက်စ်ဟူသော လောင်စာဓာတ်ငွေ့တစ်မျိုးသာ ဖြစ်၏။

ဒီနေရာမျိုးကျတော့ ဂက်စ်တို့ အက်ဖ်အိုတို့က အဓိကခေါင်းစဉ်ကြီး ဖြစ်နေပြီး လူနာမည်တွေကတော့ သာမန်စာရင်းဇယားတစ်ခု အဖြစ်သာ ရှိတော့သည်။ လောင်စာက လူထက်ပိုပြီး အရေးပါသော နေရာကို ယူထားသည်။

လူတို့သည် မီးကို စတင်တွေ့ရှိချိန်မှစ၍ လောင်စာစွမ်းအင် အမျိုးမျိုးကို တီထွင် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ လောင်စာစီးပြီး ခရီးနှင့်မည်။ လောင်စာထွန်းညှိပြီး အလင်းဆောင်မည်။ လောင်စာစွမ်းအားဖြင့် စကြဝဠာကြီးကို လွှမ်းမိုးရမည်ဟု ကြံစည်ခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ထင်သလိုမဟုတ်ဘဲ လောင်စာစွမ်းအင်က လူတို့ကို ပြန်၍ လွှမ်းမိုးလာသည်။ အရာရာကို လောင်စာက ချုပ်ကိုင်ခြယ်လှယ်လာသည်။ လူတို့အဖို့ လောင်စာစွမ်းအင်သည် မွေးရာမှ သေသည်အထိ မရှိမဖြစ် အရေးပါသောအရာ ဖြစ်လာသည်။

ကမ္ဘာဦးက လူတို့သည် မီးကို အသားငါးကင်ခြင်း၊ အနွေးဓာတ်အတွက်၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် အသုံးပြုရုံမျှသာမက ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ အဖြစ်ပါ ပူဇော်သခဲ့ရသည်။ ခုခေတ်လူတို့ကား ဓာတ်ဆီကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ခြင်း မပြုကြသေးသည့်အတွက်တော့ ကျောက်ခေတ်ထက် သာလွန်သည့် အချက်တစ်ချက်ဟု ဂုဏ်ယူနိုင်ဖွယ် ဖြစ်လေသည်။

(ဆေးညဉာ မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ်စဉ် ၃၊ ၁၉၉၇)

ရှိရင်ကောင်းမယ်

“ရေဒီယိုလေး တစ်လုံးလောက် ရှိရင်ကောင်းမယ်” ဟု အဖေတို့ အမေတို့ ငယ်ငယ်က တမ်းတခဲ့ကြသည်ဟု ကြားဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ရေဒီယို မဆိုထားနှင့်၊ လျှပ်စစ်မီးတောင် အိမ်တိုင်းမှာ ရှိကြသည် မဟုတ်။ လူကုံထံများသာ အိမ်ဧည့်ခန်းမှာ သေတ္တာတစ်လုံးနှင့် တူသော ရေဒီယိုကြီးများကို ရှိုးပြထားနိုင်တာ ခေတ်ဟောင်းရုပ်ရှင်တွေထဲ ကြည့်ဖူးသည်။

အဖေနှင့် အမေ လက်ထပ်ပြီးကာစ၌ ကျားကူးကွက်သစ်မှာ နေသည်။ ပုံနှိပ်စက်ကလေး ထောင်ရာမှ စီးပွားရေး ချောင်လည်စ ပြုလာသည်။ အဖေနှင့် အမေတို့သည် သူတို့ ကလေးဘဝကတည်းက စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သော ရေဒီယိုကလေးတစ်လုံး ဝယ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ တခြားလူတွေလည်း နားထောင်ချင်ကြမှာပဲ ဆိုပြီး ရေဒီယိုလာချိန်ကျလျှင် အိမ်အပြင်ကို အော်လံလေး တစ်ခုထုတ်ပြီး ခပ်ကျယ်ကျယ် ဖွင့်ပေးထားသည်။ ရပ်ကွက်ထဲမှ လူများက အိမ်ရှေ့ကွက်လပ်မှာ စုရုံးထိုင်ကြပြီး နားထောင်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရှစ်တန်း၊ ကိုးတန်းလောက်တွင် ရေဒီယိုကက်ဆက်တွေ စပေါ်သည်။ ရေဒီယိုလည်း နားထောင်လိုရ၊ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ သီချင်းဆိုလည်း ကူးယူထားလိုရ၊ သီချင်းခွေတွေလည်း ဖွင့်လိုရသဖြင့် အလွန် အဆင်ပြေသည်။

“ကက်ဆက်လေး တစ်လုံးလောက် ရှိရင်ကောင်းမယ်” ဟု ကျွန်တော်တို့ တမ်းတခဲ့ရဖူးသည်။

သမီးအကြီးမ စကားတတ်ကာစတွင် “ထီပေါက်ရင် တီဗီဝယ်ပေးနော်” ဟု ပူဆာတတ်၏။

ရုပ်မြင်သံကြား ပေါ်လာပြီး နှစ်အတော်ကြာသည်အထိ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ မဝယ်နိုင်သေး။ ဇာတ်ကားကောင်းလို့ ကြည့်ချင်လျှင် သူများအိမ် သွားကြည့်ရ၏။ တစ်ချိန်က ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်လျှင် ရုံရှိရာသို့ တကူးတကသွား၊ လက်မှတ်ရဖို့ တိုးဝှေ့ပြီးမှ ကြည့်ရသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားကတော့ ကိုယ့်အိမ်မှာထိုင်ပြီး အေးအေးသက်သာ ကြည့်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးသာမက တစ်အိမ်လုံးနှင့် ကျွန်တော်ကပါ “တီဗီတစ်လုံးတော့ ရှိရင်ကောင်းမယ်” ဟူသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာမိ၏။ သို့တိုင်အောင် နောက် လေးငါးနှစ်လောက်ကြာမှ တီဗီတစ်လုံး ဝယ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

သမီးအငယ်မ အလှည့်ကျတော့ “အောက်စက်... အောက်စက်” ဆိုသော အသံထွက်လာသည်။ ဗီဒီယိုအခွေတွေ ခေတ်စားသည့် ကာလဖြစ်၏။ တစ်အိမ်သားလုံးကလည်း ဝယ်သင့်သည်ဟု ထောက်ခံကြသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဗီဒီယိုဇာတ်ညွှန်းတွေ ရေးဖြစ်လာသဖြင့် လုပ်ငန်းသဘောအရ အိမ်မှာ ဗီဒီယိုပြစက် တစ်လုံးရှိဖို့ လိုအပ်လာသည်။ (အမှန်က ထိုအချက်မှာ အကြောင်းပြခြင်း သက်သက်သာ ဖြစ်၏။) ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဗီဒီယိုပြစက် တစ်လုံးဝယ်နိုင်ဖို့ ငွေစုရပြန်လေသည်။

မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားတို့၊ မြဝတီတို့က အစီအစဉ်တွေ ကောင်းသည့်အခါ တီဗီကြည့်လိုက်၊ တစ်ခါတစ်လေ အခွေငှားကြည့်လိုက် ငြိမ်းနေကြသည်။

ဒီကြားထဲ ဂျိုဟ်တု ရုပ်မြင်သံကြားဆိုတာ ခေတ်စားလာပြန်၏။ အိမ်မှာ စလောင်းတပ်ထားလျှင် အကြီးအသေးအလိုက် ဆက်သွယ်ရေးဂျိုဟ်တု လေးငါးဆယ်ခုအထိ ဖမ်းယူနိုင်သည်။ ဂျိုဟ်တု တစ်ခုတည်းကပင် အစီအစဉ်ပေါင်း များစွာကို ဖမ်းယူကြည့်ရှုနိုင်သည် ဆို၏။ အားလုံးပေါင်းလိုက်သောအခါ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လုံး အချိန်မရွေး ကြည့်နိုင်လေသည်။ ရုပ်ရှင်တွေ၊ ကာတွန်းတွေ၊ စတိတ်ရှိုးတွေ၊ အားကစားပွဲတွေ၊ ဗဟုသုတ ဖြစ်စရာတွေ၊ နောက်ဆုံးပေါ် ကမ္ဘာ့သတင်းတွေ တဝကြီးကြည့်ရမည်။

သူက အသုံးတည့်သလို စရိတ်ကလည်း ကြီးသည်။ စလောင်း၊ ဘူစတာ၊ ရစ်ဗာ စသည်ဖြင့် တစ်စုံလျှင် လေးငါးသောင်းမှ သိန်းချီသည်အထိ ရှိသည်။ လိုင်စင်ကြေးကလည်း တစ်နှစ်အတွက် တစ်သောင်းနှစ်ထောင် ကျသည်။ ဒီတော့ လောလောဆယ်မှာ မတတ်နိုင်သေး။ စိတ်ကူးယဉ်ရုံလောက်နှင့်သာ ကျေနပ်ရသည်။

တခြား အချိန်တွေမှာ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် နေနိုင်သော်လည်း မြန်မာဘောလုံးအသင်း ပါဝင်သော အာရှပွဲတွေ ပြုတ်တုမ တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်သည့် အခါမျိုးမှာကျတော့ “စလောင်းမရှိတာ နာတယ်” ဟု မချင့်မရဲ ဖြစ်ရလေ၏။

ကျွန်တော့်ဇနီးသည် ရုံးသွားရုံးပြန် ဘတ်စ်ကားနှင့် သွားရသည်။ ကျောင်းသူဘဝကတည်းက ဘတ်စ်ကားတိုးစီးလာရသူ ဖြစ်၍ အလေ့အကျင့် ရနေပြီ။ သို့တိုင်အောင် တစ်ခါတစ်ခါ ဘတ်စ်ကားကြပ်နေတာမျိုးနှင့် ကြုံရလျှင်၊ မိုးတွေ သိပ်သည်းနေလျှင်၊ နေကူကြွကြွထဲမှာ အကြာကြီး ကားစောင့်ခဲ့ရလျှင် ညည်းညူတတ်သည်။ နှုတ်က ဖွင့်မပြောသော်လည်း စိတ်ထဲတွင် “ကားလေးတစ်စီးလောက် ရှိရင်ကောင်းမယ်” ဟု တောင့်တမိလိမ့်မည် ထင်၏။

ကျွန်တော့်ကလေးများမှာ မိုင်ဝက်ခန့်ဝေးသော ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်သွားကြရ၏။ ခုခေတ် ကလေးတွေ သယ်ရသည့် စာအုပ်မှာ တနင့်တပိုးကြီး ဖြစ်၏။ ထမင်းဘူး၊ ရေဘူးထည့်သည့် ခြင်းတောင်းကို လက်တစ်ဘက်က ဆွဲရသေးသည်။ အဖေဖြစ်သူ စာရေးဆရာ၏ အခြေအနေကို သိ၍ မပူဆာကြသော်လည်း “ကားကလေးနှင့် ကျောင်းတက်ရရင် ကောင်းမှာပဲ” ဟု သူတို့ချင်း ကျိတ်၍ ပြောမိကြမှာ သေချာသည်။

ကျွန်တော်သည် ကားရူးရှုနေသူ တစ်ယောက် မဟုတ်ပါ။ မော်တော်ကားကို ဖိမိခံစွဲလွန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သူ တစ်ယောက်လည်း မဟုတ်ပါ။ ကားဝယ်လိုက်လျှင် တစ်စင်းပဲ ပိုင်မည်။ မဝယ်ဘဲနေရင် ရှိသမျှ ဘတ်စ်ကားတွေ၊ တက္ကစီတွေကို ကိုယ့်ကားလို သဘောထားလိုရသည် ဟူ၍ပင် ယူဆခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ငယ်ကလည်း ငယ်သေးတော့ ဘတ်စ်ကားတိုးစီးရတာကိုတောင် ပျော်စရာမှတ်ခဲ့သေးသည်။ အရှိန်နှင့် ထွက်စပြုနေသော ဘတ်စ်ကားနောက်ကို ပြေးလိုက်ပြီး မမီမကမ်း စွေခနဲ ခုန်တက်လိုက်ရတာများ အေးခနဲနေအောင် အရသာရှိ၏။

တစ်ချိန်က မော်တော်ကားတွေ ရှားပါးခဲ့သော်လည်း ခုချိန်မှာတော့ မော်တော်ကားဆိုသည်မှာ အထူး အခွင့်အလမ်း မဟုတ်တော့။ လူလတ်တန်းစားတွေတောင် ကားစီးနိုင်နေပြီ။ ကျွန်တော်က လူလတ်တန်းစားထဲက အလယ်အလတ်အဆင့်မှာ ရှိသဖြင့် ကားတော့ မစီးနိုင်သေး။ ကားစီးနိုင်အောင် ကြိုးစား စုဆောင်းနိုင်သည့် အခြေအနေတော့ အစပျိုးပြီဟု ဆိုရမည်။

တစ်ခါတစ်လေ ခရီးဝေးမှာနေသည့် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စမှာ လမ်းပန်းအခက်အခဲကြောင့် ပျက်ကွက်လိုက်ရလျှင် “ကားမရှိတာ နာတယ်” ဟု ရေရွတ်မိတတ်လေပြီ။

နွေရောက်လို့ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး ချွေးသံတရွဲ့ရွဲ့ ဖြစ်နေရသည့်အခါ ရေခဲသေတ္တာ အသေးစားလေးတွေ လျှော့ဈေးနှင့် ရောင်းတုန်းက မဝယ်လိုက်မိသည်ကို နောင်တရချင်သလို ဖြစ်မိ၏။ အိမ်မှာ ခုရှိနေသည့် ခေတ်ဟောင်းပုံစံ တယ်လီဖုန်းကလေးတောင် အဖေ ထားရစ်ခဲ့လို့ သုံးခွင့်နေရသူက ဆယ်လူလာဆိုတာကို စိတ်ဝင်စားမိသေးသည်။ သို့ရာတွင် ငါးသိန်းလောက် ကျမည်ဆိုတော့

ကိုယ်နှင့်လည်း သိပ်မကိုက်လှသေး။ မတော်တဆ ဘတ်စ်ကား တွယ်စီးနေတုန်း ဆယ်လူလာဖုန်းက ခေါ်သံမြည်လာလျှင် ခက်မယ်မဟုတ်လား။

ခုတလော သတင်းစာထဲမှာ လေအေးစက်ကြော်ငြာတွေ ခဏခဏ ပါသည်။ နောက်ဆုံးပေါ် အမျိုးအစားတွေတောင် မြန်မာ့ဈေးကွက်ထဲ ရောက်နေပြီဟု ဆို၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်အိမ်မှာ သံဇကာတွေ တပ်ထားသော ပျဉ်ထောင်တစ်ပိုင်းအိမ် ဖြစ်၍ လေအေးစက်နှင့် မသင့်လျော်။ သင့်လျော်သည့်တိုင် ဝယ်တပ်နိုင်ဖို့ ဝေးသေးသည်။

လေအေးစက်သာမက ရေအပူပေးသည့် စက်တွေလည်း ခေတ်စားနေသည်။ ဆောင်းတွင်းဘက် သိပ်အေးသည့် ရက်များမှာ ရေစိမ်း မချိုးနိုင်သဖြင့် ရေနွေးရော၍ ဖြစ်စေ၊ နေပူလှမ်း၍ ဖြစ်စေ ချိုးရသည်။ ထိုအခါ “ရေအပူပေးတဲ့စက် ဆိုတာ ဘယ်ဈေးလောက်ရှိမလဲ” ဟု တွေးမိတတ်သည်။ (တကယ်လည်း တွေးသည့်အဆင့်မှာသာ ရှိသေးသည်။ လောလောဆယ်မှာတော့ အလကားရနေသည့် နေစွမ်းအင်ကိုသာ အားကိုးနေရသည်။)

ကွန်ပျူတာဆိုတာကို စပြီး ကြားဖူးစဉ်ကတည်းက စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ အလွန် ထူးခြားထိရောက်ပြီး အသုံးဝင်သည့် ပစ္စည်းမှန်း သိခဲ့၏။ ကွန်ပျူတာက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများမှာ မရေမတွက်နိုင်အောင်ပင် ဖြစ်၏။ နေရာတိုင်းမှာ ကွန်ပျူတာ မပါလျှင် မပြီးသလို ဖြစ်လာ၏။ လူတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝမှာ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုတော့ ကွန်ပျူတာနှင့် မကင်းနိုင်ဟု ဆိုရမည်။

လူကြီးများသာမက ကလေးများ၏ ဘဝထဲမှာပင် သူက ဝင်ကြီးစိုးလာသည်။ ကွန်ပျူတာ ကစားနည်းများ ခေတ်စားလာခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် ကွန်ပျူတာကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သော်လည်း ခုချိန်ထိ မြင်ဖူးရုံသာရှိ၏။ ခလုတ်တစ်ချက်လောက်တောင် တစ်ခါမှ မနှိပ်ဖူးသေး။ သူများရိုက်နေတာကိုတော့ ဘေးမှကြည့်ဖူးသည်။

စာမူတွေကို ကွန်ပျူတာနှင့် ရိုက်နေတာ ကြည့်ပြီး မချင့်မရဲ ဖြစ်မိ၏။ ကွန်ပျူတာနှင့် စာရိုက်သည့်အခါ စာလုံးပုံစံမျိုးစုံ၊ အရွယ်အစား မျိုးစုံကို ကိုယ်ကြိုက်သလို ပြောင်းလဲရိုက်နိုင်သည်။ စာကြောင်းတွေ၊ စာပိုဒ်တွေ လိုသလို ရွှေ့နိုင်သည်။ စာပိုဒ်များ ဖြုတ်ပစ်ခြင်း၊ အစားထိုးပစ်ခြင်းကို စက္ကန့်အနည်းငယ်အတွင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။ လိုသောအခါကျမှ ထုတ်သုံးလို့ရအောင် ကွန်ပျူတာကို မှတ်ထားနိုင်လို့ရသည်။

ဒါက ကွန်ပျူတာတစ်လုံးအဖို့ အဆင့်အနိမ့်ဆုံး လုပ်ဆောင်ရခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ကွန်ပျူတာနှင့် ပုံတူကူးတာ၊ ပုံဆွဲတာ၊ ဇယားချတာ၊ ပုံနှိပ်စက်အတွက် အရောင်ခွဲပေးတာ၊ ဓာတ်ပုံ ကူးဆေးပေးတာ စသည်တို့မှာ အသေးအဖွဲ့ကလေးများသာ ရှိသေးသည်။

ကွန်ပျူတာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြည့်ပြီး သွားရည်ယိုမိ၏။ ဝတ္ထုတွေ၊ ဇာတ်ညွှန်းတွေကို ကွန်ပျူတာနှင့် ရေးရလျှင် ကောင်းမှာပဲဟု ချဉ်ခြင်းတပ်မိခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်ဆီမှာ

ကွန်ပျူတာနှင့် တူတာဆိုလို့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် လက်ဆောင်ပေးထားသော ဖုန်းနံပါတ်မှတ်လို့ရသည့် ဂဏန်းပေါင်းစက်ကလေးသာ ရှိ၏။

ဒီကြားထဲ အင်တာနက်ခေါ် ကွန်ပျူတာကွန်ယက်စနစ် ပေါ်လာသည်။ ယင်းစနစ်ထဲ ပါဝင်ခွင့်ရလျှင် မိမိအိမ်မှ ကွန်ပျူတာကို ဂြိုဟ်တုမှတစ်ဆင့် တကမ္ဘာလုံးရှိ အဖွဲ့ဝင်ထားသော ကွန်ပျူတာများနှင့် ဆက်သွယ်လို့ရသွားပြီ ဖြစ်၏။ မိမိ သိရှိလိုသော အချက်အလက်များ၊ စာအုပ်စာတမ်းများကို ကမ္ဘာ့ စာကြည့်တိုက်ကြီးများရှိ ကွန်ပျူတာများသို့ ဆက်သွယ်တောင်းယူ ဖတ်ရှုနိုင်သည်။ ပုံမှန်ထုတ်လွှင့်နေသော သတင်းလွှာတွေကို ဖတ်နိုင်သည်။ မိမိ ဝါသနာပါရာ အကြောင်းအရာတစ်ခု အကြောင်းကို အခြားကွန်ပျူတာ ပိုင်ရှင်များနှင့် အခြေအတင် ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ကိုယ့်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေသော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် တင်ပြပြီး အကူအညီ၊ အကြံဉာဏ် တောင်းခံနိုင်သည်။

အင်တာနက် အသုံးဝင်ပုံကတော့ ပြောမကုန်အောင်ပင် ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို ကိုယ့်အိမ်ထဲ ထည့်ထားရသလို နေလိမ့်မည်။ သွားရည်ယိုစရာကြီး ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာကြီးကို အိမ်ထဲမထည့်ခင် ဆန်တစ်အိတ် အိမ်ထဲထည့်နိုင်ဖို့ အရင်ကြိုးစားရပေဦးမည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုမှာ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်၊ အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင်ကြသူများသာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော ခေတ်ကြီးမှာ နောက်ကျ မကျန်ရစ်အောင် မမိမကမ်း ပြေးလိုက်နေရလေသည်။

ခုချိန်မှာ ခေတ်မီမိသားစုဖြစ်ဖို့ လိုအပ်သော အသုံးအဆောင်၊ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းတွေက များပြားလွန်းလှသည်။ အဖေတို့ ငယ်စဉ်ခေတ်ကလို ရေဒီယိုတစ်လုံး ရှိရုံနှင့် လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး မဖြစ်နိုင်တော့။

ခေတ်ကြီးကို ရင်ဘောင်တန်းလိုက်နိုင်ဖို့ ခုလောလောဆယ် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းကိရိယာ အပြည့်အစုံကို အသုံးပြုနိုင်သော လူတန်းစားမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိသေးသည်။ လူသာမန်တို့အဖို့ လက်လှမ်းမမီနိုင်သေး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့လို လူများအဖို့ လိုက်နေဝေးနေ ဖြစ်နေမှာ မြင်ယောင်သေးသည်။

သိပ္ပံပညာ ဆိုသည်မှာ လူတို့ သက်တောင့်သက်သာ ဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်အောင် အစဉ်အမြဲ ကြိုးစားရှာဖွေ တီထွင်နေရသော ပညာရပ်ဖြစ်၏။ သိပ္ပံပညာ၏ အကူအညီဖြင့် အလုပ်တွေ တွင်ကျယ်လာပြီး အားလပ်ချိန်တွေ ပိုလာလိမ့်မည်။ လူမှုရေးကိစ္စ၊ အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်ရေး ကိစ္စတို့အတွက် အချိန်တွေ ပိုထွက်လာထွက်လာလိမ့်မည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

လက်တွေ့တွင် ထိုသို့ ဖြစ်မလာသေး။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာက သတ်မှတ်ပြဌာန်းခဲ့သော တစ်နေ့ အလုပ်ချိန် ရှစ်နာရီမှာ လျော့မသွားသေး။ ပိုတိုးလာဖို့တောင် တာဝန်မရှိ။

ထိုအချက်ကို အထင်ရှားဆုံး သက်သေပြနေသည်မှာ ကွန်ပျူတာပင် ဖြစ်၏။

ကွန်ပျူတာတစ်လုံးသည် လူတစ်ယောက် လုပ်နိုင်သည်ထက် အဆပေါင်းများစွာ သန်းနှင့်ချီပြီး ပိုလုပ်နိုင်သည်။ ကွန်ပျူတာ ပညာရှင်တစ်ယောက်သည် အရင်က လပေါင်းများစွာ လုပ်ရမည့် အလုပ်ကို ကွန်ပျူတာအကူအညီဖြင့် မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ပြီးအောင် လုပ်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ကွန်ပျူတာစက် ကိုင်သူတစ်ယောက်သည် တစ်လမှ တစ်နာရီထဲ အလုပ်လုပ်ဖို့ လိုအပ်သည်ဟု ထင်လျှင် အမှားကြီး မှားလိမ့်မည်။ သူသည် တစ်နေ့တာလုံး ကွန်ပျူတာ ဖန်သားပြင်နှင့် မျက်နှာ မခွာတမ်း လုပ်နေရသည်။

ဒီလောက်မြန်အောင် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိပါလျက် အလုပ်တွေက ဘာကြောင့် ပိုများလာရသလဲ။ ဘာကြောင့် အားလပ်ချိန်တွေ ပိုနည်းလာရသလဲ။ ကွန်ပျူတာပညာရှင်များမှာ ရိုးရိုး သာမန် စာရေးဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ထက် ကျန်းမာရေး ပိုထိခိုက်သည်။ စိတ်ဖိစီးမှု ပိုများသည်ဟု ကြားဖူးသည်။ ဒီတော့ သိပ္ပံပညာက နည်းပညာသစ်တွေ ထပ်ထွင်လေ၊ လူတွေ အလုပ်ပိုများလေ ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ဒီအတိုင်းဆိုလျှင် မလွယ်ဘူးထင်သည်။ လူနှင့် သိပ္ပံပညာကြားမှာ တစ်ခုခုများ လွဲချော်နေသလား။ အဖြေရှာကြည့်ဖို့ ကောင်းသည်။

သာမန် လူ့ဦးနှောက်နှင့်တော့ စဉ်းစားဖို့ မလွယ်။ အဖြေကို ကွန်ပျူတာနှင့် ရှာကြည့်ရ ကောင်းမလား။ ဒါဆိုလျှင်တော့ ထိုအဖြေရဖို့ ကွန်ပျူတာ ပရိုဂရမ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲထည့်သွင်းရန်အတွက် အလုပ် ထပ်ရှုပ်ကြပြန်ပေဦးမည်။

(ကွန်ပျူတာ တက္ကသိုလ် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၇)

စာရေးသူ၏ စာပေနှင့် ဘဝဖြစ်စဉ်

၁၉၅၄

စာရေးဆရာ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဦးသာဓု၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်ညိုတို့မှ ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၁၄၇၊ ၄၇ လမ်းတွင် မေလ ၁၈ ရက်၌ မွေးဖွားခဲ့။ မွေးချင်းလေးယောက်အနက် အငယ်ဆုံး။ အမည်ရင်း မောင်ညက်ပေါ်။

၁၉၅၉-၆၀

စိန်ပေါလ် အထက်တန်းကျောင်း (နောင် အထက ၆၊ ဗိုလ်တစ်ထောင်)၌ ပညာသင်ကြားခဲ့။

၁၉၆၀-၇၂

အထက ၁၊ သင်္ဃန်းကျွန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သင်ကြားပြီး အခြေခံပညာ အထက်တန်း အောင်ခဲ့။ စာပေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးနှင့် သိပ္ပံပညာအသင်း တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့။

၁၉၇၂-၇၇

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်သင်ကြားပြီး ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ဒဿနိကဗေဒ) ကို ရရှိခဲ့။ တက္ကသိုလ် နံရံကပ်စာစောင်နှင့် နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် တောကျောင်းဘုန်းကြီး အမည်ဖြင့် ကဗျာများ ရေးသားခဲ့။ ၁၉၇၆ တွင် ရုပ်ရှင်ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်း၌ ဝတ္ထုတို စတင်ဖော်ပြခံရပြီး စာပေနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့။ ကျောင်းတက်ရင်း စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း လေ့လာလုပ်ကိုင်ခဲ့။

၁၉၇၇

ပထမဆုံး လုံးချင်းဝတ္ထု **ပန်းကျောင်း** ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့။

၁၉၇၈

အချစ်လားဟေ့ ဝင်ခဲ့လေကွယ် ကဗျာစာအုပ်။

ဖခင် ဦးသာဓု၊ အစ်ကိုများဖြစ်သော မောင်ဝဏ္ဏ၊ သုမောင်တို့နှင့် တွဲဖက်၍ သာဓု အင် ဆန်း(စ်) စာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့။

၁၉၇၉

ချစ်သော ပန်းကလေး

သူငယ်ချင်း ကဗျာဆရာများနှင့် တွဲဖက်၍ ကဗျာစာအုပ်များ။

၁၉၈၁

မစန်းစန်းအောင် (စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်း) နှင့် လက်ထပ်ခဲ့။ သမီးနှစ်ဦး ထွန်းကားခဲ့။

အချစ်သည် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေသတည်း

ငှက်ကလေး... .. စာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့။

၁၉၈၂

နှစ်ကိုယ်ခွဲ

၁၉၈၃

သံယောဇဉ်အဖွဲ့

မိညီမ

၁၉၈၄

လွမ်းရအောင်

၁၉၈၅

ကျွန်တော် ကျွန်မတို့သည်*

အချစ် အလွမ်း စွန့်စားခန်း

၁၉၈၆

သူကလည်း သူ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော်

မင်းမဆိုးပါဘူး

သူတို့ ပျော်ကြလေပြီ

ခုနစ်စဉ်အလွမ်း*

၁၉၈၇

ချစ်မှာလားကွယ် ကြိုက်မှာလားကွယ် မေးစမ်းပါရစေ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ရယ်*

သုံးနားညီ

ရယ်စရာ မောစရာ*

၁၉၈၈

ရင်ခုန်သူများ

၁၉၈၉

ရင်ထဲက ဆောင်းရာသီ*

ဖော်ကွာဝေး

၁၉၉၈

ဘာမှမတတ်နိုင်ဘူး

သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်အကြောင်း

၁၉၉၉

မိမိယုံနှင့် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းများ စတင်ရေးသား။

၁၉၉၄

အချစ်ရှုံးကြီး ရှုံးတော့သည်

၁၉၉၅

လမ်းဖြတ်ကူးသော ဝတ္ထုတိုများ

လွန်လေပြီးသော နှလုံးသား (မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုရှည်များ)

၁၉၉၆

ငိုအားနှင့် ရယ်အား

အချစ်သက်သက် ဝတ္ထုတိုများ

အတွေ့လေးရယ်မှ အိုအကြံ့*

၁၉၉၇

ရင်မောခြင်းနှင့် ရယ်မောခြင်း

၁၉၉၉

ပြောတိုင်းယုံတဲ့ ပုတ်သင်ညှိ

ယမကာလုလင်

ရယ်မောခြင်း လက်ရွေးစင်

၂၀၀၈

အခြား ဝတ္ထုတိုများ

ရေတမာ

အမည်မဖော်လိုသူ အချစ်

၂၀၀၁

စာပေလေလံပွဲ

ယခုအခါ မိသားစုနှင့်အတူ သင်္ဃန်းကျွန်း၊ သာဓုခြံရှိ မိခင်၏ နေအိမ်တွင် နေထိုင်ရင်း ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ အက်ဆေး၊ ဇာတ်ညွှန်းများ ရေးသားလျက်ရှိသည်။

(* ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကြီးအဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့ပြီး အများစုကို ကိုယ်တိုင် ဇာတ်ညွှန်းရေးခဲ့သည်။)